

www.meb.gov.tr

10.
SINIF
**KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ**
SÖZEL
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
TARİH
COĞRAFYA
FELSEFE
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
ENGLISH

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

10. SINIF KAZANIM KAVRAMA TESTLERİ SÖZEL

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI
TARİH
COĞRAFYA
FELSEFE
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ
ENGLISH

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerâhamdan İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

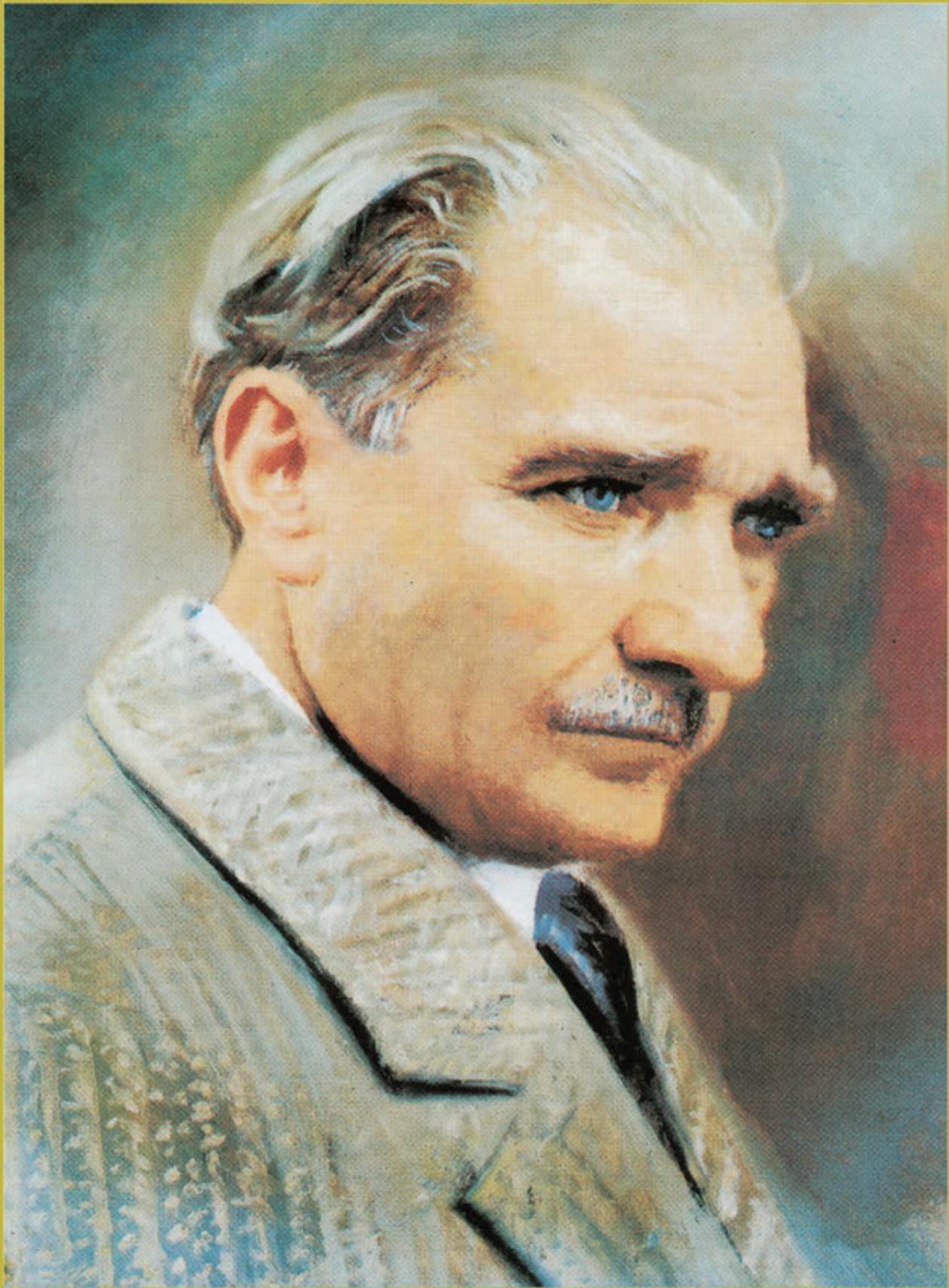
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

Edebiyat - Tarih ve Din İlişkisi - Türk Edebiyatının Ana Dönemleri / Türkçenin Tarihî Gelişimi	9
Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri	11
Hikâye - Halk Hikâyesi - Dede Korkut Hikâyeleri - Mesnevi	13
Hikâye	15
Fiilimsi	17
İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Şiiri (Koşuk - Sagu) / Geçiş Dönemi Eserleri	19
Halk Edebiyatı İlahi - Nefes - Koşma - Mânî - Türkü	21
Divan Şiiri (Gazel - Kaside - Şarkı)	23
İsim Tamlaması	25
Dünya Destanları - Türk Halk Edebiyatında Efsane - İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatında Destan	27
İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Dönem Destanları	29
1923-1980 Dönemi Türk Edebiyatında Yapma Destanlar	31
Sıfat Tamlaması	33
Tanzimat Edebiyatında Roman - Dünya Edebiyatında Roman	35
Servetifünun Edebiyatında Roman	37
Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman	39
Cümle Çeşitleri	41
Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu	43
Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu	45
Servetifünun Dönemi Türk Edebiyatında Anı	47
Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Anı	49
Haber Metni - Güncel Gazete ve Dergi Haberleri - Genel Ağ Haberleri	51
Gezi Yazısı - Divan Edebiyatında Gezi	53
Gezi Yazısı - Cumhuriyet Edebiyatında Gezi	55

TARİH

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 1	59
Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 2	61
Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 3	63
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 1	65
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 2	67
Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 3	69
Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 1	71
Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 2	73
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 1	75
Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 2	77
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 1	79
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 2	81
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 3	83
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 4	85
Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 5	87
Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 1	89
Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 2	91
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 1	93
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 2	95
Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 3	97

COĞRAFYA

Dünya'nın Tektonik Oluşumu ve Jeolojik Zamanlar	101
İç Kuvvetlerin Yer şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri	103
Türkiye'de İç Kuvvetler	105
Kayaçlar ve Yeryüzü Şekilleri	107
Dış Kuvvetlerin Yerşekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri	109
Türkiye'de Dış Kuvvetlerin Yerşekillerinin Oluşum Sürecine Etkisi	111
Türkiye'nin Yerşekillerinin Temel Özellikleri	113
Yeryüzündeki Su Kaynaklarının Sınıflandırılması	115
Türkiye'nin Su Varlığı	117
Toprak Oluşumu ve Toprak Türleri	119
Türkiye'de Toprak Tipleri ve Toprak Kullanımı	121
Yeryüzündeki Bitki Toplulukları	123
Türkiye'nin Bitki Örtüsü	125
Nüfus Özellikleri ve Nüfus Sayımları	127
Dünya'da Nüfusun Alansal Dağılışı ve Nüfus Piramitleri	129
Türkiye'nin Nüfus Özellikleri	131
Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları, Türkiye'de Göçler	127

Ekonomik Faaliyetler	135
Uluslararası Ulaşım Hatlarının Küresel ve Bölgesel Etkileri	137
Doğal Afetlerin Oluşum Nedenleri, Dağılışı ve Etkileri	139

FELSEFE

Felsefeyi Tanıma - 1	143
Felsefeyi Tanıma - 2	145
Felsefeyi Tanıma - 3	147
Felsefeyi Tanıma - 4	149
Felsefe ile Düşünme - 1	151
Felsefe ile Düşünme - 2	153
Varlık Felsefesi - 1	155
Varlık Felsefesi - 2	157
Bilgi Felsefesi	159
Bilim Felsefesi	161
Ahlak Felsefesi	163
Din Felsefesi	165
Siyaset Felsefesi	167
Sanat Felsefesi	169
Felsefi Okuma ve Yazma - 1	171
Felsefi Okuma ve Yazma - 2	173

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

Allah İnsan İlişkisi - 1	177
Allah İnsan İlişkisi - 2	179
Allah İnsan İlişkisi - 3	181
Allah İnsan İlişkisi - 4	183
Hz. Muhammed ve Gençlik - 1	185
Hz. Muhammed ve Gençlik - 2	187
Hz. Muhammed ve Gençlik - 3	189
Din ve Hayat - 1	191
Din ve Hayat - 2	193
Din ve Hayat - 3	195
Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 1	197
Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 2	199
Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 3	201
İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 1	203
İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 2	205
İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 3	207

ENGLISH

School Life - 1	211
School Life - 2	213
Plans - 1	215
Plans - 2	217
Legendary Figure - 1	219
Legendary Figure - 2	221
Traditions - 1	223
Traditions - 2	225
Traditions - 3	227
Travel - 1	229
Travel - 2	231
Helpful Tips - 1	233
Helpful Tips - 2	235
Food and Festivals - 1	237
Food and Festivals - 2	239
Digital Era - 1	241
Digital Era - 2	243
Modern Heroes and Heroines - 1	245
Modern Heroes and Heroines - 2	247
Shopping	249

CEVAP ANAHTARI

Türk Dili ve Edebiyatı	251
Tarih	252
Coğrafya	253
Felsefe	254
Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	255
English	256

KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI

Edebiyat - Tarih ve Din İlişkisi - Türk Edebiyatının Ana Dönemleri / Türkçenin Tarihî Gelişimi

1. Edebiyat, hangi konuya değinirse değinsin o konuyu kendi ilgi alanına katan bilim dallarıyla yarışamaz. Tarihî bir olayı işleyen bir edebî metin, bir tarih makalesine bilgi açısından denk olamaz. Edebiyat ürünleri bilimsel bir tarih eseri kadar güvenilir de değildir. Sanatkârların amacı, okurlarını etkilemek, onlarda “güzellik” duygusu uyandırmaktır sadece. Hiçbir okur da bir edebî eseri tarih kitabı gibi eline alıp okumaz.

Bu parçayla ilgili,

- I. Edebiyat, en çok tarih bilimiyle ilişkilidir.
II. Estetik kaygı, edebî eserlerin çıkış noktasını oluşturur.
III. Yazar ve şairler eserlerinde tarih biliminden yararlanırlar.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Bu alfabe, Türklerin Göktürk alfabesinden sonra ve Arap alfabesinden önce kullandıkları alfabedir. İlk İslami ürünler Türklerin bu alfabeyle kullandıkları (6-13 yy.) dönemde kaleme alınmıştır. Yusuf Has Hacib'e ait ilk siyasetname'nin bir nüshası da bu alfabeye yazılmıştır. Dil, edebiyat ve kültür tarihimiz bakımından oldukça önemli olan bu eserde Yusuf Has Hacib, ideal bireylerden oluşan bir toplum ve devleti konu alır.

Bu parçada sözü edilen alfabe, Yusuf Has Hacib'e ait eser ve bu eserde kullanılan dilin tarihî dönemi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Latin / Nutuk / Yeni Türkçe
B) Soğd / Altun Yaruk / İlk Türkçe
C) Uygur / Kutadgu Bilig / Eski Türkçe
D) Kiril / Oğuz Kağan Destanı / Ana Türkçe
E) Soğd / Dede Korkut Hikâyeleri / Orta Türkçe

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisi edebiyatın din ile ilişkisini gösteren bir açıklama içermektedir?

- A) Şehname'de Efrasiyab adıyla geçen Alp Er Tunga, MÖ 9. yüzyıla kadar devam eden Saka Devleti'nin hükümdarıdır.
B) Manas Destanı, Kırgızların Kalmuklar, Çinliler, Uygurlarla yaptıkları hürriyet mücadelesini derin bir vatan ve millet sevgisiyle dile getirir.
C) Evliya Çelebi'nin gezip gördüğü yerleri ve şahit olduğu olayları konu alan on ciltlik Seyahatname'si Türk kültür tarihi bakımından oldukça önemlidir.
D) Saltukname, yeni toprakların yurt hâline getirilmesi ve Müslümanlaştırılması konusunda yazılan Battalname ve Danişmentname türünden bir halk hikâyesidir.
E) Göktürk Kitabeleri'nde toprak bütünlüğünü sağlama ve devlet düzenini kurma, güçlü bir Türk milletinin varlığını devam ettirme ülküsü olarak işlenmiştir.

4. ... Türk milleti için gece uyumadım, gündüz oturmadım kardeşim Kül Tigin ile iki şad ile ölesiye bitesiyeye çalıştım... Ondan sonra, Tanrı yardım ettiği için, ölecek milleti dirilttim, çıplak milleti giydirdim, yoksul milleti zengin ettim, az milleti çok ettim. Başka milletlerden daha iyi kıldım... Türk-Oğuz Beyleri ve milleti, işitin! Üstte gök çökmedikçe, altta yer delinmedikçe Türk milleti, senin devletini ve töreni kim yıkıp bozabilir?

**Bu edebî metin, edebiyatın hangi bilim dalıyla doğru-
dan ilgisini göstermektedir?**

- A) Tarih B) Sosyoloji C) Psikoloji
D) Felsefe E) Dil bilimi

5. Orhun Abideleri, Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Göktürk alfabesi ile II. Göktürk Devleti Dönemi'nde dikilmiş mezar taşlarıdır. Bulundukları tarihte Türk tarihinin ilk yazılı belgeleri olarak kabul edilen kitabelerin en önemlileri Tonyukuk (716), Kül Tigin (732) ve Bilge Kağan (735) adına dikilmiştir.

Bu parçada sözü edilen ürünler Türkçenin hangi dönemine aittir?

- A) İlk Türkçe B) Ana Türkçe C) Eski Türkçe
D) Orta Türkçe E) Yeni Türkçe

Edebiyat - Tarih ve Din İlişkisi - Türk Edebiyatının Ana Dönemleri / Türkçenin Tarihî Gelişimi

6. Aşağıdakilerin hangisi İslamiyet öncesi Türk edebiyatının bir özelliği değildir?

- A) Gök Tanrı inancının etkileri görülür.
- B) Dil, yabancı dillerin etkisinden oldukça uzaktır.
- C) Şiirlerde nazım birimi dördlük, ölçü hece ölçüsüdür.
- D) Türkçenin bilinen ilk sözlüğü bu dönemde kaleme alınmıştır.
- E) Yazılı ve sözlü edebiyat şeklinde iki koldan gelişimini sürdürmüştür.

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Halk edebiyatında kullanılan dil, halkın kullandığı sade Türkçedir.
- B) Divan edebiyatında Arapça-Farsça sözcük ve tamlamalar sıkça kullanılır.
- C) İslamiyet öncesi Türk edebiyatı halk ve divan edebiyatı olmak üzere ikiye ayrılır.
- D) Batı etkisinde gelişen Türk edebiyatının oluşumunda Tanzimat Fermanı'nın ilanı etkili olmuştur.
- E) Türk edebiyatının dönemlerinin belirlenmesinde kültürel değişim de göz önünde bulundurulmuştur.

8. Türklerin tarih boyunca kullandığı alfabelerden biri de ---- alfabesidir.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Kök Türk
- B) Uygur
- C) Arap
- D) Sümer
- E) Latin

9. Aşağıdakilerden hangisi Karahanlılar zamanında yazılan eserlerden biri değildir?

- A) Kutadgu Bilig
- B) Divan-ı Hikmet
- C) Atabetü'l Hakayık
- D) Divanü Lügâti't-Türk
- E) Risaletü'n Nushiyye

10. Üze kök tengri asra yağız yir kılındukda iki ara kişi oğlu kılınmış. Kişi oğlında üze eçüm apam Bumin Kagan, İstemi Kagan olurmuş. Olurupan Türk budunung ilin törüsün tutabirmiş, itibirmiş. (Üstte mavi gök, altta kara yer yaratıldığına ikisi arasında insanoğlu yaratılmış. İnsanoğulları üstüne atalarım Bumin Kağan, İstemi Kağan hükümdar olmuş. Hükümdar olup Türk milletinin ilini, töresini tutmuş, düzenlemiş.)

Bu parça aşağıdaki dönemlerin hangisine ait olabilir?

- A) Geçiş Dönemi
- B) Yazılı edebiyat
- C) Sözlü edebiyat
- D) İslami Dönem
- E) Tanzimat Dönemi

11. Sen ki son ehl-i salîbin kırarak savletini,
Şarkın en sevgili sultânı Salâhaddîn'i,
Kılıç Arslan gibi iclâline ettin hayran...
Sen ki, İslâm'ı kuşatmış, boğuyorken hüsrân,
O demir çemberi göğsünde kırıp parçaladın;
Sen ki, rûhunla beraber gezer ecrâmı adın;
Sen ki, a'sâra gömülse taşacaksın...Heyhât,
Sana gelmez bu ufuklar, seni almaz bu cihât...

Bu parça aşağıdaki bilim dallarından hangileriyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Tarih ve din
- B) Coğrafya ve halk bilimi
- C) Sosyoloji ve dil bilimi
- D) Psikoloji ve psikiyatri
- E) Felsefe ve hukuk

12. Sagu (Eski Türkçeyle) (Günümüz Türkçesiyle)

Alp Er Tunga öldi mü?	Alp Er Tunga öldü mü?
Isız ajun kaldı mu?	Kötü dünya kaldı mı?
Ödleğ öçin aldı mu?	Zaman öcünü aldı mı?
Emdi yürek yırtılır.	Şimdi yürek yırtılır.

Bu dördlülle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nazım birimi dördlüktür.
- B) Ölüm teması işlenmiştir.
- C) Yarım uyak tercih edilmiştir.
- D) Hece ölçüsüyle söylenmiştir.
- E) Ağır ve sanatlı bir dil kullanılmıştır.

Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül yanlış kullanılmıştır?

- A) Medeniyet insana inceliği veriyor, karşılığında içtenliği alıyor.
- B) Eğitim insan hayatının her safhasına yayılmış, bir süreçtir.
- C) Bütün insanlar iyilik yapmaya, kötülükten kaçınmaya eğilimlidir.
- D) Tek başına kimse mutlu olamaz, mutluluk ancak başkalarıyla yaşanır.
- E) Filozoflar varlığı, yaşamı bir bütün olarak ele alır ve açıklamaya çalışır.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ses olaylarıyla ilgili bir yazım yanlış vardır?

- A) Bilmiyorum, demek ilimdendir.
- B) Mantık bilmiyenin ilmine güven olmaz.
- C) Ya bir yol bul ya bir yol aç ya da yoldan çekil.
- D) Bilgi içinde boğulmamıza rağmen bilgi açlığı çekiyoruz.
- E) Ben, bilmediğimi bildiğim için diğer insanlardan farklıyım.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yay ayraçla belirtilen yere diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) Türkçe () İngilizce, Fransızca ve İspanyolca gibi bir dünya dilidir.
- B) Faruk Sümer () Köroğlu'nun 17. yüzyılda Anadolu'da yaşayan bir halk ozanı olduğunu söyler.
- C) Dergâh () 1921-1923 yıllarında yayımlanan bir sanat ve edebiyat dergisidir.
- D) Tanzimat () Servetifünun ve Cumhuriyet devirleri ayrı ayrı özelliklere sahiptir.
- E) Çin () Fars ve Arap kaynaklarında Türk destanlarına ait parçalar bulunmaktadır.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "da, de" bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Şanlıurfa'ya gelenlerin mutlaka uğradıkları yerlerden biri de Balıklı Göl'dür.
- B) Dinleme becerisi, belki de konuşma becerisinden çok daha önemli bir beceridir.
- C) Edebiyatın bireye ve topluma hizmetle de yükümlü olduğunu söyleyebiliriz.
- D) Çirkine dayanılıyor da nedense bir şeyin sonradan çirkinleştirilmesine dayanılıyor.
- E) Felsefe gibi bilimde sağlam, güçlü, dirençli, aydınlık kafalar ister.

5. Bir gün Nasreddin Hoca eşeğini kaybetmiş. Köşe (.) bucağ
I
ararken eşeğini bir yandan da türkü söylüyormuş. "Hoca! Bizim bildiğimiz (.) insan yitirdiği eşeği böyle türkü söyleye-
II
rek değil ağlaya (.) ağlaya arar." demişler. Hoca türküyeye
III
ara vermiş (.) "Son umudum şu dağın ardında." demiş.
IV
"Orada da bulamazsam (.) o zaman görün bendeki figanı."
V

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangileri doğru kullanılmıştır?

- A) I ve II
- B) I ve V
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) IV ve V

6. Anadolu'da gelişen Türkçe; komşuları ile kültür, dil, ticaret, siyaset, din kardeşliği gibi yönlerden etkileşmiştir. Osmanlı kültürü doğu komşusundan Farsça, güney komşusundan da Arapça kelime almış, bu komşularına Türkçe kelime vermiştir. Her iki dil de Arapça ve Farsça büyük kültür dilleridir.

Bu parçada yay ayraç içine alınması gereken ifade aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Türkçe kelime
- B) kültür, dil, ticaret
- C) güney komşusundan
- D) Arapça ve Farsça
- E) Osmanlı kültürü

Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri

7. Radloff () 1866 yılında yayımladığı ilk eserinin ön sözünde Türkçe için () Yeryüzündeki hiçbir dil Türkçe kadar geniş sahalara yayılmış değildir () () der ()

Bu cümlede yay ayraçla belirtilen yerlere sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

- A) (;) (:) (.) (,) (.)
B) (:) (") (.) (!) (.)
C) (,) (") (") (.) (.)
D) (,) (-) (,) (-) (.)
E) (,) (") (.) (") (.)

8. (I) Ömer Seyfettin 28 Şubat 1884'te Gönen'de doğdu. (II) İzmir ve Makedonya'da görevliyken yazdığı şiir, öykü ve makaleler Rumeli gazetesinde yayımlandı. (III) 1911'de Selanik'te Genç Kalemler dergisini çıkardı. (IV) 1914'te Kabataş Lisesi'ne edebiyat öğretmeni olarak atandı. (V) 6 Mart 1920'de İstanbul'da yaşamını yitirdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözün yazımı doğrudur?

- A) Dede Korkut Hikâyeleri'nin 15. Yüzyılda yazıya geçirildiği bilinmektedir.
B) Divanü Lügâti't-Türk, Türkçenin bilinen ilk sözlüğü ve dil bilgisi kitabıdır.
C) Orhun Abideleri, Göktürk Alfabesi'nin kullanıldığı ilk yazılı ürünlerdir.
D) Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinde süreli yayınlar 2 Ekim 1940'da başladı.
E) 1950'de doğu Türkistan'da mağaralarda binlerce Uyurca metin bulundu.

10. (I) Amasya; ilgi çekici tarihî, yöresel lezzetleri ve doğal güzellikleriyle hem İç Anadolu hem de Karadeniz kültüründen harmanlanmış keyifler sunuyor ziyaretçilerine. (II) Tarihin girintili çıkıntılı yolculuğuna, MÖ 4000'li yıllarda başlamış bu şehir. (III) Yeşilırmak'ın bereket getirdiği topraklarda lezzetlerini kültürel mirasıyla harmanlayarak kuruyor sofralarını. (IV) İsmiyle anılan kale, şehrin kuzeyinde bulunan Harşane Dağı adlı dik kayalıklar üzerinde kurulmuş. (V) Hazeranlar Konağı Etnografya Müzesi de 1865 yılında dönemin defterdarı Hasan Talat efendi tarafından inşa ettirilmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde özel isimlerin yazımıyla ilgili bir yanlışı yapılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Dede Korkut Kitabı'nda ailede sonsuz bir şefkatin, felaketler karşısında gevşemez bir bağlılığın, yüksek bir şeref ve namus anlayışının bulunduğu görülmektedir.

Bu cümledeki virgüllerin kullanım sebebi aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Ara sözü belirtmek
B) Sıralı cümleleri ayırmak
C) Tekrar edilen kelimeleri vurgulamak
D) Kelime gruplarını ayırmak
E) Yüklemden uzak düşmüş özneyi belirtmek

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?

- A) Doğu-batı çatışmasının çözüldüğü noktadır bence İstanbul.
B) Unutmayalım ki sevmenin bin türlü vardır, sevmemenin bir!
C) Sosyal psikoloji bireyin sosyal çevre içinde ki davranışlarını inceler.
D) Bir çok huzursuzluklara rağmen ben yaşadığım devirden memnunum.
E) Seviyorum ya da seviliorum, öyleyse varım, diyebilmektir var olmanın özü.

Hikâye - Halk Hikâyesi - Dede Korkut Hikâyeleri - Mesnevi

1. Ünüm anla, sözüm dinle Bay Büre Bey,
Yüce Tanrı sana bir oğul vermiş, bağışlasın!
Ağır sancak götürdüğünde Müslümanlar arkası olsun!
Karşı yatan karlı dağlardan aşit versin!
Kanlı kanlı sulardan geçer olsa geçit versin!
Kalabalık kâfire girdiğinde
Ulu Tanrı senin oğluna fırsat versin!

Bu parça aşağıdaki eserlerden hangisinden alınmıştır?

- A) Dede Korkut Hikâyeleri B) Oğuz Kağan Destanı
C) Divanü Lügâti't-Türk D) Battalname
E) Makalat

2. – Gidiyor musun?

– Gidiyorum ya, işimi tükettim.

O zaman gördü ki küçük çocuk, memleketlisi, minimini yavru ağlıyor... Sessizce, titreye titreye ağlıyor. Yanaklarından gözyaşları birbiri arkasına nasıl acele acele, sarsıyla çarpışa dökülürse öyle, bağrının sarsıntılarıyla yerlerinden oynayarak pırlıl pırlıl akıyor.

– Ağlama be! Ağlama be!

Eskici başka söz bulamamıştı. Bunu işiten çocuk hıçkırığa hıçkırığa, katıla katıla ağlamaktaydı; bir daha Türkçe konuşacak adam bulamayacağı için ağlamaktaydı.

– Ağlama diyorum sana! Ağlama!

Bunları derken onun da katı, nasırlaşmış yüreği yumuşamış, şişmişti. Önüne geçmeye çalıştı ama yapamadı; kendisini tutamadı; gözlerinin dolduğunu ve sakallarından kayan yaşların Arabistan sıcağıyla yanan kızgın göğsüne bir pınar sızıntısı kadar serin, ürpertici döküldüğünü duydu.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Hikâye B) Manzum hikâye
C) Halk hikâyesi D) Mesnevi
E) Masal

3. (I) Türk edebiyatının destan geleneğinden halk hikâyeciliğine geçiş dönemi eseri olan Dede Korkut Hikâyeleri, Türk boylarının Kafkasya ve Azerbaycan yörelerindeki yerleşme, yurt kurma ve akınlarını konu alır. (II) Kitabın asıl adı "Kitâb-ı Dedem Korkud alâ Lisân-ı Tâife-i Oğuzân"dır. (III) Dede Korkut, Oğuz boylarının destanlaşmış hikâyelerini derli toplu bir biçimde aktaran bir anlatıcıdır. (IV) Ağır ve sanatlı bir dili olan Dede Korkut Hikâyeleri'nin tamamı düzyazı biçimindedir. (V) Dede Korkut'un anlattığı bu hikâyeler ancak XV. yüzyılda yazıya geçirilebilmiştir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. - - - , anlatılması sayfalar tutacak uzun hikâyeleri dile getirir. Aşk, kahramanlık konularıyla dinî, ahlaki ve felsefi öğretilerin işlendiği bir nazım biçimidir. Kafiyesine yüzlerce, binlerce eş kelime bulmayı kaldıramayacak geniş çaplı eserler için başvurulacak tek nazım şeklidir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kaside B) Mesnevi C) Gazel
D) Şarkı E) Tuyuğ

5. Gerçek ya da gerçeğe yakın olaylar anlatılır. Geleneksel bir içeriği olan, kuşaktan kuşağa sözlü olarak aktarılan halk edebiyatı ürünlerindendir. Genellikle aşk ve kahramanlık konularını işler. Kişilerin olağanüstü özellikleri oldukça sınırlıdır. Belirli anlatıcıları vardır. Bu kişiler genellikle meddahlardır. Nazım-nesir iç içedir. Kerem ile Aslı, Ferhat ile Şirin, Arzu ile Kamber örneklerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hikâye B) Halk hikâyesi
C) Masal D) Destan
E) Efsane

Hikâye - Halk Hikâyesi - Dede Korkut Hikâyeleri - Mesnevi

6. - - - -, klasik Türk edebiyatında, Batılı anlamdaki hikâye ve roman türünü temsil edebilecek bir nazım biçimidir. Konu alanlarının oldukça geniş bir yelpazeye sahip olması ve beyit sayılarının herhangi bir kısıtlamaya tabi tutulmaması nedeniyle çeşitli olay ve hikâyelerin anlatımı için oldukça uygundur. En çok tercih edilen konular klasik aşk hikâyeleridir. - - - - işte bu tür hikâyelerden biridir. Fuzuli, Arap ve Fars edebiyatlarında pek çok örneği olan bu hikâyeyi kendine has dil, üslup ve kurgu özellikleriyle kaleme almıştır.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Gazel - Kerem ile Aslı
B) Semai - Ferhat ile Şirin
C) Kaside - Arzu ile Kamber
D) Destan - Yusuf u Züleyha
E) Mesnevi - Leyla ile Mecnun

7. Elli yıldır yanaram hicrin ile
Şimdi buldum seni düştün ele

Zelha eder ya sanem anla hâlîm
Aşık oldum göynürem tutgıl elim

Tursa otursa Yusuf'u söylenir
Kanda kim varsa anı zikreylenir

Zeliha köşkten bakar görür anı
Çağırır feryadede göynür canı

Bu dizelerden yola çıkarak mesnevi nazım biçimiyle ilgili,

- I. Beyit sayısı sınırsızdır.
II. Beyit nazım biçimiyle yazılır.
III. Aruzun kısa kalıpları kullanılır.

çıkarımlarından hangisine ulaşılamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Ashab-ı kibar:

– Bari burada İmam Ali'nin gözleri sağlam olsaydı. Bizim ordumuza yardım ederdi, dediler. Çok üzüldüler. İslam askeri gece orada konakladı. Sabah olunca hazırlık yapıp savaş meydanına yöneldiler:

Beyit:

Yine altın elbise oldu zamana
Güneş yürüdü asumana

Cihana rahmet her türlüşü saçıldı
Sabah oldu, karadan ak seçildi

Yine yiğitler meydana geldi
Mumun ateşine pervane yandı

Gaziler, atlarına bindiler, saf hâline gelip beklemeye başladılar. Küffar askerleri gördüler ki İslam askeri meydana toplanmış. Hayber halkı da hazırlık yaptı. Silahlarını giydiler, burçların üzerinde ve hendeğin kenarında beklediler. Toplar ve mancınıklar kurdular.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olaylar oluş sırasına göre anlatılmıştır.
B) Öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır.
C) Dinî-destani bir kahramanlık hikâyesidir.
D) Nazım ve nesirden oluşan bölümler iç içedir.
E) Anlaşılması güç, sanatlı bir dili vardır.

9. Kan-Turalı aydur:

– Bu dünyayı erenler (yiğitler) akıl ile bulmuşlardır. Bunun önünden sıçrayayım, ne hünerim var ise göstereyim, didi. Adı görklü (güzel) Muhammed'e salavat getürdi, boğanın önünden savuldu. Boğa boynuzu üzerine dikildi. Kuyruğundan üç kere küterip (kaldırıp) yire çaldı. Sünükleri (kemikleri) hurd oldu (un ufak oldu). Bastı, boğazladı, bıçak çıkarup derisin yüzü. Eti meydana koyup derisini tekürün önüne getürüp aydur:

– Tan ile kızunu mana viresin, didi.

Dede Korkut Hikâyeleri'nden alınan bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kahramanlık B) Yalnızlık C) Özlem
D) Hüzün E) Aşk

Hikâye

1. [Bu mektuplar] bizim Yeni Cami'deki mektupçulara bel- del Avrupa'da 'ecrivain public' (akriven publik) dedikleri mektupçuların hazır litografya ile tab ettirmiş oldukları on paralık mektuplardan idi ki yalnız isim yerleri açık olduğu hâlde onları doldurup irsal ederler. Bu mektuplardan ba- balara ve validelere olanların mealleri yalnız temin-i sıh- hat ve afiyetten ibaret olup sevdalılara gönderilenlerde ömrünün son gününe kadar sevdadan ayrılmayacağına ve asla hıyanet etmeyeceğine dair teminat dahi vardır. Olabilir ki nefer hastaneden mektup gönderir de yine ana- sına ve babasına sıhhat ve afiyetini temin eder.

Letaif-i Rivayet'ten alınmış bu metnin türü ve ait oldu- ğu tarihsel dönem aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Deneme - Millî edebiyat
B) Hikâye - Tanzimat edebiyatı
C) Hatıra (Anı) - Servetifünun dönemi
D) Münşeât (Mektup) - divan edebiyatı
E) Roman - Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatı
2. – Hizmetin büyüktür! Sen burçları yakmasaydın, Akkâ mutaassıpların eline düşecekti. Akkâ düşünce, biz İslâm- lar, Suriye'de tutunamayacaktık. Kudüs'ü bile bırakıp çöle çekilmeye mecbur olacaktık. Sen hepimizi bu âkıbetten kurtardın. Yalnız bizi değil, belki bütün İslâm'ı kurtardın. Bu mükâfata lâıyksın. Kabul et!.. İhtiyar, kafasını yukarı kaldırdı:

– Ben bu hizmeti hasbetenillâh yaptım. Ecrimi ancak Al- lah'tan isterim, dedi.

Bu parçanın üslubuyla ilgili,

- I. Diyaloglara yer verilmiştir.
II. Anlaşılır, sade bir dil kullanılmıştır.
III. Kişiler kendi ağız özellikleriyle konuşturulmuştur.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Muhsin Çelebi, çekinmeden, sıkılmadan, ezilip büzülme- den gayet tabii bir hareketle kendine gösterilen şilteye oturdu. Sadrazam hâlâ ellerinde tuttuğu kıvrık kâğıtlara bakarak içinden, "Ne biçim adam? Acaba deli mi?" di- yordu. Hâlbuki... Hayır. Bu çelebi gayet akıllı bir insan- dı. Merde, namerde muhtaç olmayacak kadar bir serveti vardı. Çamlıca'daki ormanın arkasında büyük mandıra ile büyük çiftliğini işletir, namusuyla yaşar, kimseye eyvallah etmezdi. Fukaraya, zayıflara gariplere bakar, sofrasında hiç misafir eksik etmezdi. Dindardı. Ama mutaassıp de- ğildi. Din, millet, padişah aşkını kalbinde duyanlardandı. Devletin büyüklüğünü, kutsiliğini anlardı. Yegâne mefkû- resi Allah'tan başka kimseye secde etmemek, kula kul olmamaktı. İlmi, kemali herkesçe malumdu...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan hikâye kahramanının özellikleri arasında sayılamaz?

- A) Sabırlı
B) Cömert
C) Bilgili
D) Ahlaklı
E) Konuksever

4. Hacet yok! Sana söyledim, eğer evlenmek istiyorsan işte amcamın kerimesi (kızı). Hem de sana ben teklif ediyorum.

– Teşekkür ederim. Lakin harareten yüreği yanan bir teş- neye (susamışa) sudan başkası def-i ihtiyaç eder mi (ihtiya- yacını giderir mi)?

– Evet, bu sözün doğrudur. Fakat ben de böyle derim. Paşa amcan bizden haber beklerken başkasını alıp onu kıralım, demesiyle artık bu hususta pederle uyuşulama- yacağını anlayarak dedim:

– Efendim, anlaşılan, muradınız (isteğiniz) paşa birade- rinizin (kardeşinizin) memnuniyetine beni alet etmektir. Fakat mazurum (üzgünüm). Affınıza sığınıyorum, diyerek kalkıp dışarı çıktım.

Bu parçadaki çatışma aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Kölelikten
B) Ahlaki düşkünlükten
C) Batılılaşmayı yanlış anlamaktan
D) Geleneklere uygun hareket etmemekten
E) Zoraki evlilikten

Hikâye

5. – Hayrola, Hüseyin Gazi... Herhâlde mühim bir müjde aldın. Bari söyle, biz de sevinelim, dedi.

Hüseyin Gazi, evvela Bey'in ve sonra orada bulunanların ömür ve afiyetlerine dua etti:

– Nice zamandır bir erkek evlat hasreti çekerdim. Cena-bıhakk'ın izin ve keremiyle bir evladım dünyaya gelmiş, diye cevap verdi.

Orada bulunanlar da sevindiler. Hüseyin Gazi'nin meseretine ortak oldular.

– Var, git, gör. Oğlun nasıldır? Bize de haber getir, dediler.

Hüseyin Gazi, Ömer Bey'in askerlerine kumanda ederdi.

Bütün hudut boyunda kahramanlığı ve pehlivanlığı ile büyük bir şöhret elde etmişti. Malatya Kalesi'ne yakın kalelerde bulunan Rum ve Ermeni beylerini sindirmişti. Dostları ona ne derece hürmet ederlerse düşmanları da o derece onun korkusunu çekerlerdi.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Benzetme B) Betimleme C) Öyküleme
D) Karşılaştırma E) Tanımlama

6. I. Artık yolculuğum, görev yerime yaklaştıkça rüyalaş-
ıyor, hız kazanıyor gibiydi. Preveze'den, Yanya'dan
geçtim. Telgrafhaneye geldim. Burası güzel bir yerdi.
Bağlık, bahçelik...
- II. Etrafına bakındı. Yerlerde çimenler yeşermiş, sıska
erik dalları bembeyaz çiçeklerle örtülmüştü. Hoşuna
gitti. Sola eğri çarpık burnunu yukarı kaldırdı. Derin
derin havayı kokladı.
- III. Kamaranın alt salonunda yemekten sonra bizden
başka kimse kalmamıştı. Altı zabittik. İçimizden hiçbiri
şimdiye kadar Anadolu'yu görmemişti. Rus hududun-
daki yeni alaylarımıza gidiyorduk.
- IV. Oturduğu eşikten kalktı. Artık tamamıyla gece olmuş-
tu. Ellerini cebine soktu. Soğuktan titriyordu. Belinin
ağrısından doğrulamıyor, kambur kambur yürüyordu.
Deniz tarafına saptı.
- V. “Acaba rüyada mıyım?” kuşkusuna kapıldı. Uyanık-
ken rüya görülür mü? İyice inanabilmek amacıyla elini
ısırdı. Yerden bir taş parçası aldı. Alnına vurdu. Evet,
işte hissediyordu. Uyanıktı.

**Numaralanmış parçaların hangilerinde kahraman an-
latıcı bakış açısı kullanılmıştır?**

- A) I ve II B) I ve III C) II ve V
D) III ve IV E) IV ve V

7. Sanki birdenbire vicdanının karanlıklarında sıcak bir gü-
neş doğdu. Deminden insanların hıyaneti hakkında dü-
şündüklerine pişman oldu. İşte hayat onun zannettiği gibi
değildi. “Hak” diye bir mefhum tanıyan, aç bir sefile acıya-
rak iş gösteren insanlar da vardı. Fazilet, iyilik, merhamet,
şefkat bir hayal değildi. Buna şahit, elinde tuttuğu iki bu-
çuk liralık kâğıttı. Gülümsedi. Kaybettiği imanına kavuşan
bir günahkâr gibi sevinerek döndü. Yukarıya, caddeye
doğru yürüdü. İhtimal, orada açık bir bakkal dükkânı bu-
lacaktı. İki gündür bir şey yememişti. Midesinin acısı ona
belinin, ellerinin, ayaklarının sızılarını duyurmuyordu.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Karşılaştırma B) Betimleme C) Açıklama
D) Öyküleme E) Tanımlama

8. I. Gönen'de doğdum. Yirmi yıldır görmediğim bu kasa-
ba, düşümde artık bir serap gibiydi. Birçok yeri unu-
tulan, eski uzak bir rüya gibi oldu. O zaman genç bir
yüzbaşı olan babamla her zaman önünden geçtiğimiz
Çarşı Camii'ni, karşısındaki küçük, harap şadırvanı,
içinde binlerce kereste tomruğu yüzen nehirciği, ba-
zen yıkanmaya gittiğimiz sıcak sulu hamamın derin
havuzunu şimdi hatırlamaya çalışıyorum. Ama beyaz
bir unutuş dumanı önüme yığılır.
- II. 28 Şubat 1884 tarihinde Balıkesir'in Gönen ilçesinde
doğdu. Asker çocuğu olduğu için Kuleli Askeri Lise-
sine yazıldı. İzmir ve Rumeli'de bir süre görev yaptı.
Askerlikten ayrılıp Selanik'te Genç Kalemler dergisin-
de yazmaya başladı. Balkan Savaşı'nda tekrar subay
olarak orduya döndü. Savaş sonrasında ordudan
ikinci kez ayrıldı. Ölümüne kadar Kabataş Lisesinde
edebiyat öğretmenliği yaptı.

**Bir yazarın hikâye ve biyografisinden alınan bu iki
parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?**

- A) Yazarların üsluplarının, yazdıkları eserlere yansıdığına
B) Sanat eserlerinde yazarların, söz sanatlarına yer ver-
diğine
C) Yazarların, eserleriyle okurun bilgi dağarcığını geliştirdiğine
D) Edebî eserlerde yazarların hayatından izler bulunabi-
leceğine
E) Yazarların, eserlerinde duygu ve hayale önem verdik-
lerine

Fiilimsi

1. Umutlar bütün bütüne yitirilmiş değil onun öykülerinde fakat
küçük, sönük ışıklar körüklenmedikçe alevlenmeyecek
kırılcımlar olarak kalıyor.
- I
II
III
IV

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangileri zarf-fiildir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. (I) Lokomotifleri tek başlarına hiç görmedim. (II) Onları katarın başında azametli, heybetli bir tavırla kâh durur kâh koşarken görürdüm. (III) İstasyonlarda rayların üzerindeki lokomotifleri çocukken bir çeşit korkuyla seyredirdim. (IV) O zamanlar lokomotifleri canlı birer yaratık olarak kabul etmişim. (V) Kımıldar, koşar, bağırır, öfkelenir bir canavar...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem de sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Umut hatırlama, mutluluk ise bir çeşit unutma sanatıdır.
B) Fazıl Hüsnü bir gün bana: "Ben şiiri koklayarak bulurum." demişti.
C) Kabul etmek istemediğimiz fikirlere karşı ne kuvvetli mantığımız vardır.
D) Dünyanın en önemli pazar alanları ekonomik yönden kalkınmış ülkelerdir.
E) Metafiziğin konuları, duyularımız yoluyla algılayamadığımız problemlerdir.

4. İki kişi kapının yanı başında oturmuş, yumurtalı pide yiyor. Oturdıkları yerin tam karşısı istasyon. Tren öğleye doğru gelecek. Ofise buğday getiren köylüler tartıcının başında bekliyorlar. Orta Anadolu motifleriyle işlenmiş renk renk çuvallarda buğday duruyor, tartılıyor, sonra bir yere yığılıyor.
- I
II
III
IV
V

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi fiilimsidir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Fiil kök veya gövdelerinden belirli eklerle türetilen fakat fiil özelliğini yitirerek cümle içerisinde isim, sıfat, zarf görevleriyle kullanılan kelimelere fiilimsi (eylemsi) denir.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) Bembeyaz örtüsüyle kış aylarında bir başka güzel olur Doğu Anadolu.
B) Modanın bizi cezbetmesinin nedeni güzel olana duyduğumuz hayranlıktır.
C) Unutma ki çoğa sahip olan değil, sahip olduklarının kıymetini bilen, zengindir.
D) İyi-kötü savaşında kötüler başlarda yenseler de sonuçta kazanan hep iyilerdir.
E) Başın dik dolaşmak ve onurlu yaşamak istiyorsan emeğinle kazanmaya çalışmalısın.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmıştır?

- A) Bir bölük turna aktı gökten.
B) İyiliği iyiler anlar, fenalığı herkes.
C) Hareketli, canlı, kıpır kıpırdı o günler.
D) Zaman geçince her şey daha iyi anlaşılıyor.
E) Alçak insanın başının altına yastık koymamalı.

Fiilimsi

7. Karikatür, insanları; varlıkların, olayların hatta duygu ve düşüncelerin doğala ters düşen, olağanla çelişen, gülünç yanlarını yazıyla desteklenmiş abartılı çizimlerle bir gülmece anlatımına dönüştürme sanatıdır.

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerin hangileri fiilimsi değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Bence, düşünmek gelişmenin temel koşuludur.
B) Biliniz ki bu dünyada kim ne ederse kendine eder.
C) Bir sanatçı için anlaşılmaq, beğenilmek anlamına gelir.
D) İlim gençlikte dikilen, ihtiyarlıkta meyvesi alınan bir ağaçtır.
E) Geleceğini kurtaranlar, iyiyile kötüyü ayırt edebilen insanlardır.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı türde fiilimsiler bir arada kullanılmıştır?

- A) Size göre kibar olmak için eğitim şart mıdır?
B) İnsanların size nazik davranmalarını ister misiniz?
C) Teşekkür etmek ya da özür dilemek size zor gelir mi?
D) “Merhaba” ya da “Günaydın” deme alışkanlığınız var mıdır?
E) Alışveriş merkezine girip çıkarken başkalarına yol vermek ister misiniz?

10. I. Mutluluğu arayıp bulmak gerçekten de zordur.
II. Yaşam, bir anlamlar dizgesidir karmaşık da olsa.
III. Milletler, edebiyatlarıyla kendilerini ifade ederler.
IV. İnsanın insana en çok benzediği çağ, çocukluk çağıdır.
V. Felsefe yapmak, anlatmaktır; sanat yapmak, duyurmaktır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi yoktur?

- A) I ve II B) I ve V C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

11. I. Ben her işin başı sevgi diyorum
Dünya güzel, yaşamak iyi diyorum
II. Sizlersiniz bu anı ışıklarla Türk eden!
Eksilmesin şu mutlu şafaklar bu ülkeden!
III. Dünya yüzünde, bir sefer olsun, tanışmadan,
Öz çehrenizle sizleri görmekteyim bu an.

Numaralanmış dizelerdeki altı çizili fiilimsilerin türleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Zarf-fiil / isim-fiil / zarf-fiil
B) İsim-fiil / zarf-fiil / sıfat-fiil
C) Sıfat-fiil / isim-fiil / zarf-fiil
D) Sıfat-fiil / sıfat-fiil / isim-fiil
E) İsim-fiil / sıfat-fiil / zarf-fiil

12. (I) Ali ile Mehmet radyoculardan birinin karşısındaki bakkaldan ekmek, peynir ve helva alacaklardı. (II) Radyocunun kapısından Ankara Radyosunun halk türkülerini işitince bir an durakladılar. (III) Ali ile Mehmet’in bakkaldan çıkan adımları yavaşladı. (IV) Kapanan bir dükkânın kapısı önünde durdular. (V) Oracığa, ellerindeki çengellere dayanarak çöküverdiler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde fiilimsi kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Şiiri (Koşuk - Sagu) / Geçiş Dönemi Eserleri

1. üküş sözleme söz birer sözle az tümen söz tüğünün bu bir sözde yaz
(Sözü çok söyleme, sırasında ve az söyle; binlerce söz düğümünü bu bir sözle çöz.)

Bu dizeler Kutadgu Bilig'in aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Nasihatname özelliği taşır.
B) Türk tarihi açısından önemlidir.
C) İslami geleneğin etkileri görülür.
D) Karahanlılar Dönemi'nde yazılmıştır.
E) Arapça ve Farsça sözcüklere yer verilmiştir.

2. Aşağıdaki dizelerin hangisinde dinî bir öge kullanılmıştır?

- A) yatığ yarlıkagıl içür bir yigü
ümeg edgü tutgıl ay bilge bügü
(Yabancıyı esirge, yedir içir; ey bilge kişi konuğunu iyi ağırla.)
B) udur erdin erse tur aç emdi köz
eşitmedin erse eşit mende söz
(Uyuduysan şimdi kalk gözünü aç, işitmediysen ben-
den söz dinle.)
C) ukuş kadrini hem ukuşlug bilir
bilig satsa bilge biliglig alır
(Akıl kıymetini yine akıl sahipleri bilir, âlim bilgi satsa
bilgili insanlar onu alır.)
D) kökiş turna kökte közi yaş saçar
tizilmiş titir teg uçar yelgürer
(Mavi turna gökte yüksek sesler çıkarır, dizilmiş deve
kervanı gibi uçar havalanır.)
E) tugardın ese keldi öndün yeli
ajun etgüke açtı uştmaş yolu
(Doğu rüzgârı doğudan eserek geldi, dünyayı süsle-
mek için cennet yolunu açtı.)

3. "Türk Lehçeleri Divanı" anlamını taşıyan eser, dilimizin söz varlığı ve ses, biçim, anlam yapısı ile ilgili pek çok bilgi içerir. Anlatım özelliği, kültürel zenginlik açısından Türkçenin Arapçadan hiç de geri kalmayan bir dil olduğunu göstermek amacıyla yazılmıştır. Türkçenin en önemli kültür hazinesi kabul edilir. Bu eserin edebî değeri; bize ulaştırdığı sözcükler, sözcükleri açıklarken örnek verdiği manzum parçalar ve atasözlerinden kaynaklanmaktadır.

Bu parçada tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kutadgu Bilig
B) Divan-ı Hikmet
C) Atabetü'l-Hakayık
D) Divanü Lügati't-Türk
E) Dede Korkut Hikâyeleri

4. I

Könlüm içün örtedi
Yitmiş yaşığ kartadı
Kiçmiş özüg irtedi
Kün tün kiçüp irtelür

Onun (Alp Er Tunga) ölümü gönlümü içten yaktı, beni yetmiş yaş kocattı. Gönlüm geçmiş günlerin özlemiyle gece gündüz aranıyor.

II

Bulnar mini öles köz
Kara mengiz kızıl yüz
Andın tamar tüköl tuz
Bulnap yana ol kaçır

(O baygın gözler beni esir ediyor, üzerinde kara benler bulunan pembe yüz beni tutsak ediyor. Bütün güzellikler ondan damlıyor, sanki beni tutsak edip tekrar kaçıyor.)

Aşağıdakilerin hangisi bu dörtlüklerin ortak bir özelliği olamaz?

- A) Söz sanatlarına yer verilmesi
B) Hece ölçüsünün kullanılması
C) Söyleyenlerinin belli olmaması
D) Kahramanlık konusunu işlemesi
E) aaab kafiye düzeniyle söylenmesi

İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Şiiri (Koşuk - Sagu) / Geçiş Dönemi Eserleri

5. biligdin urur men sözümke ula
biligligke ya dost özünni ula
bilig birle bulnur sa'adet yolu
bilig bil sa'adet yolını bula

(Sözüme bilgi ile temel atarım, ey dost! Bilgiliye yaklaşmaya çalış; mutluluğun yolu bilgi ile bulunur, bilgi edin ve mutluluk bul!)

Atabetü'l-Hakayık'tan alınmış bu dörtlükte işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilgi
B) Dostluk
C) Mutluluk
D) Çalışkanlık
E) Kararlılık

6 ve 7. soruları aşağıdaki dörtlüğe göre cevaplayınız.

Avlap meni koymangız
Ayık ayıp kaymangız
Akar közüm uş tengiz
Tegre yöre kuş uçar

(Beni avlayıp koymayın, söz verip sözünüzden geri dönmeyin; işte gözlerimden deniz gibi gözyaşı akıyor, göz-yaşlarımın etrafında da kuşlar uçuşuyor.)

6. Bu dizelerle ilgili,

- I. Ölçüsü hecedir.
II. Birimi dörtlüktür.
III. Uyak düzeni aaab'dir.
IV. Koşma nazım biçimiyle yazılmıştır.

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) III ve IV
E) I, II ve III

7. Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Teşhis
B) Mecazımürsel
C) Mübalağa
D) Tezat
E) Telmih

8. Türlüg çeçek yarıldı
Barçın yadım kerildi
Uçmak yeri körüldi
Tumlug yana kalgüsüz

(Rengarenk çiçekler açıldı, ipek döşek serildi, cennet yeri görüldü, soğuklar artık gelmez.)

Bu parçanın nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Koşuk
B) Sagu
C) Koşma
D) Destan
E) İlahi

9. "Kimisi kalkar bak, kimisi konar; kimisi yüzer bak, kimi su içer."

Bu açıklama aşağıdaki dizelerden hangisine ait olabilir?

- A) kitap atı urdım Kutadgu bilig
kutadsu ogıklıka tutsu elig
B) kayusu kopar kör kayusu konar
kayusu çapar kör kayu suv içer
C) kaz ördek kuğu kıl kalığı tudı
kakılayu kaynar yokaru kodı
D) iligke başka kördi yaşru közin
kaşı közi tügmiş acıtmış yüzün
E) bu beglik ulı kör könilik turur
köni bolsa begler tiriglik bolur

10. küdezigil tilinni kel az kıl sözün
küdezilse bu til küdezlür özün
resul erni otka yüzün atguçı
til ol tedi yığ til yul ottın yüzün

(Dilini sıkı tut, gel sözünü kısa kes, az konuş. Dilini korursan kendini de korumuş olursun. Peygamber, "İnsanı yüz üstü ateşe atan, dildir." dedi. Dilini sıkı tut, yüzünü ateşten kurtar.)

Bu dörtlükte kullanılan uyak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yarım
B) Tam
C) Zengin
D) Cinaslı
E) Tunç

Halk Edebiyatı İlahi - Nefes - Koşma - Mâni - Türkü

1. I
Dedim inci nedir dedi dişimdir
Dedim kalem nedir dedi kaşımdır
Dedim on beş nedir dedi yaşımdır
Dedim daha var mı söyledi yok yok
- II
Köroğlu'yum medhim merde yiğide
Koç yiğit değişmez cengi düğüne
Sere serpe gider düşman önüne
Ölümü karşılar meydan içinde
- Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu parçaların ortak özelliklerinden biri değildir?**
- A) Ölçüleri B) Gelenekleri
C) Nazım türleri D) Nazım birimleri
E) Nazım biçimleri
2. Şunda bir dilberin sallanışında
Serviye benzettim dallar içinde
Derya kenarında ırmak yüzünde
Turnaya benzettim göller içinde
- Bu dördlüğün altı çizili dizelerindeki teşbihin ana öğeleri aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?**
- A) dilber - servi B) göl - dal C) derya - ırmak
D) dilber - turna E) servi - turna
3. İki elim gitmez oldu yüzümden
Ah ettikçe yaşlar gelir gözümden
Kusurumu gördüm kendi özümden
Bir dost bulamadım gün akşam oldu
- Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?**
- A) Anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
B) Hece ölçüsüyle söylenmiştir.
C) Redif ve kafiye birlikte kullanılmıştır.
D) Kafiye düzeni çapraz kafiye şeklindedir.
E) Halk şiiri geleneğinin etkisi görülmektedir.

4. Sözün bilmez bazı nadan elinden
Erkân ağlar usul ağlar yol ağlar
Bülbülün feryadı gonca gülünden
Gülşen ağlar bülbül ağlar gül ağlar
- Bu parçada aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?**
- A) Teşbih - tezat B) Teşhis - tenasüp
D) Tecahülûarif - telmih C) Telmih - mübalağa
E) Tekrir - mecazımürsel
5. Yüce dağ yeşil çimen yol olsa
Acem bahçeleri gonca gül olsa
Saçı sırma gül dudağı bal olsa
Gönül istemezse dile daş gelir.
- Bu dördlükte altı çizili söz grubunda görülen edebî sanat aşağıdakilerden hangisinde doğru açıklanmıştır?**
- A) Anlamca birbiriyle ilgili kelimeler bir arada kullanılmıştır.
B) İnsan dışındaki bir varlığa, insana ait bir özellik verilmiştir.
C) Aynı varlığa ait birbirine zıt kavramlar, bir arada kullanılmıştır.
D) Bir olayın gerçek sebebi, farklı ve güzel bir nedene bağlanmıştır.
E) Birbiriyle ilgili iki şeyden zayıf olan, kuvvetli olana benzetilmiştir.
6. Sefil sümbül boyun eğmiş bakıyor
Sarı çiçek amber olmuş kokuyor
Senin ruyin kadın beni yakıyor
Al giyinin feslendin mi yaylalar
- Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Doğanın güzelliği
B) Yalnızlık korkusu
C) Esaretin zorluğu
D) Memleket özlemi
E) Sevgilinin vefasızlığı

Halk Edebiyatı İlahi - Nefes - Koşma - Mânî - Türkü

7. Şiirlerinin en temel vasıfları sadelik, yalınlık ve sehlîmüm-teni söyleyişlerdir. Onu ölümsüz kılan şey, hiç şüphe yok ki dili, gönlü ve sevgisidir. Hep “Sevelim, sevillelim.” dedi. Mevlana, “Ne olursan gel!” diyordu. Hacı Bektaş Veli ise “Gelin canlar, bir olalım!” diyordu. O da bu yolu takip etti.

“Ben yürürüm yane yane
Aşk boyadı beni kane
Ne akilem ne divane
Gel gör beni aşk neyledi” diye başlayan ilahisi meşhurdur.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yunus Emre B) Kaygusuz Abdal
C) Süleyman Çelebi D) Hoca Ahmet Yesevi
E) Pir Sultan Abdal

8. Aşağıdaki dörtlüklerden hangisinin türü yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Eğer girer isen Hakk'ın yoluna
Âşık isen bakma sağ u soluna
Devlet kuşu şâyet konar koluna
Kulluğa bel bağla, sultan bulunur (Nefes)
- B) Bülbülüm altın kafeste
Öter aheste aheste
Ötme bülbül yârim hasta
Ah neyleyim şu gönlüme
Hasret kaldım sevdiğime (Türkü)
- C) Dünyayı gezdim dolaştım
Ayrılık gibi derd olmaz
Tatlı canımdan usandım
Ayrılık gibi derd olmaz (Koşma)
- D) Şol cennetin ırmakları
Akar Allah deyü deyü
Çıkmış İslam bülbülleri
Öter Allah deyü deyü (İlahi)
- E) Saçımda siyahım var
Bülbül gibi âhım var
Göz gördü gönül sevdi
Benim ne günahım var (Mânî)

9. Allah'ı övmek ve ona yalvarmak için söylenen şiirlere ilahi

I
adı verilmektedir. Bu şiirlerde ağırlıklı olarak Allah'ın bir-
liği, azamet ve kudreti, ona dair sevgi dile getirilir. Hem
aruz hem de hece ile yazılan örnekleri bulunmaktadır.
İlahiler tarikatlara göre farklı isimlerle adlandırılır. Bunlara
Mevlevî tekkelerinde “ayin”, Gülşeni tekkelerinde “tapuğ”,

II
III
Alevî-Bektaşî tekkelerinde “durak” adı verilir. Çoğunlukla
IV

Halvetî tekkelerinde okunan ilahiler ise “nefes” terimiyle
V

ifade edilir. Yunus Emre'ye ait

"Ey padişah-ı Lemyezel
Zat-ı ebed, hayy-ı ezel
Ey lütfu bol, kahrı güzel

Kahrın da hoş, lütfun da hoş" dörtlüğü bu türe güzel bir
örnektir.

**Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangileri yer de-
ğiştirdiğinde parçadaki bilgi yanlış düzeltilmiş olur?**

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) III ve IV E) IV ve V

10. Dile yâr
Gör bir âfet dile yâr
Ben sana vurulmuşum
Ne istersen dile yâr
Öldür beni yaşatma
Verme beni dile yâr

Bu mâninin teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşk B) Ölüm C) Ayrılık
D) Buluşma E) Gurbet

11. Kervanlar işlemez illerde kaldım
Garip Mecnun gibi çöllerde kaldım
Ne acap şiddetli yollarda kaldım
Dört yanım işlemez kar oldu gitti

**Bu parçada kullanılan kafiye'nin türü aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Yarım B) Tam C) Zengin
D) Tunç E) Cinaslı

Divan Şiiri (Gazel - Kaside - Şarkı)

1. Bu şehir-i Sitanbul ki bî-misl ü behâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır
Bir gevher-i yektâdır iki bahr arasında
Hurşîd-i cihân-tab ile tartılsa sezâdır
Altında mı üstünde midir cennet-i âlâ
El-hak bu ne hâlet bu ne hoş âb u havâdır
Bu dizeler bir kasidenin hangi bölümünden alınmış olabilir?

A) teşbib (nesib) B) tegazzül C) methiye
D) taç E) dua

2. Özellikle Azerbaycan sahasının, bazı edebiyat otorite-
lerince de Türk edebiyatının en büyük şairi, dünya ede-
biyatının da en büyük lirik şairlerinden kabul edilir. Asıl
adı Mehmed bin Süleyman'dır. Şairin 888/1483 yılında
Bağdat yakınlarındaki Hille bucağında dünyaya geldiği
sanılmaktadır. Âşıkane şiirin edebiyatımızdaki en büyük
temsilcisi kabul edilir. Bütün şiirlerinde aşkı ve aşkın hâl-
lerini coşkun bir lirizmle ifade eder. Doğduğu muhitten hiç
ayrılmamış, İstanbul'a hiç gelmemiştir. Naat türünde ka-
leme aldığı "Su Kasidesi" oldukça meşhurdur.

**Bu parçada tanıtılan divan şairi aşağıdakilerden han-
gisidir?**

A) Baki B) Nedim C) Nabi
D) Fuzuli E) Nef'i

3. **Aşağıdaki beyitlerden hangisi mahlas beyti olamaz?**

A) Edemem terk Fuzûlî ser-i kûyun yârın
Ne kadar zulm yeri ise bana hoştur vatanım
B) Nedîmâ nâmını mümkün mi nakş ey nevk-i tîğ-i âh
Dil-i yâr adlı bir elmâsdan kıymetli taşım var
C) Süleyman yâd olundukça bile mezkûr olur muru
Süleyman hatırlandıkça anılır karıncası da
D) Bâkî-sıfat virdün elem itdün gözüm yaşını yem
Kıldun garîk-i bahr-i gam deryâlara saldun beni
E) Ey Necati, yürü sabreyle elinden ne gelir
Hûblar, cevri ü cefayı kime öğretmediler

4. **Aşağıdaki beyitlerin hangisinde redif yoktur?**

A) Eşi yok bir güzeli sevdi beğendi gönlüm
Kıskanır kendi gözümden yine kendi gönlüm
B) Kendi hüsnünden utanmış da kızarmış yanağı
Yüzün örtüp kapamış saçları baştan aşağı
C) Ben şehid olmadan aşkıyla mezarım kazayım
Taşımı gözlerimin kanlı yaşıyla yazayım
D) Gelsem olmaz mı huzura a benim aslanım
Ta yakından bakayım hüsnünüze hayranım
E) Bir gün olacak ben gibi nâlân olacaksın
Ettiklerine sen de peşîmân olacaksın

5. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden fazla kişileştir-
me söz konusudur?**

A) Bütün cihânda gönül ışık ile olur makbûl
Kamu diyârda ehl-i hüner garib olmaz
(Bütün dünyada gönül aşk ile makbul olur; hiçbir yer-
de hüner sahibi insan garip ve perişan olmaz.)
B) Ey gözüm ebr-i bahârî geh yağar geh açılır
Âlem içre sencileyin kimse yeksân ağlamaz
(Ey gözüm, bahar bulutu bile gâh yağar gâh açılır; bu
dünyada kimse senin gibi durmadan ağlamaz.)
C) İnledüğüm dilberâ dolâb gibi subh u şâm
Bu ki cismüm dem-be-dem yaşımla âb üstündedir
(Ey sevgili, sabah vaktinde dolap gibi inlediğim bun-
dandır ki cismim her zaman gözyaşımdan su üstün-
dedir.)
D) Gözümde aks-i cemâlün bahâra benzetdüm
Yaşum bahârda taşmış pınara benzetdüm
(Güzelliğinin gözümdeki aksini bahara, gözyaşıma da
baharda taşmış pınara benzettim.)
E) Gerek ağla gerekse gül cihân fâriğdur ey bülbül
Kimine âteş olur gül kimine gülisîtân âteş
(Gerek ağla gerekse gül ey bülbül, dünya kendi key-
findedir, aldırılmaz; kimine ateş gül olur, kimine de gül
bahçesi ateş.)

Divan Şiiri (Gazel - Kaside - Şarkı)

6. “Dünyayı bir yana, seni bir yana koysalar yine de bana sen gereksin, ey vefasız, sen!”

Bu açıklama aşağıdaki beyitlerin hangisine aittir?

- A) Dünyâyı girişmeyle esir eyledi bilmem
Câdû mîdır ol gamze-i fettân ne belâdır
- B) Dâr-ı dünyâ delû gönlüm gibi virân olsa
Ne cihân olsa ne cân olsa ne hicrân olsa
- C) Seni dünyâ gibi yalancı vü yüze gülici
Bilmez ol ahd ü amân derler idi gerçek imiş
- D) Dünyâyı bir yana kosalar bir yana seni
Bana seni gerek seni ey bîvefâ seni
- E) Minnet Hudâ'ya devlet-i dünyâ fenâ bulur
Bâkî kalur sahîfe-i âlemde adumuz

7. Aşağıdakilerden hangisi bir gazelin matla (ilk) beytidir?

- A) Güzel görünür ırakdan görünse her nesne
Anun için güneşi rûy-ı yâra benzetdüm
- B) Mihrin görür kemâlde her gün zevâlini
Âkil felekde câh ille mağrur olur mu hiç
- C) Hâlimi arz et sabâ dildâre Allah aşkına
Sûziş-i dilden haber ver yâre Allah aşkına
- D) Kâkûl-i ham-der-ham-ı dildârı etdin târmâr
Eyledin uşşâkı der-zencîr-i sevdâ ey sabâ
- E) Göz yum cihandan aç gözünü kendü hâlüne
Sen göz yumub açınca bu dünyâ gelür gider

8. Yine bezm-i çemene lâle fûrûzan geldi
Müjdeler gülşene kim vakt-i çirağan geldi
Bülbül âşûftelenip bezme gazel-hân geldi
Müjdeler gülşene kim vakt-i çirağan geldi

Bu parçanın nazım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gazel B) Kıta C) Tuyuğ
D) Şarkı E) Rubai

9. Yâr ile kon beni ol yâr yeğ bilür
Biçâre andelibini gülzâr yeğ bilür
(Sevdiğimle bırakın beni, o sevgili beni iyi bilir; zavallı ök-süz bülbülünü gül bahçesi iyi bilir.)

Zülf-i dîrâz derdini benden sor ey tabib

Uzun gice belâsını bîmâr yeğ bilür

(Uzun saçın derdini benden sor ey hekim, uzun gecelerin belasını hasta iyi bilir.)

İzün tozin sabâ yili satar direm direm

Misk ü âbir kadrini attâr yeğ bilür

(Bahar yeli izinin tozunu dirhem dirhem satar, misk ile amberin kadrini attar iyi bilir.)

Bu dizelerde işlenen tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tabiat B) Ölüm C) Aşk
D) Yoksulluk E) Özgürlük

10. Mazmun, bir sözün içinde gizli olan sanatlı anlamdır. Söz gelimi sevgilinin ağzı için, kalıplaşmış birer mecaz olan "abihayat, gül, gonca ve lâl" mazmunları kullanılır. Okuyucu ağzın bunlardan hangisiyle karşılandığını dizede geçen diğer kelimelerin yardımıyla anlar.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerin hangisinde altı çizili söz mazmun değildir?

- A) Servün alup elini yabanlara atdılar
- B) Gamzesi oku gibi âşıkı yabana atar
- C) Eşkimi ifşâ ederse ol güle bülbül nola
- D) Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi
- E) Gül-i ruhsârına karşı gözümde kanlı akar su

11. 2000'li yıllarda bir şiir sergisi açılrsa Türk medeniyetini, sanırım oy birliğiyle Fuzuli veya Nedim temsil ederdi. Durum böyleyken bu şiir geleneğini modern Türk düşüncesinin ilgi alanı dışında bırakmak hiç de onu küçültmez; belki sözde aydınları, aydınlanmacılığı küçültür. O hâlde geliniz "Osmanlı şiiri" deyince bir tekerleme gibi "fâilâtün, fâilâtün..." demekten vazgeçip bu şiiri tanımaya niyetlenelim. Gerçekten bu şiir, neyi anlatıyor, kimi anlatıyor, bir bakalım. Eğer sevmezsek yine sevmeyelim fakat önce onunla tanışalım. Korkmayınız, onunla tanıştığınız zaman bu dizelerle tarihin satır aralarına girecek, belki de büyük büyük dedelerinizden birine rastlayacaksınız ve "Gerçekten de bu şiir bizi anlatıyormuş." diyeceksiniz.

Bu parçada sözü edilen şiir geleneği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk B) Divan C) Tanzimat
D) Servetifünun E) Millî Edebiyat

İsim Tamlaması

1. Hayatımda bu kadar çok lokomotifini bir arada görmedim. (II) Meğer ne çok çeşidi varmış! (III) Ben eskiden onların hepsini birbirinin eşi, benzeri sanırdım. (IV) Bir silindir, bir baca, bol bol duman ve yüzü gözü simsiyah insanlar. (V) Ayrıca muntazam aralıklarla çıkan gürültülü bir homurtu...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayanı ve tamlananı zamir olan bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Doğuyor ömrüme bir yirmi sekiz yaş güneşi

I
Bir kuş okşar gibi sen saçlarımı okşarken
II
Koklarım ellerini gülleri koklar gibi ben
III IV
Avucundan alırım kış günü bir yaz ateşi
V

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi tamlayanı düşmüş isim tamlamasına örnek olamaz?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Belki rüyalarıdır bu taze açmış güller

I
Bu yumuşak aydınlık dalların tepesinde
II III
Bitmeyen aşk türküsü kumruların sesinde
IV
Rüyası ömrümüzün çünkü eşyaya siner
V

Bu dizelerde numaralanmış bölümlerin hangileri isim tamlamasıdır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III
D) III ve IV E) III, IV ve V

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

- A) Dünya nüfusunun yarısından fazlası yetersiz besleniyor.
B) Edebiyat, hayat ile ilgili olduğundan bilim ve teknoloji- den de söz etmelidir.
C) Çoğumuz, bilimin tadını çıkarmak için gereken azıcık çabayı dahi göstermiyoruz.
D) İnsanın insandan esirgediği insaniyet, binlerce insa- nın aklıktan ölmesine yol açıyor.
E) Unutulmamalı ki özünü unutan, ondan uzaklaşan, kendini kaybeder.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer alan isim tamlamasının tamlayanı cümle biçimindedir?

- A) Kayak merkezlerine binlerce turist geliyor.
B) Uludağ, Bursa'nın otuz altı kilometre güneyindedir.
C) Gül; sevginin, zarafetin, masumiyetin sembolüdür.
D) Hikâye "Ve ardından ne oldu?" sorusuna cevaptır.
E) Kış sporlarının kalbi şimdi Erzurum'da atıyor.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş isim tamlaması vardır?

- A) Tanzimat şiirinde söyleyişten çok, fikir önem kazan- mıştır.
B) Nazımda ve nesirde tasvir bu edebiyatın esasını teş- kil eder.
C) Bu şairlerin ihmal ettiği ahenk, Şahabettin'de önemli bir yer tutar.
D) Namık Kemal'deki soyut fikirler Akif'te somut bir şekil almıştır.
E) Eski edebiyatımızda bu kadar geniş yazılmış bir man- zume yoktur.

İsim Tamlaması

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması yoktur?

- A) İnsan şimdi yüz yıl önceye göre daha kısa bir süre içinde dünyayı dolaşabiliyor.
- B) Bir gemi kaptanı, bulunduğu yeri ancak enlem ve boylamını biliyorsa belirleyebilir.
- C) Bilim, tutarlılık ölçütüne bağlı bir sınama ve yanılma sürecidir.
- D) Hidrojen tamamen tüketildiğinde Güneş de soğuyarak bir demir yığınınna dönüşecek.
- E) Dünya'nın yapısı ve bileşenleri hakkında kesin bir görüş ortaya koymak oldukça zordur.

8. Seydi Ali Reis'in Mir'atü'l-Memâlik adlı meşhur eserinde

I
bir dörtlüğünü kaydettiği türkû şöyledir:
"Deniz üstünde yürürüz

II
Öcümüz komaz alırız
Düşmanı arar buluruz
Bize Hayreddinli derler"

Barbaros'a bağlı, Akdeniz'deki büyük zaferlere iştirak eden
III

Türk denizcilerinin ruhunu bu dizeler ne güzel dile getiriyor.

Bu parçada numaralanmış isim tamlamalarının türü sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Belirtili - belirtisiz - belirtili
- B) Belirtili - belirtisiz - zincirleme
- C) Belirtisiz - belirtili - zincirleme
- D) Zincirleme - belirtili - belirtisiz
- E) Zincirleme - belirtili - belirtili

9. Hüseyin Rahmi anlatıyor:

"Yusuf Razi Bey bana bir gün, sen sinema makinesi gibisin, demişti. Hakikaten öyleyimdir. Kırk senelik olaylar daha dün gibi aklımdadır. Geceleri geçmiş senelerin âdetlerini, usullerini, hadiselerini gözümün önünden geçirir, koltuğumda veya yatağımda kendi kendime eğlenirim."

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin örneği vardır?

- A) Tamlananın düştüğü belirtili isim tamlaması
- B) Tamlananın birden fazla olduğu belirtili isim tamlaması
- C) Tamlayan ile tamlananın yer değiştirdiği belirtili isim tamlaması
- D) Tamlayanı cümle hâlinde olan belirtisiz isim tamlaması
- E) Tamlayanı ile tamlananı arasına birden fazla sözcüğün girdiği belirtili isim tamlaması

10. Az yiyerek bir ya da iki ayda birkaç kilo kilo verile-

I
bilir. Ne yazık ki çoğu insan, vermeleri gereken kilo mik-

II
tarı 10 veya 20 olana dek ciddi bir perhize başlamıyor.

III
Bu aşamaya gelindiğinde de bir hekime ya da bir beslen-
IV

me uzmanına başvurmaktan başka yapacak bir şey
V

kalmamış oluyor.

Bu parçada numaralanmış ifadelerin hangisi isim tamlamasıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Türk halk edebiyatı ile divan edebiyatı, yüzyıllar boyunca

I
birbirine komşu nehirler gibi uzanmıştır. Tanzimat edebiyatı
II

yazarları, ikisi de Türk kültürünün bağrından akan bu
iki nehir arasında bir kanal açmaya çalışırlar. Nesirde
bunu kısmen başarırlar. Şiirde de bazı denemeler ya-
pılırken araya Servetifünun edebiyatı ve estetigi girer.
III

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangileri belirtisiz isim tamlamasıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili ifade isim tamlaması değildir?

A) Termal turizm merkezi olan Sivas, zengin su kaynak-
larına sahiptir.

B) Gaziantep Zeugma Mozaik Müzesi, kapılarını yerli ve yabancı turistlere açtı.

C) Kalelerinin bolluğu, Çanakkale'nin tarih boyu stratejik bir kent olduğunu anlatmaya yetiyor.

D) Aspendos Antik Tiyatrosu, yaz aylarında çeşitli kültürel etkinliklere ev sahipliği yapıyor.

E) Anadolu Yakası'nın Boğaz kıyılarındaki vapur iskele-
leri küçük meydanlara açılıyor.

Dünya Destanları - Türk Halk Edebiyatında Efsane - İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatında Destan

1. Vaktiyle bugünkü İçel ilimizin bulunduğu bölgede yaşayan bir Bey'in kızı olur. Baba, devrin âdetine uyarak kızını bir kâhine götürür. Kâhin, on dokuz yaşına girince bir yılının onu zehirleyerek öldüreceğini söyler. Buna çok üzülen baba derin derin düşünmeye başlar. Denizin ortasına bir kale yaptırır, kızını oraya yerleştirir. Aradan uzun yıllar geçer. Kız on dokuz yaşını tamamlarken kalede bir ziyafet tertip edilir. Bu ziyafete davet edilen bir köylü kadın da bir sepet dolusu üzüm getirir. Fakat kader bu ya kadın sepetin içine gizlenen yılanı görmez. Üzümü çok seven Bey'in kızı, bu sepeti doğruca odasına çıkarttırır. Misafirler gittikten sonra odasına çıkan genç kız, çok sevdiği üzümlerden yemeye başlar. Fakat tam bu sırada sepetin içinden çıkan yılan, kızcağızı zehirler ve Bey'in kızı ölür.

Bu parça aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Destan B) Efsane C) Masal
D) Hikâye E) Halk hikâyesi

2. Oğuz Kağan Destanı'ndan

... oguz
kağan begler il künlerge
çarlıg birdi. Takı tedi, kim: men sinlerde-
ge koldum kağan, alalıng ya takı
kalkan, tamga bizge bolsun
buyan, kök böri bolsungıl uran; temür çıda-
lar bol orman, av yirde yürüsün kulan,
takı taluy, takı müren, kün tug bolgıl, kök
kurıkan, tep tedi...

Günümüz Türkçesiyle:

... Oğuz Kağan beylere ve halka buyruk verdi ve
"Ben sizlere oldum kağan,
Alalım yay ile kalkan,
Nişan olsun bize buyan,
Bozkurt olsun (bize) uran,
Demir kargı olsun orman,
Daha deniz, daha müren,
Güneş bayrak, gök kurıkan."
dedi...

Bu parçadan Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi kesinlikle çıkarılır?

- A) Gök Tanrı inancına bağlı oldukları
B) Hayvancılık ve tarımla ilgilendikleri
C) Cihan hâkimiyeti ülküsünü taşıdıkları
D) Devlet işlerini kurultayda görüştükleri
E) Bilgili ve tecrübeli kişilere değer verdikleri

3. Tanrı bir gün insana, şöyle bir buyruk verdi:
İn suların dibine, bir toprak getir, dedi,
İnsan daldı sulara, aldı bir avuç toprak,
Sulardan çıkıp verdi, Tanrı'sına sunarak.
Yaratılın yer dedi, Tanrı sulara saçtı
Yeryüzü yaratıldı, denizler karalaştı.

Dünya'nın yaratılışını dile getiren bu parça aşağıdaki türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Masal B) Efsane C) Destan
D) Hikâye E) Roman

4. Destan, MÖ VII. yüzyılda İranlılarla çetin savaşımlara girişen, İran'ı birkaç kez yenen, sonunda hile ile öldürülen (MÖ 624) Saka Türklerinin yiğit hükümdarının maceraları etrafında oluşmuştur. Elimizde bu destana ait yazılı bir metin bulunmamaktadır. İran şairi Firdavsi'nin (934?-1020?) Şehname adlı eserinde bu destan kahramanından bahsedilir. İranlılar, Türklerin bu kahramanına Efrasiyab diyorlardı. Aşağıdaki parça Şehname'den alınmıştır:

- Peşenk'in beyni alevlendi. Çünkü karşısında, Efrasiyab'ın selvi gibi boyunu,
- Aslan gibi göğsünü, pazısını, fil gibi kuvvetini, birkaç millik mesafeye kadar uzanan gölgesini,
- Keskin bir kılıcı andırır dilini, derya gibi geniş yüreğini, yağmurlar yağdıran bir bulut kadar cömert elini görmüştü.
- Derhâl ona, kılıcını çekerek kendi ordusuyla İran'a yürümesini buyurdu.
- Peşenk, ölümünden sonra yerine geçecek ve adını her zaman yaşatacak olan
- Bu kadar hünerli bir oğula sahip bulunduğunu göreyerek duyduğu iftiharla başı güneşe yükseldi.
- Efrasiyab da yüreği savaş duyguları ve başı da sabırsızlıkla dolu olarak, Peşenk'in huzurundan çıktı.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şu B) Göç C) Ergenekon
D) Alp Er Tunga E) Oğuz Kağan

Dünya Destanları - Türk Halk Edebiyatında Efsane - İslamiyet'in Kabulünden Önceki Türk Edebiyatında Destan

5. Efsane; kişi, yer ve olayları konu alan, inandırıcılık özelliğine sahip, çoğu zaman olağanüstülüklerle yer veren, belirli bir üsluba ve şekle bağlı olmayan, kaynaklarını genellikle geçmişin derinliklerinden alan kısa, yalın, ağızdan ağıza aktarılan anonim halk ürünüdür.

Bu tanımdan hareketle efsanelerle ilgili olarak,

- I. Dilden dile anlatılabilen sözlü ürünlerdir.
- II. Ozanlar tarafından kopuz eşliğinde söylenir.
- III. Milletlerin var olma mücadelelerini anlatır.
- IV. Uzun soluklu, manzum, yazılı ürünlerdir.

Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

6. Bu destandaki kişiler, Hindulara uygun davranış modelleri sunmuştur. Destanın hâlâ yaşayan bir geleneği vardır. Hintli çocuklar, birçok Batılı çocuğun masallarla büyütülmesine benzer bir biçimde, destandan alınmış öykülerle büyütülür. Bu destanın bir yerinde kral, prens ve ordu komutanlarından oluşan ülke önderleri kurulunu toplantıya çağırır. Onlara şöyle der: "Halkıma bir babanın, çocuklarına baktığı biçimde, alçak gönüllülükle ve hiç kızmadan baktım. Şimdi hayatımın son zamanlarında artık çok yorgunum. Kraliyet yükümlülüklerini yerine getirmek ve ülkemizin yasalarını uygulamak benim sahip olduklarımdan daha fazla güç ve beceri gerektiriyor. Umarım oğlum, yerime kabul edersiniz. Onda tanrıların kralı İndra'nın cesareti vardır. Yeryüzünde yaşayanlar arasında bir eşi yoktur onun."

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ramayana B) Şinto C) Gılgamış
D) İlyada E) Bozkurt

7.

I

Dört yüz yıl sonra Ergenekon'da kendileri ve sürüleri o kadar çoğaldılar ki buraya sığmadılar. Bu sebepten bir yere toplanıp konuştular. Dediler ki atalarımızdan işittik. Ergenekon'un dışında geniş yerler, güzel yurtlar varmış. Bizim yurdumuz eskiden o yerlerde imiş. Dağların arasından yol izleyip bulalım. Göçüp çıkalım. Her kim bize dostum derse onunla görüşelim. Düşmanlarla görüşelim, dediler.

II

Seferberlik yıllarında Rus orduları ilerleyerek Hasankale'nin doğusundaki Taşlı Güney köyüne saldırıya geçtiler. O sırada köye dağ yoluyla Ardıçlı köyünden eski bir faytonla gelin getiriliyordu. Gelin arabası Taşlı Güney köyüne yaklaşırken top ve silah seslerini duyan gelin, düşman eline geçmekten korkarak o anda, Allah'ım bizi düşman eline düşmektense taş kes, diye yalvarır. Gelinin duasının kabul edilip gelinin, arabasıyla taş kesildiğine inanılır. Şimdi o taşta Gelin Taşı derler.

Bu parçalarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. parça destan, II. parça efsane özelliği taşır.
B) II. parçada olayların geçtiği yer bellidir.
C) II. parça konuşma diliyle aktarılan kısa halk anlatısıdır.
D) I. parça bir Türk destanından alınmıştır.
E) II. parça gerçekçi bir anlatıma sahiptir.

8.

Destana ismini veren Türk hükümdarı MÖ IV. yüzyılda yaşamıştır. Onun mücadeleleri etrafında söylenen ve Makedonyalı Büyük İskender'in Türk illerine yürüyüşü ile birleştirilen bu destan, Türkler arasında XI. yüzyıla kadar yaşamış ve bu yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından yazıya geçirilmiştir. Kaşgarlı Mahmut "Türkmen" maddesinde sözcüğü açıkladıktan sonra: "Bunlara Türkmen denilmesinde bir hikâye vardır, şöyledir." diyerek destanın konusunu düzyazı hâlinde kendi anlatımıyla aktarmıştır.

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alp Er Tunga B) Oğuz Kağan C) Attila
D) Timur E) Şu

İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Dönem Destanları

1. Ölümsüzlüğe ulaşan insanlar vardır. Onlar, tarih yazar ve tarihin ta kendisi olurlar. Büyük insanlardır. Her büyük insan gibi tarihe kaynaklık ederler. Büyük sözler söylerler. İşte büyük insanların büyük sözlerinden meydana gelen Kırgızlara ait bu destan, dünyanın en uzun destanı. Adını destan kahramanının gücünden, bilgeliğinden almış. Yalnızca ona yer vermemişler bu büyük destanda. Onunla beraber oğlu da torunları da anlatılmış. Sekiz bölüme sığdırmışlar bu kocaman yürekleri, koca insanların yaşamlarını. Sekiz bölümden taşan birçok hayal, hayat ve kahramanlık... Sekiz bölümün tamamında kendinizi kaptırdığınız hızlı, heyecanlı ve aksiyon dolu birçok olay...

Bu parçada sözü edilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Battal Gazi B) Köroğlu
C) Danişmant Gazi D) Manas
E) Cengiz Han

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş bırakılan yere cümle sonunda yay ayraçla verilen ifadenin getirilmesi bilgi yanlışına neden olur?

- A) Cengiz Han'ın hayatı, kişiliği ve fetihlerini konu alan Cengizname günümüze kadar yaşatılmış İslami Dönem - - - - destanıdır. (Türk)
B) Danişmentname ya da - - - -, Anadolu'da Danişmentlilerin kurucusu etrafında oluşmuştur. (Danişment Gazi Destanı)
C) - - - -, tarihi bir şahsiyet olan Battal Gazi'nin menkıbevi hayatını, Anadolu'ya yerleşen Müslüman Türklerin gözüyle aktaran bir destandır. (Battalname)
D) - - - -, halkın gözünde adaleti, yiğitliği, yardımseverliği ve inancı ifade ettiğinden Türk halkının gönlüne girmiş bir kahramandır. (Köroğlu)
E) Satuk Buğra Han Destanı, - - - - hükümdarı Abdülkerim Satuk Buğra Han'ın kişiliğini, İslam dinini kabulünü ve İslamiyet'i yaymak için verdiği mücadeleleri anlatan bir destandır. (Moğol)

3. Kırgızca Metin

...
Bu baybiçe Çıırıçı
Manastı sır beşikke bölödü.
Manastı Hızır cölödü,
Manas kabak cerden buguldu,
Kıpır minen busurman
Manastın kabarı mıktap uguldu
Manas emi küölödü
Manas beşikte çatıp sölödü:
"Ak sakal ateke Cakıp Kan
Busurman colun açamın
Kapırdın malın çaçamın
Kapırğa ketet kılamın
Busurman colın açamın
Cakıp Kan oşu kepti ukkanda
Ala baş corgo çaar at
Alıp kelip tokuttu
...

Türkiye Türkçesiyle

...
Bu baybiçe Çıırıçı
Manas'ı altın beşikte beledi
Manas'ı Hızır bekledi
Manas beşiğinden doğruldu
Kâfir ile Müslüman'a
Manas'ın bu işi hemen duyuruldu.
Manas hem gülüyordu
Hem de beşikte yatıp söylüyordu:
"Ak sakal atam Yakup Han,
Müslüman'ın yolunu açacağım
Kâfirin malını dağıtacağım
Kâfire sefere çıkacağım
Müslüman'a yardıma koşacağım."
Yakup Han bu sözü duyunca
Ala baş yörük atı
Alıp gelip eyerletti.
...

Bu dizelerden Manas ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Sabırlı, anlayışlı ve iyi kalplidir.
B) İnançlı, cesur ve yardımseverdir.
C) İleri görüşlü, gururlu ve disiplinlidir.
D) Hoşgörülü, merhametli, sakindir.
E) Mantıklı, açık sözlü ve alçak gönüllüdür.

İslamiyet'in Kabulünden Sonraki Dönem Destanları

4. I
Uygur ilinde, Hulin adında bir dağ vardı. Bu dağdan Tuğla ve Selenge adında iki ırmak çıkardı. Bir gece bu iki ırmak arasındaki bir ağaca gökten mavi bir ışık indi. Ağacın gövdesinde gittikçe kabaran bir şişkinlik meydana geldi. Bir gün bu şişkinlik yarıldı, içinden beş çocuk çıktı. Halk bunları alıp büyüttü, hepsine ayrı ayrı adlar koydu.

II

Hız. Muhammed kanatlı atı Burak'ın sırtında göklere yükseldiği "Miraç Gecesi'nde" gök katlarında kendinden önceki peygamberleri görür. Bunlar arasında birini tanıyamaz ve Cebrail'e bunun kim olduğunu sorar.

Cebrail:

"Bu peygamber değildir. Bu sizin ölümünüzden üç asır sonra dünyaya inecek olan bir ruhtur. Türkistan'da sizin dininizi yayacak olan bu ruh " Abdülkerim Saltuk Buğra Han" adını alacaktır."

Bu destan parçalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parça İslamiyet öncesi, II. parça İslami döneme aittir.
B) I. parçada mekân belirsiz II. parçada belirlidir.
C) I. parçada açıklayıcı, II. parçada tartışmacı anlatım kullanılmıştır.
D) I. parçada dinî, II. parçada evrensel öğelere yer verilmiştir.
E) Her iki parçada da tarihî bir gerçeklik söz konusudur.

5. (Halife ordusu İstanbul üzerine yürür. Kayser Asatur, Battal'ı yenemeyeceğini anlar, cadılardan yardım diler. Kûzende Cadı, askeriyle savaş alanına gelir.)

... Seyyid, Aşkar'ı sürdü, ileri geldi, tîg (kılıç) çaldı, lâî-ni (lanetlenmiş yaratığı) iki pâre (parça) eyledi. Câzûlar leşkerinden (askerinden) grîv (bağırtı, çığlık) koptu. İslam leşkri tekbîr getirip at saldı. Seyyid dahi nâra urdu, hamle eyledi. Câzû leşkri ayruk (artık) durmadılar. Kûzende'nin gövdesin alıp kaçtılar.

Bu parçayla ilgili,

- I. Dinî kavramlar kullanılmıştır.
II. Anlatıcı Seyyid Battal Gazi'dir.
III. Mekân belirli ancak zaman belirsizdir.
IV. Öyküleyici anlatım biçiminden yararlanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

6. I. Cengiz Han, kendisini arayan beğlerin her birine, ayrı ayrı damga verdi, kuş verdi, ağaç ve uran (parola) verdi.
II. Sonra Cengiz, çok çalıştı. Çok büyük devlet kurdu. Bu devleti çocukları arasında bölerek bu dünyadan ayrıldı.
III. Buduncaroğlu Kıyat'a: "Senin ağacın çam, kuşun sungur, uranın arucan ve damgan palan olsun!" buyurdu.
IV. Dokuz boydan gelen on adam, Cengiz'i bulup atlarını azad edip salıverdiler.
V. Altın Boy'un beğleri toplandılar. Alanguva'dan Cengiz'in yerini öğrendiler.

Bir destanın olay örgüsüne ait karışık verilmiş parçalar aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) I - III - IV - II - V B) II - V - I - III - IV
C) III - V - IV - I - II D) IV - V - II - I - III
E) V - IV - I - III - II

7. ... Ey Şattat ve ey nestor! Bilünüz ve âgâh olunuz kim, ben bu Rum'a (Anadolu'ya) anuñcün geldim ki mal ve hazine cem kılam (toplayam) dahi gerü dönem yok; andan ötürü geldim kim illeri ve bu şarları (şehirleri) İslâma döndürem.

... İslam dinin Melik bunlara arz kıldı, imana davet eyledi; "Müslüman olunuz, dedi yohsa hepinüzi kıraruz." Çün kâfirler bu sözü işittiler, şunlara kim Hak hidâyet verdi, Müslüman oldular, şunlara kim vermedi, kahır kılıcından helâk eyledi.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yurt sevgisi
B) Baskı ve zulüm
C) Din uğruna savaş
D) Kültürel yozlaşma
E) Bağımsızlık mücadelesi

1923-1980 Dönemi Türk Edebiyatında Yapma Destanlar

1. I. Geldiler de gidiyorlar
Bizimdi bize kaldı
- II. Üçüncü süvari tümenimiz
Almış Mangaldağı'nı.
- III. Gün batarken yaya düşman
Vardı Mangaldağı'nın doğusuna.
- IV. Gök delindi birdenbire.
Gece boyu, elden ele geçen siperlerde
- V. "Kaçmak yok!" diyordu Mustafa Kemal Paşa!
Yıldız ışığında biliyordu süngüleri

**Yapma bir destandan alınmış bu dizeler olayların oluş
sırasına göre sıralandığında hangisi ilk dize olur?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Köye döndüğünde Ökkeş
Söz sözü açtığında
Anlattı yaşadıklarını
Ve ekledi:
– Asıl sonrasını dinleyin kardaşlar
Kapılacak nemler vardır
İşler vardır bellenecek
Bir kez yenilmeyle gider mi düşman
Döner gelir, yine gelir, yıllar sonra gelir
Dostluk suları yürütülür aramızdan
Kıya görmüşlere yardım
Yıkılan yerleri onarma
Ve bütün benzerleri gibi dünyada
Dost elini uzatınca
Başını alırlar.
Vermedi elini Maraşlı
Eksik olsun dedi senin dostluğun
İkinci geldiğinde
Al yardımını başına çal.

**Bu dizelerin üslup özellikleriyle ilgili aşağıdakilerden
hangisi söylenemez?**

- A) Manzum hikâye şeklinde yazılmıştır.
B) Anlatılanlar gerçek bir olaya dayanır.
C) Evrensel öğeler ön planda tutulmuştur.
D) Kişi ve zaman unsurlarına yer verilmiştir.
E) Öyküleyici anlatım tekniği kullanılmıştır.

3. Maraş kurtuldu
Duruldu Ökkeş'in kabaran yüreği
Açlığını, yorgunluğunu duydu
Soğuğu, uykusuzluğu duydu
Bir gün bir gece uyudu
Sonra kalktı davul zurna
Halaya durdu.

**Bu dizelerde geçen "duymak" sözcüğü aşağıdaki an-
lamlarından hangisiyle kullanılmıştır?**

- A) İşitmek, ses almak
B) Sezmek, fark etmek, hissetmek
C) Bilgi almak, öğrenmek, haber almak
D) Dokunma, koklama vb. duyularla algılamak
E) Nesnelere dokunarak onların özelliklerini belirlemek

4. Aşağıdaki dizelerin hangisinde hem zaman hem de
mekân ögesi belirgindir?

- A) Saat on, ağustos güneşi yaktı öğleyi
Söğütlerin tozlu kavında.
İnce yollarından bozkırın
Yürüdü Yunan askeri.
- B) Giyinip çarşıya varırken
Kara şalvar, ak ışık
Gözleri ışığı ve geceyi paylaştıır
Kaşları onuru ve sevdayı
Adamın su gibi akanıdır Maraşlı
- C) Uyuyan çocuklar uyandı
Uyandı Ahır Dağları içindeki su uyandı
Fransız uyandı, Ermeni uyandı
Çakmakçı Said uyandı uyandı
- D) Aslında tek kişidir çarpışan:
Sevi, tutku, direnç ve insan,
Ölüm gelir tek kişiye.
-Ordular ölmez!-
Tek kişidir korkan
-Korkmaz ordular!-
- E) Çocukları uzaklarda doğmuş büyümüş
Kadınlarının gözleri kapılarda
Yorgun, bıyıklı binbaşılar.
Trablusgarp derken Balkan Savaşı,
Son siperleri açılmış Ankara'da.

1923-1980 Dönemi Türk Edebiyatında Yapma Destanlar

5. Bir gemi yanaştı Samsuna sabaha karşı
Selâm durdu kayığı, çaparı, takası,
Selâm durdu tayfası

Bir duman tüterdi bu geminin bacasından bir duman
Duman değildi bu!
Memleketin uçup giden kaygılarıydı.

Samsun limanına bu gemiden atılan
Demir değil!
Sarılan anayurda
Kemal Paşanın kollarıydı.

Selâm vererek Anadolu çocuklarına
Çıkarken yüce komutan
Karadenizin hâlini görmeliydi.

Kalkıp ayağa ardı sıra baktı dalgalar
Kalktı takalar,
İzin verseydi Kemal Paşa
Ardından gürleyip giderlerdi.
Erzuruma kadar.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Yapma destana örnek verilebilir.
B) Tarihî bir dönem anlatılmaktadır.
C) Mübalağa sanatından yararlanılmıştır.
D) Olağanüstü olaylara yer verilmiştir.
E) Kahramanlık ve umut duygusu hâkimdir.

6. Gerçek kurtuluşun öncüleri
Sevgili öğretmenler!
– Sakarya Savaşı kazanılacaktır
Asıl savaş, halkı özgür direklerde
Sapsağlam tutan bir vatan için
Güneş girmemiş evlerine yurdumun
Karanlığa karşı kazanılacaktır.

Bu dizelerde özellikle aşağıdaki kavramlardan hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Bağımsızlık B) Eğitim C) Vatan
D) Gelecek E) Umut

7. **Aşağıdaki dizelerin hangisinde dinî öğelere yer verilmiştir?**

- A) Arama, bulamazsın ikimizin kabrini,
belki maşrıktı, belki mağripte,
biz de bilmeyiz yerini.
- B) Ve biz de burda bitirdik destanımızı.
Biliyoruz ki layığınca olmadı bu kitap,
Türk halkı bağışlasın bizi.
- C) Toprak öyle bitip tükenmez,
dağlar öyle uzakta,
sanki gidenler hiçbir zaman
hiçbir menzile erişmeyecekti.
- D) Kırık bir söğüt dalı dikerek kibleye doğru,
Durdur boyun büküp
El kavuşturup
sabah namazına
- E) Gün ağardı ağaracak.
Kokusu tütmeye başladı:
Anadolu toprağı uyanıyor.

8. “Paşalar onun arkasındaydılar.
O, saati sordu.
Paşalar, Üç, dediler.
Sarışın bir kurda benziyordu.
Ve mavi gözleri çıkmak çıkmaktı.
Yürüdü uçurumun başına kadar,
eğildi, durdu.
Bıraksalar
ince, uzun bacakları üstünde yaylanarak
ve karanlıkla akan bir yıldız gibi kayarak
Kocatepe'den Afyon ovasına atlayacaktı.”

dizelerinin yer aldığı destan, her çevreden büyük ilgi görmüş bir eserdir. Bu eserde sanatçımız, Kurtuluş Savaşı ve Millî Mücadele'yi güzel Türkçe ve benzetmelerle destanlaştırmıştır. 1939'da yazmaya başlanan ve 1941'de tamamlanan eser, Havadis gazetesinde parçalar hâlinde yayımlanmıştır. "Kırk Haramilerin Esiri" ile "Yaralı Hayalet" şiirlerinde olduğu gibi, ulusal duygular bu eserinde önemli bir yer tutar.

Bu parçada sözü edilen eser ve eserin ait olduğu sanatçı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda - Cahit Külebi
B) Maraş'ın ve Ökkeş'in Destanı - Gülten Akın
C) Sakarya Meydan Savaşı - Ceyhun Atıf Kansu
D) Çanakkale Şehitlerine - Mehmet Âkif Ersoy
E) Kuvâyı Milliye - Nazım Hikmet

Sıfat Tamlaması

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ögelerin hepsi sıfat tamlamalarından oluşmuştur?

- A) Sembolizmde gerçeklerden kaçma söz konusudur.
 B) Hayatı farklı algılayanların, üslupları da farklı oluyor.
 C) Tam bir denemedir “Söylendim Durdum” adlı hikâye.
 D) Divan edebiyatı ürünlerinde sanatlı bir dil kullanılmıştır.
 E) Güzel yazmak, az çok güzel düşünmek demektir, der bir yazar.

2. Aşağıdakilerin hangisinde tamlayanı isim tamlaması olan bir sıfat tamlaması vardır?

- A) Baktıkça dertli yüzlere kalmaz sevince yer
Gördükçe ağlayanları gülmek kolay değil
 B) Medeniyet şimşeğinden gelir hızımız
Sorma: Kimdir kanatlanmış bu genç alaylar
 C) Alışamadım bu şehrin çiçeksiz ilkbaharına
Sıgmıyor başıboş gönlüm şu beton yığınlarına
 D) Ne saadet! Bu taraflarda, her ülfetten uzak
Vatanın fatihi cedlerle beraber yaşamak
 E) Deniz ufkunda bu top sesleri nerden geliyor
Barbaros, belki donanmayla seferden geliyor

3. Birkaç ciltle sınırlı sözcükler ve gramerler asla bir

dilin kendisi değildir. Sözlükler, bir dilin bütün kelimelerini

ikine alsın bile sonuçta bir kelimeler listesinden ibarettir.

Gramerler ise bir kurallar sıralamasıdır. Bir gramerdeki söz dizimi kurallarını sayısız örneklerle zenginleştirebiliriz.

İşte dil bu sayısız örneğin evrenidir.

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangileri sıfat tamlamasıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
 D) II ve III E) IV ve V

4. Karşı tepedeki ormana birbiri arkasına yıldırımlar dü-

şüyor, iri damlalar zeytin ağaçlarının siyah yapraklarını

garip tıptırtılarla oynatıyordu. Hepimiz değirmenin içine

dolduk. Tavanda sallanan iki gaz lambası etrafa

yarım bir aydınlık serpiyordu ve çarklar, taşlar, tozlu ka-

yışlar dönüyor, dönüyordu.

Bu parçada numaralanmış sıfat tamlamalarının hangisinde niteleme sıfatı yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim hem sıfat tamlaması vardır?

- A) Portreler, kişileri karakteristik özellikleriyle tanıtan yazılardır.
 B) Hakiki insanlar, kendilerini kendilerine saklayabilen insanlardır.
 C) İnsanlık, yeryüzünde yaşayanların bütününden ibarettir.
 D) Zekâ bence iyi düşünme, iyi anlama ve iyi muhakeme gücüdür.
 E) İnsana hürmeti görmek isteyen kişiler, Yunus'un şiirlerini okusun.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

- A) İlk İslami eserler, Karahanlılar Dönemi'nde meydana getirilmiştir.
 B) Oğuz Atay'ı okurken yine hüzünlendim ve kendi kendimi eleştirmeye başladım.
 C) Turgut Uyar, şiir beğenisine güvenebileceğimiz birkaç kişiden biridir.
 D) Toplumsal değişim ve dönüşüme edebiyat cephesinden de bakılmalıdır.
 E) Romanın bu bölümünde Batı kültürüyle yetişenler konu edilmiştir.

Sıfat Tamlaması

7. (I) Selçuklular, dünya tarihinde önemli bir rol üstlenmiştir. (II) İslam âlemini yeniden toplayıp canlandırmışlardır. (III) Batı'nın saldırılarını engelleyerek İslam ve Türk medeniyetini korumuşlardır. (IV) Anadolu'yu bize ebedî vatan yapan onlardır. (V) Bu son işi, kahraman Süleyman Şah başarmıştır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim hem sıfat tamlaması kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. (I) Her pencerede kırmızı toprak saksılar ve kararmış gaz sandıkları görürsünüz. (II) Saksılarda al, beyaz, mor sardunya, küpeçiçeği, karanfiller... (III) Gaz sandıkları da öbek öbek yeşil fesleğen ile dolu. (IV) Ta köşede bir mor salkım çardağı, altında civarın en işlek çeşmesi vardır. (V) Bütün bunların arkasında, tiyatro dekorunu andıran beyaz, uzun, ince minare...

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde birden fazla tamlayanın, birden fazla tamlananı nitelediği bir sıfat tamlaması kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. (I) Hasankeyf'in büyüleyici atmosferini kelimelerle anlatmak zor. (II) Hasankeyf'te âdeta bir zaman yolculuğuna çıkıyorsunuz. (III) En görkemli çağını Artuklu ve Eyyubi dönemlerinde yaşamış Hasankeyf. (IV) Artuklu Sarayı, Eyyubi camileri, medreseleri ile kendinizi geçmişte başlatan ve hâlâ devam eden masalımsı bir dünyanın içinde buluyorsunuz. (V) Artuklu Köprüsü, Hasankeyf'in görkemli günlerinin sessiz tanığı gibi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde tamlayanı sıfat-fiil olan sıfat tamlaması vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Baharda zayıf, açık yeşildir. Hafif bir yel esse toprağa değecekmiş gibi yatar. Yaz ortalarında, dikende, önce mavi damarlar belirir. Sonra yavaş yavaş dikenin dalları, gövdesi mavileşir. Açıkça bir mavidir bu... Sonra mavi gittikçe koyulaşır. Bu, en güzel bir mavidir. Bir tarla, uçsuz bucaksız bir ova tüm maviye boyanır. Gün batarken eğer bir yel eserse mavi dalgalanır, hışırdar, aynen deniz gibi. Gün batarken sular nasıl kızarırsa çakırdikenin tarlası da öyle kızarır.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözlerden hangisi bir sıfat tamlamasında yer almamıştır?

- A) güzel B) hafif
C) uçsuz bucaksız D) açıkça
E) öyle

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili tamlama, eksik gösterilmiştir?

- A) Servetifünun şiiri, içeriğe önem veren Tanzimat şiirinden çok daha mükemmeldir.
B) Destanlar millî şuuru güçlendiren ve millî dayanışmayı sağlayan önemli eserlerdir.
C) Değişim izleri; 17. asırda görülür, 19. asırda edebiyat ve şiir dünyamıza girmeye başlar.
D) Türk kültüründe gördüğümüz bilge kişiler, destanlarda, kitabelerde varlıklarını yaşatırlar.
E) Halide Edip'in romanlarındaki kadın kahramanlar çok canlıdır ve yazardan izler taşımaktadır.

12. (I) Evin en güzel odası gibidir mahalle. (II) Ben mahallede büyüdüm. (III) Acıkınca mahallede bir kapıyı çalıp ekmek isteyebilirsiniz. (IV) Orada herkes birbirini tanır. (V) Bir yerde bakkal, manav ve esnaf varsa orada yalnızlık yoktur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde isim veya sıfat tamlaması yoktur?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve IV D) III ve V
E) IV ve V

Tanzimat Edebiyatında Roman - Dünya Edebiyatında Roman

1. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat Dönemi roman ve hikâyelerinde tercih edilen temalardan biri değildir?

- A) Tarihi konular
- B) Kölelik
- C) Batılılaşmanın yanlış anlaşılması
- D) İletişimsizlikten doğan yalnızlık
- E) Aşk

2. I. Mahpeyker, Dilaşup'u satın alır; Mahpeyker'in Ali Bey'i öldürmek istediğini öğrenen Dilaşup, Ali Bey'e haber verir.
- II. Kiralık katil, Ali Bey yerine yanlışlıkla Dilaşup'u öldürür; Ali Bey de Mahpeyker'i öldürür, kendisi de hapis-te ölür.
- III. Mahpeyker ve Abdullah Efendi, Dilaşup hakkında dedikodular yayar ve bunları duyan Ali Bey, Dilaşup'tan ayrılır.
- IV. Mahpeyker'in gerçek yüzünü bir vesileyle öğrenen Ali Bey, Dilaşup'la evlenir fakat Mahpeyker'in kötülüklerinden kurtulamaz.
- V. Ali Bey, Mahpeyker adında düşkün bir kadına âşık olunca Ali Bey'in annesi, oğlunu Mahpeyker'den kurtarmak için eve Dilaşup adında güzel bir cariye alır.

Numaralanmış cümleler, olay örgüsüne göre sıralanmak istense doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I - IV - II - V - III
- B) II - I - III - IV - V
- C) III - II - IV - I - V
- D) IV - III - I - V - II
- E) V - IV - III - I - II

3. Raskolnikov adında bir genç, işlediği suçlardan önce her şeyi hesapladığını sanmış fakat yanılmıştır. O, insanlık dışı düzene karşı gösterdiği başkaldırının insanlık dışı olduğunu sonradan anlar. Bu olaydan sonra derin acılar içinde toplumdan kopmuşluk duygusunu yaşar, en yakınlarından bile uzaklaşır. İnsanın yalnızca toplum içinde yaşamakla kalmadığını, aynı zamanda toplumu kendi içinde, kendi yüreğinde taşıdığını anlar. Sonya'nın öğütüne uyarak polise teslim olur. Yazarı, Raskolnikov'un bu öyküsünü bir düşüşün değil bir yükselişin öyküsü sayar.

Bu parçada tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Budala
- B) Delikanlı
- C) Kumarbaz
- D) İnsancıklar
- E) Suç ve Ceza

4. O gece Dilber'le beraber bir odada yatan Çaresaz, sürekli Kafkasya'dan, kölelikten ağlaya ağlaya bahsediyordu. Bütün insanlık hüviyetini heyecana getiren keder, sesine şiddetli bir etki, diline garip bir anlatma gücü vermişti ki Dilber kölelik yoldaşının bu anlaşılmamış hâinden üzüntü duyarak:

– Niçin ağlıyorsun, diye sordukça

– Hiiç! Ağlamak köleliğin en büyük hakkıdır. Biz o hürriyete sahibiz, diyordu.

Garip şey! Acaba bu biçare Çaresaz'ın kalbini kim kırmıştı ki Dilber yatağına girdiği hâlde yine sürekli mendille gözlerini silerek ağlamasına devam ediyordu. Dilber yatağından kalkarak:

– Çaresaz! Yalnız dökülen gözyaşları acıdır. Sen hiçbir derdini benden gizlemezken bu ızdırabının nedenini niçin benden saklıyorsun? Memleketinde geçen bir şey mi hatırına geldi? Yoksa çocukken validenin kucağında ağladığını mı hatırladın? Sen kalbini bana açmazsan burada hâline hanımlar mı acıyacak, beyler mi ağlayacak?

Bu parçaya göre Çaresaz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Adaletsizlikten yakınmaktadır.
- B) Hürriyetinden yoksundur.
- C) İçinde bulunduğu durumdan hoşnut değildir.
- D) Dilber, arkadaşı ve dert ortağıdır.
- E) Konuşmaktan çok susmayı tercih etmektedir.

5. Romanda Quasimodo ile çingene kızı Esmeralda'nın aşkları, bu kişilerin ruhlarında oluşan ikilemler ve tepkiler romantik bir yaklaşımla işlenmiştir. Eserde, kişilerin zayıf ve güçlü yönleri bir arada verilmiştir. Akıcı ve etkili bir üsluba sahip olan eserde zıtlıklar belirgin olarak göze çarpar. Eserin anlatımında yazar tarafsız kalmaz, araya girerek duygularını belirtir ve okuyucuyu yönlendirir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki Şehrin Hikâyesi
- B) Notre Dame'ın Kamburu
- C) Savaş ve Barış
- D) Babalar ve Oğullar
- E) Vadideki Zambak

Tanzimat Edebiyatında Roman - Dünya Edebiyatında Roman

6. I. Gündüz hava, dağların güneşe dönük yamaçlarında, bir çocuk nefesi kadar yumuşak ve güzeldi. Ama bu hâli pek kısa sürdü. Önce sadece hissedilebilen bir yavaşlıkla değişmeye başladı. Sonra buzullardan bir rüzgâr esti. Acelesi olan alaca karanlık, yaklaşan gecenin soğuk, gri, mor rengini de ardından sürükleyerek sessizce vadileri, boğazları kaplayıverdi.
- II. Bulutlar çok küçük su damlacıkları ve buz kristallerinden oluşmuş kümelerdir. Bulut içinde ve çevresinde meydana gelen hava akımları, bulutların sürtünme ile elektriklenmesine neden olur. Bulutlarda biriken statik elektrik uygun şartlarda aniden boşalır. Bu yük boşalmasına “yıldırım” adı verilir.

Numaralanmış parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parçada olay zinciri, II. parçada olay örgüsü vardır.
- B) I. parça sanatsal, II. parça bilimsel bir eserden alınmıştır.
- C) I. parçadaki anlatıcı gerçek, II. parçadaki kurmacadır.
- D) I. parçada açıklayıcı, II. parçada öyküleyici anlatım söz konusudur.
- E) I. parçada belirli bir zaman dilimi yokken II. parçada zaman belirgindir.

7. I. Araba Sevdası - Yanlış Batılılaşmanın yol açtığı gülünç durumlar
- II. Taaşşuk-ı Talat ve Fıtnat - Görmeden evlilik, erkek baskısına dayalı aile düzeni, kadınların esareti
- III. Zehra - Kıskançlık ve kıskançlığın yol açtığı olumsuzluklar
- IV. Cezmi - Kölelik ve cariyelik
- V. Karabibik - Köy yaşamı

Numaralanmış eşleştirmelerin hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. **Tanzimat edebiyatının birinci dönemi ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?**

- A) Geleneksel anlayış yeni bir biçimle sürdürülmek istenmiştir.
- B) Toplumsal meseleler ele alınmıştır.
- C) Edebiyat fayda sağlayan bir araç olarak görülmüştür.
- D) Edebî eserler bir eğitim aracı olarak düşünülmüştür.
- E) Batılı görüşlerin halka aktarılması düşüncesi vardır.

9. Hemen bütün mirasyedilerin düşündüğü gibi Bihruz Bey de servetini, yemekle bitmez tükenmez zannederdi. Bundan dolayı ulu orta girdiği ölçsüz harcamaya nakitten başladı. Onlar bitince İstanbul tarafındaki en az kira getiren dükkânları birer birer elden çıkardı. Sonra Beyoğlu'ndaki değerli mağazalara sıra geldi. Bunlar da elden çıkarıldı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleyici B) Betimleyici C) Tartışmacı
D) Açıklayıcı E) Öğretici

10. “Sizin eserleriniz arasında edebî olanlar hangileridir?” sorusuna Ahmet Mithat Efendi şu şekilde cevap vermiştir:

“Ben “edebî” eser sayılacak hiçbir eser yazmadım. Çünkü benim eserlerimin çoğunu yazdığım sıralarda, memleket-te edebiyattan anlamayanlar nüfusumuzun mübalağasız yüzde doksan dokuzunu teşkil ediyordu. Benim emelim de ekseriyete hitap etmek, onları tenvire, onların dertlerine tercüman olmaya çalışmaktı. Zaten edebiyat yapmaya ne vaktim ne de kalemim müsait değildi. Edebiyatı Hamitlere, Ekremlere yani erbabına bıraktım. Fakat ne yalan söyleyeyim, eğer elimde olsaydı onları da o devirde edebiyat yapmaktan men ederdim. Çünkü bence nüfusun yüzde doksan dokuzu koyu cehaletten tamamıyla kurtulmamış bir memlekette henüz en aydınlık ve basit fikirleri bile sökemeyen kimselere edebî eser vermek, karnını doyuramamış bir kimseye meyve ikram etmek kadar garip bir hareketti.”

Buna göre Ahmet Mithat Efendi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Öğreticiliği estetiğe tercih etmiştir.
- B) Tercüme faaliyetlerini önemsemiştir.
- C) Aydın beğenisine hitap eden eserler vermiştir.
- D) Sanat yapma endişesi taşımıştır.
- E) Eserlerinde daha çok bireysel meselelere eğilmiştir.

11. Eserde dinî ve millî değer ve duygular, tabiata yönelik, abartılı duygular idealler hâkim olmalıdır. Duygu ve hayaller, kötümserlik, hüznün ve melankoli eserin olmazsa olmazıdır. Kahramanlar bireysel özellikleri ile eserde kendini göstermelidir.

Sanat anlayışını bu şekilde açıklayan bir yazar aşağıdaki edebî akımların hangisinden etkilenmiş olabilir?

- A) Parnasizm B) Sembolizm C) Romantizm
D) Realizm E) Natüralizm

Servetifünun Edebiyatında Roman

1. Yazar, gazetecilik hayatında ilk üç dört yıl çeviri ile uğraştı, sonra ilki “İffet” olmak üzere peş peşe kendi romanlarını yayımlamaya başladı. Özellikle sosyal sorunları, batıl inançları, aile geçimsizliklerini, yüzeyde kalan Batılılaşmayı konu edinen romanlarında daima gözlemden hareket eden bir realist-natüralist yöntemle eski İstanbul’un gündelik hayatından çok canlı sahneler yansıttı. Çoğunlukla halk çevrelerinden seçtiği kişilerini büyük bir ustalıkla konuşturdu.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüseyin Rahmi Gürpınar
B) Mehmet Rauf
C) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
D) Hüseyin Cahit Yalçın
E) Halit Ziya Uşaklıgil
2. Halit Ziya ve Mehmet Rauf’un romanları ile hayatları yana düşünüldüğünde bu iki romancının, kimi zaman roman kişileriyle kendilerini özdeşleştirdikleri, kendi kişilik ve ideallerini romanlarındaki kişilere yükledikleri, bu sebeple onları âdeta kendi sözcüleri gibi kullandıkları, romanlarına verdikleri adlardan yarattıkları kişilerin ortak özelliklerine kadar kendi hayal ve hayatlarından bazı unsurları romanlarına soktukları görülmektedir.

Bu parçada Servetifünun romancılığındaki hangi özellik vurgulanmaktadır?

- A) Nesnellik
B) Karamsarlık
C) Gerçekçilik
D) Tasvir
E) Hayal-hakikat çatışması
3. Mehmet Rauf’un “Eylül” adlı eseri hangi roman türünün Türk edebiyatındaki ilk örneği kabul edilir?
- A) Edebî
B) Psikolojik
C) Tarihî
D) Polisiye
E) Yerli

4. Zengin bir yazı hayatına daha çok fennî konulardaki küçük tercümeler ve derlemelerle başlayan ve bu yazılarında farklı imzalar kullanan yazar, ilk roman denemesini İzmir’de iken yaptı. Gazetede tefrika edilen “Sefile” adındaki bu roman sansürden geçmeyince kitap hâlinde basılamadı. Fakat cesaretini kaybetmeyerek çalışmalarına devam etti ve bir yıl sonra “Nemide”yi yazdı.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Rauf
B) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
C) Halit Ziya Uşaklıgil
D) Hüseyin Rahmi Gürpınar
E) Hüseyin Cahit Yalçın

5. Vapur, Boğaziçi’ne koşuşan halk ile taşarak, köprüden çözülüp Boğaz’ın mavi göğsüne gömüldükçe içi açılıyor; gitgide kendinde bir ferahlık duyuyordu. Etrafına bakarak hepsi de memnun, güler yüzlü görünen yolcuların bahar ile kendilerinden geçerek sürdükleri hayat, ona duyduğu sevinçle, çok şevkli bir hayat gibi geliyor; geniş nefes alarak dalgalanan kırmızı yeşilliklerinin, renk renk çiçeklerin taze kokularıyla içinde bir canlılık, bir faaliyet duyuyordu. Bütün üzüntü ve sıkıntısı Beyoğlu’nun karanlık sokaklarında kalmıştı. Her yüzde bir neşe vardı.

Bu parçanın yapı unsurları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hâkim anlatıcının bakış açısı vardır.
B) Anlatılan kişinin ruh dünyası çözümlenmiştir.
C) Olay, kahramanın iş bulmasıdır.
D) Olay yeri Boğaziçi vapurudur.
E) Olay zamanı bahar mevsimidir.

6. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat edebiyatı ile Servetifünun edebiyatının ortak özelliğidir?

- A) Olayların İstanbul’daki zengin ve aydın zümre arasında geçmesi
B) Toplumsal sorunlara ağırlık vermeleri
C) Sade dil anlayışıyla yazılmaları
D) Teknik yönden olgun nitelikte olmaları
E) Klasisizm ve romantizm etkisiyle yazılmaları

Servetifünun Edebiyatında Roman

7. “- - - -”

Mehmet Rauf'un bu sorusundan, yazılmasını istediği romanların her şeyiyle kendimizi yansıtan romanlar olduğu anlaşılıyor. Servetifünun Dönemi'nde işte böyle romanlar yazılmaya çalışılmıştır. Bu dönemin yazarları önceleri doğal olarak romantizmin etkisinde kalmışlarsa da zamanla gerçekçiliğe yönelerek içinde yaşadıkları toplumun yaşamını romana aktarmayı başarmışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse Servetifünuncuların romantizmden realizme geçme isteği dile getirilmiş olur?

- A) Bütün anlatılar içinde edebiyat anlatıları, bunlar içinde de kurmaca anlatılar sanat dünyasında nasıl bir yere sahiptir?
- B) Birer okur olarak her birimizin romanlardaki gerçeklik öğelerini doğru tespit edebilmemiz ne kadar mümkün olabilir?
- C) Kurmaca metinlerde gerçeği aramak ne kadar doğrudur ve bu eserlerde gerçek denen şey ne derece bulunabilir?
- D) Kişileri çevremizde yaşayan insanlara benzeyen, olayları çevremizde olup bitenlerden oluşan romanlar ne zaman yazılacak?
- E) Gerçekliği metnin bütününde mi yoksa kişiler, zaman, mekân, tasvir ve teknik öğeler gibi her bir unsorda mı ayrı ayrı aramalıyız?

8. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun Dönemi'nde roman türünün olgunluk kazandığının göstergelerinden biridir?

- A) Teknik kusurların azalması
- B) Tesadüflere sıkça rastlanması
- C) Romantizmin öne çıkması
- D) Kişilerin ruh tahlillerine önem verilmemesi
- E) Toplumsal meselelere değinilmemesi

9. Batılı anlamda romancılık bu dönemde başlamıştır. Romanlar realizm ve naturalizmin etkisinde gelişmiş, eserlerde gereksiz tasvirlerle yer verilmemiş, olaylar İstanbul ve yakınlarında geçerken Fransız cümle yapısına uygun devrik ve iç içe birleşik cümleler kullanılmıştır. Üst tabaka insanların kahraman olarak seçildiği eserlerde ruh çözümlmeleri dikkat çekicidir.

Bu parçada sözü edilen edebî dönem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
- B) Fecriati
- C) Servetifünun
- D) Millî Edebiyat
- E) Cumhuriyet

10. Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Safvet Nezihi - Zavallı Necdet
- B) Ahmet Hikmet Müftüoğlu - Gönül Hanım
- C) Hüseyin Cahit Yalçın - Nadide
- D) Mehmet Rauf - Genç Kız Kalbi
- E) Halit Ziya Uşaklıgil - Kan

11. Halit Ziya, Suut Kemal Yetkin'e gönderdiği bir mektupta romana başlayışını şöyle anlatmaktadır: “Dadılarının masallarıyla başladım, okumaya gücüm yetince Türkçede elime geçen bütün hikâyeleri okudum. Lakin on dört yaşlarına doğru Fransızcada okuduklarımdan zevk almaya başlayınca artık Türkçe hikâye okumaktan vazgeçtim. Bir yandan eğitimim ve araştırmalarım devam ederken diğer yandan yazılar yazmaya başlamıştım. O zaman Fransız edebiyatı natüralizm akımının etkisindeydi. Balzac, Flaubert, Stendhal, Daudet, Zola, Concurt'lar sevdiğim başlıca yazarlardı. Eğer bu sanatta bir gelişme gösterebilmişsem bunu İstanbul'a geldikten sonra Servetifünun'da yayımladığım “Mai ve Siyah” ile İkdâm'da yayımladığım küçük hikâyelerle mümkün olmuştur.”

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Halit Ziya, ilk yazılarını eğitimine devam ederken yazmaya başlamıştır.
- B) Yazar masallarla başlayan okuma faaliyetini Türkçe ve Fransızca hikâyelerle sürdürmüştür.
- C) Halit Ziya, Servet-i Fünun dergisinde yayımladığı “Mai ve Siyah” romanıyla adını duyurmuştur.
- D) Yazar, Fransız edebiyatının önemli natüralistlerinden etkilenmiştir.
- E) Halit Ziya, romanlarını Servet-i Fünun ve İkdâm'da yayımlamıştır.

12. Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun Dönemi romanları içerisinde yer almaz?

- A) Ferdi ve Şürekası
- B) Genç Kız Kalbi
- C) Kırık Hayatlar
- D) İntibah
- E) Aşk-ı Memnu

Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman

1. Birbirlerine söyleyecek söz bulamıyorlar, sadece titreye tireye bakışıyorlar; dudaklarıyla birbirlerine gülümsemeye çalışırken gözleri yaşlarla perdeleniyordu. Müjgân, bu dakikanın güçlüğünü hissetti. Feride'yi elinden tutup Kâmrân'ın önüne getirdi. Ağır manalarla dolu bir sesle:

– Teyze çocukları hemen hemen kardeş demektir. Feride'nin erkek kardeşi olmadığı için sen, doğrudan doğruya onun ağabeyi sayılırsın Kâmrân. Kardeşine “Hoş geldin.” desene!

Bu parçanın alındığı roman ve bu romanın yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eskici - Refik Halit Karay
B) Çalıkuşu - Reşat Nuri Güntekin
C) Ateşten Gömlek - Halide Edip Adivar
D) Dokuzuncu Hariciye Koşuşu - Peyami Safa
E) Kiralık Konak - Yakup Kadri Karaosmanoğlu

2. Aşağıdaki eserlerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yeşil Gece
B) Falaka
C) Tatarcık
D) Hüküm Gecesi
E) Handan

3. I. “Türkçülük, Millî Mücadele, yanlış Batılılaşma, çağdaşlaşma, yoksulluk, cehalet gibi temalar işlenmiştir.
II. İstanbul dışına çıkılıp Anadolu ele alınmıştır.
III. Günlük konuşma diline yakın sade bir dil kullanılmıştır.
IV. Romantizmin etkisiyle tesadüflere yer verilmiştir.
V. Anadolu'da yaşayan halkın içinden insanlar kahraman olarak seçilmiştir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Millî Edebiyat Dönemi romanı ile ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Ah bu eser!.. Bir vakitler bunun için neler kurmuş, ondan neler beklemişti. Fakat şimdi mademki Lamia elinden kaçıyor mademki onu artık kendine bırakmıyorlar ve bütün o aşk rüyası bir yalandan başka bir şey değilmiş. O hâlde buna ne lüzum var. Bu eserden nefret ediyor, kırık hayatının öcünü ondan almak istiyordu. Kapadı. Şimdi bu küçük defteri avucunun içinde zararlı böcek gibi sıkıyordu. Onu da öldürmek, ötekiler gibi bunu da varlık alanından kaldırmak istiyordu. Birden aklına bir şey geldi. Sobasına koştu. Soba kıştan beri içine yırtılarak atılan küçük kâğıtlarla dolmuştu. Bir kibrit çakarak bunları tutuşturdu. Tümünü yanması için bekledi. O zaman iki eliyle defteri ortasından ayırdı. Önce bir yaprak kopardı, bunu soktu. Kâğıt bir süre kızgın küllerin üzerinde tereddüt ediyor gibi durdu, sonra yer yer sarardı. Birdenbire duyulmuş bir acıyla kıvrandı. Daha sonra o sarı kıvrıntılardan bir ateş dalgası geçti. Ahmet Cemil, acı bir gülüşle bakıyordu. Kâğıtlar böyle yaprak yaprak birbirlerini izlediler. Nihayet son yaprağı attı. Bu son yaprağın üzerinden de alevden bir rüzgâr esti. Bir an içinde kıpkırmızı oldu. Daha sonra parça parça, dilim dilim yarılarak söndü.

Bu parçanın kahramanı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sabırsız ve hırslı
B) Sinirli ve üzgün
C) Yalnız ve kaygılı
D) Bencil ve utangaç
E) Kararsız ve durgun

5. I. Romanlarında güçlü bir romantizm vardır, karakterlerinin duygularını abartılı biçimde yansıtmıştır.
II. Ele aldığı başlıca tema, Türk toplumunun yaşam tarzı ve sorunlarıdır.
III. Ana karakterleri kadınlardır, kadın psikolojisini başarıyla yansıtan ilk edebiyatçımızdır.
IV. Türk edebiyatına tezli roman düşüncesini getirmiştir.
V. Nehir roman tarzında eserleri vardır.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun romancılığıyla ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve V E) IV ve V

Millî Edebiyat Dönemi'nde Roman

6 ve 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Reşat Nuri Güntekin'in "Akşam Güneşi" adlı romanından...

Zannediyorum ki bu M... adası, saadetini bir parça da yol uğrağı bir yer olmamasına borçlu... Burada ihtirasın hiçbir nev'ine tesadüf edilmez. Dağlarda çiftçilik, çobanlık eden Müslümanlarla sahilde balıkçılık eden Rumların gayet iyi geçindiklerini görüyorum. Ahali, az fakat kolay kazanıyor, fazlasını istemek ihtiyacını duymuyor. Zaten burada büyük iş yapmak için maddi imkân da yok... Büyük ihtirasların sarsıntısını bilmeyen halk, bir parça çocuk kalmış... Hurafe ve efsanenin bu adada büyük bir mevkisi var... Çocuklar ihtiyaçlara, ihtiyaçlar çocuklara az çok benzer... Erkeklerin sokaklarda, bahçe aralarında birbirlerini küçük parmaklarından tutarak ağır ağır, sallana sallana yürüdüklerini gördükçe zannedersiniz ki muayyen bir yerden gelmiyorlar, muayyen bir yere gitmiyorlar; öyle başıboş dolaşıyorlar... Adi günlerde size öyle gelir ki bunlar hayata küsmüş insanlardır. Fakat düğünlerde, bayramlarda, şenliklerde çocuk gibi bütün ruhlarıyla eğlendiklerini görür ve müsterih olursunuz... Kasabayı gördünüz. Hâline göre her şeyi tamam; şirin, medeni bir yer... Rihtim için söylediğimi, kasaba için de tekrar edeceğim: Âdeta bir İzmir minyatürü. Yarından itibaren sizi biraz köylerde gezdireceğim... Hiç umulmayacak yerlerde eski köprülere, çeşmelere, namazgâhlara, mescit, tekke ve ayazmalara tesadüf edeceksiniz.

6. Bu parçadan hareketle Reşat Nuri'nin sözü edilen romanı yazarken etkilendiği edebî akım aşağıdakilerden hangisinde sebebiyle birlikte verilmiştir?

- A) Duygu yüklü, şairane bir anlatım ve içten bir dil kullanıldığı için romantizm
- B) Modern yaşamı reddeden bir tavır sergilendiği için postmodernizm
- C) Roman kişileri yöresel ağızla konuşturulduğu için natüralizm
- D) Gözleme önem verildiği ve gerçekçi şekilde yazıldığı için realizm
- E) İnsanın iç duygularını bütün yönleriyle verdiği için ekspresyonizm

7. Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatıcı, gözlemlerinden yararlanarak yöre halkını tahlil ederken öznel betimlemeler yapmıştır.
- B) Dönemin dil anlayışına uygun olarak anlaşılır bir şekilde yazılmıştır.
- C) Benzetme ve kişileştirmeye başvurulmuştur.
- D) Hikâyede anlatılan mekân ve kişiler metnin yazıldığı dönemle uyum içindedir.
- E) Alışılmamış bağdaştırmalar ve çağrışımlara dayalı bir anlatım kullanılmıştır.

8. Onları İstanbul'un zevk hayatında tevafuk mertebesine çıkaran hususi bir şöhret vardı ki sebepleri pek araştırılmaksızın herkesçe kabul olunmuş idi. Bütün Göksu Kağıthane, Kalender, Bentler müdavimleri onları tanırlar; Boğaziçi'nin mehtap âleminde en ziyade onların sandalı takip olunur, en ziyade onların yalisının önünde tevafuk olunarak pencerelerin saklı şeyler ifşa etmesine intizar edilir...**Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?**

- A) açığa çıkarma B) özel C) ün
- D) yağma E) daha fazla

9. Halide Edip romanlarını yazmadaki tavrını: "Romancılıkta mutlaka zihnimde konunun planını yaparım. Bütün olayı düşünürüm. Mesela hâkim vasıflar nasıl olacak, ötekiler etraflarında nasıl yaşayacaklar? Bazen bölümler ile sonuç ilişkisini zihnimde yaşatırım. Ondan sonra kolayca yazarım. Yalnız kitabın orta yerine gelince karakterler bana hâkim olur, ben onlara değil... Mesela ilk satırlardan o sayfaya kadar hükmümün altında yürüttüğüm, idare ettiğim şahsın bana karşı isyan ettiği zamandan sonraki gidişini, yaşayışını bazen beğenmem. Fakat o hareketler o kadar öyle olmalıdır ki artık o şahıslar istediklerini yaparlar." sözleriyle anlatır.**Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?**

- A) Halide Edip'in eserlerinde karakterler yazarından bağımsız bir kişiliğe bürünür.
- B) Roman kahramanlarının tutarsızlığı yazarın onlar üzerindeki hâkimiyetini engellemektedir.
- C) Yazarın romanlarında bölümler ile sonuç birbirinden oldukça farklıdır.
- D) Halide Edip romanlarında oluşturduğu planın dışına çıkmaktadır.
- E) Halide Edip, genellikle romanlarında ortaya koyduğu kahramanları beğenmemektedir.

Cümle Çeşitleri

1. Aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

- A) Kavga, iki kişinin arasında alevlenen ateş gibidir.
- B) Dimyat, Mısır'da Nil'in ağzında bir kenttir.
- C) Bence tiyatro da sanat dallarının tümü gibi bir okuldur.
- D) Kişinin çirkin huyu, onun arkasında saklı bir düşmandır.
- E) Tiyatro bir eğlencedir, sözüne hiç kimse karşı çıkmaz.

2. Eser, Cumhuriyet'in ilk yıllarında eski ve yeni arasındaki çatışmayı, geçmişe sırt dönmeyi yol açtığı hüznü ve Doğu kültürünün yok sayılan estetik değerlerini işler.

Bu cümleyle ilgili,

- I. Bağlı cümledir.
- II. İsim cümlesidir.
- III. Olumlu cümledir.
- IV. Eksiltili cümledir.

Çıkarımlardan hangisi doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

3. Meddahlık, halk arasında bilinen bazı hikâyelerin tek kişi tarafından, yer yer dramatize edilerek anlatılması geleneğine dayanır.

Bu cümlelerin özellikleri aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Basit - olumlu - kurallı - isim cümlesi
- B) Basit - olumlu - eksiltili - isim cümlesi
- C) Birleşik - olumlu - kurallı - fiil cümlesi
- D) Birleşik - olumlu - devrik - fiil cümlesi
- E) Sıralı - olumsuz - kurallı - isim cümlesi

4. Aşağıdakilerden hangisi bağlı bir cümledir?

- A) Bazı araştırmacılar Seyahatname'yi bir hatıra olarak da görmüşlerdir.
- B) Bir dili konuşan toplumun yaşamı, maddi ve manevi kültürü diline yansır.
- C) Türkçe dünyada en çok konuşulan, en eski ve en zengin diller arasındadır.
- D) Ömrümde kaç kitap okuduğumu bilmiyorum fakat yüz kadarı içimde yaşar.
- E) İslamiyet öncesi Türk şiirinde Türkçe olmayan sözcüklere pek rastlanmaz.

5. Aşağıdaki cümlelerden hangisi biçimce olumlu, anlamca olumsuz bir cümledir?

- A) Kendi binası içinde ilk tiyatro eserinin sahnelenmesi 1842 tarihindedir.
- B) İki Şehrin Hikâyesi, Fransız İhtilali hakkında yazılmış en etkileyici romandır.
- C) Türkçede cümle kuruluşu genel olarak "özne, nesne, yüklem" şeklindedir.
- D) Yeryüzündeki hiçbir dil ailesi, Türkçe kadar geniş sahalara yayılmış değildir.
- E) Kendi kültürünün değersiz olduğunu düşünenlerde millî şuurlar nasıl gelişebilir?

6. Aşağıdakilerden hangisi iç içe birleşik bir cümledir?

- A) Lepides: "Bana eksiksiz bir dil verin, size kusursuz bir millet oluşturayım." der.
- B) Bugünkü Çuvaş alfabesi 1938'de düzenlenmiştir ve otuz altı harften oluşmaktadır.
- C) Kutadgu Bilig'in üç nüshasından biri olan Viyana nüshası, Uygur harfleriyle yazılmıştır.
- D) Sosyoloji, alfabeyle milletlerin dinî ve sosyal hayatı arasında birtakım ilişkiler kurmuştur.
- E) Türkçede Arap alfabesini ilk kullananlar, X. yüzyılda İslamiyet'i kabul eden Karahanlılardır.

Cümle Çeşitleri

7. Tam bir yargı bildirmeyen temel cümlelerin ögesi olarak görev yapan söz ya da söz öbeklerine yan cümle denir. Yan cümle temel cümledeki yargıyı güçlendiren, açıklayan, bütünleyen ve türlü yollarla temel cümleye bağlanan cümledir.

Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili söz öbeği yan cümledir?

- A) Bir milletin sanatı, yansıttığı toplumun yaşam biçimine uygun olmalıdır.
- B) Çoğumuz Malkoçoğlu filmlerini küçüklüğümüzde izlemiş, Malkoçoğlu gibi olmaya özenmişizdir.
- C) Bir yere zulmün eli uzandığında oralarda dudakların gülüp açıldığını göremezsiniz.
- D) Anadolu, pek çok medeniyete ev sahipliği yapmış en eski medeniyetlerden biridir.
- E) İnsanın, bilimsel araştırmaları ana dilinde daha rahat yapacağına inanıyorum.

8. Reşat Nuri Güntekin'in bir başka tutkusunun tiyatro olduğunu pek çokları bilir. Romanlarının bazılarını önce tiyatro için yazmıştır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinin örneği yoktur?

- A) Fiil cümlesi
B) Kurallı cümle
C) Devrik cümle
D) Birleşik cümle
E) Olumlu cümle

9. Bizim geleneklerimizden, bizim insanımızdan yola çıkıp bütün bunları öz Türkçemiz, bize özgü bir bakış açısı ve çağdaş tekniklerle aktarmaktan söz eden Haldun Taner, Keşanlı Ali Destanı'nda bu sözünü yerine getirir.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Fiilimsi ile kurulu birleşik bir cümledir.
- B) Söz dizimine göre kurallıdır.
- C) Birden çok yan cümlecisi vardır.
- D) Yüklemi isim soylu bir sözcüktür.
- E) Anlamına göre olumlu bir cümledir.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinin özelliği ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Uzaklık değildir uzaklaşmanın ölçüsü. (eksilteli cümle)
- B) İnsan olmak, sorumlu olmanın ta kendisidir. (isim cümlesi)
- C) Beynimizin kullanmadığımız kısmı bizim sayılır mı? (soru cümlesi)
- D) Hayatım, beceriksiz bir yönetmenin çektiği kötü bir film gibi. (kurallı cümle)
- E) Yolda yanımdan türkü söyleyerek geçen bir zengine hiç rastlamadım. (olumsuz cümle)

11. Aşağıdaki dizelerin hangisi şart ekiyle kurulu bir yan cümlecinin yer aldığı birleşik cümledir?

- A) Gözlerim yaşarmadan bakamam çocuklara
Ve sanki düşmanıym bütun oyuncakların.
- B) Hayalimden geçiyor terk edilmiş bağımsız,
Beynimde uğultusu upuzun kavakların.
- C) Önümden gelip geçen insan değil, makine
Nerede sıcaklığı o bizim sokakların?
- D) İçmek ne hoş olurdu hayatı gözlerinden
Böyle bir ilkbaharda, altında leylakların.
- E) Muhakkak benimkidir, uykunda zaman zaman
Uzaktan bir hıçkırık duyarsa kulakların.

12. I. Ben pırıl pırıl bir gemiydim eskiden.
II. İnanırdım saadetli yolculuklara.
III. Adalar var zannederdim güneşli, mavi, dertsiz.
IV. Bütün hızımla koşardım dalgalara.
V. O zaman beni görseydiniz.

Numaralanmış dizelerin hangisi yüklem türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu

1. **Hacivat** — Yazıklar olsun ki o senin peder ü mâderine seni okutup yazdırmamışlar.
Karagöz — O pederli mâder ne demek oluyor?
Hacivat — Yani senin pederin yok mu?
Karagöz — (Ağlamaklı) Ah Hacivat benim peder vefat etti.
Hacivat — Ya... Mademki Vefa'ya gitti, Zeyrek'in alt başın- da otur, avdetle görüşürsünüz.
Karagöz — Sen benden Unkapanı'nda bir tokat yer misin? (Tokat)
Hacivat — Karagöz'üm affedersin sizin pedere ne oldu?
Karagöz — Öldü, öldü... Senin anlayacağın bizim peder sizlere ömür...
Hacivat — Çirmen mi idi yoksa çimendifer mi?
Karagöz — Ne o?
Hacivat — Aldığınız kömür.
Karagöz — Şimdi bir tokat atarsam anlarsın. (Tokat)
Hacivat — Doğru söyle, sizin pedere ne oldu?
Karagöz — Ne kalın kafalı adamsın be! Bizim peder uzandı, uzandı.
Hacivat — Demek sizin peder lastikli idi?

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel Türk tiyatrosu örneğidir.
 B) Yanlış anlamalara dayalı güldürü öğelerine yer verilmiştir.
 C) Karagöz oyununun fasıl (asıl olay) bölümünden alınmıştır.
 D) Hacivat, eğitim görmemiş, açık sözlü, hazırcevap bir tiptir.
 E) Karagöz, orta oyunundaki Kavuklu'ya benzer özellikler taşır.

2. **Geleneksel Türk tiyatrosu ve modern Türk tiyatrosu ile ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?**

Geleneksel Türk Tiyatrosu	Modern Türk Tiyatrosu
A) Yazılı bir metni yoktur.	Yazılı bir metne dayanır.
B) Kişiler tip özelliği gösterir.	Karakterler de vardır.
C) Dekor yönü zayıftır.	Dekor kullanımı güçlüdür.
D) Güldürü ögesi hâkimdir.	Hâkim bir duygu yoktur.
E) Üç birlik kuralı yoktur.	Üç birlik kuralı esastır.

3. **Batılı anlamda Türk tiyatrosunun ilk örnekleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Genellikle kapalı ve süslü bir üslup tercih edilmiştir.
 B) Servetifünun Dönemi'nde kaleme alınmıştır.
 C) Birçoğu sahnelenmek için değil okunmak için yazılmıştır.
 D) Bazı eserlerde geleneksel Türk tiyatrosunun izleri görülür.
 E) Manzum şekilli örnekler de verilmiştir.

4. **İslam Bey** — Benim hiç ocağımda oralarda yatar adam gördün mü? Ecdadımdan kırk iki şehit adı bilirim, rahat döşeginde ölmüş bir adam iştmedim. Anladın a? Bir adam iştmedim... Devlet harp açmış. Düşman serhadde şehitlerimizin kemiklerini, topraklarını çiğnemeye çalışıyor. Hiç nasıl olur ki hasmın silahı vatana çevrilsin de karşısında en önce benim göğsümü bulmasın? Ah! Vatanını sevmeyen adamdan sana nasıl muhabbet umarsın?

Zekiye — Eğer... Vatan... Vatan olunca... Ben... Ne derim? Ben... Ben ne diyebilirim? Git!... Git beyim!... Dünyanın bu hâli de varmış! Ben vatanı bilirim. Ben vatan lakırdısını iştmişim... Lakin iki kalbi birbirinden koparır sanmazdım! Meğer koparırmış. Benim gönlümü kopardı.

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vatanseverlik B) Sabır C) Gurur
 D) Ölüm E) Yalnızlık

5. **Ömer Efendi**; elinde bastonu, omzunda mendili ile kahve- de bir grup izleyiciye taklit yeteneğini kullanarak şu diya- loğu canlandırmaktadır.

- Gumandan seni imtihan edecez, dedi. Hartayı masa- nın üstüne yaydı.
 — Bu ne ki, dedi.
 — Hartadır beğem.
 — Ya şu gördüğün uzun, kıslı çizgiler ne ki, dedi.
 — Huduttur beğem, dedim.
 — Ya şurası nire, dedi.
 — Paris'tir, dedim.
 — İstanbul'dan Paris'e ne kadar vakitte geden, dedi.
 — Eşşğinen dört saatte varırık, dedim.

Bu parçada sözü edilen Ömer Efendi için aşağıdaki- lardan hangisi söylenebilir?

- A) Hayalbaz B) Kuklacı C) Meddah
 D) Şair E) Suflör

Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu

6. Oyunda sahte bir evliliğin kısa bir hikâyesi konu edilmiştir. Tek perdelik bu komedinin tipleri halktan seçilmiştir. Basit bir konuyu işleyen eser, komedi türünde kaleme alınmıştır ve orta oyunu, meddah gibi geleneksel Türk seyirlik oyunlarının izlerini taşır. Kişilerin adları eserdeki karakterlere göre seçilmiştir. Müştak Bey, Kumru Hanım'a tutkundur arzusu onunla evlenmektir. Kızın ailesi çirkin ve yaşlı kızlarını, Kumru Hanım'ın yerine vermeye kalker. Bunun için de nikâhı kıyacak mahalle imamını kandırırlar. Müştak Bey, Kumru Hanım'ın yerine ablası Sakine ile nikâhlandığını anlayınca kıyameti koparır. Arkadaşı Hikmet Bey, imamı işi halletmesi için ikna eder ve sonunda Kumru Hanım'la Müştak Bey'in nikâhları kıyılmış olur.

Bu parçada sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

- A) Şair Evlenmesi - Şinasi
B) Gülnihal - Namık Kemal
D) Zor Nikâh - Ahmet Vefik Paşa
C) Eşber - Abdülhak Hamit Tarhan
E) Çok Bilen Çok Yanılır- Recaizade Mahmut Ekrem

7. **Agop** : (Komşularına) Böyle güpegündüz fenerle ne arıyorlar ki?
Muhsin : Kim bilir?
Dilâver : Burada bildiğiniz benekli bir adam var mı?
Yuvan : Ne dedin, benekli adam mı? Nideceksin oğul?
İrfan : Yanağı benli, yanağı...
Agop : Sabah sabah yola düşmüş benekli ararsız, he? Tavuktur ya da horoz ararsız...
Durmuş : A benim kızanlarım, Tavuk Pazarı buraya çok irak! Teee Çemberlitaş'ın yancağızında...
İrfan : Tavuk aramıyoruz; adam arıyoruz, adam!
Yuvan : Aman Allah, şu İstanbul'da daha neler işideceğim! Adamın benekli olur mu?
İrfan : Haydi bırak sen de ne laf anlamaz adamlara çattık.

"İstanbul Efendisi" adlı oyundan alınan bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Komedi türünde yazılmıştır.
B) Oyun kişileri, ağız özelliklerine göre konuşturulmuştur.
C) Olayın geçtiği mekân İstanbul'dur.
D) Yanlış anlamalara dayalı bir diyalog söz konusudur.
E) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci'nin yazdığı bir eserden alınmıştır.

8. **Harpagon** — Kazık gibi dikilip durma evimde. Olanı bite-ni dikizlemek için gücün, her şeyden bir çıkar sağlamak. Her yaptığımı gözetleyen bir adamı istemiyorum karşımda bütün gün. Hafiye istemiyorum evimde! Kör olası gözlerin, dört yanımı kuşatmış, yiyecek sanki varımı yoğumu; çalışacak bir şey arıyorlar orada burada, sinsi sinsi!

La Fleche — Ne çalınması, a efendim? Bir çöpünüzü çal-dıracak göz var mı sizde? Her şeyinizi bir yere saklamış, gece gündüz nöbet bekliyorsunuz!

Moliere'in "Cimri" adlı oyunundan alınan bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Trajedi türünde yazılmıştır.
B) Yalnızlık teması işlenmiştir.
C) Süslü ve sanatlı bir anlatım benimsenmiştir.
D) Mensur şekilde oluşturulmuştur.
E) Romantizm akımının etkisi vardır.

9. Her ne kadar modern tiyatro ile geleneksel tiyatro arasında sunum, hazırlık, metin, dekor, kişiler, yer, hitap edilen kitle açısından bazı farklar varsa da temelde aynı ortak amaca hizmet ederler. Modern tiyatronun belli bir mekân-da sunulması, hazır bir metne dayanması ve geleneksel tiyatronun hemen her yerde sunulabilmesi, metin yönünden çoklukla doğaçlamaya dayanması bu ortak amacı yok etmez. Zira amaç bir olayı söz ve davranışlarla ortaya koymak, seyircinin karşısında olayı canlandırıp göstermektir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Tiyatro türü hakkında ne düşünüyorsunuz?
B) Geleneksel tiyatro türleri nelerdir?
C) Geleneksel tiyatroyla modern tiyatronun bu oyununuzda kesiştiğini mi düşünüyorsunuz?
D) Tiyatro yazarlarımıza bir öneriniz var mı?
E) Geleneksel tiyatro ile modern tiyatro arasında nasıl bir ilişki vardır?

Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu

1. (Mansur paravananın yanı başında durur. Oradan gözle-riyle takip eder. Şeref hızla Hüsrev'e yaklaşır. Ellerini uza-tıp bir şeyler anlatmak ister gibi durur. Hüsrev'in elindeki gazeteyi görür. Hüsrev, gazeteyi elinden bırakır. Şeref, Hüsrev'in hâlinde ürkmüştür. Bir şey söyleyemez.)

Hüsrev: Ne yüzle geliyorsunuz buraya Şeref Bey?

Şeref: Teessürünüzü söylediler. Geldim. Neden bu infial? İzah eder misiniz?

Hüsrev: Anlamıyor musunuz?

Şeref: Anlamıyorum. Gazetede bugün çıkan şeylerden müteessir olduğunuzu tahmin ediyorum. Fakat hakkınız var mı?

Hüsrev: Demek hakkım yok!

Şeref: Elbette yok. Sizin gibi herkesin tanıdığı, herkesin sevdiği bir insan, ne kadar alaka çeker bilirsiniz. Biz de öğrendiğimizi yazdık.

Hüsrev: (Kendisine gelmeye çalışarak) Ben hiçbir okuyu-cu tasavvur edemem ki başkasının bu türlü mahremiyeti-ne tecessüs duyacak kadar ruh iffetinden sıyrılmış olsun. İftira etmeyin müşterilerinize!

Şeref: Okuyucu budur.

Hüsrev: Hayır, okuyucu bu değildir. Siz busunuz. Bir kere okuyucuyu tanımıyorsunuz. Yüzünü, biçimini, isteklerini bilmiyorsunuz. Onun seciyesi üstündeki kıyasları, kendi-nizde arıyor ve buluyorsunuz.

Bu parça ile ilgili,

- I. İzleyiciye toplumsal çarpıklıkları göstermeyi hedef-leyen bir oyundur.
- II. Kahramanları eğitim görmemiş insanlardır.
- III. Adalet teması işlenmiştir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yan-lıştır?**

- A) Reşat Nuri Güntekin - Deli
B) Faruk Nafiz Çamlıbel - Yayla Kartalı
C) Yusuf Ziya Ortaç - Binnaz
D) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Sağanak
E) Halide Edip Adıvar - Kenan Çobanları

3. Batı medeniyetinin Türkiye'ye yerleşmesinde tiyatronun, tiyatronun gelişmesinde ise bu dönemin büyük rolü ol-muştur. Gerçi bu dönemden önce Karagöz, orta oyunu, meddah, köy seyirlik oyunumuz vardı. Yani Türk toplumu tiyatroya yabancı değildi. Ancak Batılı anlamda tiyatronun yerleşip gelişmesi - - - - adını verdiğimiz dönemle başla-mıştır. Oyunlar yazılı metinler hâlinde edebiyatımıza girdi ve tiyatro adı verilen binalarda sahnelenmeye başlandı. Aslında tiyatro bu dönemde sanat dünyamıza girmemiş, edebiyatımızda sadece yeni bir yön ve şekil almıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangi-si getirilmelidir?

- A) Tanzimat B) Servetifünun
C) Fecriati D) Millî Edebiyat
E) Cumhuriyet Edebiyatı

4. **Yedekçi:** Ağayı göreceğim.

Salih: Oğlum, vazgeç bu sevdadan... Nene lazım... Var git, iskelede yedeğini çek.

Yedekçi: Neden vazgeçecekmışım?

Salih: Hemşeri... Doğancıbaşı kızını senin gibi bir yedek-çiye verir mi? Bu hülyayı aklından çıkar. O kim, sen kim?

Yedekçi: O Doğancıbaşı ise... Ben de Allah'ın kuluyum.

Bekir: (Gülerek) Git işine hemşeri git!

Yedekçi: Şuradan şuraya gitmem... Bana ne diyecekse desin.

Salih: Oğlum, Ağa seninle eğleniyor.

Yedekçi: Ben Ağa'nın maskarası değilim. Evvelki yıl mem-leketten geldim... Bu tuzlu çayın kenarında yedek çeker-ken (eliyle göstererek) bu pencereden o yalabuk gızı gör-düm... (Elini kalbi üstüne kor) Buraya bir ateş düştü... Bir yerlerde eğleşemiyorum... Sizin Ağa'ya geldim... Allah'ın emri, Peygamber'in kavli ile kızını bana ver, dedim. O za-man bana, veririm, demedi mi?

Salih: Dedi... Dedi ama... Seninle şaka etti.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konuşanların bazı davranışları ayrıç içinde verilmiştir.
B) Bireysel bir konu işlenmiştir.
C) Manzum bir dram örneğinden alınmıştır.
D) Sahnelemeye uygun bir teknikle kaleme alınmıştır.
E) Kişiler kendi zamanlarının dili ve üslubuyla konuştu-rulmuştur.

Geleneksel / Modern Türk Tiyatrosu ve Dünya Edebiyatı Tiyatrosu

5. **Sultan Murat** (kendi kendine): Göklerde sonsuz büyüyen yumruk...

Ne tuhaf! Halktan biri de

“Demir yumruklu biri gerek bize.” diyordu.

Nef’î: Üslup meselesi, padişahım! Her ulus kendine göre kahraman ister. Kanuni’den sonraki padişahlar çağında kınında paslandı Osmanlı kılıcı, ona yeniden su vermek gerek.

Sultan Murat: Kanımdaki kıpırdanmalara yön verirsin şair!

Nef’î (mağrur): Sözdür eylemin yolunu açan, hünkârım! Meyve tam olgunlaştı mı, çürümeye başlar hemen.

Sultan Murat: Bu millet hızını aldı, gücü azaldı. Yorgun bir küheylana bindim ben, gerçek.

Nef’î: O Küheylan’ın eskisi gibi koşabilmesi için Küheylan’dan daha çok yorulması gerek binicinin.

Sultan Murat: Bir şeyler yapabileceğimi seziyorum hat- ta biliyorum ama nerden başlayacağımı kestiremiyorum şair!

Nef’î: Doruğu fazla seyreden tırmanamaz dağa. Uzun boylu beklemeyin hünkârım. Bir ucundan tutuverin işin!

Bu parçanın teması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Güçlü liderlik
- B) Vatan sevgisi
- C) Ölüm korkusu
- D) Yanlış Batılılaşma
- E) Kuşaklararası çatışma

6. Ezilen yoksul kesimler bir kurtarıcı aramakta, sorunlarını çözebilecek girişimleri bu kahramanlardan beklemektedir. Çaresiz yoksul insanlar kendi evhamları ve yanlışları ile yarattıkları hayalî kahramanların peşinden koşmaya mahkûm olmuşlardır. İnsanlar dürüst ve namuslu olmalı, toplum ise geri kalmışlıklardan ve hayalî kahramanların peşinde koşmaktan kurtulmalıdır.

Bu parçada sözü edilen, Haldun Taner’e ait eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gözlerimi Kapatırım Vazifemi Yaparım
- B) Keşanlı Ali Destanı
- C) Sersem Kocanın Kurnaz Karısı
- D) Ve Değirmen Dönerdi
- E) Bu Şehr-i İstanbul Ki

7. **Kadın** — (Sesini yükseltir) Duysun, duysun!... Duysun deyî söylüyorum zati. Mecbur muyuz ağırlığınızı kaldırmaya? Herkes kız everir, bir boğaz üstünden eksilsin deyî, biz de kız everdik sözüm ona, beş nüfusumuz dokuz olsun deyî.

Kız — Allah’ın gönderdiği bu anacığım, ne yapsın? Maki- ne kaptı kolunu ve de bacağını. Ne kolu kol artık ne de bacağı bacak. Aldığı o üç kuruş tazminatı da ekmeğimizi de katık yaptık bugüne dek. Şimdi el elde baş başta. Bir iş tutamaz ki tutsun.

Bu parça ile ilgili,

- I. Bir tiyatro metninden alınmıştır.
- II. Konuşmalarda ağız özelliklerinin izleri görülür.
- III. Yanlış anlamalara dayalı bir diyalog söz konusudur.
- IV. Olağanüstü kişi, olay ve durumlardan bahsedilmiştir.

yargılarından hangisi söylenemez?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) III ve IV

8. **Toinette:** Aman efendim, siz bunca servet sahibi olduğunuz hâlde, nasıl olur da kızınızı bir doktora vermek istersiniz?

Argan: Vereceğim işte sen ne karışyorsun.

Toinette: Tanrı aşkına, birdenbire parlamayın! Anlamadan dinlemeden azarlamaya başlıyorsunuz. Öfkemize kapılmadan hep birlikte şu işin enini boyunu bir hesap etsek olmaz mı? Ha şöyle, soğukkanlılıkla konuşalım. Bir kez, siz ne amaçla böyle bir karar veriyorsunuz, lütfen söyler misiniz?

Argan: Benim amacım şu: Ben hasta bir adam olduğum için kendime bir doktor damat bulup hekimlerle hısım ak-raba olarak hastalığıma karşı bilimin yardımını sağlamak, vücuduma gereken ilaçların kaynaklarını evimin içinde bulundurmak, böylece de istediğim kadar muayene olup reçete yazdırabilmek istiyorum.

Toinette: Ha şöyle, işte siz, kendinizce bir neden söylemiş oldunuz; bakın, böyle tatlı tatlı konuşup danışmak ne hoş oluyor. Ama efendim, şimdi biraz da elinizi vicdanınıza koyun da öyle söyleyin. Siz gerçekten hasta mısınız?

Moliere’nin “Hastalık Hastası” adlı oyunundan alınan bu parçayla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Zaman ve mekân unsurları belirgin değildir.
- B) Kişisel çıkarını önemseyen bir kahraman söz konusudur.
- C) Günlük hayatta karşılaşılabilecek bir durum ele alınmaktadır.
- D) Yanlış anlamalara dayalı bir diyalog söz konusudur.
- E) Kişiler arası çatışma örneğidir.

Servetifünun Dönemi Türk Edebiyatında Anı

1. Tıkıştığımız arabada Veliaht Reşat Efendi'nin en büyük oğlu varmış. Reşat Efendi'ye, onun şehzade ve belki adamlarına rastlamak, onlarla selamlaşmak! Onlarla yan yana gelmenin ne demek olduğu konusunda uzun uzun bilgi veren ve o gün beni aşırı bir kuruntuyla konuştugu sanısına düşüren Saffeti Ziya ancak benimle eve girdikten ve bir kahve içtikten sonra yatışabildi. Ben zaten İstanbul'u kuşatmış tehlike ağı içinde, Reşat Efendi tehlikesinin ne önemli bir düşüm olduğuna ilişkin pek çok şey dinlemiştim. Saffeti Ziya'nın kattığı bilgilerle bu tehlikenin önemini büsbütün anlamış oldum. Reşat Efendi'nin arabası geçerken, geçtiği yolda ona rastladınız da bir yan sokağa sapmadıysanız ya da bir dükkâna girdiniz de orada bu adamın hizmetlilerinden birini buldunuz, hele onun hekimlerinden, onun mağazalarından biriyle ilişkiye girdiniz mi artık haftalarca bunun sonuçlarını bekleyerek yaşamanız, uykunuzda sıçramanız gerekirdi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anı türüne örnektir.
B) Dönemin siyasi ve sosyal şartlarını yansıtmaktadır.
C) Konuşma havası içinde yazılmıştır.
D) Anlatım üçüncü kişi ağızından yapılmıştır.
E) Anlatıma öznellik hâkimdir.
2. Bir akşamüstü, her üçümüz (Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Süleyman Nazif, Abdülhak Şinasi Hisar) Lebona oturmuş konuşmaktaydık. Bir aralık Abdülhak Şinasi'nin Galatasaray Lisesinde okuyan küçük kardeşi bir şey almak için pastaneden içeri girmişti ve bizim önümüzden selam vererek geçerken ağabeyi ona: "Geliniz, sizi Süleyman Nazif Beyefendi'ye takdim edeyim." demişti. Bunun üzerine üstat şaşkın bir adam tavrıyla Abdülhak Şinasi'ye dönüp şu sözü söylemişti: "Azizim Şinasi Bey! Sizin ağzınızdan hiç 'sen' hitabı çıktığı vaki değil midir? Görüyorum, küçük kardeşinize bile siz diye hitap ediyorsunuz." Biraz durduktan sonra gülerek ilave etmişti: "Kuzum! Siz Paris'te bulunduğunuz zaman Sen Nehri'ne de Siz Nehri mi dersiniz?"

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anı
B) Otobiyografi
C) Fıkra
D) Edebî tenkit
E) Makale
3. Anılarla - - - türünü birbiriyle karıştırmamak gerekir. Anılarda yazarlar şahit oldukları ya da duydukları olayları anlatırken bu türde genel olarak kendi özel yaşamlarından, duygu ve eğilimlerinden söz ederler. Başka bir deyişle bu türde yazarın kendi özel dünyası daha ağır basar.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) otobiyografi
B) biyografi
C) sohbet
D) deneme
E) fıkra

4. İstanbul'a döndüğümüz vakit on üç yaşıdaydım. Serrez'den ayrılırken beni en çok sevindiren şey istediğim kitaplara kavuşma olanağının artık gerçekleşmesi idi. Gündemdekilerden başka babamdan kopardığım bütün paraları Babıâli Caddesi'ndeki Kitapçı Kırkor Efendi'ye verirdim. O bana Ahmet Mithat Efendi'nin bütün eserlerini sattı. Benim de bir kitaplığım olmuştı. Ciltsiz durumlarıyla birbirlerine dargın gibi dizilmeleri pek zor olan bizim Türkçe kitapları, kitaplığımın boş raflarına âşıkça bir özenle dizip karşılarna geçer, mutlulukla kendimden geçercesine uzun uzun seyredirdim. Rafların boş tarafları içime derin bir sıkıntı verirdi. Kitapların irili ufaklı, düzensizliğine de üzülürdüm. Beyazıt'ta Mürekkepçiler Çarşısı'ndaki Ciltçi Sait Efendi, kırmızı meşin üzerine yaldızlı en iyi ciltleri gerçi beş kuruşa yapıyordu ama hem kitap alabilme hem onları ciltlemek küçük bir öğrencinin dar bütçesi için çözümleri en güç sorundu.

Bu parçanın yazarı hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İstanbul'a ilk defa gelmektedir.
B) Hedefi, Ahmet Mithat Efendi'nin romanlarını okumaktır.
C) Yazar olmak istemektedir.
D) Babıâli caddesindeki kitapçılardan kitap almayı tercih etmektedir.
E) Harçlıklarının tamamını kitap almak için kullanmaktadır.
5. Servetifünun sanatçıları ve bunların yazdığı eserlerde II. Abdülhamit Dönemi'nin izleri görülür. Bu dönemde sanatçıların Meşrutiyet ve Batı dünyasına açılmayla ilgili umutları azalmış, uzun süren sansür uygulamaları bu dönem sanatçılarında olumsuz duygular uyandırmıştır. Bu durumdaki sanatçılar toplumsal konulardan uzak durmayı tercih etmişlerdir. Kuşku yaratacak hiçbir eyleme kalkışmamışlar; yeteneklerini sakıncası olmayan, zararsız bir edebiyat oluşturmak için kullanmışlardır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geniş halk kitleleri Servetifünun sanatçılarını anlayamamıştır.
B) Dönemin siyasi ortamı, Servetifünun sanatçılarının sanat anlayışının şekillenmesinde belirleyici olmuştur.
C) Servetifünun sanatçıları Türk edebiyatının gelişmesinde önemli bir yere sahiptir.
D) Servetifünun sanatçıları eski edebiyatın nazım şekillerini kullanmayıp yeni şekiller denemişlerdir.
E) Servetifünun sanatçıları sanat anlayışının ve zevkinin bireysel konularla oluşacağını düşünmüşlerdir.

Servetifünun Dönemi Türk Edebiyatında Anı

6. Gazeteci ve politikacı kimliği olan Hüseyin Cahit Yalçın'ın aynı zamanda İttihat ve Terakki Partisi üyesi, hatta parti- nin sözcüsü olması, - - - - adlı anı kitabının değerini daha da artırır. Odaklandığı başlıca konular arasında İttihat ve Terakki Partisi'nin idealizmi; eski ve yeni çatışmaları; re- form denemeleri; azınlıkların yıkıcı faaliyetleri; parti kav- gaları; iç isyanlar; Balkan ve Birinci Dünya Savaşlarında Osmanlı politikası yer alır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangi- si getirilmelidir?

- A) Edebî Hatıralar B) Siyasi Anılar
C) Saray ve Ötesi D) Matbuat Hatıraları
E) Eşkal-i Zaman

7. Yazarının kendisini tanıyıp anımsamaya başladığı üç dört yaşından yola çıkarak 1909 Nisanına kadarki süreci anlat- maktadır. Bazı araştırmacılara göre Abdülhamit Devri sanat ve edebiyat hayatının önemli bilgilerini içermektedir. Eser- de özellikle dönemin İzmir ve İstanbul'unun edebiyat, sanat ve toplum hayatı gibi birçok önemli husus zengin, zarif ve sanatkârane bir üslupla değerlendirilmiştir. Bu eser, birçok edebiyat araştırmasında kaynak olarak kullanılagelmiştir.

Bu parçada sözü edilen yazar ve eseri aşağıdakiler- den hangisidir?

- A) Hüseyin Cahit Yalçın - Hayat-ı Muhayyyel
B) Hüseyin Cahit Yalçın - Edebî Hatıralar
C) Halit Ziya Uşaklıgil - Kırk Yıl
D) Mehmet Rauf - Edebî Hatıralar
E) Halit Ziya Uşaklıgil - Kırk Hayatlar

8. Aşağıdaki eserlerden hangisinin türü anıdır?

- A) Geçmiş Yaz Defterleri
B) Geçmişin Kuşları
C) Bir Acı Hikâye
D) Hayal İçinde
E) Bir Aşkın Tarihi

9. Sonra en sıcak haftaları geçirmek için uzayan bir kala- balıkla gittiğimiz yaylayı... Yolda gece bizi durdurup bir kulübede barınmak zorunda bırakan sağanağı... Katırları yokuştan aşağıya yuvarlayan su baskını... Sürücülerin bağırıp çağrışmalarını... Ertesi sabah serinlikte, hiçbir şey olmamışçasına sürdürülen yolun ilerisinde bizi kar- şılayan orman kokusunu... Bütün ayrıntılarıyla ve değerli bir anı armağanı, bir anı armağanı ki, üstünde siyah bir yas tülü de var, özenmesiyle içimde saklıyorum. Bahtsız Serez! Bana o denli yakın gelen bu Serez kenti şimdi biz- den o kadar uzak ki (artık) onu anımsamamak istiyorum.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tarihsel gerçeklerin öğrenilmesine katkı sağlamıştır.
B) Hayat hikâyesi, öznel yargılar ve yorumlarla anlatıl- maktadır.
C) Yazar belleğinde iz bırakmış bir olayı anlatmaktadır.
D) Geçmiş, birinci kişi ağzından anlatılmaktadır.
E) Süslü ve sanatlı bir dil kullanılmıştır.

10. Okula öğretim yılının sonlarına doğru girmiştım. Sınavlar başlamak üzereyken bir gün sınıfa odacılarından biri girdi:

— Saraçhaneli Halit Efendi! diye seslendi.

Beni müdür istiyormuş. Gittim. Müdür:

— Halit Efendi, sen bu sınıfa yeni geldin. Bu yıl sınavla- ra girmeyeceksin. Yarından itibaren eve gidiyorsun. Ken- di kendine çalışacaksın. Yaz dinlenmesinden sonra seni yine bu sınıfa alacağım. Bunu senin iyiliğin için düşündüm. Evde de öyle söylersin. Sınıfta kimseye bundan söz etme!

Sınıfta zaten hiç kimseye arkadaş olmaya vakit bulama- mıştım.

Kimseye bir şey söylememek pek kolay ancak bunu ev- dekilere anlatabilmek zor olacaktı. Bu zorluğu nasıl atlat- tım pek anımsayamıyorum.

Bu parçayla ilgili,

- I. Öznellik ağır basmaktadır.
II. Sanatlı, ağır bir dil kullanılmıştır.
III. Tartışmacı anlatım biçimi kullanılmıştır.
IV. Geçmişte yaşanan bir olay dile getirilmiştir.

çıkartımlarından hangisi yanlıştır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Anı

1. O vakit Bombay'da bir camiye girmiştim. Duvarına "Zindebad Mustafa Kemal" diye yazılmış bir levha asılı bulunduğunu gördüm. Mihrabın sol tarafında da iki rahle üzerinde Kur'an-ı Kerim ile Mesnevi bulunuyordu. Yani Hindistan Müslümanları Mustafa Kemal'i kendi millî kahramanları sayıyorlardı. O gün ne kadar gururlandım bilemezsiniz.

Bu parçanın türü aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Biyografi B) Anı C) Deneme
D) Sohbet E) Röportaj

2. Hatıraları güzel kılan unsur, - - -. Mesela Samet Ağa-oğlu, "İlk Köşe" adlı eserinde Nurullah Ataç'ı anlatırken "Beni hiçbir zaman sevmeyi hatta bu sevgisizliğini yüzüme karşı söyledi. Neden sevmiyordu? Üzerinde hiç durmadım." demesi bu nokta için iyi bir örnektir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) içtenliğidir B) kalıcılığıdır C) sadeliğidir
D) akıcılığıdır E) yoğunluğudur

3. I. Annem Varnalı olduğundan bir aralık doğduğu yeri görmek istedi. Dayımız Ahmet Ağa zaten sık sık ticaret için İstanbul'a gelir giderdi. Bizde kalırdı. Babam; annemi, ağabeyimi, beni dayımın yanına katarak Varna'ya gönderdi. O zaman ben yedi yaşındaymışım. Kırk gün kadar Varna'yı, bağlarını gezdikten sonra yine dayımızla birlikte İstanbul'a döndük.

- II. 17 Nisan Cuma, 1953

Baktım çocuklar uçurtma uçuruyor. Her yıl ilkyaz aylarında uçurtmayı gördüm mü, bir üzüntü duyarım içimde, ağlamaklı olurum. Ben uçurtma uçurmadım ki! Çocukluğumda pek isterdim, o renk renk kâğıtlardan yapılmış uçurtmaların havalanmasına içimi çekerek bakardım. Annem bakmazdı benim uçurtma uçurmama...

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış bu parçaların ortak bir özelliği olamaz?

- A) Kurmacaya yer verilmemesi
B) Dilin göndergesel işlevde kullanılması
C) Öyküleyici anlatım biçiminin kullanılması
D) Açık, sade, anlaşılır, içten bir dil kullanılması
E) Olayın, kısa bir süre geçtikten sonra kaleme alınması

4. Hâlbuki harple uğraşan on birinci bölüm siperlerinin askerleri bu felaketten haberdar değillerdi. Bir an bir küçük tesadüf, bomba siperin hemen önünde yumuşak toprak üstüne düştü ve yalnız toz kalktı. Esasen havada muvazenesi bozulduğu için yan düşmüş tapası sağlam kalmış bu mehabetli lağım ateş almamıştı. Vakayı gören bir nefer siperinden fırlayıp sapından tuttuğu tehlikeli bombayı omzuna aldı ve İngilizlerin bir saniye kesilmeyen ateşi altında siperler üzerinden atlayarak kestirme yoldan bataryanın yanına geldi. Bu sefer bomba hakiki hedefini bulmuştu. Tarih böyle kahramanların isimlerini yazmaz fakat ikinci Gazze Muharebesi'nin benim gibi son gününü görenler on birinci bölümün ismini unutamazlar.

Bu parçadan hareketle Cumhuriyet Dönemi anı yazarları ile ilgili,

- I. Olay, kişi ve mekânlara bakışlarında kötümserlik hâkimdir.
II. Dönemin siyasi ve askerî olaylarından etkilenmişlerdir.
III. Milleti oluşturan değerleri eserlerinde işlemişlerdir.
IV. Bireysel duygularını eserlerine yansıtmışlardır.

çıkartımlarından hangileri yapılamaz?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

5. Refik Halit Karay, eserinde insanı Abdülaziz, II. Abdülhamit ve Cumhuriyet'in ilk yıllarının İstanbul'una götürüyor; yemek sofralarından, ramazanlardan, insan ilişkilerine kadar toplumun gelenek görenek ve yaşayış değişikliklerini gözlemleyerek anlatırken, yakın tarihin gündelik olaylarını, renkli ve mizahi bir üslupla göz önüne seriyor.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Üç Nesil Üç Hayat B) Boğaziçi Yalıları
C) Mor Salkımlı Ev D) Memleket Hikâyeleri
E) Bizim Yokuş

6. **Aşağıdakilerden hangisi anı türü için doğru bir tanımlamadır?**

- A) Toplumu yakından ilgilendiren güncel konuların tartışıldığı yazılardır.
B) Ünlü kişilerin yaşamının başkası tarafından anlatıldığı metinlerdir.
C) Görülen yerlerin özelliklerinin tanıtıldığı yazılardır.
D) Yaşananların günü gününe aktarıldığı kişisel yazılardır.
E) Tanınmış kişilerin yaşadıkları dönemde yaşadıkları ya da gördükleri ilginç olayları anlattıkları yazılardır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Anı

7. Halide Edip Adıvar, İstiklal Savaşı ile ilgili anılarını (I) "Türk'ün Ateşle İmtihanı"nda; Oktay Akbal, on şaire ilişkin izlenim ve anılarını (II) "Edebiyatçılar Geçiyor"da; Falih Rıfkı Atay Atatürk'ün hayatını detaylı bir şekilde (III) Çankaya'da; Halit Fahri Ozansoy, anılarını (IV) "Şair Dostlarım"da; Yusuf Ziya Ortaç ise kişi merkezli anılarını (V) "Portreler"de, yayımlamıştır.

Bu parçada numaralanmış eser adlarından hangileri yer değiştirirse bilgi yanlış olur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) IV ve V

8. 1922'de Yunanlılar Söke'yi işgal etmişler. İtalyanlardan kaçmadık Yunanlılardan kaçtık. Altı ay Muğla'da kaldık. Yunanlılar evi karargâh olarak kullanmışlardı. Ne var ki içinde ne var ne yok götürmüşler, tamtakır bırakmışlardı. Annemin eserlerinden birini bodrumda bulmuştuk. Bu resim değildi. Yine atlas üzerine siyah ipekle işlenmiş, sülüs yazılmış bir beyit. Bu beyit olduğu gibi aklımdadır. Aynen şöyledir: Hak perestim arzı ihlas ettiğim dergâh bir / Bir tevhidden nefes ayrıldım Allah bir.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tarihe ışık tutan bir metinden alınmıştır.
B) Gerçek ve kurmaca iç içedir.
C) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
D) Olaylar birinci kişi ağızından anlatılmıştır.
E) Açık, sade, içten bir anlatımı vardır.

9. Zavallı Ömer! Hastaneye yollanışından on beş gün evvel bir gece Şemsitap Mahallesi'ndeki odamda bana misafir gelmişti. O akşam başka gelen olmamıştı. İki saat baş başa, bir mangal karşısında, memleketten, harpten ve nihayet edebiyattan konuşmuştuk. Bir aralık elini uzatarak yazıhanemin üstündeki küçük kırmızı maroken kaplı bir cildi almıştı. Bu kitap, Şeyh Galib'in "Hüsni ü Aşk"ı idi. Derhâl açtı, bir yerinden okumaya başladı. Dede'nin mısralarını ne içli ne hazine bir sesle okuyordu! En sonunda bir mısrayı çok beğendi ve kitabı dizlerinin üstüne bırakıp sanki ta karşısında kaban bir sakalı okşuyormuş gibi ellerini havada dolaştırdı: "Ah cancağızım, sakalını seveyim, neler de yazmış!" diye söylendi. İşte Ömer'in kulaklarımda çınlayan son sesi ve gözlerimin önünde kalan son jesti...

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Evrenselidir. B) İçtendir. C) Öznelidir.
D) Akıcıdır. E) Durudur.

10. On dokuzuncu ve yirminci yüzyılın ilk çeyreğindeki aydınlar ve devlet adamları; bir imparatorluğun yerine millî bir devletin kurulmasında, bir kültür ve medeniyet dairesinden başka bir kültür ve medeniyet dairesine geçişte şu veya bu şekilde pay sahibidirler. Bunun için de onları bütün yönleriyle tanımak oldukça önemlidir. - - - bu dönemi yaşamış aydınlardandır. - - - adlı kitabında toplanan yazılarında son asır Türk edebiyatı ve sosyal hayatımızda önemli yerleri olmuş yirmi siyasi ve edebî şahsiyetin görüş, duyuş, düşünüş ve tenkitleri ile az bilinen taraflarına kısmi bir ayna tutmaktadır.

Bu parçada sözü edilen yazar ve eseri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Necip Fazıl Kısakürek - Yılanlı Kuyudan
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Gençlik ve Edebiyat Hatıraları
C) Yahya Kemal Beyatlı - Siyasi ve Edebî Portreler
D) Halide Edip Adıvar - Türk'ün Ateşle İmtihanı
E) Yusuf Ziya Ortaç - Bizim Yokuş

11. Çocukluğumu geçirdiğim köyümüz geniş ormanların kıyısındaki bir yamaçtaydı. Evimizin bahçesi yüksek ağaçlar ve sık çalılıklarla kaplı bir orman gibiydi. Bir gün babam ile eniştem değirmene bir oluk yapmak için, uzamış gitmiş, epeyce kartlaşmış bir karaağacı kesip devirdiler. Ağaç yere düşerken yanındaki ağaçlardan birkaçının dallarını kırdı, bir uzun ağacın da kabuğunu sıyırdı. Bu, bir güz gününde olmuştu.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici anlatım kullanılmıştır.
B) Geriye dönüş tekniğine başvurulmuştur.
C) Dil, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır.
D) Birinci kişili anlatım söz konusudur.
E) Yazar içten ve rahat bir dil kullanmıştır.

Haber Metni - Güncel Gazete ve Dergi Haberleri - Genel Ağ Haberleri

1. Aşağıdaki açıklamalardan hangisi ayraç içindeki terimle uyuşmamaktadır?

- A) Toplumu ilgilendiren, etkileyen bir olay, olgu veya düşünce ile ilgili yayın organlarınca verilen bilgi (haber)
- B) Basın veya yayın organlarına haber toplayan, bildiren veya yazan kişi (muhabir)
- C) Gazete, dergi, kitap vb. yazılı kaynaklarda sayfanın yukarıdan aşağıya doğru ayrılmış olduğu dar bölümlerden her biri (sütun)
- D) Gazete veya dergilerde gündelik konuları bir görüş ve düşünceye bağlayarak yorumlayan yazı türü (köşe yazısı)
- E) Bir haberin yanlışlığını ortaya koymak için o haberin muhataplarının gazeteye gönderdikleri yalanlama metni (asparagas)

2. Aşağıdakilerden hangisi haber yazılarının bir özelliği olamaz?

- A) Dil; yalın, akıcı ve açık olmalıdır.
- B) Olay, güncel ve dikkat çekici olmalıdır.
- C) Verilen haber güvenilir olmalı ve değiştirilmeden okura yansıtılmalıdır.
- D) Haber için kullanılan başlık içeriğe uygun olmalıdır.
- E) Haberi ilgi çekici hâle getirmek için olaylar abartılarak verilmelidir.

3. İstanbul sokaklarında polisle hırsızlar arasında uzun bir kovalamacaya başladı. Çaldıkları bir arabayla aşırı hız yapan kimliği belirsiz kişiler, polisin dur ihbarına uymadı. Polisin uzun takibi sonucunda hırsızlar, aracı bir köprü altına bırakıp karanlığın yardımıyla izlerini kaybettirdiler.

Bu haber yazısında aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne? B) Ne zaman? C) Nerede?
- D) Kim? E) Nasıl?

4. • Yalanlama

- Haberi derleyen, yayan kuruluş
- Gazetenin ilk sayfasındaki iri puntolu başlık
- Çarpıcı, dikkat çeken haber

Bu açıklamalarla aşağıdaki terimler eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Tekzip B) Ajans C) Asparagas
- D) Manşet E) Sürmanşet

5. Haberci bir radar gibi çalışmalı. Nerede, ne olmuş; her şeyden haberdar olmalı. Her şeyden haberdar olurken anlattıklarında farklılık yaratmalı. Sıradan, her gün karşılaşılabilecek haberlerden ziyade farklılık yaratacak haberlerin peşinden koşmalıdır. Trafik kazaları ülkemizde çok sıradan haberlerdir, onun için haber değeri zayıftır. Ama freni boşalan kamyonun eve girmesi, değeri yüksek bir haber olur.

Bu parçada haber yazısının aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tarafsızlığı
- B) Herkesi ilgilendirmesi
- C) Güncelliği
- D) İlginçliği
- E) Doğruluğu

6.

Bu haber metni ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Ayrıntılara yer verilmiştir.
- B) Bilgiden çok, yorum ağırlıklıdır.
- C) Kapalı bir anlatım söz konusudur.
- D) Görselle desteklenmiştir.
- E) Ters piramit tekniğiyle oluşturulmuştur.

7. Akıllı telefon, tablet gibi teknolojik cihazlar günümüzde iyi den iyiye yer ediniyor. Çok yakında hastalara acil müdahale için "Ayaklı Cankurtaran" uygulaması geliyor. "Ayaklı Cankurtaran", acil hastaların yerini harita üzerinden sesli uyarı mesajıyla saptamada oldukça etkili bir uygulama. Bu uygulamayla ilk yardım çalışanları ile ilk yardım sertifikasına sahip gönüllüler hastalara anında müdahale edebilecek.Bu haber metnindeki altı çizili bölümlerde aşağıdaki 5N 1K sorularından hangisinin cevabı yoktur?

- A) Niçin? B) Ne zaman? C) Nerede?
- D) Nasıl? E) Ne?

Haber Metni - Güncel Gazete ve Dergi Haberleri - Genel Ağ Haberleri

8. ABD’de 14 yıl önce geçirdiği trafik kazasında ağır yaralanan ve kendisine bir daha konuşamayacağı söylenen Amerikalı Brian Wilsan konuşma yetisine 2 papağanı sayesinde yeniden kavuşmasının ardından hayatının geri kalanını kuşlarla geçirmeye karar verdi.

Bu haber metniyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Haberi yapan kişinin kişisel yorumlarına yer verilmiştir.
B) Anlatım; açık, net ve anlaşılır bir şekilde yapılmıştır.
C) 5N 1K sorularına cevap verebilecek özelliktedir.
D) İlginç haberler kapsamında değerlendirilebilir.
E) Doğru, tarafsız habercilik anlayışına uygun hazırlanmıştır.

9. I. Televizyon ve gazetenin tüm yayın ve iletim sistemlerini bütünleştirmiştir.
II. Görüntüleri, yazıları ve sesleri aynı ortam üzerinden ve aynı anda sunma imkânına sahiptir.
III. Haberler her bilgi akışında hızla değişerek güncellenmektedir.
IV. Sütun sınırından kaynaklanan yer sorunu ortadan kalkmaktadır.
V. Olay ortaya konurken kişisel değerlendirmeye yer verilmektedir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde genel ağ haberleri ile ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıdaki haber cümlelerinin hangisinde yay araç içindeki sorunun cevabı yoktur?

- A) İstanbul’da feribot seferleri yoğun sis yüzünden durdu. (Nerede?)
B) Bugün sabah 08.15’te Malatya’da şiddetli bir deprem oldu. (Ne zaman?)
C) Etna Yanardağı, uzun bir aradan sonra dün sabah tekrar faaliyete geçti. (Ne?)
D) Toprak kayması yüzünden Konya-Karaman arasında ulaşım sağlanamıyor. (Neden?)
E) Kötü hava koşulları nedeniyle THY’ye ait Ankara-Erzurum uçak seferleri yapılamıyor. (Nasıl?)

11. I. Dünyanın ilk 10 haber ajansı arasında yer alan Anadolu Ajansı, 98. yaşını kutluyor. 85 ülkeyi kapsayan muhabir ağı ve 98 yıllık güçlü deneyimiyle dünyanın dört bir yanına her gün binlerce haber, veri ve bilgiyi “Güvenilir Haberin Kaynağı” olarak servis eden Anadolu Ajansı, 98’inci yaşı dolayısıyla bir video yayımladı. “Anadolu Ajansı, binlerce isimsiz kahramanıyla dünyayı aydınlatmaya devam ediyor.” sözlerinin yer aldığı videoda kararlılık, fedakârlık ve cesaret vurgusu yapılıyor.

II. Çevremizde geçen hiçbir şey manasız değildir elbette ama bunun için önce bizim manalı olmamız gereklidir. Karanlıkta ötemize berimize dokunan her olay, bizim için hemen bir önem kazanabilir; ileriye, kendimize doğru taşıyabilir bizi. Kişinin önce kendine uyanması gerek, en derin karanlıklarda bile boş bulunmaması gerek, tetikte durabilmesi gerek. Hem delice susayabilmeli kişi, acıkabilmeli; açlığın, susuzluğun güzelliğini bilmeli.

Numaralanmış parçalar ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) I. parçada öznellik, II. parçada nesnellik ağır basar.
B) I. parçada dil, heyecana bağlı; II. parçada şiirsel işlevdedir.
C) I. parça haber yazısından, II. parça bir denemeden alınmıştır.
D) I. parçada öyküleyici, II. parçada betimleyici anlatım ağır basmaktadır.
E) I. parça anlatmaya bağlı, II. parça göstermeye bağlı metin özelliği taşımaktadır.

12. - - - -; toplumu ilgilendiren yurt içindeki ve dışındaki birçok gelişmeyi, dikkat çeken bir manşetle kısa bir şekilde okurun karşısına çıkaran yazılardır.

Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Eleştiri B) Haber yazısı C) Gezi yazısı
D) Fıkra E) Sohbet

Gezi Yazısı - Divan Edebiyatında Gezi

1. Gezilen yerlerin ayrıntılı bir şekilde anlatılması Türk edebiyatında çok eski bir gelenektir. Divan edebiyatında - - - - adıyla bilinen gezi yazıları sadece edebiyatımız açısından değil tarih, coğrafya ve halk bilimi için de oldukça önemli ve zengin bir hazinedir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki terimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) vakayiname B) tezkire
C) antoloji D) siyer
E) seyahatname

2. Türkçe yazılan ilk gezi kitabı, - - - - adlı eserdir. Eser, Portekizlilere karşı savaşıırken Hint denizinde fırtınaya yakalanıp Gücerat'ta karaya çıkan yazarın Hindistan, Afganistan, Buhara ve Maverâünnehir yoluyla Edirne'ye dönüşü sırasında başından geçen serüvenleri anlatır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mirat'ül Memalik
B) Cihannüma
C) Tarih-i Seyyah
D) Fransa Sefaretnamesi
E) Acâibü'l-Letâif

3. Şehrin doğusunda yine şehre bitişik camili, pek çok hanlı, hamamlı, imaret, mescit, medreseli ve çarşı pazarlı, binden fazla dükkânlı, bir İrem Bağı gibi bağlı bahçeli ve bol akarsulu, üç bin kiremitli mamur ve bakımlı, ağaçlı evlerdir. Bütün Tire şehri halkının ikindiden sonra dinlenme ve gezinti yerleri bu Karakadı semtidir. Yakın olmakla her gün bütün dostlar, maarif ehli vefalı arkadaşlar ve zarifler bölük bölük gelip bu kadı bağlarında neşelenerek musikiye riayet edip her âşık yanık yüksek sesle birbirlerine eşlik ederler. Bu kasabanın her köşesinde nice yüz yerde gülistan ve bostanlar içinde Hüseyin Baykara fasılları olur. Bütün mahallelerin çarşı pazarlarında yeşillik sofalar üzerinde yüksek çınar ve salkım söğütlerin gölgesinde dostlar ve arkadaşlar eğlenirler. Böyle huzurlu güzel kasabadır.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatım kullanılmıştır.
B) Araştırmacılara kaynak olma özelliği taşır.
C) Anlatım üçüncü kişi ağızından yapılmıştır.
D) Anlatım anlaşılır ve sürükleyicidir.
E) Tanım cümlelerine yer verilmiştir.

4. Çukurca Hanı köyü menzili: Bu güvenli yere hizmetçileri-mizle ulaşınca canımızı kurtardık. Zira bu Domaniç Dağı, Rum, Arap ve Acem'de meşhur yüksek dağdır. En tepesine dokuz saatte çıkılır. Yol kesenler yatağı ve asiler durağı amansız bir dağdır. Zirve kısmı bulutlar içindedir. Hava açık olunca güney tarafında Mihaliç şehri, Erdek kasabası, Apolyont ve Biga kasabaları gözükür. Güney tarafında iki konak Kütahya ve doğu tarafında Bilecik kasabası gözükür böyle bir amansız dağdır. Hamd olsun esenlikle Çukurca Hanı'na düştük. Tüm köy halkı ensesindeki yaylağa çıkmışlar. Hemen Çukurca çukurunda karar etmeyip güneş batıncaya dek yaylağa çıktık. Bütün yaylaya çıkan halkın ortasına çadırımızı kurup konduk. Yüksek sesle akşam ezanını okuyup kalabalık cemaatle akşam namazını kıldık. Tüm yayla halkı bizden hoşlanıp yiyecek ve içeceklerimizi bol bol verdiler. O gece onlarla can sohbeti edip başımızdan geçenleri anlattığımızda onlar da "İyi can kurtarmışsınız." diye hamdettiler.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Konuşma diline yakın bir anlatımı vardır.
B) Halkın kullandığı deyimlere yer verilmiştir.
C) Dil alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır.
D) Geziliş görülen yerlerle ilgili izlenimlere yer verilmiştir.
E) Kişisel yorumlara yer verilmiştir.

5. Nabi, - - - - adlı eserinde, yaklaşık bir yıl süren hac yolculuğunun kelimelerle resmini çizer. Şehirlerin, gördüğü tarihî ve kültürel değeri olan binaların tasvirini yapar. Eser; Urfa, Şam, Kahire, Mekke ve Medine şehirleri ile ilgili bilgiler içerir.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tuhfetü'l-Haremeyn
B) Seyahatname-i Hudud
C) Avrupa Seyahatnamesi
D) Menazirü'l - Avalim
E) Acaibü'l - Letâif

6. Köprüden geçip Maverâünnehir'e girdiğimiz gün, orada istirahat ettik. Ertesi gün yola çıkıp Hazarnüve, oradan da Çarşamba kasabasına vardık. Hoca Yakup Çarhi'yi ziyaret edip oradan Hisarî Şaduman'a vardık. Bundan sonra Singerd Dağı'nı aştık. Dağda devamlı surette yağmur yağdı. Yağmur suları büyük bir ırmak gibi aktı. Allah'ın kudretini temaşa ettik. Buradan, Keş demekle bilinen şehre geldik. Sultan Haşim'le görüştük. O da geçiş izni verdi.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kısa ve anlaşılır cümleler kullanılmıştır.
B) Olaylar kronolojik olarak sıralanmıştır.
C) Yolculuk esnasında görülen olaylar anlatılmıştır.
D) Olağanüstü olaylar anlatılmıştır.
E) Dinî unsurlara yer verilmiştir.

Gezi Yazısı - Divan Edebiyatında Gezi

7. Daha önce yazılmış olan eserlerden yararlanılarak ortaya çıkarılan; matematik, coğrafya ve kartografya konularına yer verilen esere, konularla ilgili şekiller ve haritalar da konmuştur. Dünyayı kıtalara ayırarak ülkeleri belli bir sıralama izleyerek anlatır. Eserde yer verilen konu başlıklarını şu şekilde toparlamak mümkündür: Arzın Küre Oluşu, Felekler ve Unsurlar, Kutuplar ve Daireler, Medarlar ve Mıntıklar, Haki-ki İklimler, Tul ve Arz Daireleri, Mevki Tayini, Mesafe Ölçüleri ve Mikyaslar, Cihetler ve Rüzgârlar, Kara ve Deniz Haritaları, Kara Haritalarının Yapılmasındaki Güçlükler.

Bu parçada sözü edilen eser ve yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kitab-ı Bahriye - Piri Reis
B) Cihannüma - Katip Çelebi
C) Fransa Seyahatnamesi - Yirmisekizinci Çelebi Mehmet
D) Seyahatname - Evliya Çelebi
E) Avrupa Seyahatnamesi - Mustafa Sait Bey

8. "Zuhûr eyledikte bizim kıyl u kâl
Bin iki yüz otuz sekiz idi sâl (...)
Sıtanbul'a geçmiş idim salı gün
Cihan görmesün anın emsâli gün
(kıyl u kâl: dedi kodu - sâl: yıl)

Bu dizelerden hareketle İzzet Molla'nın "Mihnet Keşan" adlı eseri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mesnevi nazım şekliyle yazılmıştır.
B) Seyahatname özelliği göstermektedir.
C) Keşan'a geldiği gün anlatılmaktadır.
D) Kişisel düşüncelere yer vermiştir.
E) Mekân ve zaman belirlidir.

9. Yirmisekiz Çelebi Mehmet Efendi'nin kaleme aldığı, gezip gördüklerini anlattığı sefaretnamesinde; dönemin Fransa'sı hakkında önemli bilgiler verilirken iki toplum arasındaki farklılıklar da Mehmet Efendi'nin bakışıyla anlatılmaktadır. Sefaretname'de az da olsa mukayese yoluyla anlatımlara yer verilmiştir. Mukayese edilen yerleri, Paris'in saray ve bahçelerini, halı ve ayna imalathanelerini, seralarını, rasathane, matbaa, kilise, kale ve istihkâmlarını, opera ve apartmanları ile Parisli kadınları tasvir ettiği eseriyle Lale Devri'nin dinamiklerini oluşturmuş ve Osmanlı'da, Batı'ya ait sosyokültürel etkiler kısa sürede kendini göstermiştir.

Bu parçadan hareketle "Fransa Sefaretnamesi" ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Öznel bir tavırla kaleme alınmıştır.
B) Karşılaştırmalı bir anlatım söz konusudur.
C) Halkı bilgilendirme amacıyla yazılmıştır.
D) Dönemin Fransa'sı hakkında bilgiler içermektedir.
E) Bu eserle Osmanlı'nın Batı yaşıntısı hakkındaki bilgisi artmıştır.

10. Bunların vilayetlerinde büyük bir hastalık zuhur ettiğinde, başka vilayetlerden gelenler nice günler onlara karışmayıp temas etmeksizin konuşup sohbet ederler... Toulon şehrinde de hastalık zuhur etmiş. Kendilerinin ziyade korkuları olduğundan gelen kimselere otuz kırk gün ve bazılarına daha ziyade geçmedikçe yanaşmazlar... Nazarto ya da karantina tabir ederler. Montepellier şehri içindeki milletin hastalıktan korkuları çok olduğundan ol mahal boş yer olup gelen gideni olmadığı için karantina etmeye münasip görmüşler... Bu nedenle kırk gün tamam olunca ya kadar ol sıkıntılı yerde kalındı.

Bu parçadan hareketle Sefaretname türü ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Görülen yerler, izlenimler, yalın ve sürükleyici bir üslupla anlatılır.
B) İlginç özelliklerin, dikkat çeken mekânların anlatımı öne çıkarılır.
C) Yaşanmış bir gerçek üzerine oluşturulur.
D) Tarihe kaynaklık eden metinlerdir.
E) Gezilen yerlerin geçmişi ve ticari yapısı hakkında bilgi verir.

11. (I)17. yüzyılda yazılmış on iki ciltlik bir gezi kitabıdır. (II) Gerçekçi bir gözle izlenen olaylar, yalın ve duru, zaman zaman da fantastik bir anlatım içinde yazılmıştır. (III) Sıklıkla deyim kullanılmıştır. (IV) Olaylara çoğu defa alaycı bir tavırla yaklaşan Evliya Çelebi, bazen naklettiği olayları renklendirmek amacıyla uydurma haberler ve olaylar da ortaya atmış, okuyucunun ilgisini çekmek için aklın alamayacağı garip olaylara da yer vermiştir. (V) Şiir formunda yazılmıştır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde Evliya Çelebi'nin "Seyahatname" adlı eseri ile ilgili bilgi yanlışı vardır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) I ve V
D) II ve IV
E) IV ve V

Gezi Yazısı - Cumhuriyet Edebiyatında Gezi

1. Aşağıdakilerden hangisi gezi yazısı için doğru bir tanımdır?

- A) Toplum yakından ilgilendiren güncel konuların tartışıldığı yazılardır.
B) Ünlü kişilerin yaşamının başkası tarafından anlatıldığı metinlerdir.
C) Görülen yerlerin özelliklerinin tanıtıldığı yazılardır.
D) Bir yapının nesnel bir şekilde değerlendirildiği yazılardır.
E) Yaşananların günü gününe aktarıldığı kişisel yazılardır.

2. I. Gezi yazılarında, gezilip görülen yerin ilgi çekici özellikleri ele alınır.
II. Gezilen yerlerin özellikle tarihî, coğrafi ve sosyal nitelikleri anlatılır.
III. Gezi yazılarında gezilen yerlerin özelliklerini anlatmanın dışında üsluba da dikkat edilir.
IV. Gezi yazılarında yörenin dil, din, inanç, âdet, gelenek, görenekleri anlatılabilir.
V. Gezi yazılarının romanlar gibi kurgusal bir yapısı vardır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde gezi yazısıyla ilgili bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V.

3. Güney istasyonlarından birinde iki saatten beri üşüyerek tren bekliyorum. Kasabadan yarım saat uzakta sık bir ağaçlık arasında kaybolmuş bir istasyoncuk... Neredeyse karşı tepelerde tan atacak... Fakat biz zifiri karanlık ve sessizlik içindeyiz. Etrafımızı saran, tepemizde gökyüzüne doğru alabildiğine uzanıp gidiyor gibi görünen ağaçların karanlığı; kalın bir buğu tabakasıyla kapalı göğün gözlerinde kendi karanlığı...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici öğelerden yararlanılmıştır.
B) Kişileştirmeye yer verilmiştir.
C) Karşılaştırma yapılmıştır.
D) Farklı duyularla algılanabilecek ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Üçüncü kişili anlatım kullanılmıştır.

4. Bursa'yı arkada bırakıp ovalara daldık. Ağaçlar yarı çiçek, yarı yaprak, en güzel çağında... Ekin tarlaları alabildiğine yeşil... Sekiz, on kilometrede bir, bir çeşme... Her yer sulak. Toprağı azıcık eşseniz su fışkıracak. Türkiye'mizin en verimli, en mamur, Garp'ın, mesela Fransa'nın Normandiya'sını çok andıran, arazisinde yol almaktayız. Hoşa gitmeyen tek şey yok. Uzaktaki dağlar, yaklaştığımız göller ve kasabacılar, ne varsa, kuzuları, koyunları, hepsi temiz. Mandaları bile...

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gözlemlere sıkça yer verilmiştir.
B) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
C) Yazarın anlatılanlarla ilgili beğenisi söz konusudur.
D) Eksiltili cümleler kullanılmıştır.
E) Gezi türüne özgü özellikler yer almaktadır.

5. Dünyada flamingoların yaşadığı yerlerden birinin Erciş olduğu biliniyor, asıl flamingo ülkesi ise Nakuru Gölü'nün bulunduğu Kenya malum. Anadolu'da alı tuma diye bilinen bu zarif ve kıslı kuşların sodalı suları sevdiği besbelli. Renginden ve krater göllerinden yükselirken görülmelerinden dolayı ateş kuşu da denmiş onlara. Flamingolar gerçekten çok zarif kuşlar.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Tartışma
D) Karşılaştırma
E) Sayısal verilerden yararlanma

6. Edebiyatımızda gezi yazısı dendiği anda herkesin aklına Evliya Çelebi'nin "Seyahatname"si gelir. Reşat Nuri'nin

I

Anadolu Notları ve Falih Rıfkı'nın Bizim Akdeniz, Denizaşırı

II

III

ve İsmail Habib Sevük'ün Tuna'dan Batıya, Yurttan Yazılar

IV

adlı eserlerini ile Melih Cevdet Anday'ın Düşsem Yollara Yollara'sını unutmamalıyız.

V

Bu parçada numaralanmış yerlerin hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Gezi Yazısı - Cumhuriyet Edebiyatında Gezi

7. Kale civarında bir güzel dinlenip Akdamar'a gitmek üzere yola koyulduk. Karşımızda Gevaş Sıradağları karlı zirveleriyle bir harika görünüyor. Yolculuğun tamamına yakını göl manzaralı. Yeşil otlaklarda tereyağı, peynir, taze süt ve yayla etinin kaynağı koyun ve sığır sürüleri otluyor. Pazar olduğu için piknikçiler de boş durmamış. Kıyı boyunca mangal ve semaver başları cıvı cıvı. Kıyıya sıfır kahvaltı salonları, Alanya'daki beş yıldızlı oteller gibi dip dibe uzayıp gidiyor.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Betimleyici öğelere yer verilmiştir.
B) Dil, alıcıyı harekete geçirme işlevinde kullanılmıştır.
C) Tartışmacı anlatım ağır basmaktadır.
D) Kişileştirme sanatından yararlanılmıştır.
E) Anlatımda devrik cümleler vardır.

8. Dış kapının kemeri altından Tac Mahal'e bakıyoruz. Servili bir su kanalının sonunda onun klasik olduğu kadar esrarlı güzelliği ve bilhassa hatırası, bizi kendisine doğru çekiyor. Geniş bir mermer taraça ortasında büyük bir kubbe ve yanında daha küçük kubbeler... Nispetlerinde o kadar ahenk var ki uzaktan görülen o sadelik, yaklaştıkça bir ihtişam manasına bürünüyor. Kapı eşiğinde ise ulu ve baş döndürücü bir heybete dönüşüyor.

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Röportaj B) Anı C) Günlük
D) Gezi yazısı E) Deneme

9. Göğe doğru yükselen sivri burçlarıyla zamana direnen Dom Katedrali'nin kasvetli soğuk, küf kokulu iç kısmını gezdikten sonra ana giriş kapısından çıkıp meydana boydan boya katederek köşedeki Dom Forum'a adeta sığındım. Katedral hakkında kaynaklarda "Almanya'nın Köln şehrindeki büyük katedralin ismidir. Katolik mezhebinin ibadethanesidir, inşaatı tam altı yüz otuz iki yıl sürmüştür. Gotik tarzdaki Köln Katedrali yedi bin metre kare alanda yüksekliği yüz elli metreyi bulan iki kulesiyle Unesco Kültür Mirası Listesi'nde yer alıyor." şeklinde bilgiler bulunmaktadır.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tartışmacı bir üslupla yazılmıştır.
B) Kurmaca bir metinden alınmıştır.
C) Benzetme ve kişileştirmeler kullanılmıştır.
D) İlgi çekici bilgilere yer verilmiştir.
E) Karşılaştırmalara yer verilmiştir.

10. Çağlayan sesleri ile gönül oyalayıp renklerine, resimlerine doyamadığımız bu şeyin adına tabiat diyoruz. Burada tabiatın her türlü var: Lübnan çamları, yetişen yaylaları ile dağ ve orman tabiatı, denize yukarıdan bakan ve çağlayan döken sonra uzaklarda alçala alçala geniş ve derin bir kumsalda eriyen yalısı ile eşsiz bir kıyılar tabiatı. Sağa döndüğünüzde gözlerinizi görünmez çizgileri ile dinlendiren, sola baktığınızda hayalinizi enginler rüyası içinde sallayan deniz tabiatı, iki taraça ile Toros eteklerine doğru geniş, düz avlık ve seyranlıklar ova tabiatı, hepsi, her çeşidi var.

Bu parçada gezi yazılarının aşağıdaki özelliklerinden hangisi görülmez?

- A) Dilin göndergesel işlevinde kullanılması
B) Açıklayıcı betimlemelere yer verilmesi
C) Anlatılan yerin kültürel özelliklerinin tanıtılması
D) Gözlem ve görselliğin öne çıkarılması
E) Gezilen yerin doğa güzelliklerinin anlatılması

11. Adı geçen bağın ortasında, göğe uzanmış bir yüksek kubbedir ki güya aydınlık hamam camekânı gibi tepesi açıktır. Bu açık yerde altı adet ince mermer sütun üzerinde Kıyanıyan tacı gibi bir kubbecik vardır. Sanatkâr iş üstadı, bu küçük kubbenin ta tepesine halis altın ile yaldızlanmış bir çeşit demir mil üzerine bir bayrak yapmış, ne taraftan rüzgâr eserse o tarafa döner o bayrak. Garip görünüşlüdür. Ama aşağı büyük kubbe sekiz köşelidir. Bu kemerli kubbe içinde dahi sekiz kemer vardır. Her kemerin altında bir kış odası...

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici anlatım kullanılmıştır.
B) Kişileştirmelere başvurulmuştur.
C) Benzetme sanatından yararlanılmıştır.
D) Devrik ve eksilteli cümleye yer verilmiştir.
E) Öznel ve nesnel cümlelere örnek vardır.

KAZANIM KAVRAMA TESTLERİ TARİH

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 1

1. Malazgirt Savaşı'nın sonucunda;

- I. Anadolu'nun kapısının Türklere açılması,
- II. Orta Asya'dan pek çok Türk'ün Anadolu'ya göç etmesi,
- III. Anadolu'da Türk beyliklerinin kurulması

gelişmelerinden hangilerinin Anadolu'nun Türkleşmesine doğrudan katkıda bulunduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. I. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulmuşlardır.
II. Anadolu'daki yerleşim yerlerine Türkçe isimler vermişlerdir.
III. Haçlılara karşı mücadele etmişlerdir.
IV. Büyük Selçuklu Devleti tarafından yıkılmışlardır.
V. Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılması ile kurulmuşlardır.

Yukarıda ilk Türk beylikleri ile ilgili olarak verilen bilgilerden hangileri yanlıştır?

- A) I ve II B) II ve III C) IV ve V
D) I, II ve III E) III, IV ve V

3. Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan ilk Türk beylikleri ile kuruldukları yerler aşağıdakilerden hangisinde **yanlış** eşleştirilmiştir?

- A) Saltuklular – Erzurum
B) Mengücekler – Erzincan
C) Danişmentliler – Siirt
D) Artuklular – Mardin
E) İnaloğulları – Diyarbakır

4. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı sonrası Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin Türk tarihine yaptığı hizmetlerden biri **değildir**?

- A) Anadolu'da Türk nüfusunu artırmaları
B) Anadolu'da İslamiyet'i yaymaları
C) Türkiye Selçuklularının Anadolu'da ilerleyişini kolaylaştırmaları
D) Moğollarla savaşarak Anadolu'nun işgaline engel olmaları
E) Anadolu'da pek çok Türk İslam eseri bırakmaları

5. XI. yüzyıldan itibaren Anadolu, Türkler tarafından yurt edinilmeye başlanmış; 1176'da Miryokefalon Savaşı'nın kazanılmasıyla da Anadolu kesin Türk yurdu olmuştur.

Bu durumun;

- I. Bizans'ın Anadolu'daki varlığının sona ermesi,
II. Arap ve Latin kaynaklarında Anadolu için Türkiye ifadesinin kullanılması,
III. Anadolu'da İslamiyet'in yayılması

gelişmelerinden hangilerine zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da Türkçeyi resmî devlet dili olarak kullanmıştır?

- A) Karamanoğulları
B) Türkiye Selçuklu Devleti
C) Danişmentliler
D) Karahanlılar
E) Karesioğulları

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 1

7. Anadolu'daki ilk medrese olarak bilinen Tokat ve Niksar'daki "Yağıbasan Medresesi" aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Artukoğulları
- B) Mengücekler
- C) Danişmentliler
- D) Çaka Beyliği
- E) Saltuklular

8. • İlk denizci Türk beyliğidir.
• Bizans'a esir düşen ve sonra İzmir ve çevresini ele geçiren bir Türk komutanı tarafından kurulmuştur.

Özellikleri verilen Türk beyliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çaka Beyliği
- B) Saltuklular
- C) Çubukoğulları
- D) Sökmenliler
- E) Artuklular

9. Türk boyları, Anadolu'ya gelerek Selçuklu sultanlarının kendilerine gösterdikleri yerlere ve özellikle sınır bölgelerine yerleştirilmişlerdi.

Türkiye Selçuklularının uyguladığı bu politikanın;

- I. Anadolu'da ticaretin gelişmesini sağlamak,
- II. Anadolu'daki Türk nüfusunu çoğaltmak,
- III. sınır güvenliğini sağlamak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. I. Malazgirt Savaşı
II. Haçlı Seferleri
III. Miryokefalon Savaşı

Yukarıda verilen savaşlardan hangileri Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye Selçuklu Devleti'nin çağdaşı olan devletlerden biri değildir?

- A) Bizans
- B) Büyük Selçuklu Devleti
- C) Danişmentliler
- D) Saltuklular
- E) Emeviler

12. Köseadağ Savaşı'nda Türkiye Selçuklu Devleti'ni yenerek Anadolu'nun büyük bir bölümünü kontrolü altına alan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlhanlı Devleti
- B) Memlük Devleti
- C) Altın Orda Devleti
- D) Bizans İmparatorluğu
- E) Trabzon Rum İmparatorluğu

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 2

1. Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı öncesinde Anadolu'nun siyasi ve sosyal durumu ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Sasani-Bizans savaşları nedeniyle yerleşim yerlerinin tahrip edilmesi
- B) Göçler nedeniyle şehir nüfusunun artması
- C) Siyasi otorite boşluğunun yaşanması
- D) Rum, Ermeni ve Süryani gibi farklı etnik grupların yaşaması
- E) Bizans'ın bölgedeki tek otorite olması

2. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da fetihlerde etkili olan komutanlar tarafından kendi adlarıyla Türk beylikleri kurulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulan ilk Türk beyliklerinden biri değildir?

- A) Saltukoğulları
- B) Mengücekoğulları
- C) Artukoğulları
- D) Hamitoğulları
- E) Danişmentliler

3. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Malazgirt Savaşı'ndan sonra kurulmaları
- B) Anadolu'nun Türkleşmesinde rol oynamaları
- C) Türk-İslam kültürünün gelişmesine katkıda bulunmaları
- D) Bizans İmparatorluğu'na son vermeleri
- E) Anadolu'yu Haçlılara, Ermenilere ve Gürcülere karşı korumaları

4. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerinin;

- I. Türk-İslam kültürünü yansıtan eserler yapılması,
- II. yeni yerleşim birimlerinin kurulması ve buralara Türkçe isimler verilmesi,
- III. Haçlılara karşı Anadolu'yu savunmaları

faaliyetlerinden hangilerinin Anadolu'nun Türkleşmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Büyük Selçuklu sultanı Tuğrul Bey zamanında batı seferlerine önem verilmiştir. Oğuz boyları, Anadolu yönüne sevk edilmiştir.

Büyük Selçukluların batı yönünde akınlar yapmalarında;

- I. Fatimilere karşı bölgeyi savunmak,
- II. İslamiyet'i batıya doğru yaymak,
- III. Oğuz boyları için yurt sağlamak

amaçlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Türkiye Selçukluları Dönemi'nde yaşanan;

- I. ilk Türk beylikleri ile mücadele edilmesi,
- II. Bizans ile Anadolu'da savaşlar yapılması,
- III. Haçlılara karşı Anadolu'nun korunması

gelişmelerinden hangileri Anadolu'nun Türk yurdu olmasını sağlamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 2

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kurucusu Süleyman Şah İznik'i alarak burada Büyük Selçuklu hükümdarı Melikşah adına hutbe okutmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Büyük Selçuklu Devleti yıkılma sürecine girmiştir.
- B) Büyük Selçuklulara bağlılık bildirilmiştir.
- C) Anadolu'da güvenlik sağlanmıştır.
- D) Devletin sınırları genişlemiştir.
- E) Anadolu'nun Türkleşme süreci tamamlanmıştır.

8. Süleyman Şah, Bizans'ta süren taht kavgalarına karşılık, Botaniates'in imparator olmasını sağladı. Bizans'taki bu durumdan yararlanarak, Güney Marmara kıyılarını, Kocaeli Yarımadası'nı, Üsküdar ve Kadıköy'ü ele geçirdi. Boğaz'ın Anadolu yakasını ele geçiren Süleyman Şah, burada bir gümrük idaresi kurarak Boğaz'dan geçen gemilerden vergi aldı. Bizans, yapılan antlaşma ile Selçuklulara vergi vermeyi kabul etti.

Bu bilgilere göre,

- I. Selçuklular dış politikada başarılı olmuşlardır.
- II. Devlet gelirleri artmıştır.
- III. Ülke sınırları genişlemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Aşağıdaki gelişmelerden hangisi I. Kılıç Arslan Dönemi'nde ortaya çıkmamıştır?

- A) Devletin merkezinin Konya'ya taşınması
- B) Çaka Bey'in ortadan kaldırılması
- C) Miryokefalon Savaşı'nın yapılması
- D) Haçlılarla savaşılması
- E) Doğuya yönelik Malatya'yı kuşatması

10. Türkiye tarihi açısından "Miryokefalon Savaşı" önemli bir dönüm noktasıdır.

Bu savaşın sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'ya Türkiye denmeye başlanması
- B) Anadolu'nun kesin olarak Türk yurdu olması
- C) Türklerin batıya ilerleyişinin hızlanması
- D) Bizans'ın Türkleri Anadolu'dan çıkarma umutlarının sona ermesi
- E) Moğol baskısının sona ermesi

11. Türkiye Selçuklu Devleti'ndeki;

- Bizans ile Miryokefalon Savaşı'nın yapılması,
- III. Haçlı Seferi'ne karşı mücadele edilmesi,
- Anadolu'da Türk birliğinin büyük ölçüde gerçekleştirilmesi

gelişmeleri Selçuklu hükümdarlarından hangisi döneminde yaşanmıştır?

- A) Süleyman Şah
- B) I. Kılıç Arslan
- C) II. Kılıç Arslan
- D) I. Gıyaseddin Keyhüsrev
- E) I. İzzeddin Keykavus

12. XI. yüzyılda Anadolu'ya yapılan Oğuz göçlerinde;

- I. Anadolu'nun İpek Yolu üzerinde yer alması,
- II. iklim ve bitki örtüsünün Türklerin yaşamasına uygun olması,
- III. gaza ve cihat anlayışının benimsenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 3

1. Orta Çağ'ın en büyük siyasi ve askerî olaylarından biri Haçlı Seferleridir.

Bu seferlerin başlamasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Papa ve din adamlarının çalışmaları
- B) Hristiyanlara Harun Reşit'in Kudüs'ü ziyaret etmeleri için izin vermesi
- C) Senyör ve şövalyelerin macera arzuları
- D) Kluni tarikatının halkı kışkırtması
- E) Doğu ticaret yollarının Müslümanların elinde olması

2. Ben, Fransa Kralı Kont Philippe... Eşimi boşadığım için Papa tarafından aforoz edildim. Haçlı Seferleri başladığında çok mutlu oldum. Çünkü hem ağır bir cezadan hem de günahlarımdan kurtulacaktım. Topraklarım kilisenin kontrolünde güvende. İslam dünyasından zengin bir kişi olarak geri döneceğim. Ölürsem zaten cennete gideceğim. Papa ve din adamları bizlere cenneti vaat etti.

Yukarıdaki konuşma dikkate alındığında,

- I. Avrupa'da feodalitenin önündeki en büyük engel Papalıktır.
- II. Din, toplumları harekete geçirici önemli bir unsurdur.
- III. Papa'nın Avrupa'da krallar üzerinde yaptırım gücü vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. 1096-1099 yılları arasında yola çıkan 600 bin kişilik Haçlı ordusu Kudüs'ü aşağıdaki devletlerin hangisinden almıştır?

- A) Türkiye Selçuklu Devleti
- B) Eyyubiler
- C) Memlûkler
- D) Fâtımîler
- E) Musul Atabeyliği

4. Haçlı Seferlerinin Anadolu'yu savaş meydanı hâline getirmesi; Anadolu'da köylülerin topraklarını terk ederek şehirlere göç etmesine ve asayişin, can güvenliğinin azalmasına neden olmuştur.

Buna göre Haçlı Seferlerinin Anadolu'da,

- I. ekonomik,
- II. sosyal,
- III. dinî

alanlarından hangilerinde olumsuz etki yaptığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Eyyubilerin Hittin Savaşı ile Kudüs'teki Latin Krallığı'nı ele geçirmeleri III. Haçlı Seferi'nin düzenlenmesine neden olmuştur. Kuşatmada başarılı olamayan Haçlılar ülkelerine geri dönmüşlerdir.

Yalnız bu bilgilere dayanarak,

- I. Haçlılar bu seferden bir netice elde edememiştir.
- II. III. Haçlı Seferi Kudüs'ü geri almaya yöneliktir.
- III. Haçlılarla Eyyubiler arasında savaş yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Haçlı Seferlerinin dinî nedenlerinden biridir?

- A) Doğunun zenginliklerinin ele geçirilmek istenmesi
- B) Kudüs'ün Müslümanlardan alınmak istenmesi
- C) Ticaret yollarının denetim altına alınmaya çalışılması
- D) Türkleri Anadolu'dan atma düşüncesi
- E) Topraksız köylülerin toprak elde etme isteği

Yerleşme ve Devletleşme Sürecinde Selçuklu Türkiye - 3

7. I. Feodal beylerin doğudan toprak elde etme isteği
II. Papa ve din adamlarının nüfuzlarını artırmak istemeleri
III. Hristiyanların Kudüs'ü Müslümanlardan almak istemesi
IV. Bizans'ın Türk ilerleyişi karşısında Avrupa'dan yardım istemesi
V. Avrupalıların Türkleri Anadolu, Suriye, Filistin ve Akdeniz'den uzaklaştırmak istemesi

Yukarıda verilen Haçlı Seferlerinin nedenlerinden hangisi daha çok ekonomik bir amaç taşır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. III. Haçlı Seferi'nin düzenlenme nedeni - - - Hittin Savaşı ile Kudüs'ü Haçlılardan geri almasıdır. Ancak Haçlılar amaçlarına ulaşamamışlardır.

Paragraftaki boşluğa aşağıdaki hükümdarlardan hangisi yazılmalıdır?

- A) Selahaddin Eyyubi'nin
B) I. Kılıç Arslan'ın
C) I. Mesut'un
D) İmadeddin Zengi'nin
E) Süleyman Şah'ın

9. Haçlı Seferlerinin aşağıdaki sonuçlarından hangisi Avrupa'nın doğrudan bilimsel ve kültürel açıdan gelişmesini sağlamıştır?

- A) Merkezî krallıkların güç kazanması
B) Pusula, barut, kağıt ve matbaanın Avrupa'ya götürülmesi
C) Kudüs'ün Müslümanların elinde kalması
D) Kilise ve Papa'nın otoritesinin sarsılması
E) Katolik ve Ortodoks kiliseleri arasındaki ayrılıkların artması

10. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Türkiye Selçuklu Devleti otoritesini kaybedince Türkmen beylikleri bulundukları yerlerde bağımsız hareket etmeye başlamışlardır.

Bu durum, aşağıdakilerden hangisini kanıtlar?

- A) Anadolu'da üretimin azaldığını
B) Feodal beyliklerin Moğollara tabi olduğunu
C) Anadolu Türk siyasi birliğinin bozulduğunu
D) Anadolu'nun Türkleşmesinin durduğunu
E) Atabeyliklerin bağımsızlıklarına kavuştuğunu

11. Türkiye Selçuklu Devletinde;

- I. Yassıçemen Savaşı ile Harzemşahların yıkılması,
II. Baba İshak Ayaklanması'nın güçlükle bastırılması,
III. II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in vezir Sadettin Köpek'in etkisinde kalması

gelişmelerinden hangileri ülke yönetiminin ve merkezî otoritenin zayıf olduğunu kanıtlar?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

12. II. Gıyaseddin Keyhüsrev Dönemi'nin en önemli olayı Köseadağ Savaşı'dır. Anadolu'daki karışıklıkları fırsat bilen Moğollar Anadolu'yu işgal etmeye başlamışlardır. Köseadağ Savaşı, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yıkılışa geçmesine yol açarken, II. Türkmen Beylikleri Dönemi'nin de başlangıcı olmuştur.

Buna göre,

- I. Beyliklerin kurulmasıyla Anadolu'da Türk birliği bozulmuştur.
II. Köseadağ Savaşı'nı Moğollar kazanmıştır.
III. Türkiye Selçuklu Devleti yıkılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 1

1. Kayı Boyu, küçük bir beylik yapılanması içinde iken kısa sürede ülke sınırlarını büyüterek Osmanlı Devleti'ni kurmuş ve imparatorluk hâline getirmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin gelişmesini sağlayan faktörlerden biri değildir?

- A) Balkanlarda büyük devletlerin olmaması
- B) Adalet ve hoşgörü politikası
- C) Padişahların özellikleri
- D) Devletin hanedan ailesinin ortak malı olması
- E) Osmanlıların beyliklere karşı tutumu

2. Osman Bey ele geçirdiği yerde kuracağı yönetimi belirlerken "Ahiler"i desteklediği alıştır.

Osman Gazi'nin bu tutumunda aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Eyalet sistemini kurmak
- B) Fethedilen bölgenin iktisadi kalkınmasını sağlamak
- C) Sosyal hayatın düzenlenmesini sağlamak
- D) Devlet idaresinde Ahilerin gücünden faydalanmak
- E) Halkın fetih hareketlerine olan desteğini artırmak

3. Osmanlı Devleti, Trakya'da ve Balkanlarda fetih politikası izleyerek bu coğrafyalara hükmetmiştir.

Osmanlı Devleti Balkanlardaki fetih sürecinde;

- I. iskân,
- II. cihat,
- III. istimalet

politikalarından hangilerini uygulamıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti, iskân siyaseti ile Balkanlarda fethettiği yerlere Anadolu'dan getirdiği Türk nüfusunu yerleştirerek onlara kullanmaları için toprak vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi iskân siyaseti ile ulaşılmak istenen hedeflerden değildir?

- A) Devlet idaresinde Hristiyan tebaanın gücünden faydalanmak
- B) Devlet otoritesini kuvvetlendirmek
- C) Balkanları Türkleştirmek
- D) Ele geçirdiği yerlerde kalıcı olmak
- E) Fetih hareketlerini kolaylaştırmak

5. XIV. yüzyıl başlarında Avrupa'da feodalite rejimi hüküm sürmekteydi. Sırlar ve Bulgarlar, Bizans aleyhine sınırlarını genişletiyordu. Katolik Macarlar, Ortodoks Balkan devletlerini mezhep değiştirmeye zorluyordu.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Balkanlarda siyasi birlik yoktur.
- B) Bizans siyasi olarak güçsüzdür.
- C) Bölgede siyasi çatışmalar hüküm sürmektedir.
- D) Dinî çatışmalar yaşanmaktadır.
- E) Balkan devletleri Bizans'a karşı ittifak kurmuştur.

6. I. Bizans İmparatorluğu
II. Memlûklar
III. Altınordu Devleti

Yukarıdaki devletlerden hangileri Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Devleti ile çağdaş olan devletlerdendir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 1

7. 1243 Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu Türk siyasi birliği bozulmuş ve Anadolu'da kurulan Türk beylikleri, Türkiye Selçuklu Devleti'nin yerini alma mücadelesine girişmişlerdir. Osmanlı Beyliği, Türk beylikleri arasındaki bu mücadeleye karışmayarak yönünü Bizans'a çevirmiştir. Uyguladığı bu politika ile Anadolu'da esnaf teşkilatı olan Ahilerin desteğini almıştır.

Yalnız bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'da otorite boşluğu olduğu
B) Türkiye Selçuklu Devleti'nin Türk beylikleri ile mücadele ettiği
C) Osmanlı Beyliği'nin Bizans ile iyi ilişkiler kurduğu
D) Ahilerin, Bizans İmparatorluğu ile ticaret yaptığı
E) Osmanlı Beyliği'nin, Anadolu'ya hâkim olmak istemediği

8. Bizans sınırında bir uç beyliği olarak kurulan Osmanlı Beyliği'ni kısa sürede bir devlet hâline getiren Osman Bey'in, Türk töresine uygun olarak fethedilen yerleri fetheden kişiye dirlik olarak vermesinin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Devletin büyümesini sınırlamak
B) Fetihlerin hızlanmasını sağlamak
C) Devleti teşkilatlandırmak
D) Bizans İmparatorluğu'na yardım etmek
E) Türkiye Selçuklu Devleti'ne hizmet etmek

9. Aşağıdakilerden hangisi XIV. yüzyıl başlarında Yakın Doğu ve Avrupa'da bulunan devletlerden biri değildir?

- A) Büyük Selçuklu
B) Türkiye Selçuklu
C) İlhanlılar
D) Memlûklar
E) Altın Orda

10. Osmanlı Devleti kuruluşunun ilk yıllarında Bizans İmparatorluğu ile savaşlar yapmış, Balkanlara geçtikten sonra ise savaşlarını genelde Haçlılara karşı yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Bizans İmparatorluğu ile yaptığı savaşlardandır?

- A) Çirmen – Sırsındığı
B) Koyunhisar – Palekanon
C) Koyunhisar – Çirmen
D) Palekanon – Sazlıdere
E) Sırsındığı – I. Kosova

11. I. Koyunhisar Muharebesi
II. Palekanon Muharebesi
III. İznik'in Fethi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangilerinin Osman Bey Dönemi'nde meydana geldiği söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. I. Bursa'nın Fethi
II. Palekanon Muharebesi
III. Koyunhisar Muharebesi
IV. İznik'in Fethi

Osmanlı Devleti'nin kuruluş sürecinde meydana gelen gelişmelerin kronolojik olarak sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir ?

- A) I - II - III - IV B) II - I - III - IV
C) III - I - II - IV D) III - II - I - IV
E) IV - III - II - I

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 2

1. XIV. yüzyıl başlarında Avrupa'da yaşanan;

- I. kralların otoritesinin zayıf olması,
- II. derebeylik rejiminin bulunması,
- III. Katolik ve Ortodokslar arasında mücadele yaşanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'ne karşı güçlü bir direncin oluşmamasında etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı hükümdarı I. Murad, Germiyanogullarından çeyiz yoluyla Kütahya, Emet, Simav ve Tavşanlı'yı alırken Hamitoğullarından ise Akşehir, Beyşehir, Yalvaç, Seydişehir ve Isparta'yı almıştır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'nin genişleme siyaseti hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Türk siyasi birliğinin sağlandığına
B) Beyliklere karşı barışçı bir yayılım politikası da izlendiğine
C) Cihat politikasının terkedildiğine
D) Balkanlardaki yayılım siyasetinin Türk beyliklerince desteklendiğine
E) Yayılım sürecinde halifelik desteğinin kazanıldığına

3. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki fetih faaliyetlerini hızlandıran savaşlar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) I. Kosova B) Sazlıdere
C) Çirmen D) Niğbolu
E) Ankara

4. Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini uygulamasının sağladığı faydalar arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlanması
B) Gayrimüslim tebaa arasındaki kültürel farkların ortadan kaldırılması
C) Anadolu'daki sosyal çatışmaların azalması
D) Yeni fetihlere zemin hazırlanması
E) Göçebe Türkmenlerin yerleşik yaşama geçirilmesi

5. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin iskân siyasetini kolaylaştırmak için yaptığı faaliyetlerden biri değildir?

- A) İskân bölgelerine vakıflar kurma
B) Göçmenlerin, yeni yerleşim bölgelerine yakın yerlerden olmasına dikkat etme
C) Pençik sistemini uygulama
D) Tekke ve zaviyeler inşa etme
E) Göçmenlerin kullanımına tımar toprağı verme

6. Osmanlı Devleti'nin Rumeli topraklarında kullanılan yerleşim yeri adları Anadolu'daki boyların veya bazı yerlerin isimlerini taşır: Canikli, Geredeli, Saruhanlı, Oğuzlar, Menteşeli, Balabanlı, Tatarlar. . .

Osmanlı Devleti'nde görülen bu durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) İskân faaliyetleriyle Anadolu kültürünün Rumeli'ye taşınması
B) Türk kültürünün evrensel nitelikler göstermesi
C) Balkan halklarının asimile olması
D) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin sağlanması
E) Rumeli'nin çok uluslu yapısının sona ermesi

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 2

7. Osmanlı Devleti, Anadolu'daki beylikleri egemenliği altına alarak;

- I. Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak,
- II. İslam dünyasının dinî liderliğini ele geçirmek,
- III. cizye ve haraç gelirlerini çoğaltmak

düşüncelerinden hangilerine ulaşmayı amaçlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. "Osmanlı Devleti, Anadolu'da Türk siyasi birliğini kurma faaliyetlerini - - - - zamanında başlatmış ve ilk olarak da - - - - beyliğini topraklarına katmıştır."

Cümledeki boşluklara gelecek kelimeler aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Orhan Bey - Karesioğulları
B) Orhan Bey – Menteşeoğulları
C) Yıldırım Bayezid – Aydınoğulları
D) Sultan Murad – Hamitoğulları
E) Çelebi Mehmet – Saruhanoğulları

9. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk siyasi birliğini sağlamak için son verdiği beyliklerden değildir?

- A) Karesioğulları B) Aydınoğulları
C) İnaloğulları D) Menteşeoğulları
E) Germiyoğulları

10. Bizanslı tarihçi Dukas'ın II. Murad hakkında "Halka karşı daima alçak gönüllü ve ihtiyaç sahiplerine karşı cömert idi. Bu lütuflarını yalnız kendi dininden olanlara değil Hristiyanlara da gösterirdi. Hristiyanlarla yaptığı antlaşmaların hükümlerine uyardı." demiştir.

Buna göre Balkanlarda Türk hâkimiyetinin güçlenmesinde;

- I. sosyal devlet anlayışını benimseme,
- II. istîmâlet politikasına sahip olma,
- III. egemenliğini dinî güce dayandırma

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Osmanlı Devleti, hükmettiği yerlerdeki halka Avrupa Hristiyanlığı'na tanınan hak ve özgürlüklerden daha fazla hak vererek onları daha iyi idare etmiştir.

Osmanlı Devleti'nin uyguladığı bu politika aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

- A) Avrupa'da mezhep savaşlarının sona ermesini
B) Feodalite sisteminin yıkılmasını
C) Kiliseye duyulan güven ve saygının çoğalmasını
D) Osmanlı hâkimiyetinin Balkanlarda uzun süreli olmasını
E) Avrupa'da krallık yönetimine karşı isyanların çıkmasını

12. Balkanlarda Türk hâkimiyetinin kurulmasında etkili olan;

- I. Varna,
- II. Sırpsındığı,
- III. Birinci Kosova

savaşlarının kronolojik sıralaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III B) I - III - II C) II - I - III
D) II - III - I E) III - I - II

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 3

1. 1402'de Osmanlı ve Timur Devleti arasında yapılan Ankara Savaşı'nın sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Timur ve Yıldırım Bayezid arasında onur kırıcı mektuplaşmaların olması
- B) Timur'un çıkacağı Çin seferi öncesinde batı sınırlarını güvence altına almak istemesi
- C) Topraklarını kaybeden Anadolu beylerinin, Osmanlı Devleti'ne karşı Timur'u kışkırtması
- D) Timur'un, Osmanlı Devleti'ndeki taht kavgalarına karışması
- E) Osmanlı Devleti'nin, kendisine sığınan Celayiroğlu Ahmet ve Kara Yusuf'u Timur'a iade etmemesi

2. Osmanlı Devleti'nin Ankara Savaşı'nı kaybetmesinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmamıştır?

- A) Anadolu Türk beyliklerinden bazı birliklerin Timur'un tarafına geçmesi
- B) Karatatarların Timur'un tarafına geçmesi
- C) Timur'un asker sayısının fazla olması
- D) Timur'un ordusunda fillerin ve zırhlı süvarilerin bulunması
- E) Kara Yusuf ve Ahmet Celayir'in Timur'un saflarına katılması

3. Ankara Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi Anadolu'da Türk siyasi birliğinin parçalandığının kesin kanıtıdır?

- A) Osmanlı Devleti'nde taht değişikliğinin yaşanması
- B) Beyliklerin bağımsızlıklarını ilan etmesi
- C) Anadolu'da tarım alanlarının zarar görmesi
- D) Akkoyunluların, Osmanlı Devleti'ni tehdit etmeye başlaması
- E) İstanbul'un fethinin gecikmesi

4. Aşağıdakilerden hangisi Ankara Savaşı'nın sonuçlarından biri değildir?

- A) Anadolu Türk siyasi birliği bozuldu.
- B) Osmanlı'nın Balkanlardaki fetihleri durdu.
- C) İstanbul'un fethi gecikti.
- D) On bir yıl süren Fetret Devri başladı.
- E) Osmanlı Devleti Anadolu'da toprak kaybı yaşamadı.

5. Fetret Devri'nde Balkanlarda Osmanlı'ya karşı isyan çıkmamasının ve bölgenin Osmanlı'ya bağlı kalmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İskân politikasının ve adaletli yönetim anlayışının benimsenmesi
- B) Ticaret yollarının Osmanlı'nın denetiminde olması
- C) Bizans'la siyasi ilişkilerin iyi olması
- D) Balkanlarda Türk nüfusunun çok olması
- E) Beyliklerle mücadele edilmesi

6. Osmanlı Devleti'nde "Fetret Devri (1402-1413)" olarak adlandırılan dönemin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Taht kavgalarının yaşanması
- B) Anadolu'da Türk siyasi birliğinin bozulması
- C) Beyliklerin bağımsızlığını ilan etmesi
- D) Osmanlı Devleti'nin yıkılma tehlikesi geçirmesi
- E) Egemenliğin farklı bir hanedana geçmesi

Beylikten Devlete Osmanlı Siyaseti (1302-1453) - 3

7. 1402 Ankara Savaşı sonrası Yıldırım Bayezid esir düşmüş bir süre sonra da ölmüştür. Bunun sonucunda devlet parçalanma durumuna gelmiş şehzadeler arasında mücadele başlamış ve Fetret Devri yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Fetret Devri'nde taht mücadelesi veren şehzadelerden biri değildir?

- A) Şehzade Süleyman
- B) Çelebi Mehmet
- C) İsa Çelebi
- D) Musa Çelebi
- E) Şehzade Selim

8. Osmanlı Devleti'nde ilk dinî ve sosyal boyutlu isyan hareketi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzmece Mustafa Olayı
- B) Şeyh Bedrettin İsyanı
- C) Buçuktepe İsyanı
- D) Şehzade Mustafa Olayı
- E) Kalenderoğlu İsyanı

9. Osmanlı Devleti Anadolu Türk siyasi birliğini sağlamak amacıyla;

- I. barış,
- II. satın alma,
- III. savaş,
- IV. evlilik

politikalarından hangilerini uygulamıştır?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I, II ve III
- D) II, III ve IV
- E) I, II, III ve IV

10. Timur, Ankara Savaşı sonrası Anadolu beyliklerini yeniden kurarken en geniş hâkimiyet alanını Karamanoğulları Beyliği'ne vermiştir.

Timur'un bu politikayla ulaşmak istediği amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu Türk birliğini kendi başına sağlamak
- B) Karamanoğulları'nın Türk beylikleriyle ortak hareket etmesini sağlamak
- C) Osmanlıların toparlanması durumunda Karamanoğullarını Osmanlılar'a karşı kullanmak
- D) Türk cihan hâkimiyeti anlayışını uygulamak
- E) Anadolu'yu iktalara ayırarak vergi gelirlerini arttırmak

11. Osmanlı Devleti'nin "Beylikten Devlete" geçiş sürecinde (1300-1453) batı sınırları ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ankara Savaşı'ndan sonra Balkanlarda milliyetçilik isyanlarının çıkması
- B) Çelebi Mehmet zamanında ilk deniz savaşının Venediklilerle yapılması
- C) Niğbolu Savaşı sonrasında Yıldırım Bayezid'e Sultanıklım unvanının verilmesi
- D) Orhan Gazi zamanında Çimpe Kalesi'nin alınarak Rumeli'ye geçilmesi
- E) II. Murad zamanında Edirne-Segedin Antlaşması'nın Macarlarla yapılması

12. Aşağıdakilerden hangisi Çelebi Mehmet Dönemi olaylarından biri değildir?

- A) Karamanoğulları'nın hâkimiyet altına alınması
- B) Şeyh Bedrettin İsyanı
- C) Mustafa Çelebi İsyanı
- D) Şehzade Mustafa Ayaklanması
- E) İlk Osmanlı-Venedik deniz savaşı

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 1

1. Osmanlı Devleti'nde "Kapıkulu Askerleri" olarak adlandırılan askerî birliğin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

A) Saray ordusu olma
B) İstanbul'un güvenliğini sağlama
C) Giderleri için tımar topraklarından faydalanma
D) Hanedan ailesinin otoritesini kuvvetlendirme
E) İnsan kaynağı olarak gayrimüslim kökenli kişilerden faydalanma

2. Aşağıdakilerden hangisi tımar sisteminin özelliklerinden biri değildir?

A) Vakıf kurumlarının giderlerinin karşılanması
B) Hazinesiden para çıkmadan taşra ordusu oluşturulması
C) Toprakların vergi gelirlerine göre sınıflandırılması
D) Memurların maaşları için mali kaynak oluşturulması
E) Tımar sahiplerince her üç bin akçe için "Cebelü" denilen asker yetiştirilmesi

3. Osmanlı Devleti'nde üç yıl üst üste toprağını ekmeyenlerin dirlikleri elinden alınarak başkasına verilmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulama aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yönelik değildir?

A) Üretimde sürekliliği sağlamak
B) Çiftliklerin bölünmesine engel olmak
C) Devlet otoritesini kuvvetlendirmek
D) Devletin asker kaybına mani olmak
E) Ülke ekonomisini güçlü tutmak

4. Avrupa'da, feodalite sistemi içerisinde köle-çiftçi sınıfı görülürken Osmanlı Devleti'nde uygulanan tımar sistemi içerisinde böyle bir yapı oluşmamıştır.

Tımar sisteminin uygulandığı Osmanlı Devleti'nde feodal bir yapı oluşmamasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toprak mülkünün devlete, kullanım hakkının köylüye ait olması
B) Topraklarda ürün çeşitliliğinin sağlanması
C) Köylüye ürünlerini pazarlama hakkının verilmesi
D) Çiftçilerden toprak kirası alınması
E) Toprakların gelir miktarına göre sınıflandırılması

5. I. Üretimde süreklilik sağlanması
II. Atlı askerî birlik yetiştirilmesi
III. Merkezî otoritenin güçlenmesi
IV. Gelirlerin doğrudan hazineye aktarılması

Yukarıdakilerden hangileri tımar sisteminin faydalarındandır?

A) I ve II
B) III ve IV
C) I, II ve III
D) I, II ve IV
E) II, III ve IV

6. Aşağıdaki teşkilatlanmalardan hangilerinin birbirine benzediği söylenemez?

A) İkta - Tımar
B) Divanı Saltanat - Divanı Hümayun
C) Reisülbahr - Kaptanıderya
D) Atabey - Lala
E) Mirî arazi - Mülk arazi

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 1

7. I. Cebelü yetiştirme
II. Vergi toplama
III. Köylüyü yargılama
IV. Toprağın işletilmesini sağlama

Yukarıdakilerden hangileri tımar sahibinin yetkilerindendir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) I, II ve III E) I, II ve IV

8. **Orhan Bey Dönemi'nde oluşturulan daimî ordu aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Cebeciler B) Gönüllüler
C) Azaplar D) Yaya ve Müsellemeler
E) Yeniçeriler

9. • Osman Bey Dönemi'nde savaş zamanı eli silah tutanlar savaşa gitmiştir.
• Orhan Bey zamanında, düzenli bir ordu kurulmuştur.
• I. Murad zamanında Kapıkulu Ocağı kurulmuştur.

Buna göre,

- I. Donanma birlikleri kurulmuştur.
II. Osman Bey zamanında sistemli bir askerî yapı yoktur.
III. Zaman içerisinde askere duyulan ihtiyaç giderek artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve III E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti bazı toprakların gelirlerini, belirli bir süreyle hizmet karşılığı olarak askerlerine ve memurlarına vermiştir. Tımar sahipleri devletin toprağını en verimli şekilde işletmek ve sorumluluğu altındaki askerlere bakmak zorundaydı. Tımar sahibi askerlerine harcama yapıp vergilerini de ödedikten sonra kalan parayı kendisine alırdı.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti toprak sistemiyle, askerî sistemi kaynaştırmıştır.
B) Tımar sahibi olabilmek için belirli şartlara sahip olmak gereklidir.
C) Tımar arazisi tımar sahibine belirli bir süreyle verilmiştir.
D) Devşirme usulüne dayalı olarak oluşturulmuştur.
E) Tımar sahiplerinin hem devlete hem de askerlerine karşı sorumluluğu vardır.

11. **Osmanlı Devleti iktisadi anlayışında tımar toprakları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Mülkiyeti devlete aittir.
B) Vakfedilmesi ve bağışlanması yasaklanmıştır.
C) Vergileri sipahi tarafından toplanmıştır.
D) Ordunun hazineye olan yükünü azaltıcı bir rol oynamıştır.
E) Tımar kanunları sadece şeri esaslara göre düzenlenmiştir.

12. Osmanlı Devleti'nde yönetenler grubunda yer alan "seyfiye" kılıç sahibi anlamına gelir ve askerî sınıfı temsil ederdi.

Aşağıda verilen Osmanlı devlet görevlilerinden hangisi "seyfiye" sınıfının temsilcilerinden biri değildir?

- A) Veziriazam B) Sancak Beyi
C) Kaptanıderya D) Beylerbeyi
E) Defterdar

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 2

1. Osmanlı Devleti'nde "Pencik Sistemi"nin uygulanmasındaki temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İslamiyet'i yaymak
- B) Çok uluslu bir askerî yapı kurmak
- C) Hristiyanlık kültürünü asimile etmek
- D) Devlete sadık kişilerden oluşan bir ordu kurmak
- E) Toprak gelirleriyle devlet adına asker yetiştirmek

2. Osmanlı Devleti'nde "Altı Bölük" olarak da isimlendirilen Osmanlı askerî birliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tımarlı Sipahiler
- B) Humbaracılar Ocağı
- C) Kapıkulu Süvarileri
- D) Cebeci Ocağı
- E) Yayalar ve Müsellem

3. Orhan Bey Dönemi'nde artan asker ihtiyacını karşılamak üzere Türklerden oluşan - - - - birlikleri kuruldu. I. Murad Dönemi'nde ortaya çıkan ihtiyaç sonucunda Hristiyan çocuklarının devşirilip orduya alınmasıyla - - - - oluşturuldu.

Paragrafta boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) Yaya ve Müsellem - Azaplar
- B) Cebeci - Lağımçılar
- C) Yaya ve Müsellem - Yeniçeri Ocağı
- D) Tımarlı Sipahiler - Humbaracılar
- E) Bostancılar - Yeniçeri Ocağı

4. Devşirme Kanunu ile Hristiyan çocukların bir kısmı kapıkulu askeri yapılmıştır. İçlerinden saraya alınanlar enderundaki eğitimden sonra sadrazamlık gibi kadrolara getirilmişlerdir. Başlangıçta sadece Balkanlarda uygulanan kanun XV. yüzyıl sonlarından itibaren Anadolu'da da uygulanmıştır. Devşirme yapılacak bölgede, öncelikle çocuklarının devşirilmesini isteyen ailelerin çocukları değerlendirilmiştir. Kanuna göre iki ve daha fazla çocuğu bulunanların sağlıklı olan çocuğu tercih edilmiştir.

Bu bilgilere göre devşirme sistemi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Devşirilen çocuklar belli bir kurala göre yetiştirilmiştir.
- B) Devşirme Kanunu zamanla değişime uğramıştır.
- C) Tek çocuğu olan ailelerden çocuk alınmamıştır.
- D) Gönüllü ailelere öncelik verilmiştir.
- E) Gayrimüslimler de devlet kadrolarında görev yapmışlardır.

5. I. Pencik ve devşirme uygulamaları ile oluşturulmaları
II. Üç ayda bir ulufe almaları
III. Piyade ve süvari birliklerinden oluşmaları

Verilenlerden hangileri Kapıkulu askerlerinin özelliklerindendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

6. Kuruluşunun ilk yıllarında Osmanlılar, sefere gideceği zaman gazilerden oluşan aşiret kuvvetleri, alperenler ve akıncıların tellallar vasıtasıyla bir yerde toplanmasını sağlardı. Savaş bitince bu kuvvetler dağılır ve herkes işinin başına dönerdi. Osmanlıların ilk fetihlerini gerçekleştirenler bu uç kuvvetleri idi.

Bu bilgiler Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Düzenli ordu birliklerinin oluşmadığına
- B) Devletin henüz bağımsızlığını kazanmadığına
- C) Kuvvetlerin savaşlar için yeterli olmadığına
- D) Pencik sisteminin uygulandığına
- E) Askerliğin ayrı bir uzmanlık alanı olarak görüldüğüne

Devletleşme Sürecinde Savaşçılar ve Askerler - 2

7. Osmanlı Devleti'nde kurulan aşağıdaki askerî birimlerden hangisi Türk-İslam devletlerindeki gulam ordusuna benzer nitelikler taşımıştır?

- A) Kapıkulu Askerleri B) Tımarlı Sipahiler
C) Müsellemeler D) Sakalar
E) Akıncılar

8. Yeniçeri Ocağına asker yetiştirmek için kurulan Acemi Oğlanlar Ocağı I. Murad zamanında kurulmuştur. Pencik Kanunu çıkarılarak esirlerden yararlanma yoluna gidilmiştir. Bu kanuna göre savaş esiri olan Hristiyan çocukların beşte biri devletin olacaktır. Bu çocuklar kısa bir eğitim gördükten sonra Yeniçeri Ocağına alınıyordu. Ancak bu durumun sıkıntıları görülünce, çocuklar ilk olarak Türk ailelerin yanına verilmiş ve burada eğitilmişlerdir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Pencik sistemi gayrimüslimlere uygulanmıştır.
B) Yeniçeri Ocağına girmeden önce devşirilen çocuklar eğitime tabi tutulmuştur.
C) Pencik sistemi ile savaşlarda ele geçirilen esirlerden bir kısmı askerlikte kullanılmak üzere alınmıştır.
D) Acemi Oğlanlar Ocağına asker alımında değişiklikler yapılmıştır.
E) Yeniçeriler toprak gelirleriyle geçimlerini sağlamıştır.

9. Yeniçeri Ocağının en büyük komutanı olan Yeniçeri Ağası'nın ocakla ilgili işleri görmek üzere kurduğu divan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ağa Divânı B) İkinci Divânı
C) Ayak Divânı D) Galebe Divânı
E) Çarşamba Divânı

10. Gayrimüslim ailelerden devşirme yoluyla alınan çocuklara askerî eğitim ilk olarak hangi birimde verilmiştir?

- A) Acemi Ocağı B) Cebeci Ocağı
C) Sipahiler D) Sıbyan Mektebi
E) Humbaracılar

11. Acemi Ocağında dinî, ilmî ve askerî eğitimden geçirilen devşirmelerin Yeniçeri Ocağına alınmaları aşağıdakilerden hangisiyle adlandırılmıştır?

- A) Sancağa Çıkma B) Kapıya Çıkma
C) Kılıç Kuşanma D) Kuşak Bağlama
E) Cerre Çıkma

12. Osmanlı ordusunun iki önemli kolundan biri olan Kapıkulu askerleri; piyadeler ve süvariler olmak üzere ikiye ayrılmaktaydı. Kuruluş devrinde Kapıkulu piyadeleri; Acemi Ocağı, yeniçeriler, cebeciler, topçulardan oluşmaktayken yükselme devrinde bu birliklere, top arabacıları, lağımıcılar, humbaracılar ve bostancılar katılmıştı. Kapıkulu süvarilerin de ise kuruluş döneminde silahtarlar ve sipahiler varken, yükselme döneminde sağ ve sol ulufeciler ile sağ ve sol garipler ilave edilmiştir.

Bu bilgilere göre;

- I. Devletin büyümesiyle birlikte yeni askerî birlikler kurulmuştur.
- II. sağ ve sol ulufeciler savaş sırasında sancakları korumuşlardır.
- III. Osmanlı Devleti'nin ilk dönemlerinde düzenli bir ordu yoktur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 1

1. Divanühümayun, üyeleri hükümdarca belirlenmiş padişah adına yasama, yürütme, yargı yetkilerini kullanan bir kuruldur.

Divanühümayunda;

- I. kalemiye,
- II. seyfiye,
- III. ilmiye

sınıflarından hangileri temsil edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. II. Mehmet Dönemi'nde kurulmuş olan Sahnıseman Medresesi üst düzey eğitim veren bir yükseköğrenim kurumudur. Eğitim müfredatının hazırlanmasında ünlü matematikçi Ali Kuşçu etkili olmuştur. Bu medresede öğrencilere Kur'an, hadis, kelam, fıkıh, tefsir, fizik, kimya, matematik ve astronomi gibi dersler okutulmuştur. Medresede eğitimi tamamlayan öğrencilere müderrislik ve kadılık yapabileceklerine dair diploma verilmiştir.

Bu bilgilere göre Sahnıseman Medreseleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Dinî ve pozitif bilimler birlikte öğretilmiştir.
B) Batıdaki bilimsel gelişmelerin yakından takip edilmesini sağlamıştır.
C) Yapılanmasında bilim adamları etkili olmuştur.
D) Osmanlı eğitim ve hukuk sistemine katkıda bulunmuştur.
E) Yükselme Dönemi'nde kurulmuştur.

3. I. Tekke ve zaviyeler
II. Medreseler
III. Camiler

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Devleti'nde dinî eğitimin verildiği yerlerdir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Eskişehir Sivrihisar'da esnaf Demirci Mehmet Usta, kadı efendinin verdiği hüküm ile mağdur olduğunu düşünerek hakkını Divanühümayunda arayacağını ifade etmiştir.

Demirci Mehmet Usta Divanühümayunun aşağıdaki temsilcilerinden hangisine şikayette bulunmalıdır?

- A) Defterdar B) Kazasker C) Veziriazam
D) Nişancı E) Şeyhülislam

5. Medreseler dinî ve pozitif bilimlere ait yüksek öğretim düzeyinde eğitimin verildiği kurumlardır.

Osmanlı Devleti'nde medreselerin açılmasında aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Müderris ihtiyacını karşılamak
B) Bilimsel çalışmalarda bulunmak
C) Dinî ilimler üzerine araştırmalar yapmak
D) Eğitimde birliği sağlamak
E) Halkın eğitim ve kültür seviyesini yükseltmek

6. Şehir, nahiye ve kasabalarda adaletin temsilcisi olan Osmanlı idarecisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kadıasker B) Subaşı
C) Kadı D) Muhtesip
E) Şeyhülislam

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 1

7. Osmanlı kanunnamelerinde geçen “ıssız şenlendirmek” tabiri kanunnamelerde sıkça kullanılmıştır. Buradaki temel amaç terk edilmiş köy, mezra ve yerlere halkı yerleştirerek ekonomiye kazandırmak olmuştur.

Osmanlı Devleti Kuruluş Dönemi’nden itibaren bu amaç için aşağıdakilerden hangisini kullanmıştır?

- A) İskân Siyaseti B) Ahilik Teşkilatı
C) Vergi Sistemi D) Sancak Sistemi
E) Veraset Sistemi

8. Osmanlı Devleti’ndeki eğitim kurumları ve hizmet ettikleri alanlar hakkında aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) Lonca Teşkilatı - Mesleki eğitim
B) Enderun Mektebi - Saray eğitimi
C) Medrese - Dinî eğitim
D) Humbarahane - Askerî eğitim
E) Sıbyan Mektebi - Sağlık eğitimi

9. Osmanlı Devleti’nde beylerbeyi, kadı ve nişancının ait olduğu yönetenler sınıfı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	<u>Seyfiye</u>	<u>İlmiye</u>	<u>Kalemiye</u>
A)	Nişancı	Kadı	Beylerbeyi
B)	Beylerbeyi	Nişancı	Kadı
C)	Kadı	Nişancı	Beylerbeyi
D)	Beylerbeyi	Kadı	Nişancı
E)	Nişancı	Beylerbeyi	Kadı

10. Osmanlı’da sosyal bir devlet anlayışının olduğunu iddia eden bir tarihçi aşağıdakilerden hangisini bu görüşüne doğrudan kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yeniçeri Ocağının kurulması
B) Hükümdarlığın padişah ve oğullarına ait olması
C) Osmanlı padişahlarının kendi adlarına para bastırması
D) Yabancı devletlere ticari ayrıcalıklar verilmesi
E) İstanbul’da Sahnıseman Medresesinin açılması

11. Osmanlı toplum yapısında “Seyfiye Sınıfı” idari ve askerî silahlı kuvvetlerin yönetici unsurlarını ifade eder ve “Ehli-örf” ya da “Ümera” olarak da adlandırılır.

Osmanlı Devleti’nde aşağıdakilerden hangisi “Seyfiye Sınıfı” mensuplarından değildir?

- A) Beylerbeyi B) Defterdar
C) Tımarlı Sipahiler D) Vezirler
E) Sancakbeyi

12. Anadolu’nun İslamlaşmasında;

- I. Türkmenlerin Anadolu’ya yerleşmeye başlamaları,
II. sûfi ve tasavvuf öğretilerinin Anadolu’da yaygınlaşması,
III. tekke ve zaviyelerin inşa edilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 2

1. Osmanlı Devleti'nde terzilik yapan Hasan Efendi, Kapalı Çarşı'dan peşin para ile sipariş ettiği ürünü alamayınca durumu "Kadı" efendiye şikayet etmiş ancak sorunu çözülmeyince de Topkapı Sarayındaki Divanihümayunda hakkını aramış ve böylece adaletin gerçekleşmesi sağlanmıştır.

Bu duruma bağlı olarak Osmanlı hukuk sisteminin özellikleri hakkında aşağıdakilerden hangisini söylemek mümkündür?

- A) Kadı, Osmanlı hukukunun en üst düzey temsilcisidir.
B) Divanihümayun, temyiz mahkemesi özelliğine sahiptir.
C) Osmanlı hukukunda sorunların çözümünde dinî kurallar etkili değildir.
D) Kadıların ataması, Divanihümayun tarafından gerçekleştirilir.
E) Divanihümayun en üst düzey yürütme kurulusudur.

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Erken ve Klasik Dönemi'nde gelişme gösteren sanat dallarından biri değildir?

- A) Hat
B) Ahşap ve taş işlemeciliği
C) Heykel
D) Dokumacılık
E) Çinicilik

3. Osmanlı Devleti'nde kamuya hizmet etmek için yapılan mimari eserler arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Kervansaray B) Darüşşifa C) Dârülkurrâ
D) Medrese E) Kümbet

4. Mimar Sinan'ın "Çıraklık", "Kalfalık" ve "Ustalık" eserleri olarak bilinen camilerin isimleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru sırayla verilmiştir?

- A) Selimiye - Süleymaniye - Şehzadebaşı
B) Selimiye - Şehzadebaşı - Süleymaniye
C) Süleymaniye - Şehzadebaşı - Selimiye
D) Şehzadebaşı - Süleymaniye - Selimiye
E) Şehzadebaşı - Selimiye - Süleymaniye

5. Osmanlı bilim insanları ve onların çalışma yaptıkları alanlarla ilgili aşağıda verilen eşleştirmelerden hangisi doğru değildir?

Bilim İnsanı	Çalıştığı Alan
A) Ali Kuşçu	Matematik
B) Piri Reis	Coğrafya
C) Takiyuddin Mehmet	Astronomi
D) Akşemsettin	Tıp
E) Uluğ Bey	Kimya

6. Osmanlı Devleti'nden günümüze çok sayıda el yazması eser bozulmadan kalmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisi etkili değildir?

- A) Hat sanatının gelişmesi
B) Ciltçilik teşkilatının kurulması
C) Matbaacılık faaliyetlerinde bulunulması
D) Kütüphanecilik faaliyetlerine önem verilmesi
E) Yazılı kaynakları gelecek nesillere aktarma isteği

Beylikten Devlete Osmanlı Medeniyeti - 2

7. Osmanlı Devleti'nde vakıflar aracılığı ile;

- İhtiyacı olan tüccarlara kredi sağlanmıştır.
- Şifahane ve medreseler yaptırılmıştır.
- Sınırlar içinde iskân faaliyetleri desteklenmiştir.
- Yollar ve çeşmeler yaptırılmıştır.

Verilenlere göre vakıfların aşağıdaki alanlardan hangisinde hizmet verdiği söylenemez?

- A) Eğitim - öğretim alanında
- B) Sosyokültürel yaşamda
- C) Bayındırlık faaliyetlerinde
- D) Ticaretin gelişmesinde
- E) Adalet işlerinin yürütülmesinde

8. Osmanlı Devleti'nde;

- İstanbul'un fethinden sonra yaptırılan Topkapı Sarayı, mimarinin en güzel örneklerindendir.
- Sosyal hizmetler amacıyla yapılan Kürkçü Hanı, Yeni Han gibi hanlar da sivil mimari örneklerindendir.
- Anadolu ve Rumeli Hisarı gibi yapılar ise askerî mimariye örneklerdir.

Yalnız bu bilgilere göre Osmanlı mimarisi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Kamu, askerî ve sivil mimaride önemli eserler ortaya çıkmıştır.
- B) Mimari eserlerden toplumsal fayda sağlanamamıştır.
- C) Askerî mimariye daha çok önem verilmiştir.
- D) İslam kültürü batı kültüründen daha çok gelişmiştir.
- E) Mimaride Avrupa'dan etkilenilmiştir.

9. Osmanlı dinî mimarisi içerisinde önemli eserler arasında bulunan aşağıdaki camilerden hangisi İstanbul'da yer almaz?

- A) Bayezid Cami
- B) Selimiye Cami
- C) Sultan Ahmet Cami
- D) Süleymaniye Cami
- E) Şehzade Cami

10. Osmanlı şehir planlamasında önemli bir yere sahip olan bu yapılar Edirne, Amasya ve İstanbul gibi şehirlerin Osmanlı kimliği kazanmasında önemli rol oynamıştır. Bu tip yapılar genellikle bir camiyi merkez alan kütüphane, han, hamam vb. yapıları da içerisinde barındıran kompleks bir yapı özelliği göstermiştir.

Verilen bilgide bazı özelliklerine değinilen Osmanlı mimari yapısı aşağıdakilerden hangisi ile adlandırılmıştır?

- A) İmaret
- B) Sur
- C) Tabhane
- D) Külliye
- E) Kümbet

11. Osmanlı halkının eğlencelerinde saraydaki törenler ve önemli günler de etkili olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi halkın eğlenmesine imkân sağlayan saray merasimlerinden biri değildir?

- A) Hükümdar çocuklarının doğması
- B) Hanedan ailesi düğünleri
- C) Cülus törenleri
- D) Askerî zaferler
- E) Cuma selamlığı

12. • Türkçenin büyük bir devlet dili olmasına zemin hazırlamıştır.
• Birçok eserin yapılmasına öncülük ettiği için "Ebü'l-Hayrat" diye anılmıştır.
• Danişmendnâme ve Kâbusnâme adlı eserleri Türkçeye tercüme ettirmiştir.

Verilen bilgilerde Osmanlı padişahlarından hangisinin bahsedilmiştir?

- A) I. Murad
- B) II. Murad
- C) II. Mehmed
- D) I. Selim
- E) I. Süleyman

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 1

1. İstanbul taşıdığı askerî, siyasi, ekonomik ve dinî önem sebebiyle tarihin çeşitli dönemlerinde kuşatılmıştır.

Osmanlı Devleti'nin, İstanbul'u fethetmesinin sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi bulunmaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Baharat Yolu üzerindeki hâkimiyetini kuvvetlendirme isteği
- B) Bizans'ın Haçlı ordularına zemin hazırlaması
- C) Osmanlı Devleti'nin, Anadolu ve Rumeli toprakları arasındaki bağlantıyı sağlama çabası
- D) Bizans'ın, Osmanlı Devleti'ndeki taht kavgalarına karışması
- E) Hz. Muhammed'in, İstanbul'un fethiyle ilgili hadisinin bulunması

2. **Osmanlı Devleti'nin İpek ve Baharat Yollarının denetimini sağlamasına rağmen istediği ekonomik kazancı sağlayamamasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Ticaret yollarına önem verilmemesi
- B) Gümrük indirimi uygulamaması
- C) Siyasi devamlılık sağlayamaması
- D) Coğrafi Keşiflerin etkisi
- E) Kapitülasyonların verilmesi

3. Fatih Sultan Mehmet İstanbul'un fethinden sonra Ortodokslara din ve vicdan hürriyeti tanıyarak Fener Rum Patrikhanesinin varlığını korumasına izin vermiştir. Papa, bunun üzerine: "Asıl fetih şimdi gerçekleşti." sözlerini söylemiştir.

Papa, "Asıl fetih şimdi gerçekleşti." sözü ile aşağıdakilerden hangisini vurgulamıştır?

- A) Kilise mallarının Osmanlı denetimine girmesi
- B) Ortodoks halkın, Osmanlı Devleti'ne desteğinin sağlanması
- C) İslam dünyasında Osmanlı Devleti'nin itibarının artması
- D) Katolik Kilisesi üzerinde halk baskısının çoğalması
- E) Osmanlı toprak bütünlüğünün sağlanması

4. İstanbul'un fethi sürecinde ateşli silahlar geliştirilerek büyük topraklar döktürülmüştür.

İstanbul'un fethi sürecinde yaşanan bu tecrübe dünya tarihi açısından aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili olmuştur?

- A) Feodalitenin yıkılması
- B) Rönesans'ın yaşanması
- C) Reform'un gerçekleşmesi
- D) Coğrafi Keşiflerin başlaması
- E) Fransız İhtilali'nin yaşanması

5. **Aşağıdakilerden hangisi 1453'te Osmanlı Devleti'nin Bizans'ı kuşatırken yaptığı hazırlıklardan değildir?**

- A) Rumeli Hisarı'nın yapılması
- B) Memlûk Devleti'nden askerî destek alınması
- C) Silivri ve Vize Kalelerinin alınması
- D) Büyük toprakların döktürülmesi
- E) Tekerlekli kulelerin yapılması

6. İstanbul'un fethi için Yıldırım Bayezid Dönemi'nde - - - - , Fatih Dönemi'nde ise - - - - yaptırılmıştır.

Boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Rumeli Hisarı - Anadolu Hisarı
- B) Anadolu Hisarı - Rumeli Hisarı
- C) Silivri Kalesi - Vize Kalesi
- D) Anadolu Hisarı - Silivri Kalesi
- E) Kilitbahir Kalesi - Rumeli Hisarı

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 1

7. Fatih Sultan Mehmet zamanında İstanbul alınmış ve Bizans İmparatorluğu'na son verilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Bizans İmparatorluğu'nun canlandırılmasına mani olmak için fethedilen yerlerdir?

- A) Venedik - Mora Despotluğu
- B) Eflak - Venedik
- C) Mora Despotluğu - Trabzon Rum İmparatorluğu
- D) Arnavutluk - Trabzon Rum İmparatorluğu
- E) Sırbistan - Trabzon Rum İmparatorluğu

8. Dünyanın en büyük fetihlerinden biri olan İstanbul'un fethi, gerek Türk ve İslam tarihi açısından, gerekse dünya tarihi açısından önemli sonuçlar doğurmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi İstanbul'un fethinin sadece Türk tarihi ile ilgili sonuçlarından biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti, Anadolu ve Rumeli topraklarının bütünlüğünü sağladı.
- B) İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti yapıldı.
- C) Karadeniz'i Akdeniz'e bağlayan deniz yolları Osmanlı denetimine girdi.
- D) Ateşli silahların surlar üzerindeki etkisi anlaşıldı.
- E) Osmanlı Devleti Yükselme Dönemi'ne girdi.

9. Bizans Devleti'nin en yüksek dereceli memurlarından biri olan Notaras: "İstanbul'da Türk sarığı görmek, Kardinal kühahı görmekten daha iyidir." demiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. Bizans'ın Türk dostu olması,
- II. Osmanlı Devleti'nin hoşgörü politikası,
- III. Katoliklerin IV. Haçlı Seferi esnasında zulüm yapması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. İstanbul'un fethinin aşağıda verilen sonuçlarından hangisinin Avrupa'nın siyasal yapısında bir değişime neden olduğu söylenebilir?

- A) Osmanlı'nın toprak bütünlüğü sağlandı.
- B) Bazı Bizanslı bilginler Avrupa'ya giderek Rönesans'a zemin hazırladılar.
- C) İpek Yolu ve deniz ticaretinin Osmanlı kontrolüne geçmesi Coğrafi Keşiflere neden oldu.
- D) Orta Çağ'ın sonu, Yeni Çağ'ın başlangıcı oldu.
- E) Şahi adı verilen toprakların gücü Avrupa krallarına örnek oldu.

11. İstanbul'un fethi Türk ve dünya tarihi açısından önemli sonuçlar doğurmuştur.

İstanbul'un fethedilmesi;

- I. Coğrafi Keşifler,
- II. Rönesans,
- III. Reform

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. İstanbul'u fethetmek için Fatih Sultan Mehmet pek çok hazırlık yapmıştır. Buna karşılık Bizans İmparatorluğu da boş durmamış, bin yıllık birikimini kullanarak savunma hazırlıkları yapmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Bizans İmparatorluğu'nun kuşatmaya karşı yaptığı hazırlıklardan biri değildir?

- A) Katolik Kilisesine karşı tedbirler alınması
- B) Haliç'in girişine zincir gerilmesi
- C) Grejuva denen suda yanan ateşin geliştirilmesi
- D) Surların güçlendirilmesi
- E) Avrupa'dan yardım istenmesi

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 2

1. Safevilerin, Anadolu'da Şii propagandası yaparak Şahkulu İsyanı'nı başlatması Osmanlı Devleti ile olan ilişkileri bozmuş ve Çaldıran Savaşı'nın yapılmasına sebep olmuştur.

Bu duruma bağlı olarak Osmanlı - Safevi ilişkileri hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Mezhep farklılıkları siyasi çatışmalara sebep olmuştur.
B) Halifelik için rekabet yaşanmıştır.
C) Safeviler, Osmanlı Devleti'ne karşı Avrupalı devletlerle ittifak yapmıştır.
D) Çaldıran Savaşı İlk Osmanlı - Safevi mücadelesidir.
E) Şahkulu İsyanı Osmanlı siyasi birliğini parçalamıştır.

2. Osmanlı ve Memlûk Devleti ilişkilerinin bozulmasının sebepleri arasında aşağıdakilerden hangisi **bulunmaz**?

- A) Fatih Dönemi'nde Hicaz su yolları sorununun yaşanması
B) I. Selim'in Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesi
C) Memlûkların, Safevi Devleti'ne destek olması
D) Osmanlı Devleti'nin, Mısır'ı almak istemesi
E) Memlûkların, İlhanlı saldırılarına karşı halifeyi koruması

3. Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi **bulunmaz**?

- A) Suriye, Filistin, Lübnan, Mısır ve Hicaz'ın Osmanlı egemenliğine girmesi
B) Kıbrıs için Venediklilerin Memlûklara ödediği verginin Osmanlı Devleti'ne ödenmeye başlanması
C) Osmanlı Devleti'nin Doğu Akdeniz'de ve Baharat Yolu'nda güç kazanması
D) İslam dünyasında mezhep ayrılıklarının sona ermesi
E) Osmanlı hazinesinin zenginleşmesi

4. I. Selim Dönemi'nde yapılan Mısır Seferi sonucunda halifelik Osmanlı hanedanına geçmiştir.

Halifelik makamının Osmanlı hanedanına geçmesi aşağıdaki gelişmelerden hangisi üzerinde etkili değildir?

- A) Devletin teokratik niteliğinin kuvvetlenmesi
B) Osmanlı hanedanının İslam dünyasındaki itibarının artması
C) Halifelik makamının saltanata dönüşmesi
D) Kutsal emanetlerin İstanbul'a taşınması
E) Osmanlı hanedanının egemenliğini dinî güç ile pekiştirmesi

5. Yavuz Sultan Selim'in sekiz yıllık saltanatı süresince yaptığı sefer ve savaşlar aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Çaldıran Savaşı	Turnadağ Savaşı	Mercidabık Savaşı	Ridaniye Savaşı
1514	1515	1516	1517
İran Seferi		Mısır Seferi	

Buna göre,

- I. I. Selim, doğu yönünde bir fetih siyaseti izlemiştir.
II. İslamiyet'in yayıldığı alan genişlemiştir.
III. Kuzey Afrika'nın fethi tamamlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. I. Anadolu'da Türk siyasi birliği kesin olarak sağlandı.
II. Doğudaki Şii tehlikesi önlendi
III. Baharat Yolu Osmanlı Devleti'nin eline geçti.

Yavuz Sultan Selim Dönemi'ne ilişkin verilen gelişmeler ile bu gelişmelere neden olan savaşlar aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak eşleştirilmiştir?

	I.	II.	III.
A)	Çaldıran	Turnadağ	Ridaniye
B)	Ridaniye	Çaldıran	Turnadağ
C)	Turnadağ	Ridaniye	Çaldıran
D)	Turnadağ	Çaldıran	Ridaniye
E)	Çaldıran	Ridaniye	Turnadağ

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 2

7. Yavuz Sultan Selim Dönemi'nde İran ve Mısır seferleri ile İpek ve Baharat Yolları ele geçirilmesine rağmen Osmanlı bu yollardan yeteri kadar istifade edememiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun temel sebebidir?

- A) İpek ve Baharat Yoluna gereken önemin verilmemesi
B) Akdeniz'deki korsanların olumsuz faaliyetleri
C) Coğrafi Keşifler ile yeni yolların bulunması
D) Avrupalıların ihtiyaçlarını yeni kıtalardan temin etmesi
E) Tarıma dayalı ekonomik politika izlenmesi

8. Aşağıdakilerden hangisi Memlûkların, Yavuz Sultan Selim'in Mısır Seferi'ne çıkmasına neden olan tutumlarından biri değildir?

- A) Osmanlı taht mücadelelerine karışmaları
B) Osmanlı topraklarında Şiilik propagandası yapmaları
C) Safevi Devleti'ne destek vermeleri
D) Dulkadiroğulları Beyliği üzerinde egemenlik kurmak istemeleri
E) Osmanlı Devleti'ne karşı düşmanca bir tutum sergilemeleri

9. Aşağıda 1453-1520 yılları arasında Osmanlı-Balkan sınırlarını gösteren harita verilmiştir.

Verilen haritada I, II ve III ile gösterilen yerler "Mora, Sırbistan ve Eflak" ile sırasıyla eşleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

I	II	III
A) Sırbistan	Eflak	Mora
B) Mora	Eflak	Sırbistan
C) Eflak	Sırbistan	Mora
D) Sırbistan	Mora	Eflak
E) Eflak	Mora	Sırbistan

10. Fatih Sultan Mehmet'in batı ülkelerinden; Yavuz Sultan Selim'in ise doğu ülkelerinden Osmanlı sara-yına çok sayıda bilim, kültür ve sanat insanını getirmesi;

- I. Osmanlı sanatında farklı kültürlere ait izlerin görülmesi,
II. bilim, kültür ve sanat alanındaki gelişmelerin hızlanması,
III. Avrupa'da "Rönesans" hareketinin başlaması

gelişmelerinden hangilerine sebep olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi I. Selim tahta geçtiğinde var olan siyasal, sosyal ve dinî şartlar ile ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Cem Sultan, Papalığın elinde olduğu için Osmanlı adına tehlike arz ediyordu.
B) Osmanlı Devleti için Şiilik önemli bir tehlikeydi.
C) Mısır ve Suriye'de Memlûk Devleti egemendi.
D) Dulkadiroğulları Beyliği Osmanlı Devleti aleyhine Memlûkların yanında yer almaktaydı.
E) Safeviler, Akkoyunlulara son vererek yakın zamanda kurulmuştu.

12. I. Süleyman (Kanuni) Dönemi'nde Osmanlı Devleti'nin dünya gücü olduğunun belirtisi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Divanühümayun üye sayısının artırılması
B) Fransa kralının, esaretten kurtulmak için Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi
C) Kanuni Sultan Süleyman'ın kırk altı yıl süreyle iktidarda kalması
D) Coğrafi Keşiflerin, Osmanlı ekonomisini olumsuz yönde etkilemesi
E) İran ile ilk kez antlaşma imzalanması

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 3

1. Osmanlı Devleti ve Avusturya arasında yapılan İstanbul Antlaşması ile Avusturya arşidükü protokolde Osmanlı sadrazamına denk sayılacaktı.

Bu duruma bağlı olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşmak mümkündür?

- A) Osmanlı Devleti'nin, Avusturya'ya siyasî üstünlüğünü kabul ettirdiği
B) Avusturya'nın Osmanlı himayesine girdiği
C) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya kesin olarak yerleştiği
D) Sadrazamın, hükümdar vekili statüsü kazandığı
E) Avusturya'nın, Osmanlı Devleti'ne bağlı bir eyalet olarak yapılandırıldığı

2. Osmanlı Devleti "1453-1595" yılları arasında "Dünya Gücü" olmuştur.

Osmanlı Devleti'nin bu başarısında;

- I. Batı Avrupa'daki karışıklıkların iyi değerlendirilmesi,
II. merkezî otoritenin ülkenin her yerinde korunması,
III. batı tarzı ıslahatların yapılması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Osmanlı Devleti'nde kanunların ilk defa yazılı hâle getirilmesiyle "Kanunname-i Ali Osman" oluşturulmuştur.

Kanunname-i Ali Osman aşağıdaki hükümdarların hangisi döneminde hazırlanmıştır?

- A) Osman Gazi
B) Orhan Gazi
C) Fatih Sultan Mehmet
D) Yavuz Sultan Selim
E) Kanuni Sultan Süleyman

4. **Kanuni Devri'nde** "Osmanlı Devleti'nin sınırları, Kuzey Afrika'da bazı bölgelerin alınması ile genişlemiştir." **diyen bir tarihçi bu iddiasına;**

- I. Kıbrıs,
II. Trablusgarp,
III. Cezayir

yerlerinden hangilerini örnek gösteremez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

5. Kanuni Devri'nde Fransa ile yapılan antlaşmada yer alan bazı maddeler şunlardır:

- I. Fransız ticaret gemileri Osmanlı sularında serbestçe dolaşip istediği limana girebilecek.
II. Osmanlı ülkesinde ölen bir Fransız tüccarın malı ülkesine iade edilecek.
III. Fransız tüccarlar arasındaki anlaşmazlıklara Fransa'dan gelen yargıçlar bakacak.

Bu hükümlerden hangileri Osmanlı Devleti'nin Fransızlara ayrıcalık verdiği yargısını doğrular?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. I. İran'ın Osmanlı topraklarına saldırması
II. Safevilerin Orta Asya'dan gelen Türkmenlerin Osmanlı sınırına girmesini engellemesi
III. Şah İsmail'in Anadolu'daki mezhep propagandasını yoğunlaştırması
IV. Hicaz su yolları meselesi

Yukarıda verilen gelişmelerden hangileri Osmanlı-Safevi ilişkilerinin bozulmasının nedenlerindendir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) I, II, III ve IV

7. XVI. yüzyılda Hristiyan Katolik dünyasının yeniden yapılanma faaliyetlerine "Reform" denir.

Aşağıdakilerden hangisi Reform hareketlerinin sebeplerinden biri değildir?

- A) Kilisenin din istismarında bulunması
- B) Feodalitenin zayıflamasıyla krallıkların güç kazanması
- C) İncil'in ana dillere çevrilmesi
- D) Hümanizmanın ve özgür düşüncenin gelişmesi
- E) Rönesans neticesinde kilise faaliyetlerinin sorgulanması

8. Luther, 1517'de Wittenberg Kilisesi'ne astığı doksan beş maddelik bildiri ile Tanrı ile kul arasına kimsenin giremeyeceğini kilisenin günahları affetme yetkisinin olamayacağını ilan ederek Reform hareketine öncülük etmiştir.

Bu durum Reform hareketlerinin ortaya çıkmasında;

- I. endülünistan rahatsız olunması,
- II. papanın, krallar üzerindeki otoritesini büyük ölçüde kaybetmesi,
- III. kilisenin din istismarında bulunması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğunu gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Papalık ve Katolikliği savunan Roma - Germen İmparatorluğu, Luther öncülüğündeki Protestan hareketi engellemek için Alman prensliklerine karşı mücadele etmiştir.

Roma - Germen İmparatorluğu aşağıdakilerden hangisiyle Protestanlık mezhebini resmen kabul etmiştir?

- A) Augsburg Antlaşması
- B) Westfalya Antlaşması
- C) Nant Fermanı
- D) Filedelfiya Kongresi
- E) Magna Carta

10. Reform hareketi sonrasında Katolik Kilisesinin siyasi, ekonomik ve dinî gücü azalmıştır. Hristiyanlık dünyasında yeni mezhepler ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Reform sürecinde Avrupa'da ortaya çıkan mezheplerden biri değildir?

- A) Protestanlık
- B) Kalvenizm
- C) Anglikanizm
- D) Ortodoksluk
- E) Presbiteryenlik

11. Kanuni Dönemi'nde Avrupa'da Reform hareketleri yaşanırken Osmanlı Devleti'ndeki Hristiyanlarda böyle bir arayış ortaya çıkmamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde Reform hareketi yaşanmamasının sebeplerinden biri değildir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Hristiyan halka geniş haklar vermesi
- B) Osmanlı Devleti'nin, Almanya'daki Protestan hareketi desteklemesi
- C) Osmanlı'da Ortodoks din adamlarının siyasi gücünün bulunmaması
- D) Halkın din ve vicdan hürriyetine sahip olması
- E) Osmanlı Devleti'nin, Ortodoks ruhban sınıfının yönetiminde baskı kurmasına izin vermemesi

12. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Fransa ile iyi ilişkiler kurmak ve Akdeniz ticaretini canlandırmak amacıyla 1535 yılında Fransa'ya kapitülasyonlar verilmiştir.

Buna göre;

- I. Rönesans,
- II. Coğrafi Keşifler,
- III. Avrupa Hristiyan birliğini bozma düşüncesi

durumlarından hangileri Fransa'ya kapitülasyonların verilmesinin sebeplerindendir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 4

1. I. İki saat süren Mohaç Meydan Savaşı'nda tüm Macar ordusunun imha edilmesi
II. Portekizlilerin Hindistan'daki ticari faaliyetlerini engellemek için deniz seferlerinin düzenlenmesi
III. Alman seferinde Avusturya ve Roma-Germen İmparatorluğu'nun Osmanlı karşısında ordu çıkartamaması

Yukarıdaki gelişmelerden hangileri Osmanlı Devleti'nin bir dünya gücü olmasından doğan sonuçlar kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin uluslararası alandaki;

- I. Fransa'ya kapitülasyon tanıma,
II. Hint Deniz Seferlerini gerçekleştirme,
III. Luther'in başlattığı Protestanlık hareketini destekleme

politikalarından hangileri Coğrafi Keşiflerin olumsuz etkilerini ortadan kaldırarak "Cihan Devleti" özelliğini koruma isteğiyle ilgilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. Kanuni Dönemi'nde Fransa'ya kapitülasyon denilen ticari ve hukuki ayrıcalıklar tanınmıştır.

Osmanlı Devleti'nin Fransa'ya kapitülasyon vermesinde;

- I. Akdeniz ticaretini canlandırmak,
II. Avrupa'da Hristiyan birliğini bozmak,
III. Avrupalı devletlerden biri sayılmak

nedenlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Kanuni Sultan Süleyman, Fatih'in ele geçiremediği Rodos Adası'nı ve Belgrad'ı almış, 1526 yılında Mohaç Zaferi ile bütün Macaristan'ı fethetmişti.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. büyük bir kara kuvvetine sahip olduğu,
II. güçlü bir deniz kuvvetine sahip olduğu,
III. başka devletlerle ittifak yaptığı

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Kanuni Sultan Süleyman'ın tahta çıktığı yıllarda; Osmanlı Devleti ekonomik, siyasi, askerî ve idari bakımdan çok güçlü bir durumdaydı. Avrupalı Devletler Reform Hareketlerinin etkisiyle karışıklık içindeydi.

Buna göre;

- I. Reformun etkisiyle Osmanlı tebaası olan Hristiyanların isyan etmesi,
II. Osmanlı Devleti'nin Avrupa'da kolay ilerlemesi,
III. Avrupalı Devletlerin birleşerek Osmanlı Devleti'ne savaş açması

gelişmelerinden hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Kanuni Sultan Süleyman Rodos Adası'nı fethettikten sonra Ada'da kalmak isteyen Hristiyanlara dinlerinde serbestlik tanımıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Hristiyan ayaklanmasından çekindiğinin
B) Rodos'un vergi gelirlerinin arttırıldığıının
C) Hoşgörülü bir politika izlendiğinin
D) Rodos'un Türkleştirildiğinin
E) İskân politikasının uygulandığının

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 4

7. Kanuni Sultan Süleyman, Alman İmparatoru Şarlken'in eline esir düşen Fransa Kralı Fransuva'nın annesi tarafından oğlunun kurtarılması için mektup almıştır. Kanuni, Pargalı İbrahim Paşa'ya emrederek derhal yardım edileceği hususunda bir mektup göndermesini istemiştir.

Kanuni Fransa'ya yardım etmekle;

- I. Avrupa'da oluşabilecek bir Haçlı ittifakını parçalamak,
- II. Avrupa'da mezhep birliğinin bozulmasını önlemek,
- III. Avrupa'daki siyasal gelişmeleri Osmanlı Devleti lehine çevirmek

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalışmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. XVI. yüzyılda Roma-Germen İmparatoru Şarlken, Avrupa hâkimiyet politikasına yönelik olarak Fransa'da ve Macaristan aracılığı ile de Balkanlarda genişleme politikası yürütmüştür.

Bu politikanın Osmanlı Devleti'ni;

- I. Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi,
- II. Mohaç Meydan Savaşı'nda Macaristan'ın yenilgiye uğratılması,
- III. Martin Luther'e destek verilmesi

çalışmalarından hangilerine sevk ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı Padişahı I. Süleyman'a "Kanuni" unvanının verilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Mevcut kanunları taviz vermeden uygulaması
- B) Uygulamaya koyduğu kanunlarda hak ve hukuku gözetmesi
- C) Adaletli bir yönetim sergilemesi
- D) Kanunların uygulanması ve tebaanın haksızlığa uğramaması için adaletnâmeler yayımlatması
- E) Fransa'ya ticari ve hukuki ayrıcalık tanınması

10. I. Avusturya
II. Venedik
III. Fransa

Safevi Hükümdarı Şah Tahmasb, yukarıdaki hangi Avrupa devletleri ile Osmanlı Devleti'ne karşı antlaşma yapmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. XVI. yüzyılda Osmanlı ticari faaliyetlerinin hızlanmasında;

- I. gümrük vergilerinin artırılması,
- II. Akdeniz ve Karadeniz arasında bağlantının kurulması,
- III. İpek ve Baharat Yollarının büyük ölçüde denetim altına alınması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde savaştığı devletlerden biri değildir?

- A) Rusya B) Ceneviz C) Avusturya
D) Venedik E) İspanya

Dünya Gücü Osmanlı (1453 - 1595) - 5

1. XVI. yüzyılda Portekiz'in Basra Körfezi ve Kızıl Denizi ele geçirerek Baharat Yolu'nu tehdit etmesi üzerine Hint Müslümanları Kanuni'den halife olarak kendilerine yardım etmelerini istemişlerdir.

Bu bilgi Osmanlı Devleti'nin bölgeye yardımında;

- I. ekonomik,
- II. dinî,
- III. demografik

nedenlerinden hangilerini gözettiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. 1538 tarihli Preveze Deniz Savaşı'nın sonuçlarından hangisi Osmanlı maliyesini doğrudan güçlendirmiştir?

- A) Venedik'in Osmanlı Devleti'ne tazminat ödemesi
B) Akdeniz'deki Türk egemenliğinin pekişmesi
C) Avrupa Hristiyan birliğinin darbe alması
D) Andrea Doria adlı Haçlı komutanının saygınlığının azalması
E) Mora ve Dalmaçya kıyılarında Osmanlı gücünün artması

3. I. Avrupa'ya bol miktarda altın ve gümüş taşınması
II. İpek ve Baharat Yolu'nun önemini kaybetmesi
III. Avrupa'da burjuva sınıfının güçlenmesi

Coğrafi Keşiflerin yukarıdaki sonuçlarından hangileri Osmanlı Devleti'ni doğrudan olumsuz etkilemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde önemli Akdeniz kıyıları ve limanları Osmanlıların eline geçmiş, deniz savaşları kazanılmış, fetihler gerçekleştirilmiştir. Böylece Osmanlı Devleti Akdeniz'de üstünlüğü ele geçirmiş ve denizlerde hiç olmadığı kadar güçlenmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Kanuni Dönemi'nde denizlerde güçlenmesinde;

- I. başarılı Türk denizcilerinin yetişmesi,
- II. dönemin modern ve güçlü gemilerinin Osmanlılar tarafından yapılması,
- III. Hint Deniz Seferlerinin düzenlenmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Coğrafi Keşiflerin aşağıda verilen sonuçlarından hangisi Osmanlı Devleti'ni doğrudan olumsuz etkilemiştir?

- A) Yeni kıtalar, uygarlıklar, bitki ve hayvan türleri bulunmuştur.
B) Hint Deniz Yolu keşfedilerek Atlas Okyanusu limanları önem kazanmıştır.
C) Hristiyanlık yeni keşfedilen yerlerde gelişme imkânı bulmuştur.
D) Avrupa'da gelişen ticari faaliyetler sonucu burjuva sınıfı güç kazanmıştır.
E) Portekizliler ve İspanyollar ele geçirdikleri bölgelerde sömürgeler oluşturmuştur.

6. I. Süleyman Devri'nde Şarlken, Avrupa'da siyasi birlik oluşturmayı ve Akdeniz'e hâkim olmayı amaçlıyordu. Bu amaçla Venedik'le güç birliği yapıyor ayrıca Safeviler ile Osmanlı aleyhine ittifak teşebbüslerinde bulunuyordu.

I. Süleyman, Alman imparatorunun bu siyasetine karşı aşağıdaki Avrupalı devletlerden hangisini Almanya'ya karşı destekleyerek kendi yanına çekmeyi hedeflemiştir?

- A) Portekiz B) İspanya C) Fransa
D) Rusya E) İngiltere

7. Aşağıda verilen olaylardan hangisi sonuçları ile düşünüldüğünde I. Süleyman Devri'nde Osmanlı dönmesinin Avrupa karşısında önemli bir güç olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) Preveze Deniz Savaşı
- B) Trablusgarp'ın Fethi
- C) Rodos'un Fethi
- D) Cerbe Deniz Savaşı
- E) Malta Kuşatması

8. Osmanlı Devleti XVI. yüzyılda Akdeniz'deki İspanyol tehdidine karşı aşağıdaki hangi Avrupa devletleriyle yakınlaşmıştır?

- A) Portekiz-Fransa
- B) İngiltere-Hollanda
- C) Avusturya-Ceneviz
- D) Venedik-Portekiz
- E) Venedik-Ceneviz

9. Osmanlı Devleti'nin gerçekleştirdiği Hint Deniz Seferlerinin başarısız olmasında;

- I. seferlere gereken önemin verilmeyişi,
- II. coğrafi bilgi eksikliği,
- III. Osmanlı gemilerinin okyanuslara dayanıklı olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisinin XV. yüzyılda Avrupalılar tarafından keşfedilmesiyle Akdeniz ticareti önemini kaybetmeye başlamıştır?

- A) Mecellan Boğazı
- B) Bering Boğazı
- C) Ümit Burnu
- D) Horn Burnu
- E) Hürmüz Boğazı

11. I. Kuzey Afrika'daki İspanyol kolonilerine son verme
II. Mısır ve Kızıldeniz yönünden Afrika içlerine kadar ilerleme
III. Hint Deniz Seferlerini düzenleme

Osmanlı Devleti Akdeniz ticaretini yeniden canlandırmak için yukarıdaki faaliyetlerden hangilerini uygulamaya koymuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. 1525 yılında hazırladığı raporla Portekizlilerin Hint Okyanusu'ndaki faaliyetlerinin Osmanlı ticari gelirlerini iyice azalttığını vurgulayan ve Osmanlı Devleti'nin Kızıldeniz'e tamamen hâkim olması gerektiği üzerinde duran Türk denizcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hızır Reis
- B) Piri Reis
- C) Murat Reis
- D) Selman Reis
- E) Hadım Süleyman Paşa

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 1

1. Fatih Dönemi'nde tam olarak kuruluşu gerçekleştirilen Enderun Mektebine başlangıçta devşirme sistemiyle Hristiyan tebaanın zeki ve yetenekli çocukları alınırdı.

Enderun Mektebine ait bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinden kaynaklanan eğitim uygulamalarındaki farklılaşmayı engellemek
- B) Müslüman, güvenilir, kabiliyetli devlet adamları yetiştirmek
- C) Müslüman ve gayrimüslimlerin kültürel açıdan kaynaşmasını sağlamak
- D) Devletin nitelikli asker ihtiyacını karşılamak
- E) Hristiyan unsurların devlet idaresine katılımını sağlamak

2. Divanühümayun, üyeleri hükümdarca belirlenmiş padişah adına yasama, yürütme, yargı yetkilerini kullanan bir kuruldur.

Divanühümayundaki;

- I. kalemiye,
- II. seyfiye,
- III. ilmiye

sınıflardan hangileri idari ve askerî işlerle ilgilenmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti'nde eğitim teşkilatı askerî, dinî, sivil, yaygın ve saray eğitimi olarak yapılandırılmıştır.

Aşağıdakilerden hangileri "Saray Eğitimi" kapsamında faaliyet gösteren okullardandır?

- A) Enderun – Harem
- B) Enderun – Sıbyan
- C) Medrese – Sıbyan
- D) Medrese – Harem
- E) Sahnıseman – Enderun

4. Osmanlı hükümdarları yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kendilerinde toplamışlardır. Ancak işlerin kolay yürüyebilmesi için bazı yetkilerini devlet adamlarına vermişlerdir. Buna rağmen son söz her zaman padişaha ait olmuştur. Devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı Divanühümayunda da yine son söz padişahındır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti monarşiyle yönetilmektedir.
- B) Padişahların yetkilerini dağıtmaları demokrasinin varlığını gösterir.
- C) Divanühümayun üyeleri seçimle belirlenmektedir.
- D) Devlet işlerinde padişahı bağlayan hiçbir kural yoktur.
- E) Kuruluşundan itibaren yönetimde teokratik bir anlayış vardır.

5. Murad Hüdavendigâr "ülke hanedanının ortak malıdır.", anlayışı yerine "ülke padişah ve oğullarındır." ilkesini kabul etmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde veraset sistemi düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) I. Murad tahta çıkarken kardeşlerini saf dışı bırakmak istemiştir.
- B) I. Murad zamanında yoğun taht mücadeleleri yaşanmıştır.
- C) Taht mücadeleleri en aza indirilmeye çalışılmıştır.
- D) Türk Devletleri içerisinde en fazla taht mücadelesi Osmanlı Devleti'nde olmuştur.
- E) Taht mücadeleleri yeni veraset sistemiyle son bulmuştur.

6.

1. Grup	2. Grup
---------	---------

I. Veziriazam	Seyfiye
II. Kaptanıderya	Seyfiye
III. Şeyhülislam	İlmiye
IV. Kazasker	Kalemiye
V. Defterdar	Kalemiye

Yukarıda 1. grupta verilen Divanühümayun üyelerinden hangisi, 2. grupta verilen Osmanlı bürokrasi sınıfı ile yanlış eşleştirilmiştir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7. Osmanlı Devleti'nde tahta çıkan padişah mutlak yönetme yetkisine sahipti. Son söz hakkı kendilerinde olmakla beraber, yönetime dair bazı yetkilerini devlet adamlarına verirdi. Padişahların çıkardığı kanunlar, şeri ve örfi kanunlara ters düşmemek zorundaydı. Şeri hükümler padişahın müdahalesine açık konular değildi. Ancak padişahlar bazı kanunları değiştirebilirdi.

Buna göre, Osmanlı padişahlarının yetkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yetkilerini sınırlandıracak hiçbir güç yoktur.
- B) Örfi kanunlar üzerinde değişiklik yapabilirlerdi.
- C) Kanun çıkarma yetkileri bulunmaktaydı.
- D) Devlet yönetimi konusunda her zaman son sözü söylerlerdi.
- E) Diledikleri zaman bazı yetkilerini devlet adamlarına verirdi.

8. Orhan Bey zamanında kurulan Divanihümayun Osmanlı Devleti'nde devlet işlerinin görüşülüp karara bağlandığı yerdir. Fatih'den itibaren Divanihümayuna veziriazamlar başkanlık etmeye başlamıştır. Bugünkü anlamda Bakanlar Kuruluna benzeyen Divanihümayun, aynı zamanda halkın şikayetlerinin iletildiği ve bazen padişahın da bu şikayetlere çözüm ürettiği yerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Divanihümayun, Orhan Bey zamanında kurulmuştur.
- B) Fatih'den itibaren sadrazamlar padişahdan daha yetkili bir duruma gelmiştir.
- C) Divanihümayunda önemli meseleler görüşülmüştür.
- D) Divanihümayuna halk doğrudan şikayette bulunmuştur.
- E) Divanihümayun yürütme yetkisini kullanmıştır.

9. Aşağıdakilerden hangisinin XIX. yüzyıla kadar Osmanlı padişahlarının görevleri arasında olduğu söylenemez?

- A) Üst kademe devlet memurlarını atamak
- B) Savaşa ve barışa onay vermek
- C) Orduya komuta etmek
- D) Ülkeyi anayasaya göre yönetmek
- E) Halkın refah ve güvenliğini sağlamak

10. Osmanlı Devleti'nde Enderun mektebindeki temel amaç; devlet adamlarını güvenilir, kabiliyetli ve iyi birer Müslüman olarak yetiştirmektir. Enderunda aşağıdan yukarıya doğru yedi oda bulunur ve öğrenciler kabiliyetlerine göre bu odalarda bir veya iki yıl kalırlardı. Yüksek öğretim düzeyinde eğitim öğretim yapılan enderunda matematik, tarih gibi derslerde en üst düzeyde eğitim verilirdi. Bunun yanı sıra talebeler yeteneklerine göre ok atma, ata binme, şiir, ciltcilik, spor gibi alanlarda da eğitim alırlardı.

Verilen bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Pozitif ilimlerde eğitim verilmiştir.
- B) Öğrenciler kabiliyetlerine göre sınıf atlamışlardır.
- C) Enderunda gayrimüslim çocuklar da eğitim görmektedirler.
- D) Spor ve sanat alanında da eğitim verilmiştir.
- E) Enderun mektebinde devlet adamı yetiştirilmiştir.

11. Fatih Sultan Mehmet Dönemi'nde hazırlanan kanunname ile padişahlara kardeş katli nizam-ı alem için serbest bırakılmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Devletin bekasının önemsendiği
- B) Merkeziyetçi yapının korunmaya çalışıldığı
- C) Veraset sisteminde düzenleme yapıldığı
- D) Taht kavgalarının önlenmek istendiği
- E) Padişahlığın belli kurallara bağlandığı

12. Osmanlı Devleti'nde seyfiye, kalemiye ve ilmiye gibi bürokrasinin en üst mercileri aşağıdakilerden hangisinde temsil edilmektedir?

- A) Divanihümayunda
- B) Topkapı Sarayında
- C) Enderun Mektebinde
- D) Orduda
- E) Dersaadette

Sultan ve Osmanlı Merkez Teşkilatı - 2

1. Osmanlı Devleti'nde saray, devlet yönetiminin merkezi ve Osmanlı hanedanının yaşadığı bir mekândı. Osmanlı sarayları genellikle devletin başkenti olan şehirlerde inşa edilmiştir.

Buna göre;

- I. Bursa,
- II. Edirne,
- III. İstanbul

şehirlerinden hangilerinde Osmanlı sarayı inşa edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. XV. yüzyıldan XIX. yüzyıla kadar Osmanlı Devleti'nin merkezi olan Topkapı Sarayı, üç bölümden oluşmaktaydı. Dış saray adı verilen Birun'da saray muhafızları ve çalışanları yer alırdı. İç sarayın ilk bölümü olan Enderun, devşirme devlet adamlarının yetiştirildiği bir okuldu. İç sarayın ikinci bölümü olan Harem ise padişah ve ailesinin özel yaşamının geçtiği yerdı.

Buna göre Topkapı Sarayı ile ilgili;

- I. Devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde de önemli bir rol üstlenmiştir.
- II. Uzun bir dönem Osmanlı Devleti'nin merkezi konumundadır.
- III. Saray çalışanlarının hepsi devşirme kökenlidir.

yargılarından hangisine ulaşamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı sarayının Enderun bölümünde bulunan görevlilerden biridir?

- A) Has Odabaşı
- B) Saray Ağası
- C) Çavuşbaşı
- D) Emir-i Âlem
- E) Ehli Hiref

4. Divanühümayun; din ve millet ayrımı yapmaksızın, hangi meslek grubundan olursa olsun herkese açıktı. Herhangi bir şekilde haksızlığa uğradığını düşünen ve mahallî kadılarca yanlış hüküm verildiğine inananlar, davalarını Divan'a getirebilirdi.

Bu duruma göre Osmanlı Devleti için aşağıdaki tanımlamalardan hangisi yapılabilir?

- A) Otoriter Devlet
- B) Laik Devlet
- C) Teokratik Devlet
- D) Sosyal Devlet
- E) Federatif Devlet

5. Osmanlı Devleti'nde kardeş katlini, dönemin şartları içerisinde değerlendirmek gerekir. Bu uygulama sayesinde önceki Türk devletlerinde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde bölünme yaşanmamıştır. Birliğini koruyup tek hükümdar otoritesini sağlayan Osmanlılar bu sayede Avrupa'ya karşı üstünlük kurmuştur. Olumsuz bir uygulama olarak görülen kardeş katli, 600 yıl devam eden büyük bir devletin var olmasındaki en önemli köşe taşlarından birisidir.

Buna göre,

- I. Tarihî olaylar, kendi dönemi içinde değerlendirilmelidir.
- II. Osmanlı Devleti'nin varlığını sürdürmesinde kardeş katli uygulaması tek başına etkili olmamıştır.
- III. Osmanlılar kardeş katli uygulaması ile kendinden sonraki Türk devletlerine örnek olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Divanühümayun ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Orhan Bey zamanında kurulmuştur.
- B) Devletin yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.
- C) Toplanma günleri zamanla değişmiştir.
- D) Yüksek mahkeme görevini de üstlenmiştir.
- E) Toplantılarda alınan kararlar Osmanlı hukukuna göre kanun sayılmıştır.

7. Günümüz tarih biliminin önemli şahsiyetlerinden biri olan Prof. Dr. İlber Ortaylı, Osmanlı sarayındaki harem için şunları söylemiştir: "Haremde yaşam hiç kolay değildir. Haremden bahseden insanların gerek burada yaşanan çetin hayatı gerekse buradaki yetenekli ve zeki kadınların yarattığı kültürel ortamı anlamadan hareme saygısızlık ettikleri çok açıktır. Harem eğlencelik bir yer değildir, her şeyden önce bir evdir. Hiç değilse her ailenin evi kadar saygı gösterilmesi gerekir."

Paragraf değerlendirildiğinde haremle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Haremle ilgili asılsız iddiaların olduğu
- B) Bir mahremiyetinin olduğu ve buna saygı gösterilmesi gerektiği
- C) Harem hayatının zorluklarla dolu olduğu
- D) Kadınların yalnızca güzellikleriyle ön plana çıkmadığı
- E) Zaman içinde değişime uğradığı

8. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde merkezi otoriteyi güçlendirmek için gerçekleştirilen uygulamalar arasında olduğu savunulamaz?

- A) Sancağa çıkma usulünün kaldırılması
- B) Veraset sisteminde düzenlemeler yapılması
- C) Kardeş katli uygulamasına geçilmesi
- D) Divanîhümayunun başkanlığının vezîriâzama devredilmesi
- E) Müsadere usulünün uygulamaya konulması

9. - - - türündeki eserlerin çok eskilere giden bir geleneği vardır. Bu tür eserler hem devrin hükümdarlarına ve devletin ileri gelenlerine hem de daha sonra bu görevi üstlenecekler yol göstermek, tavsiyelerde bulunmak amacıyla kaleme alınmıştır. Eserlerde siyaset konularına değinildiği gibi devletin işleyişi, idare şekilleri ve devlet ileri gelenlerinin taşıması gereken özelliklere dair bilgilere de yer verilmiştir.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Surname
- B) Fütüvvetname
- C) Siyasetname
- D) Kanunname
- E) Menâkıbname

10. Osmanlı devlet geleneğine göre padişahta bulunması gereken vasıflar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Her konuda adil olmalıdır.
- B) Kararlarını din ve töreden bağımsız bir şekilde almalıdır.
- C) Yalan ve iftiradan sakınmalıdır.
- D) Vefakâr olmalı, verdiği sözü yerine getirmelidir.
- E) İffet, hikmet sahibi ve cesur olmalıdır.

11. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde şehzadelerin sancağa çıkma usulüyle ilgili bir kavram değildir?

- A) Bed-i Besmele
- B) Çelebi Sultan
- C) Lala
- D) Şehzade Divanı
- E) Şehzade Sancağı

12. Osmanlı Devleti'nde sancağa çıkma usulü aşağıda yer alan hangi Osmanlı padişahının döneminde uygulamaya konulmuştur?

- A) II. Murad
- B) II. Mehmet
- C) III. Mehmet
- D) I. Bayezit
- E) I. Murad

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 1

1. I. Din
II. Mezhep
III. Dil

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı Millet Sistemi'nin dayandığı esaslardan biri değildir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. I. Mecusi
II. Yahudi
III. Hristiyan

Osmanlı Devleti'nde yukarıdaki dinî topluluklardan hangileri "ehl-i kitap" olarak kabul edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Millet Sistemi'nin özellikleri arasında yer almamaktadır?

- A) Zımmî statüsünün kaldırılmış olması
B) Yasal statüleri belirlenmiş dinî cemaatlerin millet olarak kabul edilmesi
C) Her cemaate kendine özgü bir düzen kurma imkânının verilmesi
D) Her cemaatin dinî ve iç işlerini düzenlemede serbest bırakılması
E) Her millet grubunun yönetimi ve devlet ile ilişkilerinin cemaat lideri tarafından yürütülmesi

5. - - - - bir peygamberin tebliğ ettiği dine inanan veya o dine mensup olan insanların meydana getirdiği topluluktur.

Cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Millet
B) Halk
C) Reaya
D) Ümmet
E) Tebaa

3. Osmanlı Devleti'nde kuruluştan itibaren Müslüman Türkler ile gayrimüslimler birlikte yaşamıştır. Ancak devlet ile gayrimüslim halk arasındaki ilişkilerin hukuki bir zemine oturtulması XV. yüzyılın ikinci yarısında gerçekleşmiştir.

Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim halk ile olan ilişkiler aşağıdaki padişahların hangisi döneminde hukuki zemine oturtulmuştur?

- A) Çelebi Mehmet
B) Fatih Sultan Mehmet
C) Yavuz Sultan Selim
D) Kanuni Sultan Süleyman
E) Yıldırım Bayezid

6. I. Müslüman olma
II. Asimilasyona tabi tutulma
III. Türkçe öğrenme

Yukarıdakilerden hangileri Klasik Çağ'da Osmanlı egemenliğindeki gayrimüslim halkın bir kısmının yaşadığı değişimlerden biridir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 1

7. Osmanlıların fethettikleri bir şehirde gerçekleştirdikleri faaliyetler aşağıda verilmiştir.

- I. Müslüman Türk nüfusun yerleştirilmesi
- II. Kadı ve subaşının tayin edilmesi
- III. Ana kilisenin camiye çevrilmesi
- IV. Nüfusun tahrir defterlerine kaydedilmesi

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde bu faaliyetler doğru bir şekilde sıralanmıştır?

- A) III - II - I - IV
- B) I - II - III - IV
- C) II - III - IV - I
- D) IV - I - III - II
- E) III - I - IV - II

8. Osmanlılarda fethedilen şehirlerde aşağıdakilerden hangisi Türklerin yerleştiği semtin merkezi konumunda olmuştur?

- A) Bedesten
- B) Ulu Cami
- C) Medrese
- D) İmaret
- E) Çarşı

9. Osmanlı şehirlerindeki mahalle halkı; cami ve mescitlerin dışında kahvehane, bozahane gibi mekânlarda veya düzenlenen panayır ve şenliklerde bir araya gelmiştir. Bu mekân ve faaliyetler Türk toplumunu kaynaştırıcı bir özelliğe sahiptir.

Bu sürecin bireyler arasında;

- I. sosyal bağların güçlenmesi,
- II. geleneklerin sürdürülmesi,
- III. inançların tazelenmesi

durumlarından hangilerinin yaşanmasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

10. Osmanlı toplumunda eğlence kültürünün bir parçası olan düğünler, insanların güzel zaman geçirdikleri şenliklere dönüşmüştür. Toplumun her sınıfından insanların katıldığı en görkemli şenlikler ise şehzadelerin sünnet törenleridir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı şenliklerinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Halk için bir rahatlama aracı ve moral olması
- B) Sergilenen zenginlik ve ihtişam ile devletin azametinin ortaya konulması
- C) Sadece Ramazan ayında düzenlenmesi
- D) Yapılan harcamaların ülkedeki ticari hayatta geçici de olsa bir hareketliliğe neden olması
- E) Yapılan etkinliklerin "surname" adı verilen eserlerde ayrıntılarıyla anlatılması

11. Osmanlı toplumu için dinî törenler, insanların kaynaştığı bir diğer etkinlik türüdür. Özellikle Ramazan ayı içinde yapılan törenler halk için farklı bir anlam ifade etmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toplumunda yaşanan Ramazan ayı eğlencelerinden biri değildir?

- A) Tophane'de top atılması
- B) Panayırların kurulması
- C) Hacivat ve Karagöz oyunlarının sergilenmesi
- D) Surre Alayı'nın düzenlenmesi
- E) Minareler arasında kandillerle ışık gösterileri yapılması

12. Aşağıdakilerden hangisi XVI. yüzyıldan itibaren Osmanlı ülkesinde toplumsal bir buluşma mekânı hâline gelmiştir?

- A) Cami
- B) Kahvehane
- C) Çarşı
- D) Bozahane
- E) Bedesten

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 2

1. I. İslam toprak hukuku
II. Türk-İslam Devletlerinin uygulamaları
III. Roma ve Bizans toprak sistemi
- Osmanlı Devleti toprak sistemini oluştururken yukarıdakilerin hangilerinden yararlanmışır?**

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı toprak sisteminde yer alan mirî arazinin özelliklerinden biri değildir?

- A) Topraktan alınan vergilerin tamamı iltizam sistemiyle toplanmıştır.
B) Mülkiyeti devlete ait olan topraklardır.
C) Bu toprakların kullanım hakkı, kira bedeli alındıktan sonra sözleşmeyle reayaaya bırakılmıştır.
D) Toprağı işleyen reaya, elde ettiği üründen belli oranlarda vergi ödemekle mükelleftir.
E) Mirî arazi, gelirlerinin kullanımına göre bölümlere ayrılmıştır.

3. I. Dirlik: Geliri doğrudan merkez hazinesine giden topraklardır.
II. Arpalık: Saray adamlarına ve ilmiye sınıfından bazı yüksek rütbeli kişilere çalıştıkları süre içinde maaşlarına ek olarak verilen ve emekli olduktan sonra da gelirini almaya devam ettikleri arazilerdir.
III. Malikâne: Maaş karşılığı verilen bu topraklar gelirine göre has, zeamet ve tımar olarak üçe ayrılmaktadır.
IV. Yurtluk ve Ocaklık: Bir bölgenin Osmanlı Devleti'ne katılmasında etkili olan ve devlete sadakatle bağlılıklarını bildiren mahallî beylere verilen arazilerdir.

Yukarıda yer alan mirî arazi türlerinden hangilerinin açıklaması yanlış olarak verilmiştir?

A) I ve II B) II ve III C) I ve III
D) I ve IV E) II ve IV

4. Osmanlı toprak sisteminde yer alan mülk arazi; mülkiyeti kişilere ait olan topraklardır. Bu araziler, mirî araziden bir miktarının hükümdar tarafından şahıslara verilmesiyle ya da yeni fethedilen bölgelerde daha önceden mülk olarak kullanılan yerlerin, sahiplerinde bırakılmasıyla meydana gelirdi. Bu tür arazilerin Osmanlı toprağı içindeki miktarı çok azdır. Geliri ve kullanma hakkı şahsın kendisine ait olan bu tür arazilere sahip olanlar; arazilerini satma, vakfetme ve hibe etme hakkına sahipti.

Buna göre mülk arazi ile ilgili olarak,

- I. Ekilebilir-dikilebilir alanlardan oluşur.
II. Arazi sahibi tasarruf hakkına sahiptir.
III. Devlet isterse bu arazilere el koyabilir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Klasik Dönem'de Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki toprak türlerinin hangisinden vergi alınmamıştır?

A) Dirlik B) Vakıf C) Öşri
D) Haracî E) Mukataa

6. Klasik Dönem Osmanlı Devleti'nde Müslümanlar, gayrimüslimlere oranla daha az ürün vergisi ödemekteydi.

Bunun nedeni olarak;

- I. İslam hukukunun uygulanıyor olması,
II. gayrimüslimlerin Müslüman olmaya teşvik edilmesi,
III. Müslüman arazilerinin verimsiz olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulamaz?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 2

7. Klasik Çağ'da Osmanlı toprak sisteminde yer alan çiftthane sisteminde temel üretim birimi olarak aşağıdakilerden hangisi kabul edilmiştir?

- A) Bağlar
- B) Bahçeler
- C) Meralar
- D) Değirmenler
- E) Bir çift öküzün işleyebileceği arazi

8. Aşağıdakilerden hangisi çiftthane sisteminin Osmanlı Devleti'ne sağladığı yararlarından biri değildir?

- A) Mülk araziye genişletme
- B) Büyük çiftliklerin oluşmasını önleme
- C) Tarımın belirli ellerde toplanmasını engelleme
- D) Toprakların bağımsız işletilmesini sağlama
- E) Toprak ve reaya üzerinde kontrolü sürdürme

9. Osmanlı Devleti'nin ekonomisinin temelinde, toplumun ve devletin ihtiyaçlarını karşılamak vardı. Bu anlayışla devleti yönetenler iktisadi hayatı düzenlerken belirli ilkelere göre hareket ederlerdi.

- - - - ilkesine göre ekonomik faaliyetlerin amacı, ülke içinde mal ve hizmet arzının mümkün olduğu kadar bol, kaliteli ve ucuz olmasını sağlamaktır.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Gelenekçilik
- B) Yerli Üretim
- C) İaşecilik
- D) Seri Üretim
- E) Feodal Üretim

10. İslam Devletlerinde, esnaf örgütlerinin yapılanma şekli aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Lonca - Ahilik - Fütüvvet
- B) Fütüvvet - Ahilik - Lonca
- C) Ahilik - Lonca - Fütüvvet
- D) Lonca - Fütüvvet - Ahilik
- E) Fütüvvet - Lonca - Ahilik

11. I. Şeyh
II. Kethüda
III. Yiğitbaşı

Yukarıdakilerden hangileri Lonca Teşkilatının görevlileri arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi Lonca Teşkilatının yürüttüğü faaliyetlerden biri değildir?

- A) Ülkenin ham madde ihracatını denetlemek
- B) Mesleğe çırak kazandırmak
- C) Ham madde temin ederek üyelere dağıtmak
- D) Üretilen malların standartlara uygunluğunu kontrol etmek
- E) Meslek mensupları arasında dayanışmayı sağlamak

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 3

1. Osmanlı Devleti'nde fiyatları denetim altında tutmak amacıyla ilk dönemlerden itibaren başvurulanan - - - - uygulaması başta ekmek, buğday, un olmak üzere temel ihtiyaç maddelerine konan azami ve asgari fiyattır. Böylece bir malın en fazla veya en az kaç paraya satılabileceğini devlet belirlemiş olurdu.

Paragrafta boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Tanzim
B) Gedik
C) Narh
D) Pencik
E) Gulâm

2. Osmanlı Devleti'nde esnaf ahlakına uymayan veya standartlar dışında mal üreten esnaf, üyesi olduğu lonca tarafından cezalandırılırdı.

Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nde esnaf-lara verilen cezalardan biri değildir?

- A) Sürgün
B) Esnafıktan men etme
C) Mallara el koyma
D) Selam ve yardımı kesme
E) Hapis

3. Osmanlılarda esnafın bağışları ile oluşturulan orta sandığı ve teavün (yardımlaşma) sandığı gibi sandıklar üyeler arasında bir yardım düzeni oluşturmuş, sosyal güvenceyi sağlamıştır.

Bu yardım sandıklarının;

- I. üyelerine maddi destek sağlamak,
II. yaşlılık, hastalık veya sakatlık sebebiyle iş göremez duruma düşmüş üyelerin geçimlerini temin etmek,
III. üyelerine tedavi yardımında bulunmak

amaçlarından hangilerini gerçekleştirmeye çalıştığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

4. Osmanlılarda esnafın bir mesleği yapabilme yetkisi aşağıdakilerden hangisiyle tanımlanmıştır?

- A) İcazet
B) Berat
C) Gedik
D) Nişan
E) Paye

5. I. Köy ve şehirlerin imar edilmesi
II. Dinî hizmetlerin sürdürülmesi
III. Askerî harcamaların finanse edilmesi

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı vakıflarının gerçekleştirdiği faaliyetlerden biri değildir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. I. Esnaf arasında en alt basamakta bulunan, ustasına itaat eden ve girdiği meslek dalının geleneklerine uyan kişidir.
II. Üretime yardım eder, yaptığı işler lonca ustalarına gösterilir ve ustalığa geçişi törenle gerçekleştirilirdi.
III. Esnaf içerisinde çıkılacak en yüksek basamaktır. Bu mertebeye olmak için mesleğin inceliklerini öğrenmek yeterli olmayıp aynı zamanda gedik sahibi olunması gerekir.

Tanımları verilen esnaf kademelerinin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

	<u>Çırak</u>	<u>Kalfa</u>	<u>Usta</u>
A)	II	I	III
B)	I	II	III
C)	III	I	II
D)	II	III	I
E)	I	III	II

Klasik Çağda Osmanlı Toplum Düzeni - 3

7. Aşağıdakilerden hangisi narh uygulamasının özelliklerinden biri değildir?

- A) Fiyatların malın kalitesine göre tespit edilmesi
- B) Malın kalitesini belli bir düzeyde tutan uygulama olması
- C) Fiyatlar belirlenirken halkın alım gücünün dikkate alınması
- D) Esnafa ham madde teminini sağlaması
- E) Haksız rekabetin önlenmeye çalışılması

8. Sahibi bulunduğu bir mülkü toplumun yararına ebedî olarak tahsis eden yani vakfeden kişiye - - - -, vakfedilen mala - - - - denirdi. Vakfın işleyişini, amaçlarını anlatan ve vakfın tüzüğü kabul edilen - - - - nin, kadının onayından geçmesi gerekirdi. Vakfın idarecisi olan - - - -; vakıfla ilgili idari, mali her türlü işlemde sorumluydu.

Paragrafta boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) Vâkıf - Mevkuf - Vakfiye - Mütevellî
- B) Mevkuf - Vakfiye - Mütevellî - Vâkıf
- C) Vakfiye - Mütevellî - Vâkıf - Mevkuf
- D) Mütevellî - Vâkıf - Mevkuf - Vakfiye
- E) Vâkıf - Mütevellî - Vakfiye - Mevkuf

9. Osmanlı Devleti'nde bayındırlık ve imar faaliyetlerinin önemli bir kısmı vakıflar aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi vakıf eserlerinden biri değildir?

- A) Medrese
- B) Tersane
- C) İmarethane
- D) Çeşme
- E) Cami

10. I. Toplumsal birlik ve bütünlüğü sağlaması
II. Yaygın eğitim kurumu işlevi görmesi
III. Ortak bir kültür ve kimlik oluşturmaları

Yukarıdakilerden hangileri Osmanlı külliyelerinin fonksiyonlarından biri olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. “Bu pişirilen yemeklerden fakara olan herkese, ilim öğrenen medresenin talebelerine, söz konusu külliyyede bulunan âlim ve salih kimselere, bu imarethaneye gelen ister fakir ister zengin olsun tüm misafirlere ikram edile... Bu arada muhtaç durumda olup da karnını doyurmak isteyen hiç kimseye engel çıkarılmaya...”

Muhtaçlara Aşevi Vakfı Vakfiyesinden

Yukarıdaki paragraf değerlendirildiğinde,

- I. İnsana hizmet anlayışı ön plandadır.
- II. İmarethane dinî bir kurumdur.
- III. Kişiler arasında ayırım yapılmamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisi vakıfların kurulmasında etkili olan değer yargılarından biri değildir?

- A) Sorumluluk
- B) İyilik
- C) Şefkat
- D) Bireysellik
- E) Yardımlaşma

KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ
COĞRAFYA

Dünya'nın Tektonik Oluşumu ve Jeolojik Zamanlar

1. Türkiye'nin tektonik oluşum süreci ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Toros Dağları üçüncü jeolojik zamanda oluşmuştur.
- B) Türkiye'nin bulunduğu alanda İkinci Jeolojik Zaman'da Tethis Denizi oluşmuştur.
- C) İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı Kuvaterner'de oluşmuştur.
- D) Zonguldak'taki taş kömürü yatakları Birinci Jeolojik Zaman'da oluşmuştur.
- E) Türkiye bugünkü genel görünümünü Birinci Jeolojik Zaman'da kazanmıştır.

2. I. Taş kömürü yatakları oluşmuştur.
II. Hersiniyen ve Kaledoniyen kıvrımları oluşmuştur .
III. Alp-Himalaya kıvrım sistemi oluşmuştur.
IV. Türkiye'nin bulunduğu alanda Tethis Denizi oluşmuştur.

Yukarıdaki oluşumlardan hangileri (Paleozoik) I. Jeolojik Zaman'a ait özelliklerdendir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) III ve IV

3. Birbirinden uzaklaşan iki okyanusal levha sınırında, okyanus tabanında volkanizma faaliyetlerinin görülmesine bağlı olarak okyanus ortası sırtlar oluşmaktadır.

Buna göre harita üzerinde numaralanmış yerlerin hangisinde bu yer şeklinin oluşması beklenir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

4. • İlk kara bitkileri ortaya çıkmıştır.
• Hersiniyen ve Kaledoniyen kıvrımları oluşmuştur.
• Taşkömürü yatakları bu zamanda oluşmuştur.

Yukarıda özellikleri verilen jeolojik zaman veya dönem hangisidir?

- A) Paleozoyik
- B) Mesozoyik
- C) Tersiyer
- D) Kuvaterner
- E) Prekambrien

5. Aşağıdaki harita üzerinde aynı tür canlı fosillerinin görüldüğü bazı yerler gösterilmiştir.

Bu yerlerde aynı tür canlı fosillerinin görülmesi;

- I. kıtaların hareket hareket ettiği,
- II. kıtaların oluşum sürelerinin farklı olduğu,
- III. magmanın yerkabuğunun içerisinde katılaştığı

oluşumlardan hangilerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

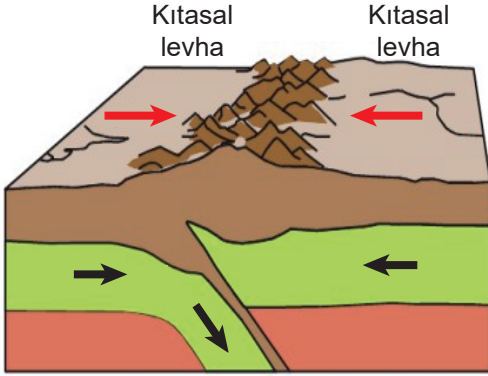
6. Yer kabuğu yapboz parçaları gibi birbirine tutturulmuş on iki büyük ve çok sayıda küçük levhalardan oluşmuştur. Bu levhalar manto üzerinde birbirine yaklaşma ve birbirinden uzaklaşma hareketi gösterirler.

Levhaların hareket etmesine neden olan temel kuvvet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Volkanik faaliyetler
- B) Orojenik hareketler
- C) Epirojenik hareketler
- D) Buzul hareketleri
- E) Mantodaki konveksiyonel hareketler

Dünya'nın Tektonik Oluşumu ve Jeolojik Zamanlar

7. Aşağıdaki görselde iki kıtasal levhanın hareketi gösterilmiştir.

Bu hareket sonucunda aşağıdaki yer şekillerinden hangisi oluşur?

- A) Okyanus sırtları B) Sıradağlar
C) Kıtalar D) Volkanik dağlar
E) Okyanus hendekleri
8. Aşağıdakilerden hangisi Kuvaterner dönemde meydana gelmiştir?
- A) Günümüzdeki iklimlerin oluşması
B) Petrol madeninin oluşması
C) Pangea kıtasının oluşması
D) Taş kömürü yataklarının oluşması
E) Himalaya dağlarının oluşması

9. Levhalar tıpkı suyun üzerinde yüzen bir sal gibi mantonun üzerinde dengededir. Levhaların ağırlıklarının artması veya azalması bu dengenin bozulmasına neden olur. Ağırlığı azalan levha yükselirken, ağırlığı artan levha alçalır ve mantoya baskı yapar.

Buna göre kıtasal bir levhanın ağırlığının artmasında;

- I. kıta üzerindeki bitki örtüsünün tahrip edilmesi,
II. kıta üzerinde geniş buzul kütlelerinin oluşması,
III. kıta üzerindeki yüksek alanların dış kuvvetler tarafından aşındırılması

olaylarından hangileri etkilidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Aşağıdakilerden hangisi yerin iç yapısı hakkında bilgi vermez?

- A) Deprem dalgaları B) Volkanik patlamalar
C) Maden kuyuları D) Püskürük kayalar
E) Okyanus dalgaları

11. Aşağıda yerkürenin farklı katmanlarına ait özellikler verilmiştir.

- I. Sıcaklık ve yoğunluğun en fazla olduğu katmandır.
II. Akışkan halde bulunan magma külesinden oluşmaktadır.
III. Yerkürenin en dış katmanını oluşturur.

Bu özelliklerin ait olduğu yerküre katmanları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A) Çekirdek	Manto	Yer kabuğu	
B) Yer kabuğu	Manto	Çekirdek	
C) Çekirdek	Yer kabuğu	Manto	
D) Manto	Çekirdek	Yer kabuğu	
E) Manto	Yer kabuğu	Çekirdek	

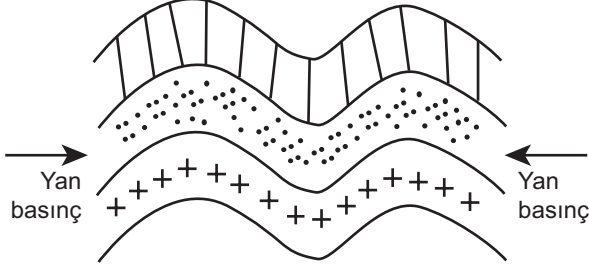
12. Yer kabuğu yoğunlukları ve bileşimleri birbirinden farklı iki tabakadan oluşur. Bunlardan biri; silisyum ve alüminyum bakımından zengin olan, kıtasal (granitik) kabuk adı verilen tabakadır. Bu tabakaya.....I.....adı da verilir. Bu tabaka karalarda daha kalın iken okyanusların altında daha incedir. Diğeri ise silisyum ve magnezyum bakımından zengin olan okyanusal (bazaltik) kabuk adı verilen tabakadır. Bu tabakayaII..... adı da verilir.

Yukarıdaki metinde I ve II numaralı boşluklara yazılması gereken kavramlar aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II
A) Sima	Manto	
B) Sial	Sima	
C) Manto	Sima	
D) Sial	İç çekirdek	
E) Dış çekirdek	Sial	

İç Kuvvetlerin Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

1. Aşağıda yan basınçlar sonucunda oluşmuş kıvrımlı bir yapı kesiti verilmiştir.

Bu yapının oluşmasında aşağıdaki kuvvetlerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Deprem B) Volkanizma C) Orojenez
D) Akarsular E) Buzullar
2. Yer kabuğunun tabakları arasına kadar sokulan magmanın bu alanlarda soğuması sonucunda bazı yer şekilleri oluşmaktadır. Bu şekiller, dış kuvvetlerin etkisiyle üstteki tabakanın aşınması sonucu da zaman zaman yüzeye çıkabilir.

Aşağıdakilerden hangisi bu şekilde oluşan yer şekillerinden biri değildir?

- A) Dayk B) Lakolit C) Sill
D) Krater E) Batolit
3. Geçmiş jeolojik zamanlarda, Türkiye'nin günümüzde bulunduğu konum üzerinde Tethys adında bir deniz kütlesinin bulunduğu bilinmektedir.

Bu bilgiye kanıt olarak;

- I. Anadolu Yarımadası üzerinde, dağların zirve kesimlerinde deniz ekosistemine ait fosillerin bulunması,
II. Ege Denizi kıyılarında irili ufaklı birçok adanın bulunması,
III. Türkiye'de dağların genellikle doğu-batı yönünde uzanması

verilenlerden hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. Sekoya ağacı üzerinde duran bir kelebekle röportaj yaptığınızı düşünün. Sekoya ağacı binlerce yıl yaşarken kelebek ancak 3 veya 5 gün yaşayabilir. Kelebeğe üzerinde durduğu cismi canlı olarak algılayıp algılamadığını sorduğumuzda: " Ben 3 gündür buradayım ve tek bir hareket bile hissetmedim." cevabını alırsınız. Aynı husus ortalama ömrü 60 ile 80 yıl arasında değişen insanoğlu için de geçerlidir. Üzerinde yaşadığımız yer kabuğunun hareketli olduğunu, ancak hissedebileceğimiz bazen de yıkıcı olabilen sarsıntılarla algılayabiliyoruz.

Parçaya bakıldığında

- I. Yer kabuğunun hareketli olduğu
II. İnsanların yer kabuğunda meydana gelen hareketleri her zaman hissetmediği
III. Yer kabuğu hareketlerinin bazen insanlara zarar verdiği

ifadelerden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdaki haritada volkanik alanların dağılışı gösterilmiştir.

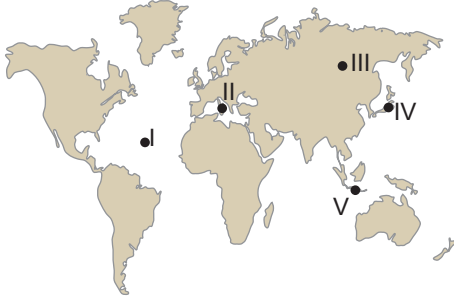

Buna göre aşağıdaki ülkelerden hangisinde volkanik faaliyetlerin daha az görülmesi beklenir?

- A) İtalya B) Şili C) Japonya
D) Norveç E) Yeni Zelanda

İç Kuvvetlerin Yer şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

6. Aşağıda harita üzerinde beş farklı yer işaretlenmiştir.

Bu yerlerden hangisinde tektonik depremlerin daha az görülmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Yer kabuğu uzaydan bakıldığında tek bir parçadan oluşmuş gibi görünür. Ancak yapılan araştırmalar, yer kabuğunun yap boz gibi birbirini tamamlayan parçalardan oluştuğunu göstermiştir. Bu parçalar manto üzerinde hareket halindedirler.

Bu hareketlerin temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilir?

- A) Yer kabuğunun zayıf noktalarında volkanik faaliyetlerin görülmesi
B) Manto içerisindeki magmanın dikey yönde hareket etmesi
C) Levhaların manto tabakası üzerinde yükselip alçalması
D) Yeryüzünde yaşanan iklim değişimleri
E) Yer kabuğunun sert bir yapıda olması

8. Depremlerin şiddeti, depremlerin doğal çevre ve insanlar üzerindeki etkisi oranında değişmektedir.

Buna göre depremlerin şiddeti üzerinde;

- I. depremlerin büyüklüğü,
II. binaların depreme karşı dayanıklılığı,
III. insanların deprem olaylarına karşı aldığı önlemler

verilenlerden hangileri etkili olur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Yer kabuğunu oluşturan levhalar, manto tabakası üzerine yaptığı basınç ve manto tabakasının yoğunluğu oranında dengede dururlar. Buna izostatik denge adı verilmektedir.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu denge üzerinde etkili değildir?

- A) Levhaların üzerinde örtü buzullarının oluşması
B) Dış kuvvetlerin levhalar üzerinde aşındırma faaliyetlerinde bulunması
C) Volkanik faaliyetler sonucunda volkanik platoların oluşması
D) Yerleşim alanlarının genişlemesi
E) İklim değişimleri sonucunda büyük buzul kütlelerinin erimesi

10. Aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşumunda epirojenik hareketler etkili olmuştur?

- A) Tafoni B) Kaldera C) Sirk gölü
D) Traverten E) Kıyı taraçası

11. Yer kabuğunu oluşturan levhaların sınırlarında, deprem ve volkanik patlama afetlerinin yaşanma ihtimali daha yüksektir.

Buna göre haritada işaretlenen yerlerden hangisinde bu ihtimal daha yüksektir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkiye'de İç Kuvvetler

1. Esnek olmayan levhalar yan basınçlara uğradığında kırılırlar. Bu olay dağ oluşumuna neden olan olaylar arasındadır.

Buna göre haritada işaretlenen dağlardan hangisi bu şekildeki oluşuma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Uludağ B) Bey Dağı C) Yunt Dağı
D) Kaçkar Dağı E) Erciyes Dağı

2. Batı Anadolu'da levhaların hareketi sonucu kırılma ile oluşmuş ve denize dik uzanan dağlar yer alır.

Bu durum Batı Anadolu'da aşağıda verilenlerden hangisi üzerinde etkili olmamıştır?

- A) Denizel hava kütlelerinin iç kısımlara ulaşması
B) Karayollarının doğu- batı yönünde uzanması
C) Ege denizi kıyısında bulunan limanların hinterlandının geniş olması
D) Akarsuların grabenler içerisinde doğu-batı yönünde akması
E) Kızılçam ağaçlarının tahrip edilmesi sonucu maki bitki örtüsünün oluşması

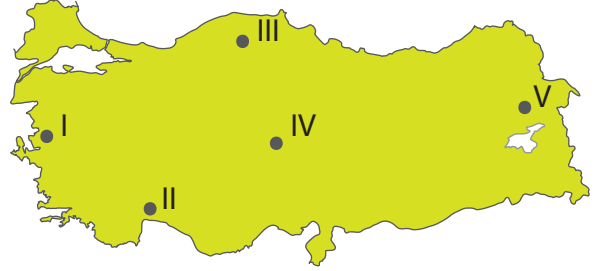
3.

Harita üzerinde dağılışı gösterilen doğal unsur aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağlar B) Akarsular C) Ovalar
D) Platolar E) Karstik alanlar

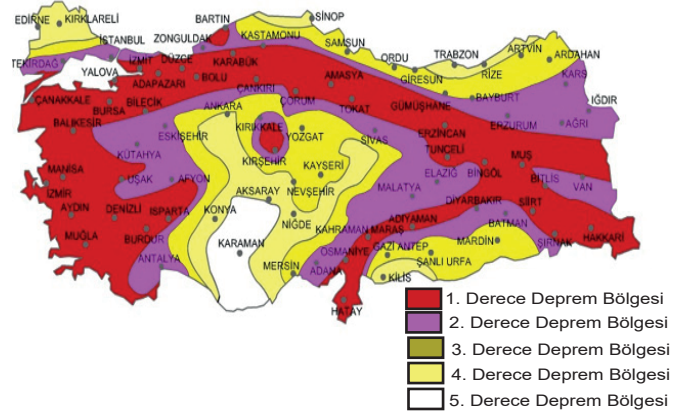
4. Orojenezin etkili olduğu yerlerde yer kabuğunun sert bölümleri kıvrılmadığı için yer yer kırılır. Bu kırılmalar sonucunda bazı kesimler yükselir, bazı kesimler ise çökerek alçalır. Yükselen kesime horst, alçalana kesime ise graben denir.

Buna göre harita üzerinde numaralanmış yerlerin hangisinde horst ve graben oluşumu görülür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Aşağıdaki harita üzerinde fay hatlarının dağılışı gösterilmiştir.

Fay hatlarının dağılışı göz önüne alındığında Türkiye ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Karstik alanlar geniş yer tutar.
B) Jeotermal enerji potansiyeli yüksektir.
C) Levhaların birbirinden uzaklaştığı alanda yer alır.
D) Yeraltı suları bakımından zengin potansiyele sahiptir.
E) I. Jolojik Zaman'da oluşmuş araziler geniş yer tutar.

Türkiye’de İç Kuvvetler

6. Türkiye’nin Alp Himalaya Orojenez sisteminde yer alması;

- I. Karasal iklim özelliklerinin görülmesi
- II. Tektonik depremlerin yaygın olması
- III. Ortalama yükseltisinin fazla olması

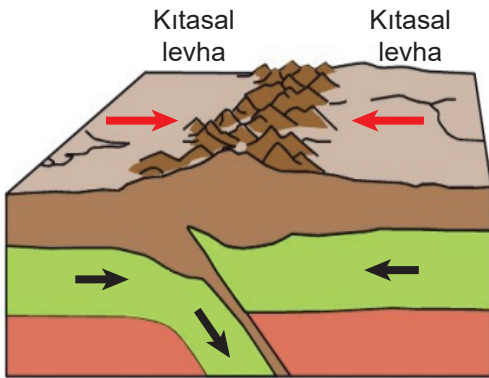
verilenlerden hangileri üzerinde doğrudan etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Ülkemizin yer şekilleri hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Yerkabuğu hareketleri sonucu Karadeniz kıyıları boyunca doğu-batı yönünde uzanan sıradağlar yer alır.
- B) Batı Anadolu’da levha hareketleri sonucu kırılma ile oluşmuş çöküntü ovaları yer alır.
- C) Anadolu’da Epirojenik hareketlere bağlı yükselmeler meydana gelmiştir.
- D) Karadeniz kıyılarında volkanizma sonucunda oluşmuş volkan konileri yer alır.
- E) Batı Anadolu’nun büyük bir kısmında deprem riski yüksektir.

8. Aşağıdaki görselde kıtasal levhaların birbirine yaklaşması sonucu oluşan kıvrım dağlar sembolize edilmiştir.

Buna göre aşağıdaki dağlardan hangisi bu şekilde oluşmuştur?

- A) Ağrı Dağı B) Küre Dağları C) Erciyes Dağı
D) Hasan Dağı E) Yunt Dağı

9. Aşağıdaki yer şekillerinden hangisinin oluşumunda iç kuvvetlerin doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Çukurova Deltası B) Pamukkale Travertenleri
C) Toros Dağları D) Damlatış Mağarası
E) Çarşamba Ovası

10. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerden hangisinde tektonik deprem oluşma ihtimali diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki harita üzerinde bazı ovalar gösterilmiştir.

Bu ovaların oluşmasında;

- I. Orojenik hareketler
- II. Depremler
- III. Yer altı suları
- IV. Buzullar

verilen kuvvetlerden hangilerinin etkisinden söz edilebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Kayaçlar ve Yeryüzü Şekilleri

1. Granit, bazalt, andezit ve tüf gibi kayaçların yaygın olarak bulunduğu bir alan ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenir?

- A) Yağış rejimi düzenlidir.
- B) Ortalama yükseltisi fazladır.
- C) Doğal bitki örtüsü ormandır.
- D) Volkanik topraklar bulunmaktadır.
- E) Kimyasal tortul kayaçlar bulunmaktadır.

2. Kimyasal tortul kayaçların yaygın olarak bulunduğu bir alanda aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin daha kolay oluşması beklenir?

- A) Lapyra B) Falez C) Peribacası
- D) Kırgıbayır E) Tombolo

3. Püskürük ve tortul kayaçlar yüksek sıcaklık ve basınç altında kalarak değişime uğrarlar. Bu şekilde oluşan kayaçlara başkalaşım kayaçları denilmektedir.

Aşağıda verilen kayaçlardan hangisi bu şekilde oluşmuştur?

- A) Konglomera B) Andezit C) Gabro
- D) Kumtaşı E) Mermer

4.

Travertenler

Peribacaları

Görselde verilen yer şekillerinin oluşmasında etkili olan kayaç türleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

Travertenler	Peribacaları
A) Kimyasal tortul	Volkanik
B) Kırıntılı tortul	Başkalaşım
C) Organik tortul	Volkanik
D) Volkanik	Kimyasal tortul
E) Başkalaşım	Kimyasal tortul

5. I. Boğaz vadiler
II. Polye ovaları
III. Delta ovaları

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangileri kimyasal tortul kayaçların çözülmesi sonucunda oluşmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

6. I. Volkanik taşlar
II. Sel rejimli sular
III. Kimyasal tortul taşlar
IV. Metamorfik kayaçlar

Yukarıda verilen faktörlerden hangileri peribacalarının oluşması üzerinde etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

7. Aşağıda granit blokların fiziksel ve kimyasal yollarla ayrışması sonucunda oluşmuş bir yer şekli gösterilmiştir.

Tor topoğrafyası

Bu yer şeklinin oluşmasında;

- I. kayacın yapısı,
- II. iklim koşulları,
- III. günlük sıcaklık farkları

verilenlerden hangileri etkili olmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
- D) II ve III E) I, II ve III

Kayaçlar ve Yeryüzü Şekilleri

8. I. Tabakalar halinde oluşmuşlardır.
II. Soğuma yerin derinliklerinde gerçekleşmiştir.
III. Sertlik derecesi yüksektir ve aşınmaya karşı dirençlidirler.

İç püskürük kayaçlar ile ilgili yukarıda verilenlerden hangileri söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Büyük su kütlelerinin tabanında ya da kenarlarında kum tanelerinin doğal bir çimento yardımıyla birleşmesi sonucunda kum taşı oluşmaktadır.

Kum taşı oluşum özelliklerine göre aşağıdaki kayaç türlerinden hangisi içerisinde yer alır?

- A) Başkalaşım B) Dış püskürük
C) İç püskürük D) Fiziksel tortul
E) Organik tortul

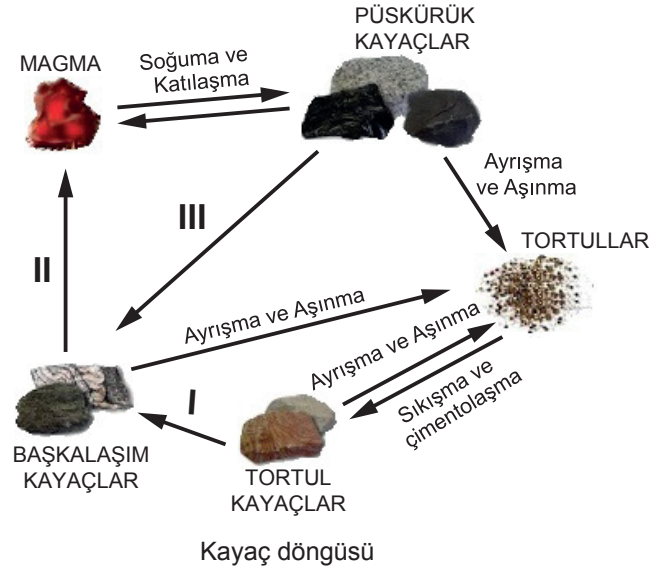
10.

Harita üzerinde numaralandırılarak verilen alanların hangisinde kimyasal tortul kayaçların aşınması ile oluşan yer şekilleri diğerlerine göre daha yaygındır?

- A) I B) II C) III. D) IV E) V

11. Aşağıdaki şemada kayaç döngüsü gösterilmiştir.

Buna göre, I, II ve III numaralı alanlara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

I	II	III
A) Ayrışma	Basınç	Erime
B) Ayrışma	Aşınma	Erime
C) Erime	Ayrışma	Basınç
D) Erime	Ayrışma	Aşınma
E) Basınç	Erime	Basınç

12. I. Elmas
II. Granit
III. Konglomera

Yukarıdaki kayaçların oluşumlarına göre doğru sınıflandırılması aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

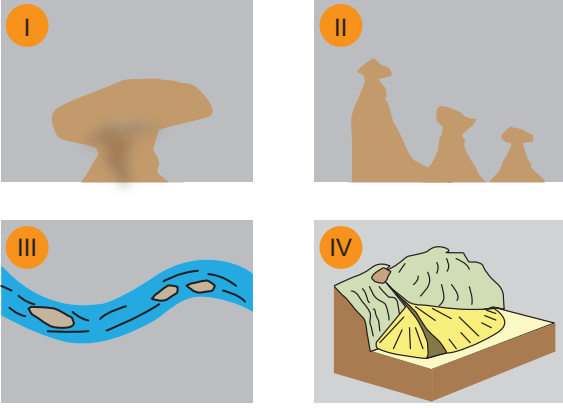
I	II	III
A) Tortul	Püskürük	Başkalaşım
B) Püskürük	Tortul	Başkalaşım
C) Başkalaşım	Püskürük	Tortul
D) Tortul	Başkalaşım	Püskürük
E) Püskürük	Başkalaşım	Tortul

Dış Kuvvetlerin Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

1. Aşağıda verilen yeryüzü şekillerinden hangisinin oluşumu üzerinde akarsuların hem aşındırma hem de biriktirme faaliyetleri etkili olmuştur?

- A) Taraça B) Dev kazanı C) Irmak adası
D) Delta ovası E) Çentik vadi

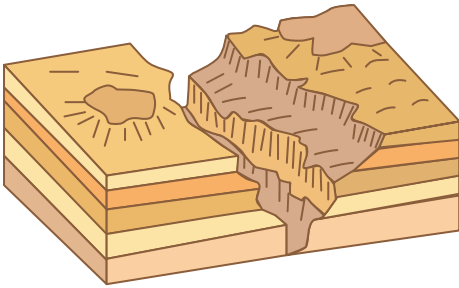
2.

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangileri akarsuların biriktirme faaliyetleri sonucunda oluşmuştur?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Görselde bir kanyon vadi kesiti verilmiştir.

Bu yer şeklinin özellikleri arasında:

- I. Genellikle kalker kayacının yaygın olduğu arazilerde oluşurlar.
- II. Akarsuların derine aşındırması sonucunda oluşmuştur.
- III. Ülkemizde Göksu Nehri üzerinde örnekleri mevcuttur.

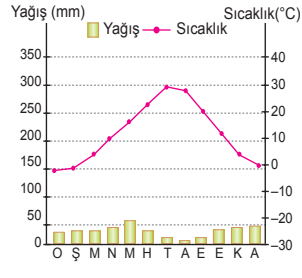
verilenlerden hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

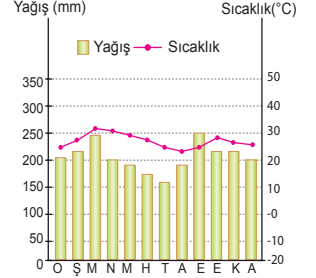
4. Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde rüzgâr aşındırma ve biriktirme faaliyetleri daha yaygın olarak görülmektedir.

Buna göre aşağıda verilen iklim grafiklerinden hangisinin bölgesinde rüzgâr aşındırma ve biriktirme faaliyetlerinin daha yaygın olması beklenir?

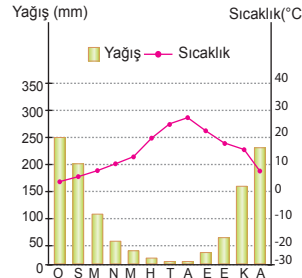
A)

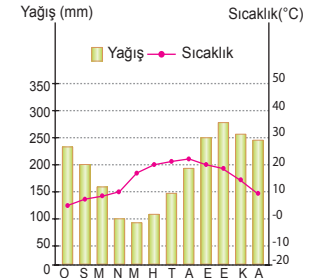
B)

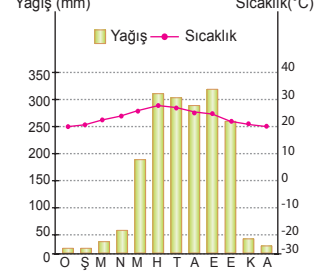
C)

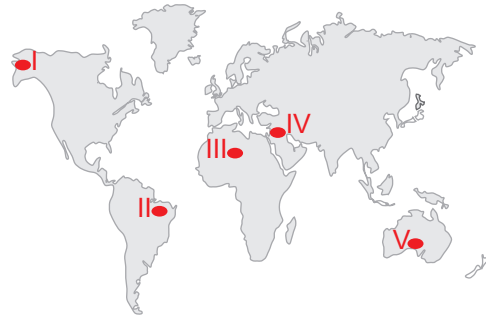
D)

E)

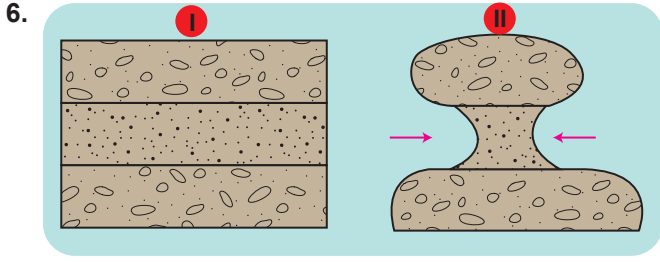
5. Soğuk iklim bölgelerinde buzul aşındırma ve biriktirme faaliyetleri yaygın olarak görülmektedir.

Haritada numaralanmış yerlerin hangisinde buzul aşındırma ve biriktirme faaliyetleri görülür?

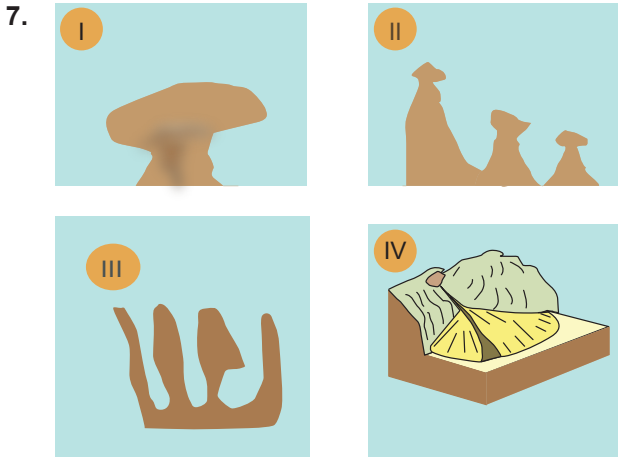
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Dış Kuvvetlerin Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkileri

Görselde oluşum aşamaları verilen yer şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mantar kaya B) Barkan C) Tafoni
D) Kumul E) Lös

Yukarıdaki yer şekillerinden hangileri karstik aşınma sonucunda oluşmuş yeryüzü şekillerine örnektir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Bir akarsuyun boyuna profilinin eğimi kısa mesafede büyük oranda artıyor ise bu akarsu üzerinde aşağıda verilen yer şekillerinden hangisinin oluşması beklenir?

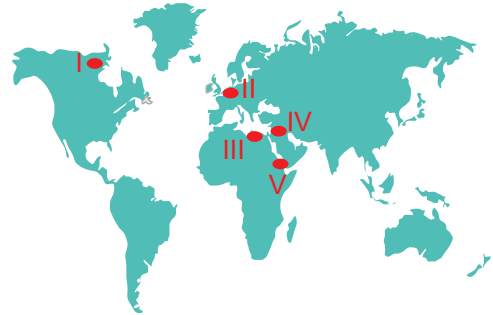
- A) Dev kazanı B) Traverten C) Peribacası
D) Menderes E) Irmak adası

9. I. Dalgaların taşıdıkları küçük boyutlu malzemelerin kıyıda birikmesi sonucunda oluşurlar.
II. Kıyı oklarının bir koy veya körfezin önünü kapamasıyla meydana gelir.
III. Kıyı oklarının bir adayı karaya bağlamasıyla oluşan şekillerdir.

Özellikleri verilen yer şekilleri aşağıdakilerden hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Lagün	Tombolo	Kumsal
B)	Kumsal	Lagün	Tombolo
C)	Kumsal	Tombolo	Lagün
D)	Lagün	Kumsal	Tombolo
E)	Tombolo	Lagün	Kumsal

10.

Gelgit kuvvetinin fazla olduğu yerlerde akarsuların ağız kısımlarının genişlemesi sonucunda oluşan kıyı tiplerine, haritada verilen yerlerden hangisinde rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıda verilen kıyı tiplerinden hangisinde gerçek kıyı uzunluğu ile kuş uçuşu uzaklık arasındaki farkın diğerlerine göre daha az olduğu söylenebilir?

- A) Boyuna kıyı tipi
B) Dalmaçya tipi kıyı
C) Haliçli kıyı
D) Fiyort tipi kıyı
E) Skyer tipi kıyı

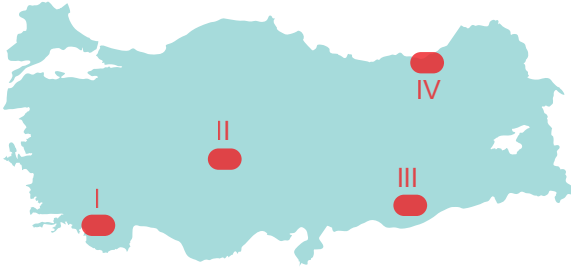
Türkiye’de Dış Kuvvetlerin Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkisi

1. Konya-Karapınar ve çevresi rüzgâr aşındırma ve biriktirme kuvvetinin etkili olduğu yerler arasındadır. Bu durum yörede maddi veya manevi hasarlara neden olabilmektedir. Örneğin 2016 yılının Eylül ayında yaşanan kum fırtınaları, görüş mesafesini azaltması sonucunda trafik kazalarına neden olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu olayları önlemek için alınacak tedbirler arasında gösterilir?

- A) Yerleşim alanlarını genişletmek
B) Araziyi eğime paralel şekilde sürmek
C) Tarımsal üretim alanlarını daraltmak
D) Ağaçlandırma faaliyetlerinde bulunmak
E) Arazi üzerinde su kuyuları açmak

2. Aşağıda Türkiye haritası üzerinde dört farklı alan işaretlenmiştir.

Bu alanlardan hangi ikisinde rüzgâr aşındırma ve biriktirme şekillerine daha çok rastlanır?

- A) I ve II. B) I ve IV. C) II ve III.
D) II ve IV. E) III ve IV.

3. Rüzgâr aşındırma ve biriktirme kuvvetinin etkili olduğu yerlerin ortak özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Bitki örtüsü cılızdır.
B) Yağış rejimi düzensizdir.
C) Günlük sıcaklık farkı fazladır.
D) Hava genellikle bulutsuzdur.
E) Toprak yılın büyük bölümünde donmuş haldedir.

4. Çözünebilen kayalar üzerinde oluşan yer şekilleri bazı yerlerde turizm faaliyetlerine konu olmaktadır.

Bu yerlere örnek olarak;

- I. Uludağ Milli Parkı,
II. Pamukkale travertenleri,
III. Cennet-Cehennem obrukları

verilenlerden hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

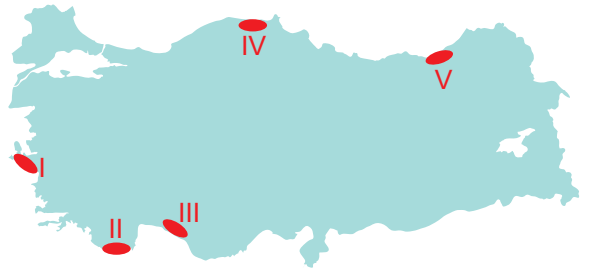
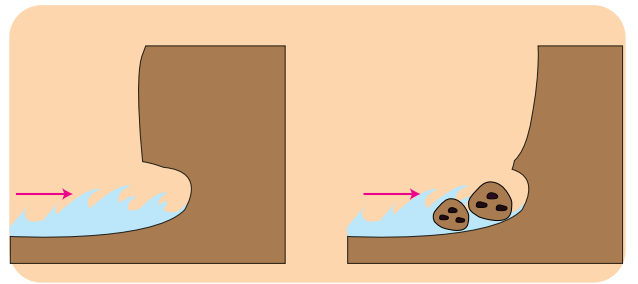
5. Aşağıda Türkiye haritası üzerinde beş farklı alan gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangisinde çözünebilen kayalar üzerinde oluşmuş yer şekilleri daha yaygın olarak bulunur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 6.

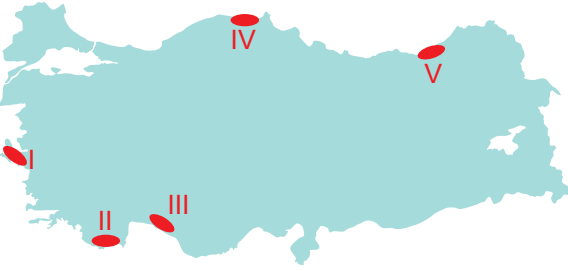

Yukarıda verilen yeryüzü şeklinin haritada gösterilen alanlardan hangisinde oluşması daha güçtür?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkiye’de Dış Kuvvetlerin Yer Şekillerinin Oluşum Sürecine Etkisi

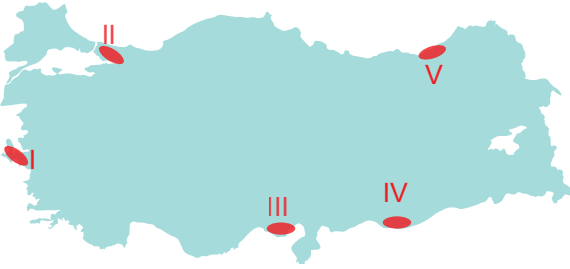
7. Kıyıdan itibaren denizin 200 m derinliğe ulaştığı sahaya şelf alanı denir.

Bu alan haritada işaretlenen yerlerin hangisinde daha geniştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

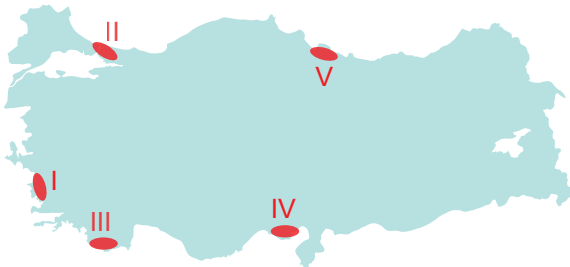
8. Eğimin fazla olduğu alanlarda akarsu aşındırma faaliyetleri daha yaygındır.

Buna göre harita üzerinde numaralanmış yerlerin hangisinde akarsu aşındırma faaliyetlerinin daha yaygın olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9.

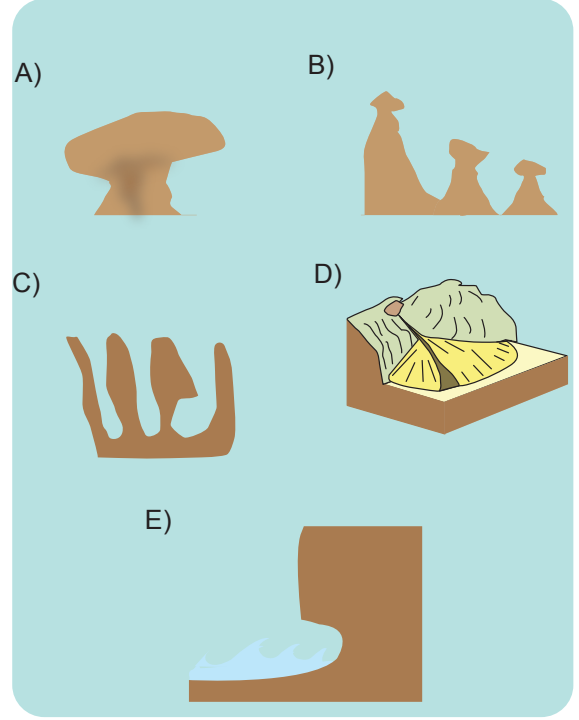

Akarsu vadilerinin sular altında kalması sonucunda oluşmuş olan kıyı tipine, haritada verilen yerlerin hangisinde rastlanır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Yağışlarla birlikte yüzeysel akışa geçen suların kalkerli arazilerde oluşturduğu oluk, çukur veya kanal biçimindeki en küçük karstik aşınım şekline lapyta denir. Türkiye’de bu tür oluşumlara Antalya, Isparta ve Burdur çevresinde rastlamak mümkündür.

Buna göre aşağıdaki yer şekillerinden hangisi bu oluşuma örnektir?

11. Aşağıda verilen kıyı tiplerinden hangisi Türkiye’de görülmez?

- A) Boyuna kıyı
B) Enine kıyı
C) Ria tipi kıyı
D) Haliçli kıyı
E) Dalmaçya tipi kıyı

12. I. Tombolo
II. Kumsal
III. Falez

Yukarıda verilen yer şekillerinden hangileri dalgaların biriktirme faaliyetleri sonucunda oluşmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

Türkiye'nin Yer Şekillerinin Temel Özellikleri

1. Bitki örtüsünün zayıf olduğu alanlarda rüzgârların aşındırma ve biriktirme faaliyetleri daha fazla etkili olmaktadır.

Bu bilgiye göre aşağıda verilen yerlerin hangisinde rüzgârların aşındırma faaliyetlerinin daha fazla olduğu söylenebilir?

- A) Rize ve çevresi
B) Bolu ve çevresi
C) Konya ve çevresi
D) İstanbul ve çevresi
E) Kırklareli ve çevresi

2. Kireç taşı, jips ve kaya tuzu gibi suda kolay eriyebilen kayaların yaygın olduğu araziler üzerinde karstik yer şekilleri oluşmaktadır.

Aşağıda verilen yerlerin hangisi üzerinde karstik yer şekillerinin daha yaygın olduğu söylenebilir?

- A) Çarşamba ovası
B) Haymana platosu
C) Iğdır ovası
D) Sinop yarımadası
E) Teke platosu

3. • Genellikle karstik yapılı arazilerde oluşurlar.
• Vadi yamaçları basamak şeklindedir.
• Köprüçay, Aksu ve Göksu nehirlerinde bu vadi tiplerine rastlanmaktadır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen vadi tipi hangisidir?

- A) Çentik vadi
B) Boğaz vadi
C) Kanyon vadi
D) Yatık yamaçlı vadi
E) Geniş tabanlı vadi

4. I. Mağara
II. Sarkıt
III. Lapy
IV. Dolin
V. Traverten

Türkiye'de görülen yukarıdaki yer şekillerinden hangileri karstik birikim şekillerindendir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve V
E) IV ve V

5. Sinop Yarımada'sı ve Kapıdağ Yarımada'sının oluşumu üzerindeki temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Rüzgârların biriktirme faaliyetleri
B) Akarsuların aşındırma faaliyetleri
C) Dalgaların biriktirme faaliyetleri
D) Buzulların aşındırma faaliyetleri
E) Akarsuların biriktirme faaliyetleri

6. Türkiye'de rüzgârların yer şekilleri üzerindeki şekillendirici etkisi daha çok iç kesimlerde görülmektedir.

Bu durum üzerinde ülkemizin aşağıdaki özelliklerinden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ülkemizin ortalama yükseltisinin fazla olması
B) İç kesimlerde bitki örtüsünün zayıf olması
C) Akarsuları havzalarının genellikle açık olması
D) Farklı oluşum özelliğindeki göllerin bulunması
E) İç kesimlerde geniş düzlüklerin bulunması

Türkiye'nin Yer Şekillerinin Temel Özellikleri

7. Aşağıda Türkiye'nin yer şekilleri hakkında verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ülkemizde fiyort tipi kıyılara rastlanmamaktadır.
- B) Göller yöresindeki göllerin oluşumu üzerinde bu bölgenin kayaç yapısı etkili olmuştur.
- C) Van Gölü çevresinde kapalı akarsu havzaları bulunmaktadır.
- D) Bafra ve Çarşamba ovalarının oluşmasında akarsu biriktirme faaliyetleri etkili olmuştur.
- E) Ülkemizde buzul gölleri bulunmamaktadır.

8. • Volkan tufunun yaygın olduğu arazilerde görülürler.
• Oluşumlarında aşınmaya karşı dirençli olan bazalt kayacının da etkisi bulunmaktadır.
• Ürgüp, Göreme, Avanos çevrelerinde yaygın olarak görülürler

Yukarıda özellikleri verilen yeryüzü şekli hangisidir?

- A) Mantar kaya
- B) Peribacaları
- C) Dev kazanı
- D) Lapy
- E) Mağara

9. Akasuların denize döküldükleri yerlerde biriktirme faaliyetleri yapması sonucunda oluşan üçgene benzer ovalara delta ovası denilmektedir.

Aşağıda verilen akarsu ve oluşturduğu delta ovası eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

Akarsu	Delta Ovası
A) Bakırçay	İnegöl
B) Seyhan	Çukurova
C) Kızılırmak	Bafra
D) Yeşilirmak	Çarşamba
E) Göksu	Silifke

10. I. Yer şekillerinin engebe oranı fazladır.
II. Yıllık yağış miktarı fazladır.
III. Bitki örtüsü cılızdır.

Türkiye'de heyelan olaylarının fazlaca görüldüğü yerlerin genel özelliği olarak yukarıdakilerden hangileri gösterilemez?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Ege kıyılarımızda bulunan ovaların ortak özelliği olarak gösterilemez?

- A) Oluşumlarında tektonik hareketler etkili olmuştur.
- B) Alüvyal topraklar yaygın olarak bulunur.
- C) Tarımsal verimlilikleri yüksektir.
- D) Toprakların işlenmesi oldukça güçtür.
- E) Toprakları içerisindeki mineral madde oranı fazladır.

12. Ülkemizde dağların genellikle doğu-batı doğrultuda uzanış göstermelerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Volkanik platoların geniş yer kaplaması
- B) Akarsuların bu yönde aşındırma yapması
- C) Ülkemizin bir yarımada üzerinde bulunması
- D) Kapalı akarsu havzalarının bulunması
- E) Arabistan ve Avrasya levhalarının birbirine yaklaşması

Yeryüzündeki Su Kaynaklarının Sınıflandırılması

1. Aşağıda verilen yerlerin hangisi tatlı su kaynakları bakımından diğerlerine göre daha fakirdir?

- A) Amazon Havzası
- B) İskandinavya Yarımadası
- C) İber Yarımadası
- D) Kuzey Afrika
- E) Kongo Havzası

2. Buzul aşındırması sonucu oluşan çukurluklarda biriken suların meydana getirdiği göllere buzul gölleri denilmektedir.

Aşağıda verilen ülkelerin hangisinde bu şekilde oluşmuş göllerin diğerlerine göre daha az görülmesi beklenir?

- A) Rusya
- B) Kanada
- C) İsviçre
- D) Finlandiya
- E) Türkiye

3. • Volkanik faaliyetlerle oluşmuş çanaklarda suların birikmesi ile oluşmuş göllerdir.
- İnsanların elektrik enerjisi üretmek, sulama ve içme suyu sağlamak amacıyla akarsuların önünü bir setle kapatmaları sonucu oluşan göllerdir.
 - Kolay eriyebilen taşların bulunduğu arazilerde suların polye ve obruk gibi erime çukurları içinde birikmesiyle meydana gelen göllerdir.
 - Lavların bir çukurluğun önünü kapatması sonucu meydana gelen göllerdir.

Aşağıda verilen göl çeşitlerinden hangisi ile ilgili bilgi yukarıda verilmemiştir?

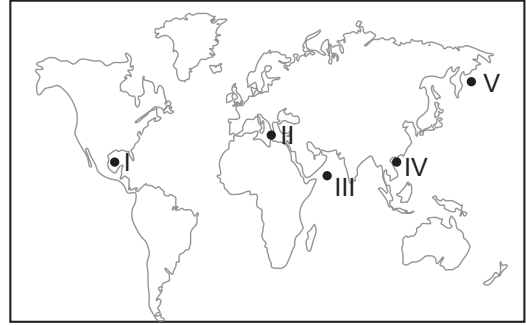
- A) Volkanik set gölleri
- B) Karstik göller
- C) Volkanik göller
- D) Buzul gölleri
- E) Baraj gölleri

4. • Aral Gölü
- Baykal Gölü
 - Hazar Gölü
 - Lut Gölü

Yukarıda verilen göller oluşum özellikleri bakımından hangi sınıfta yer alır?

- A) Buzul
- B) Kıyı set
- C) Karstik
- D) Heyelan set
- E) Tektonik

5. Buharlaşma miktarı fazla olan yerlerde deniz suyunun tuzluluk oranı fazla olmaktadır.

Buna göre haritada numaralanmış yerlerin hangisinde suların tuzluluk oranı diğerlerine göre daha azdır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

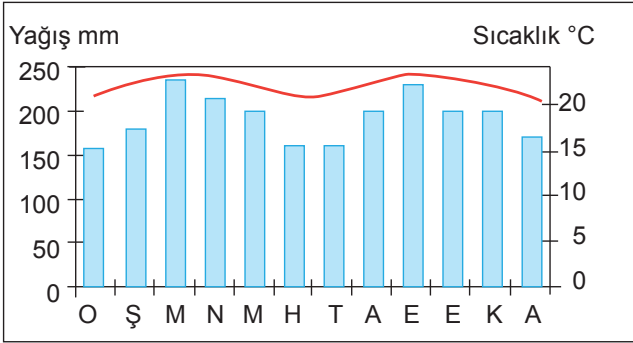
6. Akarsuların başlıca beslenme kaynakları; yağmur, kar, buz, göl ve yer altı sularıdır.

Buna göre aşağıdaki iklim tiplerinden hangisinde bulunan akarsuların beslenme kaynakları arasında kar ve buz sularının payı daha fazladır?

- A) Ekvatorial iklim
- B) Muson iklimi
- C) Savan iklimi
- D) Akdeniz iklimi
- E) Tundra iklimi

Yeryüzündeki Su Kaynaklarının Sınıflandırılması

7. Aşağıda bir iklim bölgesine ait yıllık sıcaklık ve yağış ortalamasını gösteren grafik verilmiştir.

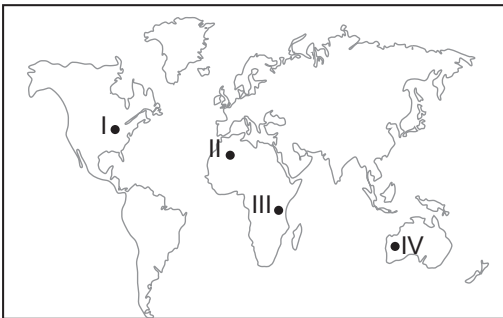
Bu iklim bölgesinde bulunan akarsular ile ilgili olarak;

- I. Debileri yıl içerisinde fazla değişiklik göstermez.
- II. Kar ve buz suları ile beslenirler.
- III. Akımları yıl boyunca yüksektir.

verilenlerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Kurak alanlarda doğal göl oluşumu nemli alanlara göre daha azdır.

Buna göre harita üzerinde gösterilen alanların hangi ikisinde doğal göl sayısının daha fazla olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

9. Akarsuyun belirli bir kesitinden bir saniyede geçen toplam su miktarına akım adı verilir.

Amazon ve Kongo nehirlerinin akımlarının yıl boyunca fazla olmasında aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) Açık havzaya sahip olmaları
B) Yatak eğimlerinin az olması
C) Farklı ülke topraklarından geçmeleri
D) Havzalarında sıcaklık değerlerinin fazla olması
E) Havzalarına düşen yağışın yıl boyunca fazla olması

10. Dünya'daki tatlı su kaynakları içerisinde aşağıdakilerden hangisinin payı daha fazladır?

- A) Buzullar B) Akarsular
C) Göller D) Yeraltı suları
E) Bataklıklar

11. Akarsular döküldükleri yerlere göre açık ve kapalı havza olarak sınıflandırılır. Sularını denizlere ulaştırabilen akarsu havzalarına açık, ulaştıramayan akarsu havzalarına ise kapalı havza denilmektedir.

Buna göre aşağıda verilen akarsulardan hangisi kapalı havza özelliği göstermektedir?

- A) Fırat B) Göksu
C) Meriç D) Kura
E) Susurluk

12. Aşağıda verilen akarsulardan hangisi düzenli rejime sahiptir?

- A) Nil B) İndus
C) Ganj D) Fırat
E) Amazon

Türkiye'nin Su Varlığı

1. Akarsuların hidroelektrik enerji potansiyeli üzerinde;

- akarsuların akım düzeni,
- akarsu yatağının eğim oranı,
- akarsuyun akım değeri etkili olmaktadır.

Bu özellikler dikkate alındığında aşağıda verilen akarsularımızdan hangisinin enerji potansiyeli diğerlerine göre daha azdır?

- A) Çoruh
- B) Dicle
- C) Fırat
- D) Kızılırmak
- E) Küçük Menderes

2. I. Rejimleri düzensizdir.
II. Denge profiline ulaşmamışlardır.
III. Genellikle açık havza özelliğindedirler.

Yukarıda Türkiye'nin akarsularının bazı genel özellikleri verilmiştir.

Bu özelliklerden hangileri Türkiye arazisinin genç oluşumlu bir arazi olduğuna kanıt olarak gösterilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Aşağıda verilen göllerden hangisi doğal set gölü değildir?

- A) Uzungöl
- B) Tortum
- C) Van
- D) Küçük Çekmece
- E) Atatürk

4. Türkiye'nin bazı yarı kurak iklim bölgelerinde tarımsal sulama için yer altı suyundan faydalanılır.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu yerlerden biri değildir?

- A) Karapınar (Konya)
- B) Polatlı (Ankara)
- C) Akçaabat (Trabzon)
- D) Sivrihisar (Eskişehir)
- E) Ceylanpınar (Şanlıurfa)

5. Kaynağını başka bir ülkeden alıp ülkemizde denize dökülen akarsulara aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilir?

- A) Meriç
- B) Aras
- C) Kura
- D) Çoruh
- E) Fırat

6. Deniz turizmi Ege ve Akdeniz kıyılarında Karadeniz kıyılarına göre daha fazla gelişmiştir.

Bu durum;

- I. Karadeniz kıyılarında güneşlenme süresinin az olması
- II. Karadeniz kıyılarında doğal bitki örtüsünün orman olması
- III. Akdeniz ve Ege kıyılarında geniş plajların bulunması

verilenlerden hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

Türkiye'nin Su Varlığı

7. Türkiye’de bazı yerlerde buzul aşındırması sonucunda oluşmuş buzul göllerine rastlamak mümkündür.

Bu durum;

- I. Türkiye’de volkanizma sonucunda oluşmuş arazi-lerin geniş yer kapladığı
- II. Türkiye’nin ortalama yükseltisinin fazla olduğu
- III. Türkiye’de iklim çeşitliliğinin fazla olduğu

özelliklerinden hangilerini desteklemektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Türkiye’de yaz mevsiminde bazı göllerin su seviyesinde belirgin bir şekilde azalma görülmektedir.

Bu durum aşağıda verilen göllerden hangisinde diğerlerine göre daha belirgindir?

- A) Van Gölü B) Tuz Gölü
C) Çıldır Gölü D) Hazar Gölü
E) İznik Gölü

9. Türkiye akarsularının genel özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akış hızları fazladır.
B) Boyları kısadır.
C) Rejimleri düzensizdir.
D) Ulaşım elverişlidir.
E) Yatak eğimleri fazladır.

10. Aşağıdaki göllerden hangisi dalga biriktirme faaliyetleri sonucunda olmuştur?

- A) Mogan B) Tortum
C) Abant D) Uzungöl
E) Büyük Çekmece

11. Aşağıda verilen yerlerin hangisinde sıcak su kaynaklarından jeotermal enerji üretimi yapılmaktadır?

- A) Ankara B) Denizli C) Malatya
D) Trabzon E) Erzurum

12. Türkiye’deki baraj göllerinden;

- I. İçme suyu sağlama
- II. Elektrik enerjisi üretme
- III. Sulama suyu sağlama

verilen alanlardan hangileri bakımından yararlanılmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Toprak Oluşumu ve Toprak Türleri

1. Toprak, kayaların ayrışma ve çözünmesiyle oluşan, içinde çeşitli mineraller, canlılar, canlı kalıntıları, hava ve su bulunan yeryüzü örtüsüdür.

Aşağıdakilerden hangisi toprak oluşumu üzerinde etkili olan faktörlerden biri değildir?

- A) Horizon B) İklim koşulları
C) Kayacın yapısı D) Bitki örtüsü
E) Mikroorganizmalar

2. • Ekvator ve çevresinde yaygın olarak görülür.
• Fazla yıkanma nedeniyle humus miktarı az, verim düşüktür.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türü hangisidir?

- A) Podzol B) Laterit C) Çernezyom
D) Terra Rossa E) Tundra

3. Eğimli araziler üzerinde toprak oluşumu düz arazilere göre daha yavaş gerçekleşmektedir.

Bu durum toprak oluşumu üzerinde hangi faktörün etkisiyle açıklanabilir?

- A) Yerşekilleri B) İklim C) Ana kaya
D) Bitki örtüsü E) Canlılar

4. Zonal topraklar ile ilgili olarak;

- I. Oluşumlarında bulundukları bölgelerin iklim özelliklerinin etkisi vardır.
II. Taşınmış olduklarından mineral madde bakımından zengindir.
III. Katmanlı bir yapıya sahiptirler.

verilenlerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

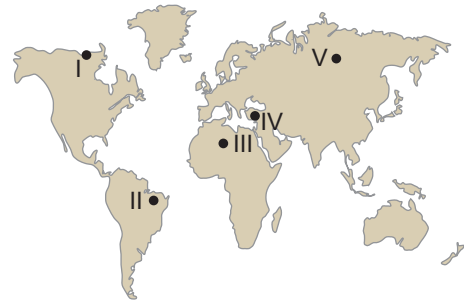
5. Akarsular tarafından taşınıp biriktirilen topraklara alüvyal topraklar denir.

Aşağıda verilen alanların hangisinde bu toprakların görülmesi beklenmez?

- A) Dağ etekleri B) Vadi tabanları
C) Boğaz vadi yamaçları D) Dağ içi ovaları
E) Delta ovaları

6. Aşağıda zonal topraklar hakkında bazı bilgiler verilmiştir.

- Kuraklık ve buharlaşma nedeniyle tuz ve kireç toprak yüzeyini kaplamıştır.
- Kalkerli araziler üzerinde oluşan topraklardır. Kalkerin içerdiği demir oksit nedeniyle kırmızı renklidirler.
- Soğuk ve nemli bölgelerde iğne yapraklı ormanların yaygın olduğu alanlarda oluşmuşlardır.
- Sıcak ve nemli iklim bölgelerinde oluşurlar. Fazla yıkanma nedeniyle humus miktarı az, verim düşüktür.

Haritada üzerinde işaretlenen alanlardan hangisinin toprak özelliklerine ait bilgi verilmemiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Toprak Oluşumu ve Toprak Türleri

7. Topraklar oluşumlarına göre gruplandırıldığında, aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir grupta yer alır?

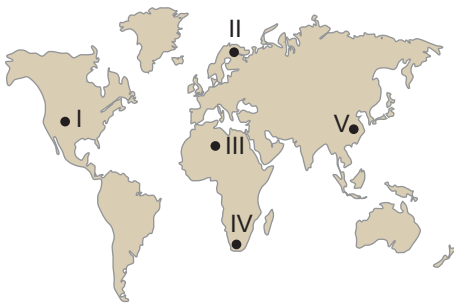
- A) Laterit B) Çernezyom C) Kalsimorfik
D) Podzol E) Kahverengi Orman

8. • Yaz yağışlarının fazla olmasına bağlı olarak gelişen çayır topluluğu altında oluşmuşlardır.
• Zonal topraklar içerisinde tarımsal verimliliği en fazla olan toprak olarak adlandırılırlar.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kolüvyal topraklar
B) Hidromorfik topraklar
C) Tundra toprakları
D) Podzol topraklar
E) Çernezyomlar

9. Dış kuvvetler tarafından aşındırılarak taşınan malzemelerin birikmesiyle oluşan topraklara azonal topraklar adı verilmektedir. Bu azonal topraklardan biri de morenlerdir.

Harita üzerinde numaralanmış bölgelerin hangisinde morenlerin daha yaygın olarak görülmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Aşağıda verilen toprak türü ve yaygın olduğu bölge eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

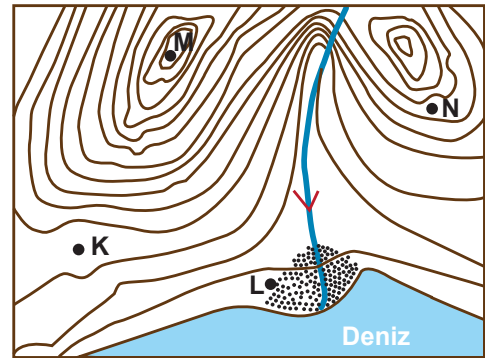
- A) Kahverengi Bozkır – Orta Asya
B) Tundra – Afrika'nın kuzeyi
C) Çernezyom – Sibiry ve çevresi
D) Moren – Kanada ve çevresi
E) Kahverengi Orman – Kuzeybatı Avrupa

11. • Akarsuların aşındırıp taşıyarak biriktirmesiyle oluşmuşlardır.
• Mineral madde oranı fazladır.

Yukarıda bazı özellikleri verilen toprak tipi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kalsimorfik B) Alüvyal
C) Regosoller D) Laterit
E) Kestane renkli bozkır

12. I. Akarsuların taşıdıkları malzemeleri denizin içinde biriktirmesi ile meydana gelir.
II. Eğimli yamaçlar boyunca taşınan malzemelerin dağların eteklerinde birikmesi ile oluşan topraklardır.

Yukarıda hakkında bilgi verilen topraklar harita üzerinde K, L, M ve N ile gösterilen alanların hangisinde yaygın olarak görülür?

	I	II
A)	L	K
B)	K	L
C)	M	N
D)	L	M
E)	N	L

Türkiye’de Toprak Tipleri ve Toprak Kullanımı

1. Türkiye’de zonal toprak çeşidinin fazla olmasında;

- I. kayaç yapısı,
- II. iklim özellikleri,
- III. yeraltı kaynakları

verilenlerden hangilerinin etkisinden söz edilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I ve II

2.

- Dünyanın en verimli yerli toprağı olarak bilinir.
- Dağ çayırlarının altında görülmektedir.
- Orta kuşağın yarı nemli iklimlerinde görülür.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türü harita üzerinde gösterilen alanların hangisinde yaygın görülmektedir?

- A) I B) II. C) III D) IV E) V

3. • Kırmızı renkli toprak olarak bilinir.
• Genellikle kalkerli yapılar üzerinde oluşur.
• Demiroksitler bakımından zengin topraklardır.

Yukarıda özellikleri verilen toprak çeşidi aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Terra – rossa B) Çernezyom C) Alüvyal
D) Laterit E) Podzol

4. I. Terra rossa – maki
II. Kahverengi step – bozkır
III. Çernezyom – çayır

Yukarıda Türkiye’de görülen toprak tiplerinden bazı-ları ve bu topraklar üzerinde yetişen doğal bitki örtü-sü eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Türkiye’de toprak örtüsü kalınlığı üzerinde etkili olan faktörlerden biri yer şekillerinin eğim durumudur. Eğimli alanlarda toprak örtüsü kalınlığı düz alanlara göre genel-de azdır.

Buna göre aşağıda verilen yerlerin hangisinde toprak örtüsü kalınlığının diğerlerine göre daha az olması bek-lenir?

- A) Çukurova
B) Ergene ovası
C) Çarşamba ovası
D) Menteşe yöresi
E) Şanlıurfa platosu

6. Benzer iklim koşullarının görüldüğü yerlerin toprak türleri de benzerlik gösterir.

Buna göre haritada numaralandırılarak verilen yer-lerden hangilerinin toprak türleri daha fazla benzerlik gösterir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

Türkiye’de Toprak Tipleri ve Toprak Kullanımı

7. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye’de bulunan zonal topraklardan değildir?

- A) Regosoller B) Terra - Rossa
C) Kahverengi orman D) Çernezyom
E) Kestane renkli bozkır

8. • Çarşamba
• Çukurova
• Silifke
• Bafra

Yukarıda verilen alanlarda yaygın olarak görülen toprak türü hangisidir?

- A) Kolüvyal
B) Alüvyal
C) Podzol
D) Çernezyom
E) Kahverengi orman

9. I. Turunçgil
II. Fındık

Yukarıda verilen tarım ürünleri yaygın olarak hangi topraklar üzerinde yetişmektedir?

<u>I</u>	<u>II</u>
A) Kahverengi orman	Çernezyom
B) Kestane renkli bozkır	Podzol
C) Terra rosa	Kestane renkli bozkır
D) Kahverengi orman	Çernezyom
E) Terra rossa	Kahverengi orman

10. Türkiye’de toprak sadece tarımda değil sanayi alanında da geniş bir kullanıma sahiptir. Birçok sanayi faaliyetinin hammaddesi topraktır.

Aşağıda verilen sanayi kuruluşlarından hangisinde hammadde olarak toprak kullanılmaz?

- A) Seramik fabrikası
B) Cam fabrikası
C) Kiremit fabrikası
D) Tuğla fabrikası
E) Lastik fabrikası

11. Aşağıda verilen topraklardan hangisi üzerinde büyükbaş hayvancılık faaliyetleri yaygın olarak yapılmaktadır?

- A) Alüvyal
B) Terra rossa
C) Çernezyom
D) Kahverengi orman
E) Kestane renkli bozkır

12. • Eski göl tabanlarında oluşan topraklardır.
• Genellikle Tuz Gölü çevresinde görülmektedir.
• Tarımsal faaliyetlerin yapılmasına elverişli değildir.

Yukarıda özellikleri verilen toprak türü hangisidir?

- A) Alüvyal
B) Kolüvyal
C) Tuzlu toprak
D) Killi toprak
E) Kireçli toprak

Yeryüzündeki Bitki Toplulukları

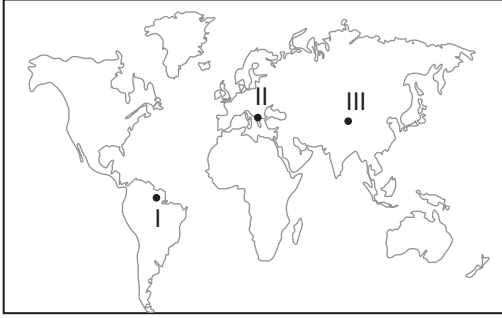
1. Çöl bitkilerinin genel özellikleri ile ilgili olarak;

- I. Aşırı kuraklığa dayanıklıdır.
- II. Geniş yapraklı bitkilerdir.
- III. Kökleri yüzeyde yayılış gösterir,

verilenlerden hangileri **yanlıştır**?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2.

Harita üzerinde numaralandırılan alanların hakim doğal bitki formasyonu aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Çalı	Orman	Ot
B)	Çalı	Ot	Orman
C)	Orman	Ot	Çalı
D)	Orman	Çalı	Ot
E)	Ot	Çalı	Orman

3. Tayga ormanlarının genel özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi **yer almaz**?

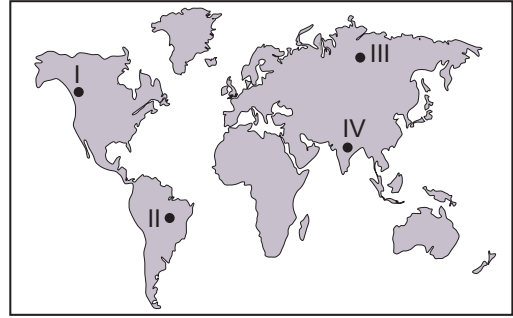
- A) Sert karasal iklimin nemli alanlarında görülürler.
- B) Düşük sıcaklıklara dayanıklı ağaçlardan oluşmaktadırlar.
- C) Kanada, Norveç, Rusya gibi soğuk ülkelerde yaygın olarak görülürler.
- D) İğne yapraklı ağaçların oluşturduğu bitki topluluklarıdır.
- E) Yıl boyu düzenli yağış isterler.

4. Bitki formasyonları ağaç, çalı ve ot olmak üzere üç gruba ayrılmaktadır.

Aşağıdaki bitki türlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir grupta yer alır?

- A) Savan B) Step C) Çayır
D) Garig E) Tundra

5. Aşağıdaki Dünya haritası üzerinde ormanların yaygın olarak görüldüğü dört farklı alan gösterilmiştir.

Bu ormanları oluşturan ağaçların yaprak özellikleri düşünüldüğünde hangi ikisinde geniş yapraklı ağaçların daha yaygın olduğunu söylemek mümkündür?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

6. I. Yıllık sıcaklık ve yağış ortalaması yüksek olan alanlarda yetişen uzun boylu ve geniş yapraklı ağaçlardır.
II. Yaz yağışları ile yeşillenen, kış aylarında yapraklarını döken ağaçlardır.
III. Yaz kuraklığına dayanabilen kısa boylu bodur çalılardır.

Yukarıda özellikleri verilen bitki türleri aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Yağmur Ormanları	Muson Ormanları	Maki
B)	Savanlar	Muson Ormanları	Tayga Ormanları
C)	Yağmur Ormanları	Çayırlar	Tundralar
D)	Yağmur Ormanları	Karışık Ormanlar	Savanlar
E)	Makiler	Tundralar	Karışık Ormanlar

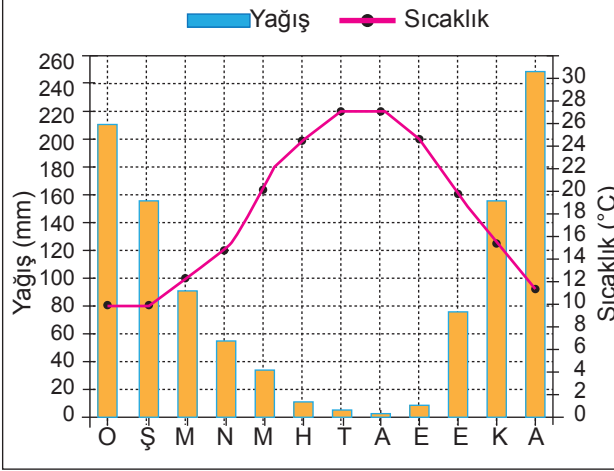
Yeryüzündeki Bitki Toplulukları

7. • Yıllık yağış miktarı 200-250 mm civarındadır.
• Kış ortalama sıcaklığı çok düşüktür.
• Yıllık sıcaklık farkı 40 °C'yi aşar.

Yukarıda iklim özellikleri hakkında bilgi verilen bir yerde, bitki topluluklarından hangisinin gelişmesi beklenir?

- A) Maki B) Savan
C) Tundra D) Muson Ormanları
E) Tayga Ormanları

8. Aşağıda bir merkezin yıllık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği verilmiştir.

Grafiğe göre bu merkezin yaygın olan doğal bitki türü ile ilgili olarak;

- I. yaz kuraklığına dayanıklı,
II. kış ılıkılığı isteyen,
III. yıl boyu yapraklarını dökmeyen

verilenlerden hangilerini söylemek mümkündür?

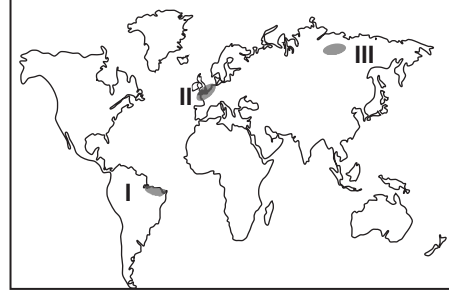
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. I. Geven, üzerlik, çoban yastığı vb. bitkiler bozkır bitki topluluğu içerisinde.
II. Makilerin tahrip edilmesiyle ortaya çıkan bitki topluluklarına savan denir.
III. Bozkır, çayır, savan ve tundra ot topluluklarındadır.
IV. Çayır topluluklarının insanlar tarafından tahrip edilmesiyle antropojen bozkırlar oluşur.

Bitki toplulukları ile ilgili olarak yukarıda verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

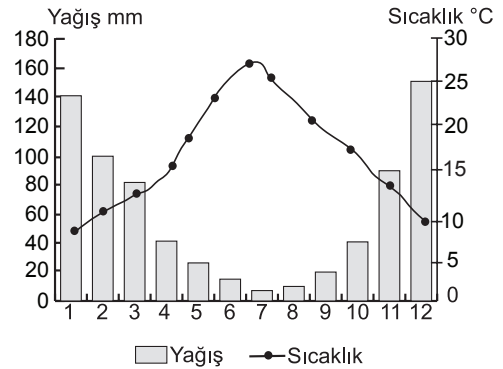
10.

Haritada numaralandırılarak gösterilen yerler hakkında aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı yerde geniş yapraklı ağaç toplulukları yaygındır.
B) II numaralı yerde geniş ve iğne yapraklı ağaçlar bir arada bulunurlar.
C) III numaralı yerdeki bitkiler düşük sıcaklıklara karşı dayanıklıdır.
D) II numaralı yerdeki bitkilerin boyları I numaralı yerdeki bitkilerin boylarından daha uzundur.
E) I numaralı yerdeki bitkilerin sıcaklık isteği II numaralı yerdeki bitkilerden daha fazladır.

11.

Yukarıdaki grafikte bir yere ait yıllık ortalama sıcaklık ve yağışın aylara göre dağılımı verilmiştir.

Bu yerde aşağıdaki toprak çeşidi ve bitki topluluğu eşleştirmelerinden hangisinin yaygın olması beklenir?

Toprak	Bitki
A) Laterit	Orman
B) Tundra	Tundra
C) Terra rossa	Maki
D) Podzol	Orman
E) Çernezyom	Çayır

Türkiye'nin Bitki Örtüsü

1. Türkiye'de doğal bitki örtüsünün genel dağılışı hakkında aşağıda verilen ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Akdeniz kıyılarında 1000 metre yükseltide kızılçam ağaçları görülmektedir.
- B) Erzurum – Kars çevresinin doğal bitki örtüsünü çayır- lar oluşturur.
- C) Doğu Karadeniz'de iğne ve karışık yapraklı ağaçlar bulunmaktadır.
- D) Ankara ve çevresinde orman alanları Kastamonu ve çevresine göre daha fazla alan kaplar.
- E) Kuzey Anadolu dağlarının kuzey yamaçlarında güney yamaçlarına göre orman alanları daha fazladır.

2. Türkiye'de

- Farklı iklim özelliklerinin görülmesi
- Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
- Farklı toprak tiplerinin görülmesi

verilen durumların aşağıdakilerden hangisi üzerindeki etkisi diğerlerine göre daha fazladır?

- A) Volkanizma faaliyetleri
- B) Tektonik depremler
- C) Jeopolitik konum
- D) Kayaç yapısı
- E) Bitki örtüsü

3. Türkiye'de kıyı kesimlerden iç kesimlere doğru gidildikçe orman alanları azalış gösterir.

Bu durum öncelikle aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Enlem
- B) Yükselti
- C) Nemlilik
- D) İnsan tahribi
- E) Toprak yapısı

4. Akdeniz kıyılarında makilerin yükselti sınırının Ege kıyısına göre daha yüksek olduğunu söyleyebiliriz.

Bu duruma neden olan temel etken aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekvator'dan uzaklaştıkça sıcaklık değerinin azalması
- B) Kıyıdan iç kesimlere doğru gidildikçe karasalılık şiddetinin artması
- C) Troposferde yükseldikçe sıcaklığın her 200 m de 1 °C azalması
- D) Bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe nem miktarının değişmesi
- E) Deniz kıyılarında bitki örtüsünün kara içlerine göre daha gür olması

5. Kuzey Anadolu Dağları'nın alçak kesimlerinde kayın, gürgen, kestane, ıhlamur gibi geniş yapraklı ağaçlar yayginken, yüksek kesimlerinde ladin, köknar ve karaçam gibi iğne yapraklı ağaçlar yaygındır.

Bu duruma neden olan temel faktör aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kıyılarda kara içlerine doğru gidildikçe sıcaklık farkının artması
- B) Bir dağ yamacı boyunca yükseldikçe sıcaklığın azalması
- C) Dağların denize bakan yamaçlarında nem miktarının daha yüksek olması
- D) Ekvator'dan kutuplara doğru gidildikçe bitki örtüsünün farklılık göstermesi
- E) Kıyılardan kara içlerine doğru gidildikçe mutlak nem miktarının değişmesi

6. Türkiye bitki tür ve çeşitliliği bakımından Dünya'nın en zengin ülkelerinden biridir.

Bu durum üzerinde;

- I. Orta kuşakta yer alması
- II. Yer şekillerinin çeşitlilik göstermesi
- III. Toprak türlerinin farklılık göstermesi

verilenlerden hangilerinin doğrudan veya dolaylı etkisinden söz edilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Türkiye'nin Bitki Örtüsü

7. İlkbahar yağışları ile yeşeren yaz kuraklığı ile sararıp kuruyan otlara bozkır denilmektedir.

Bu açıklamaya göre aşağıda verilen yerlerin hangisinde bozkırların diğer yerlere göre daha az olması beklenir?

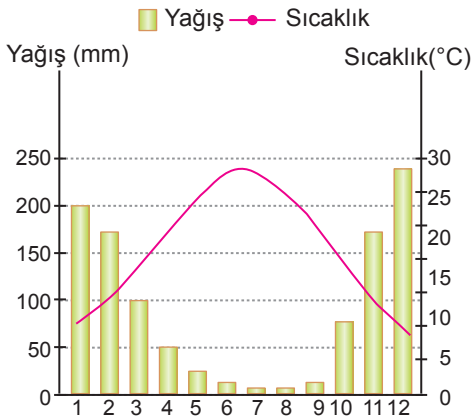
- A) Edirne ve çevresi
B) Konya ve çevresi
C) Batman ve çevresi
D) Iğdır ve çevresi
E) Bartın ve çevresi

8. • Işığı seven ve hızlı büyüyen bir ağaç türüdür.
• Akdeniz iklim özelliklerinin görüldüğü alanlarda daha kolay yetişmektedir.
• Deniz seviyesinden 1200 m yüksekliğe kadar yetişebilmektedir.

Yukarıda özellikleri verilen ağaç türü hangisidir?

- A) Sarıçam B) Karaçam C) Kızılcım
D) Ladin E) Köknar

9.

Yıllık ortalama sıcaklık ve yağış grafiği yukarıdaki gibi olan bir yerde;

- I. Kızılcım
II. Keçiboynuzu
III. Karaağaç
IV. Şimşir

verilen ağaç türlerinden hangi ikisinin diğerlerine göre daha yaygın olması beklenir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. İnsanlar tarafından orman alanlarının tahrip edilmesi sonucu oluşan bozkırlara antropojen bozkır adı verilir.

Bu şekilde oluşan bozkırlar aşağıda verilen yerlerin hangisinde görülür?

- A) İzmir ve çevresi
B) Sinop ve çevresi
C) Ankara ve çevresi
D) Artvin ve çevresi
E) Balıkesir ve çevresi

11. Ülkemizin bitki örtüsü özellikleri düşünüldüğünde, aşağıda verilen yerlerin hangisinde orman ürünlerinden elde edilen gelirin daha fazla olması beklenir?

- A) Tokat ve çevresi
B) Manisa ve çevresi
C) Karaman ve çevresi
D) Adıyaman ve çevresi
E) Kastamonu ve çevresi

12. I. Yaz kuraklığına dayanıklı, kısa boylu ağaçlardan oluşan bitkilerdir. Zeytin, mersin, sandal, kocayemiş, defne ve zakkum bu tür bitkilere örnek olarak gösterilir.
II. İlkbahar yağmurları ile yeşerip yaz sıcaklığı ile kuruyan otlardır. Geven, gelincik, çoban yastığı, yavşan otu ve çayır gülü bu bitkilere örnek olarak gösterilir.

Yukarıda özellikleri verilen bitki türleri haritada gösterilen yerlerin hangilerinde yaygın olarak görülür?

	I	II
A)	X	Y
B)	Y	Z
C)	Z	Y
D)	Y	X
E)	X	Z

Nüfus Özellikleri ve Nüfus Sayımları

1. Aşağıda verilenlerden hangisi doğrudan nüfus sayımları sonucunda elde edilemez?

- A) Nüfus artış hızı
- B) Toplam nüfus miktarı
- C) Aritmetik nüfus yoğunluğu
- D) Yaş gruplarına göre dağılım
- E) Cinsiyet gruplarına göre dağılım

2. I. Toplam nüfus sayısında azalma olmuştur.
II. Doğal nüfus artış hızı azalmıştır.
III. Nüfusu göçlerle artış göstermiştir.

Yaşlı nüfus oranı son yıllarda artan bir ülke ile ilgili olarak yukarıdakilerden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Tarihsel süreçte, Dünya nüfusunun hızla artış gösterdiği üç büyük sıçrama dönemi yaşanmıştır.

Bu sıçrama dönemlerinden birincisi üzerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İnsanların kesici aletler yapmayı öğrenmesi
- B) Hizmet sektörünün gelişme göstermesi
- C) Göçebelikten yerleşik hayata geçilmesi
- D) Devletler arası savaşların azalması
- E) Sanayi Devrimi'nin yaşanması

4. Gelişmiş ülkelerde nüfus artış hızının düşük olması bu ülkeler için gelecekte sorun oluşturacaktır.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu duruma bağlı olarak oluşacak sorunlar arasında gösterilebilir?

- A) Kişi başına düşen milli gelirin azalması
- B) Konut yetersizliğinin ortaya çıkması
- C) İş gücü potansiyelinin azalması
- D) Beslenme sorununun artması
- E) Doğal kaynak tüketiminin artması

5. Gelişmiş ve gelişmemiş ülkelerin nüfus özelliklerini öğrencilerine birer ülke örneği ile anlatmak isteyen bir öğretmenin;

- Almanya
- Nijerya
- Moğolistan
- İngiltere

verilen ülkelerden hangi ikisini seçmesi uygun olmaz?

- A) Almanya – Moğolistan
- B) Nijerya – Almanya
- C) İngiltere – Nijerya
- D) Almanya – İngiltere
- E) İngiltere – Moğolistan

6. Aşağıda verilenlerden hangisi gelişmiş ülkelerin nüfus özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Doğal nüfus artış hızı düşüktür.
- B) Ortalama yaşam süresi uzundur.
- C) Kent nüfus oranı kır nüfus oranına göre daha fazladır.
- D) Tarım sektöründe çalışan nüfus oranı fazladır.
- E) Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.

Nüfus Özellikleri ve Nüfus Sayımları

7. 1750-1950 yılları arasında Asya ve Avrupa kıtalarındaki nüfus artışı diğer kıtalara oranla daha fazla olmuştur.

Bu dönemde, Avrupa Kıtası'nda nüfus artışının fazla olmasında aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) Tarım B) Sanayi C) Ticaret
D) Turizm E) Eğitim

8. Bir ülkenin nüfusunun yapısal özelliklerine bakılarak, o ülkenin gelişmişlik düzeyi hakkında çıkarımlarda bulunabilir.

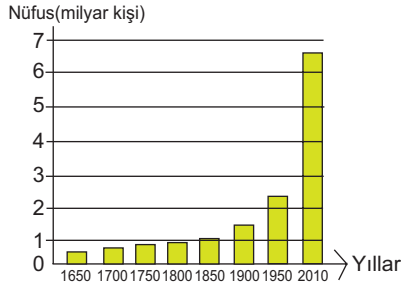
Buna göre;

- I. çalışan nüfusun sektörel dağılımı,
II. aritmetik nüfus yoğunluğu,
III. nüfusun eğitim durumu

özelliklerinden hangileri ülkelerin gelişmişlik düzeyi hakkında fikir verir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Aşağıdaki grafikte 1650-2010 yılları arasındaki Dünya nüfus değişimi gösterilmiştir.

Grafikteki bilgiler de kullanılarak Dünya nüfusu hakkında aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenemez?

- A) Verilen yıllarda Dünya nüfusu hiç bir dönemde azalmamıştır.
B) Verilen yıllar içerisinde Dünya'da nüfus artış hızı sürekli yükselmiştir.
C) 2010 yılındaki nüfus 1950 yılındaki nüfusun iki katından daha fazladır.
D) Geçmiş yıllarda savaşların nüfus artışı üzerinde olumsuz etkileri olmuştur.
E) Ortalama yaşam süresinin uzaması Dünya nüfusunu olumlu yönde etkilemiştir.

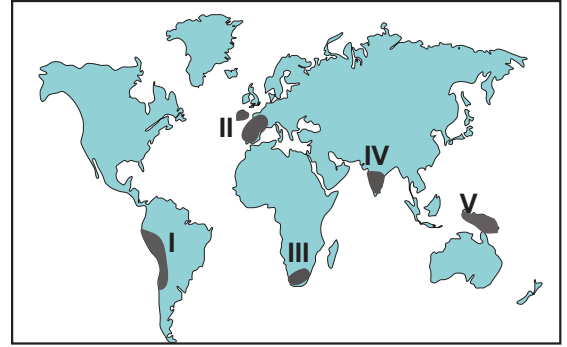
10. Nüfus sayımları ile ilgili olarak;

- I. İlk modern nüfus sayımları Çin'de yapılmıştır.
II. Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımları vergi ve asker yükümlülerini tespit etmek için yapılmıştır
III. Tarihsel süreçte nüfus sayımlarının amaçları değişikliğe uğramıştır.

verilen bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Tarihsel süreç içerisinde Dünya nüfusunun hızlı bir şekilde artış gösterdiği üç dönem bulunmaktadır. Bu dönemlerden üçüncüsü sanayi devriminin gerçekleşmesiyle yaşanmıştır.

Yukarıda bahsedilen nüfus artışı haritada numaralandırılarak gösterilen yerlerin hangisinde daha fazla yaşanmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdakilerden hangisi nüfus sayımının amaçlarından biri değildir?

- A) Mesken tiplerini belirlemek.
B) Nüfusun eğitim durumunu belirlemek.
C) Nüfusun cinsiyet dağılımını belirlemek.
D) Kırsal ve kentsel nüfus oranını belirlemek.
E) Çalışan nüfusun sektörel dağılımını belirlemek.

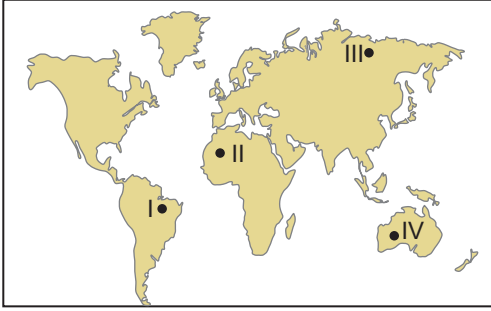
Dünya’da Nüfusun Alansal Dağılışı ve Nüfus Piramitleri

1. Dünya nüfusu yeryüzüne eşit ve dengeli dağılmamıştır. Bu dağılışı üzerinde doğal ve beşeri faktörler etkili olmaktadır.

Bu dağılışı üzerinde aşağıda verilen doğal faktörlerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

- A) İklim koşulları
B) Toprak özellikleri
C) Bitki örtüsü
D) Yerçekli özellikleri
E) Yeraltı kaynakları

2. Aşağıdaki harita üzerinde nüfusun seyrek olduğu bazı alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlardan hangilerinde nüfusun seyrek olmasının sebebi kuraklıktır?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

3. Bir alanda yaşayan toplam nüfusun o alana bölünmesiyle aritmetik nüfus yoğunluğu elde edilir.

Buna göre yüzölçümü bilinen bir ülkenin aritmetik nüfus yoğunluğu bilinirse, aşağıda verilenlerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Kırsal nüfus miktarı
B) Nüfus artış hızı
C) Çalışan nüfus miktarı
D) Toplam nüfus miktarı
E) İşsiz nüfus miktarı

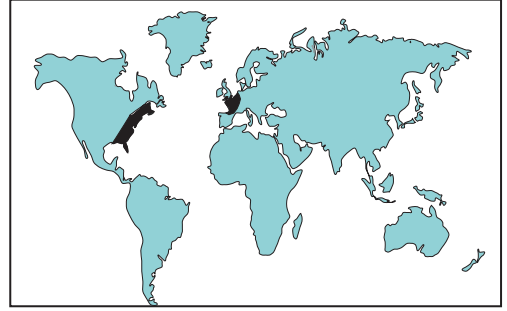
4. Aşağıda nüfusun seyrek olduğu bazı alanlar ve bu alanlarda nüfusun seyrek olma nedenleri eşleştirilmiştir.

- I. Kuzey Afrika – İklim koşulları
II. Amazon Havzası – Yerçekilleri
III. Sibiryta Platosu – İklim koşulları

Bu eşleştirmelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

5. Aşağıdaki harita üzerinde nüfusun yoğun olduğu bazı alanlar verilmiştir.

Bu alanlarda nüfusun yoğun olması üzerinde;

- I. Sanayi faaliyetlerinin gelişmiş olması
II. Deniz turizmi potansiyelinin fazla olması
III. İş imkanlarının fazla

verilenlerden hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

6. Aşağıdakilerden hangisi Dünya’da nüfusun dağılışı üzerinde etkili olan doğal faktörlerden biri değildir?

- A) İklim
B) Yer şekilleri
C) Tarımsal faaliyetler
D) Su kaynakları
E) Bitki örtüsü

Dünya'da Nüfusun Alansal Dağılışı ve Nüfus Piramitleri

7. Aşağıda dünya üzerinde sık nüfuslu bazı yerler verilmiştir.

- Japonya
- Batı Avrupa Ülkeleri
- ABD'nin doğusu

Bu yerlerde nüfusun yoğun olmasında aşağıdakilerden hangisi daha fazla etkili olmuştur?

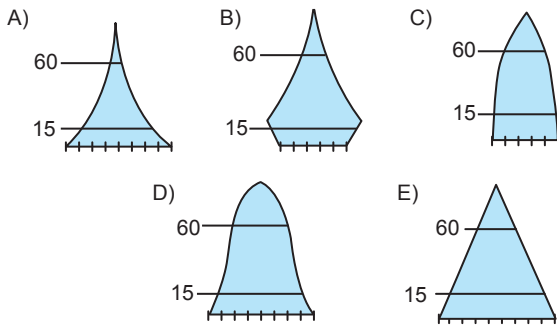
- A) Tarım B) Yer şekilleri C) Su kaynakları
D) Sanayi E) Turizm

8. Aşağıdaki nüfus dağılışı ve bu dağılışı etkili olan temel faktör eşleştirmelerinden hangisi doğru olarak verilmiştir?

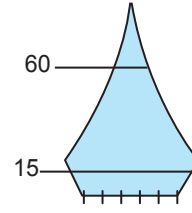
Nüfus Dağılışı	Faktör
A) Asya kıtasının kuzeyi seyrek nüfusludur.	Bakı
B) Kuzeybatı Avrupa yoğun nüfusludur.	Yerşekilleri
C) Amerika kıtasının kuzeyi seyrek nüfusludur.	Ulaşım
D) Avustralya'nın orta ve batı kesimlerinde nüfus seyrektr.	Yerşekilleri
E) Grönland adasında nüfus seyrektr	İklim

9. I. Bebek ölüm oranı fazladır.
II. Ortalama yaşam süresi kısadır.
III. Doğal nüfus artış hızı yüksektir.

Yukarıda verilen nüfus özelliklerine sahip bir ülkenin, nüfus piramidi aşağıdakilerden hangisine daha çok benzer?

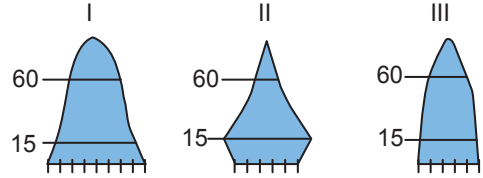
10.

Nüfus piramidi yukarıdaki gibi olan bir ülkenin, nüfus özellikleri ile ilgili olarak hangisi kesin söylenebilir?

- A) Doğum oranı azalmıştır.
B) İşsizlik oranı artmıştır.
C) Bağımlı nüfus oranı artmıştır.
D) Sanayi ürünleri tüketimi azalmıştır.
E) Bebek ölüm oranları artmıştır.

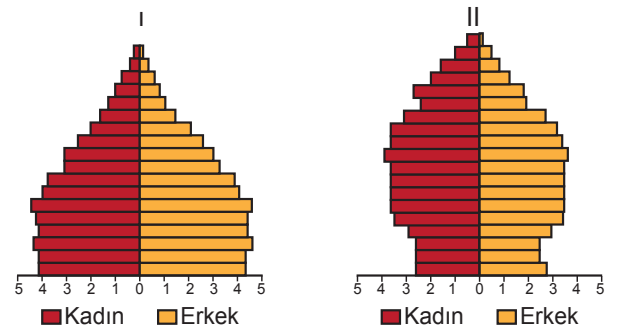
11.

Yukarıda verilen nüfus piramitlerinden hangileri son yıllarda doğum oranı artan ülkelere aittir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12.

Yukarıda verilen nüfus piramitleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) II. piramitte yaşlı nüfus oranı daha fazladır.
B) I. piramitte doğum oranı daha fazladır.
C) I. piramitte 0 - 14 yaş bağımlı nüfus daha fazladır.
D) Toplam nüfus miktarları aynıdır.
E) II. piramitte doğal nüfus artış hızı düşüktür.

Türkiye'nin Nüfus Özellikleri

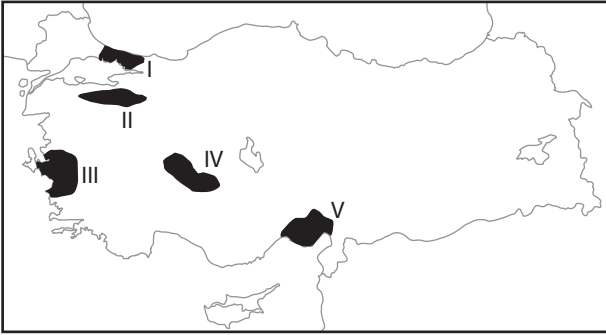
1. Aşağıda Türkiye'de nüfus yoğunluğu az olan bazı yerler verilmiştir.

- Taşeli Platosu
- Menteşe Dağlık Bölgesi
- Teke Platosu

Bu yerlerde nüfus yoğunluğunun az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim koşulları B) Yer şekli özellikleri
C) Enlem dereceleri D) Bakı özellikleri
E) Hidrografik özellikleri

2. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı alan numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde nüfus yoğunluğu diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Türkiye'de nüfusun dağılışı üzerinde doğal faktörler etkili olmaktadır.

Bu etkilere örnek olarak;

- I. Hakkari ve çevresinde nüfus yoğunluğunun az olması
- II. Çatalca - Kocaeli Platosunun yoğun nüfuslu olması
- III. Delta ovaları çevresinde nüfus yoğunluğunun fazla olması

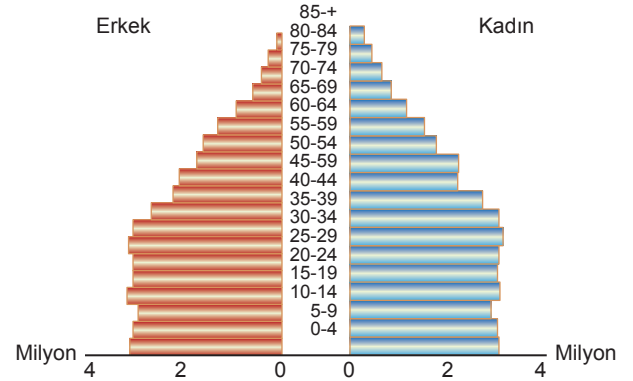
verilenlerde hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Türkiye'nin nüfus yapısı ile ilgili olarak aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğal nüfus artış hızı azalmaktadır.
B) Ortalama yaşam süresi artmaktadır.
C) Hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı artmaktadır.
D) Okuma yazma bilen nüfus oranı %90 dan fazladır.
E) Kadın nüfusun eğitim düzeyi erkek nüfusa göre daha fazladır.

5. Aşağıda Türkiye'nin 2017 yılına ait nüfus piramidi verilmiştir.

Bu piramide bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Doğal nüfus artış hızında azalma olmuştur.
B) Kadın ve erkek nüfus miktarı birbirine yakındır.
C) 0 -14 yaş arasındaki toplam nüfus 10 milyondan fazladır.
D) Son yıllarda nüfus miktarının artması üzerinde dış göçlerin etkisi vardır.
E) 15 – 35 yaş aralığındaki toplam nüfus 60 yaş ve üzeri nüfusa göre daha fazladır.

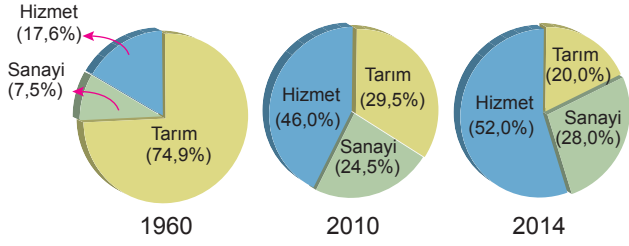
6. Nüfus piramidi, nüfusun cinsiyete ve yaş gruplarına dağılımını gösteren grafiklerdir.

Türkiye'nin nüfus piramidine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Nüfus miktarı
B) Ortalama yaşam süresi
C) Nüfus artış hızı
D) Nüfus yoğunluğu
E) Doğum oranı

Türkiye'nin Nüfus Özellikleri

7. Aşağıdaki grafiklerde Türkiye'de çalışan nüfusun 1960, 2010 ve 2014 yıllarındaki sektörlere göre dağılımı verilmiştir.

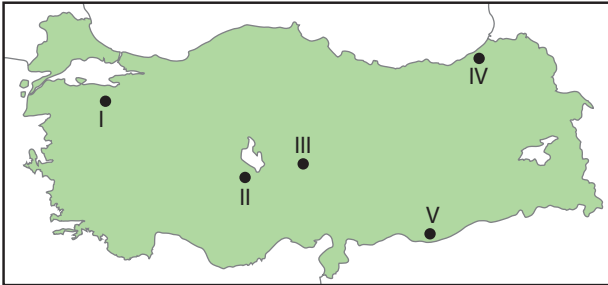

Grafikler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) 1960 yılından sonra tarım alanlarından elde edilen verim azalmıştır.
 B) 2014 yılında hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı sanayide çalışan nüfus oranına göre fazladır.
 C) Verilen yıllarda sanayi sektöründe çalışan nüfus artış göstermiştir.
 D) Sanayi ve hizmet sektörlerinde çalışan nüfus oranının artması tarımda çalışan nüfus oranının azalması neden olmuştur.
 E) Verilen yıllarda hizmet sektöründe çalışan nüfus oranı artış göstermiştir.

8. Tarımsal nüfus yoğunluğunun fazla olduğu yerlerde genel olarak,
 • Tarım alanları dardır.
 • Tarımla uğraşan nüfus fazladır.

Buna göre;

harita üzerinde numaralandırılarak verilen yerlerin hangisinde tarımsal nüfus yoğunluğunun diğerlerine göre daha fazla olması beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Bir yerin kırsal alanlarında ve kentlerinde bulunan nüfus miktarları o yerin ekonomik ve sosyal yapısını yansıtan önemli göstergelerden biridir. Ekonomik gelişmenin fazla olduğu yerlerde kent nüfus oranı kır nüfus oranına göre daha fazla olmaktadır.

Buna göre;

harita üzerinde verilen yerlerin hangi ikisinde kent nüfus oranı daha fazladır?

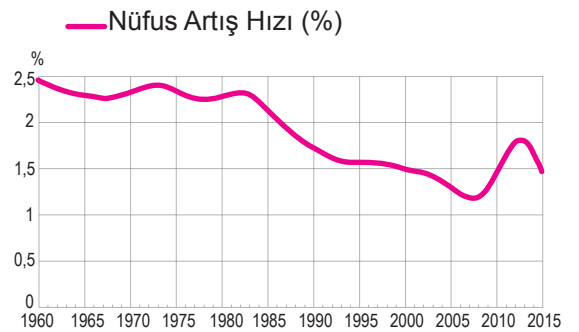
- A) I ve II B) I ve III C) I ve V
 D) II ve IV E) III ve V

10. Sanayi faaliyetlerinin yoğun olduğu yerlerde erkek nüfus oranının kadın nüfus oranına göre yüksek olması beklenir.

Buna göre aşağıda verilen şehirlerin hangisinde erkek nüfus oranı kadın nüfus oranına göre daha yüksektir?

- A) Kastamonu B) Sinop C) Artvin
 D) Muş E) Kocaeli

11. Aşağıda Türkiye'nin 1960 - 2015 yılları arasındaki nüfus artış hızı grafiği verilmiştir.

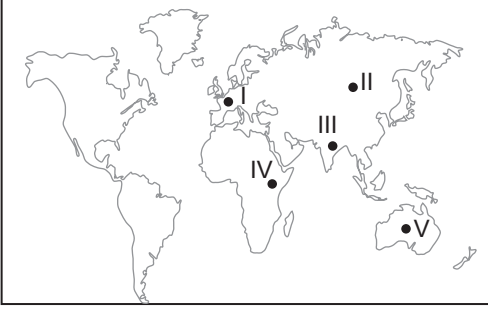

Yalnızca grafikteki bilgilere göre aşağıdakilerin hangisine ulaşılır?

- A) Nüfus artış hızı üzerinde dış göçler etkili olmuştur.
 B) Kırsal alandan kentlere göçler olmuştur.
 C) Ülke içinde iç göçler yaşanmıştır.
 D) Nüfus artış hızı üzerinde salgın hastalıklar etkili olmuştur.
 E) Nüfus miktarı verilen yıllarda sürekli artış göstermiştir.

Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları, Türkiye’de Göçler

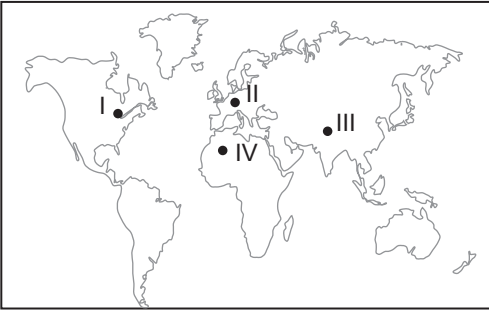
1.

Amerika Kıtası’nın keşfedilmesi ile haritada verilen hangi yerden bu kıtaya yoğun göçler başlamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

2.

Harita üzerinde numaralandırılarak gösterilen alanların hangileri diğerlerine göre daha fazla beyin göçü almaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

3. Büyük bir şehre göç etmiştik. Göç ettiğimiz mahallenin de köyümüzden pek farkı yoktu. Yollar asfaltsız ve çamurlu, evler susuz ve elektriksizdi. Sanki her şey gelişigüzel yapılmış gibiydi. Mahallemizin yanında site adı verilen yüksek binalar vardı. İçlerinde parklar, oyun bahçeleri vardı.

Metinde göç edilen yer ile ilgili olarak hangi sorundan bahsedilmektedir?

- A) İşsizlik B) Nüfus artışı
C) Plansız kentleşme D) Çevre kirliliği
E) Konut yetersizliği

4. İnsanların ekonomik, dini, siyasi, sosyal ve diğer sebeplerden dolayı yaşadığı yerden başka bir yere yerleşmek suretiyle yaptıkları yer değiştirme hareketi göç olarak adlandırılmaktadır.

Türkiye’de kırsal alanlardan kentlere yapılan göçler üzerinde;

- I. ekonomik,
II. sosyal,
III. dini

unsurlardan hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

5. I. Lozan Antlaşması ile Yunanistan’da yaşayan Türklerin Türkiye’ye gelmesi
II. Gideceği yerdeki doğal ve tarihi mekânları gezip görmek amacıyla insanların ülkelerinden ayrılması
III. İkinci Dünya Savaşı’ndan sonra ülkemizden yurt dışına işçi göçlerinin olması

Yukarıda verilenlerden hangileri dış göçlere örnek olarak gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Türkiye’de özellikle 1950’li yıllarda kırsal alanlardan kentlere doğru göçler hız kazanmıştır.

Bu durumun nedenleri arasında;

- I. kırsal alanlarda tarımda makineleşmeye bağlı olarak tarım işçilerinin işsiz kalması,
II. sanayileşmeye bağlı olarak kentlerde iş imkânlarının artış göstermesi,
III. kırsal alanlarda tarımsal faaliyetlerde birim alandan alınan ürün miktarının artış göstermesi

verilenlerden hangileri gösterilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

Göçlerin Nedenleri ve Sonuçları, Türkiye’de Göçler

7. İnsanların her yıl belirli aylar içinde bulundukları ortamdan başka bir ortama çalışmak, gezmek için bir süreliğine gitmelerine mevsimlik göç denilmektedir.

Buna göre;

- I. Antalya ve çevresi,
- II. Sivas ve çevresi,
- III. Adana ve çevresi,
- IV. Afyon ve çevresi

verilen yerlerin hangilerinde mevsimlik göç nedeniyle belirli aylarda daha fazla nüfus artışı olmaktadır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi göçlerin olumlu sonuçları arasında gösterilir?

- A) Kentlerde nüfus artışı nedeniyle işsizlik sorununun ortaya çıkması
- B) Konut ihtiyacı sebebiyle plansız yerleşmelerin artması
- C) Kentlerde nüfus artışı sebebiyle ulaşım sorunlarının yaşanması
- D) Kentlerde artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılamak için demografik yatırımların artması
- E) Kentlerde ihtiyaçların artmasına bağlı olarak üretimin ve ticaretin gelişmesi

9. Göçleri tamamen durdurabilmek mümkün değildir. Ancak göçler alınacak bazı tedbirlerle azaltılabilmektedir.

Türkiye’de iç göçleri azaltabilmek için alınacak önlemler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilmez?

- A) Bölgelerarası gelişmişlik farklılıklarının azaltılması
- B) Kentlerdeki eğitim, sağlık ve alt yapı hizmetlerinin kırsal kesimlerde de uygulanması
- C) Kırsal alanlarda özellikle tarıma dayalı sanayi kollarının geliştirilmesi
- D) Metropol kentlerin olanaklarının diğer kentlere de sunulabilmesi
- E) Kırsal alanlarda nüfus artış hızını azaltacak politikaların uygulanması

10. Suriye’de yaşanan siyasi sorunlar nedeni ile yaklaşık üç milyon Suriyeli ülkemize göç etmek zorunda kalmıştır.

Suriyeli göçmenlerin ülkemizi tercih etmelerinin nedenleri arasında;

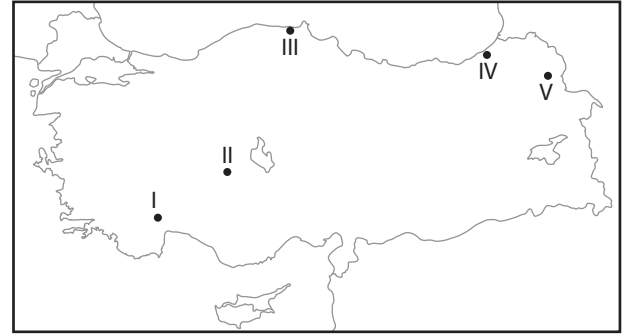
- I. konum özellikleri,
- II. aynı dine mensup olma,
- III. Türkiye’nin göç politikası

verilenlerden hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Türkiye’de kırsal alanlarda tarımda makine kullanımının artması sebebiyle işsiz kalan insanlar kentlere doğru göç etmek zorunda kalmışlardır.

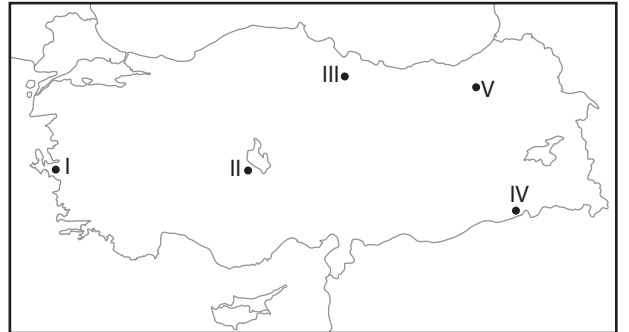
Bu duruma bağlı olarak;

harita üzerinde verilen yerlerin hangisi çok göç vermiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

- 12.

Harita üzerinde numaralandırılarak verilen yerlerin hangisi turizm faaliyetleri nedeniyle diğerlerine göre daha fazla mevsimlik göç almaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Ekonomik Faaliyetler

1. İnsanlar hayatlarını sürdürmek ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla çeşitli ekonomik faaliyetler gerçekleştirir. İlk insanlarI..... ve toplayıcılıkla uğraşırken, zamanla toprağı işleyerekII..... faaliyetleri ile uğraşmaya başladılar. İhtiyaçlarından fazla ürettikleri ürünleri takas yolu ileIII..... yaptılar.

Metinde numaralar ile gösterilen boşluklara yazılacak kelimeler aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

I	II	III
A) Tarım	Avcılık	Ticaret
B) Ticaret	Avcılık	Tarım
C) Ticaret	Tarım	Avcılık
D) Avcılık	Tarım	Ticaret
E) Avcılık	Ticaret	Tarım

2. • Günümüzde en fazla gelişme gösteren ekonomik sektördür.
• Eğitim, sağlık, ticaret, turizm, güvenlik gibi insanlara hizmet sunan sektörlerdir.
• Ürünün doğrudan doğadan elde edilmediğı ve üretim süreci gerektirmeyen tüm faaliyetlerdir.

Yukarıda özellikleri verilen ekonomik faaliyet türü hangisidir?

- A) Birincil B) İkincil C) Üçüncül
D) Dördüncül E) Beşincil

3. Doğrudan doğa üzerinde yürütülen ekonomik faaliyetlere birincil ekonomik faaliyet denilmektedir.

Aşağıda verilenlerden hangisi bu ekonomik faaliyetler arasında yer almaz?

- A) Tarımsal üretim faaliyetleri
B) Ormancılık faaliyetleri
C) Yünlü dokuma faaliyetleri
D) Maden çıkarma faaliyetleri
E) Balık avlama faaliyetleri

4. **Aktif nüfusunun büyük çoğunluğu çeşitli sanayi kol- larında çalışan bir ülke hakkında aşağıdaki ifadeler- den hangisi kesin olarak söylenebilir?**

- A) Tarım ürünü çeşitliliğı azdır.
B) İhracatında hammadde oranı fazladır.
C) Sanayi ürünleri ithalatı tarım ürünleri İthalatına göre daha fazladır.
D) Üçüncül ekonomik faaliyet alanında çalışan kişi sayısı sürekli azalmaktadır.
E) İkincil ekonomik faaliyette çalışan nüfus oranı birincil ekonomik faaliyette çalışan nüfus oranından fazladır.

5. • Hammaddenin işlenip insanların kullanabileceğı ürün- lere dönüştürüldüğü faaliyetlerdir.
• Ticaret, sağlık, eğitim, ulaşım, pazarlama, bu ekono- mik faaliyet grubunda yer alır.
• Bilişim teknolojileri ve araştırma merkezleri bu faali- yet kapsamında yer alır.
• Doğrudan doğal ortama bağılı olarak sürdürülen, hammadde elde edilmesini sağlayan faaliyetlerdir.

Aşağıdaki ekonomik faaliyet türlerinden hangisi ile ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Birincil Ekonomik Faaliyet
B) İkincil Ekonomik Faaliyet
C) Üçüncül Ekonomik Faaliyet
D) Dördüncül Ekonomik Faaliyet
E) Beşincil Ekonomik Faaliyet

6. • Hititler döneminde Anadolu'da var olan yollar, Roma döneminde geliştirildi ve yeni yollar yapıldı.
• Selçuklular döneminde Anadolu'da kervansaraylar yaptırıldı.
• Osmanlılar aynı amaçla hanlar inşa ettirdi.

Yukarıda verilen bilgiler dikkate alındığında aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapıldığı söylenebilir?

- A) Ticaret B) Madencilik
C) Sanayi D) Tarım
E) Turizm

Ekonomik Faaliyetler

7. Neolitik çağda yaşanan en köklü değişim yerleşik hayatın başlamasıdır.

Yerleşik hayatın başlamasında aşağıdaki ekonomik faaliyetlerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

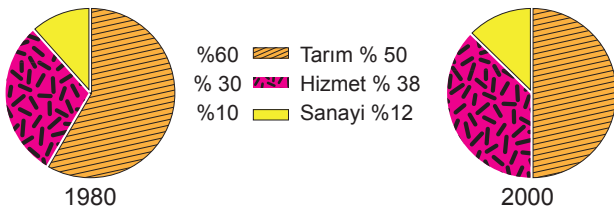
- A) Sanayi
B) Turizm
C) Ulaşım
D) Avcılık
E) Tarım

8. Aşağıda bazı meslekler ile bu mesleklerin ait olduğu ekonomik faaliyet grupları eşleştirilmiştir.

Bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

Meslek	Ekonomik faaliyet
A) Ormancılık	birincil ekonomik faaliyet
B) Hakim	üçüncül ekonomik faaliyet
C) Öğretmen	ikincil ekonomik faaliyet
D) Çoban	birincil ekonomik faaliyet
E) Postacı	üçüncül ekonomik faaliyet

9. Aşağıda bir ülkenin 1980 ve 2000 yıllarında çalışan nüfusunun ekonomik faaliyet kollarına dağılımı verilmiştir.

Bu ülke ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Tarımda çalışanların oranı 1980 yılına göre azalmıştır.
B) Hizmette çalışanların oranı 1980 yılına göre iki kat artmıştır.
C) 2000 yılında çalışanların yarısından fazlası tarımdadır.
D) Sanayide çalışanların oranı yirmi yıllık dönemde aynı kalmıştır.
E) Sanayide çalışanların yarısında fazlası ağır sanayide çalışmaktadır.

10. Üçüncül ekonomik faaliyet türünde çalışan nüfus oranı fazla olan bir ülke hakkında;

- I. Gelişmişlik seviyesi düşüktür.
II. Tarımda çalışan nüfus oranı azdır.
III. Doğal nüfus artış hızı yüksektir.

verilenlerden hangileri kesin söylenir?

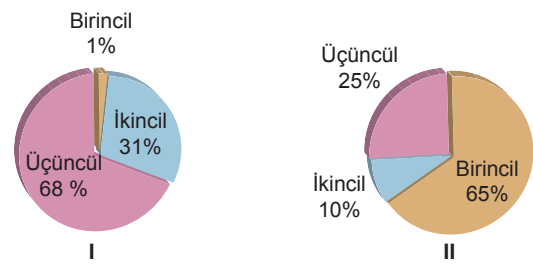
- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

11. • K ülkesinde çalışan nüfusun yarısından fazlası üçüncül ekonomik faaliyetlerde çalışmaktadır.
• M ülkesinde halk geçimini birincil ekonomik faaliyetlerden sağlamaktadır.

Yukarıda özellikleri verilen ülkelerin hangileri bakımından kesin olarak farklı olduğu söylenebilir?

- A) Yetiştirilen tarım ürünleri
B) Toplam nüfus miktarları
C) Jeopolitik konum özellikleri
D) Gelişmişlik seviyeleri
E) Ekvator'a göre konumları

12. Aşağıda iki ülkenin nüfusunun ekonomik faaliyet kollarına dağılım oranları gösterilmiştir.

Bu ülkeler hangileri olabilir?

I	II
A) Almanya	Mısır
B) Mısır	Nijerya
C) Nijerya	Hindistan
D) Kanada	ABD
E) Rusya	Kanada

Uluslararası Ulaşım Hatlarının Küresel ve Bölgesel Etkileri

1. Büyük su kütlelerini birbirine bağlayan kanalların açılması ile gemilerin zaman ve yakıt giderlerinden tasarruf sağlanmıştır. Ayrıca bu kanallar bulundukları ülkeler için gelir kaynağı da olmuştur.

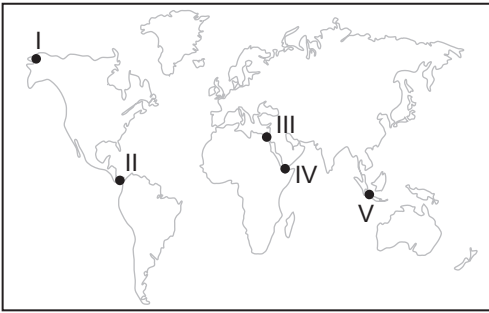
Buna göre;

- I. Mısır
- II. Yunanistan
- III. Panama

verilen ülkelerin hangilerinin kanal geçişlerinden gelir elde ettiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıdaki Dünya haritasında bazı boğaz ve kanallar gösterilmiştir.

Bu kanal ve boğazlardan hangisinin uluslararası ticaretteki önemi diğerlerine göre daha azdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Ulaştırma, mal ve hizmetlerin çeşitli ulaşım araçları ile taşınmasını kapsamaktadır.

Buna göre;

- I. Tren
- II. Gemi
- III. Uçak
- IV. Kamyon

verilen ulaşım araçlarından hangi ikisi tek seferde diğerlerine göre daha fazla yük taşıma kapasitesine sahiptir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

4. Süveyş kanalı hangi denizleri birbirine bağlamaktadır?

- A) Akdeniz - Kızıldeniz
- B) Karadeniz - Akdeniz
- C) Ege Denizi - Akdeniz
- D) Kuzey Denizi - Baltık Denizi
- E) Marmara Denizi - Karadeniz

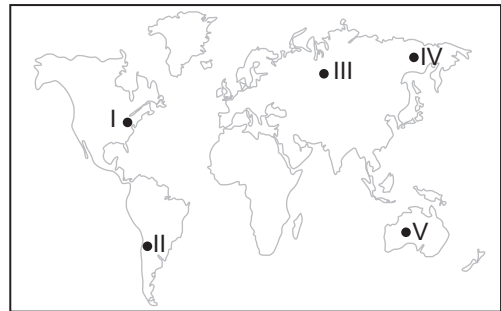
5. Aşağıda bir yük gemisinin yol güzergâhı boyunca kullandığı su yolları verilmiştir.

- Süveyş Kanalı
- Hürmüz Boğazı
- Cebelitarık Boğazı

Bu geminin aşağıda verilen ülkelerden hangisinin kara sularından geçtiği söylenemez?

- A) Fas B) Mısır C) İran
D) Norveç E) İspanya

6. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı alan numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangisinde demir yolu ağı diğerlerine göre daha fazla gelişmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Uluslararası Ulaşım Hatlarının Küresel ve Bölgesel Etkileri

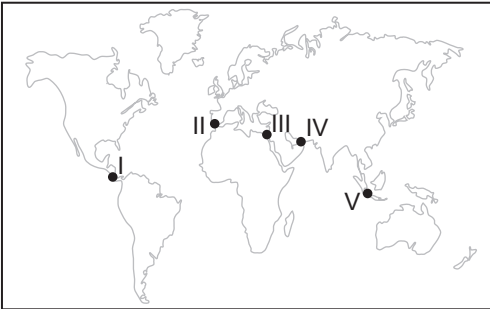
7. Aşağıda verilen ülkelerin hangisinde hava yolu ulaşımını diğerlerine göre daha fazla geliştirmiştir?

- A) İtalya B) ABD C) Romanya
D) Danimarka E) Finlandiya

8. İngiltere ile Fransa'yı deniz tabanından birbirine bağlayan ulaşım yolu hangisidir?

- A) Korint Kanalı
B) Avrasya Tüneli
C) Manş Tüneli
D) Panama Kanalı
E) Kiel Kanalı

9. Aşağıdaki harita üzerinde bazı kanal ve boğazlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılarak gösterilen bu boğaz ve kanallardan hangisinin ismi yanlış verilmiştir?

- A) I - Panama Kanalı
B) II - Cebelitarık Boğazı
C) III - Babülmendep Boğazı
D) IV - Hürmüz Boğazı
E) V - Malakka Boğazı

10. Panama Kanalı'nın açılması ile uluslararası deniz ticaretinde önemini kaybeden boğaz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hürmüz B) Macellan C) Bering
D) Cebelitarık E) Çanakkale

11. Aşağıda verilen yerlerden hangileri arasında deniz yolu ulaşımı diğerlerine göre daha yoğundur?

- A) Batı Avrupa - Kuzey Amerika
B) Orta Afrika - Kuzey Avrupa
C) Güney Amerika - Avustralya
D) Orta Amerika - Güney Asya
E) Avustralya - Kuzey Afrika

12. • Afrika ile Avrupa kıtaları arasında yer alır.
• Akdeniz ile Atlas Okyanusu'nu birbirine bağlar.
• İspanya ile Fas arasındadır.

Özellikleri verilen su yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dover Boğazı
B) Bering Boğazı
C) Panama Kanalı
D) Korint Kanalı
E) Cebelitarık Boğazı

Doğal Afetlerin Oluşum Nedenleri, Dağılışı ve Etkileri

1. Doğal afet, büyük oranlarda insanların kontrolü dışında gerçekleşen ve gerekli önlemler alınmadığı takdirde büyük can ve mal kayıplarına sebebiyet verebilecek büyük çaplı doğa olaylarıdır.

Doğal afetlerin genel özellikleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Meydana geldikleri bölgenin alt yapısını tahrip ederler.
- B) Meydana geldikleri bölgede ekonomik zarara neden olurlar.
- C) Ekonomik faaliyetlerin çeşitliliğinin artmasına sebep olurlar.
- D) Birçok doğal afetin ne zaman meydana geleceğini önceden tahmin etmek güçtür.
- E) Bulaşıcı ve salgın hastalıkların meydana çıkmasına sebep olabilirler.

2. Doğal afetleri jeolojik, hidrolojik ve meteorolojik kökenliler olmak üzere üç gruba ayırmak mümkündür. Kaynağını doğrudan yer kabuğundan ya da yerin derinliklerinden alan doğa olayları jeolojik kökenli olarak adlandırılır.

Buna göre aşağıdaki doğa olaylarından hangisinin jeolojik kökenli bir afet olduğu söylenir?

- A) Fırtına
- B) Taşkınlar
- C) Kuraklık
- D) Tsunami
- E) Erozyon

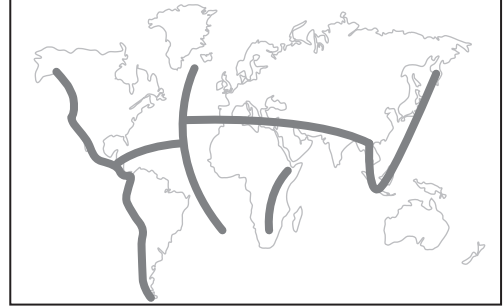
3. Aşağıda bir yerleşim yeri ile ilgili olarak bazı bilgiler verilmiştir.

- Çevresindeki ağaçlar tahrip edilmiştir.
- Kurutulmuş dere yatağı üzerine kurulmuştur.
- Yılın belirli aylarında şiddetli ve sağanak yağışlar görülmektedir.

Yalnızca bu bilgilere göre bu yerleşim yerinde öncelikle hangi doğal afetin görülmesi beklenir?

- A) Tsunami
- B) Sel ve taşkın
- C) Kuraklık
- D) Heyelan
- E) Deprem

4. Aşağıdaki haritada Dünya'daki büyük fay hatlarından bazılarının geçtiği alanlar gösterilmiştir.

Bu alanlarda;

- I. Deprem,
- II. Tsunami,
- III. Volkanizma

verilen doğa olaylarından hangilerinin görülmesi beklenir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. Az gelişmiş ülkelerde doğal afetler, gelişmiş ülkelere nazaran çok daha fazla can ve mal kayıplarına neden olmaktadır.

Buna göre;

harita üzerinde numaralandırılarak verilen yerlerden hangisinin, meydana gelecek aynı şiddetteki bir doğal afetten diğerlerine göre daha az zarar görmesi beklenir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Doğal Afetlerin Oluşum Nedenleri, Dağılışı ve Etkileri

6. I. 2004 yılında Güney Asya'da meydana gelen deprem ve ardından oluşan tsunami sonrasında binlerce kişinin hayatını kaybetmesi
II. 2010 yılında Haiti'de meydana gelen deprem sonrasında binlerce evin hasar görmesi
III. Türkiye'de dere yataklarının kurutularak tarım ve yerleşmeye açılması
Yukarıda verilen olaylardan hangileri doğal afet olarak gösterilmez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Erozyona sebep olan faktörleri doğal ve beşeri faktörler olarak sınıflandırmak mümkündür.

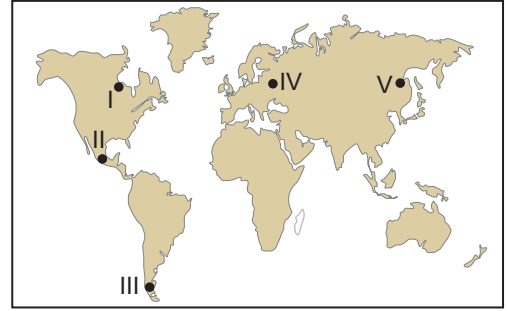
Bu şekilde yapılacak bir sınıflandırmada aşağıdaki-lerden hangisi farklı bir grupta yer alır?

- A) Mera alanlarının tahrip edilmesi
B) Doğal bitki örtüsünün zayıf olması
C) Tarım arazilerinin nadasa bırakılması
D) Dere yataklarının kurutularak yerleşmeye açılması
E) Orman alanlarının kesilerek tarım arazilerine dönüştürülmesi

8. Aşağıda verilen doğal afetlerden hangisinin meydana gelmesinde beşeri faaliyetlerin etkisinden söz edilmez?

- A) Çığ B) Taşkın C) Kuraklık
D) Heyelan E) Volkanizma

9. Aşağıdaki harita üzerinde beş farklı yer numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu yerlerin hangisinde tropikal fırtınaların görülmesi beklenir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Fay hatlarının geçtiği bazı yerlerde alüvyal tabanlı ovalar görülmektedir. Bu ovalarda tarım, sanayi ve yerleşme gibi faaliyetler yapılmaktadır. Ancak fay hatlarının geçtiği yerlerin yerleşme amaçlı kullanılması tehlike arz etmektedir.

Bu parçada hangi doğal afetin sebep olacağı riskten bahsedilmektedir?

- A) Heyelan B) Kasırga C) Erozyon
D) Hortum E) Deprem

11. I. Volkanik faaliyetler
II. Asit yağmurları
III. Sel ve taşkınlar
IV. Tektonik depremler

Yukarıdakilerden hangilerinin meydana gelmesinde doğal ve beşeri faktörlerin ortak etkisi vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ
FELSEFE

Felsefeyi Tanıma - 1

1. Bilgelik, doğru ve faydalı bilginin hayata uygulanmasıyla başlayan, insanın içinde yaşadığı dünya ve toplumla uyumlu, yaşamın en yüksek amaçlarına ilişkin bir kavrayışa sahip olmasını öngören ideal bir durumdur. Bilgelik, her şeyi akıl ile sorgulamak ve yorumlamak, bu nedenle de toplum içindeki yanlış saplantılara da karşı durabilmektir.

Buna göre, bilge insan ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Var olan her şeye beğeni ile yaklaşandır.
- B) Olanaklı olan her bilgiye ulaşan kişidir.
- C) Bilgiyi hayata uygulayan, akılcı ve rasyonel kişidir.
- D) Sadece bilgi peşinde koşan kişidir.
- E) Gerçeği yorumlamada toplumun düşüncelerini yansıtır.

2. **Aşağıdakilerden hangisi felsefenin amaçlarından biri olamaz?**

- A) Rasyonel ve eleştirel düşünüş biçimi geliştirmek
- B) Bilgiye ve bilgeliğe ulaşmaya çalışmak
- C) Bilgimizin imkân ve sınırlarını araştırmak
- D) Gözlemsel verilerden olgusal doğrulara ulaşmak
- E) Yaşamın özünü anlamaya ve açıklamaya çalışmak

3. **Felsefe ve hikmet ilişkisi konusunda aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) Hikmet bütün olup bitenin esasını bilmektir.
- B) Felsefe yapmanın amacı hikmet sahibi olmaktır.
- C) Felsefe her şeyi bilme gibi bir iddiada değildir.
- D) Felsefe, hikmet gibi derin bir bilgiye ulaşış son noktayı koymaz.
- E) Hikmetin, kendisine sahip olana mutluluk, değer ve anlam sağlayacağı varsayılır.

4. Antik Yunan'da sophos (bilge) "bilgileri kendisinde bulunduran hikmet sahibi kimse" olarak bilinirdi. Ancak insanın her şeyi bilemeyeceği gerçeği karşısında "Sophia" kelimesi "philia" sözcüğü ile birleştirilerek bilgiyi seven anlamına gelen "felsefe (philosophia)" kavramına dönüştürüldü. Filozof her şeyi bilen değil, bilgiyi ele geçirmek için uğraşan, peşinden koşan kişidir.

Bu parçadan ulaşılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilge insan, bilginin imkân ve sınırlarına ulaşmış kişidir.
- B) Felsefe yapabilmek için bilge olmak gereklidir.
- C) Bilgelik felsefenin gelişimini sağlar.
- D) Filozof bilgi donanımlı insandır.
- E) Felsefe bilgeliğe ulaşma çabasıdır.

5. • F. Bacon'a göre felsefe; "Deney ve gözleme dayanan bilimsel veriler üzerine düşündürmektir."
• T. Hobbes'a göre; "Felsefe yapmak doğru düşündürmektir."
• Platon'a göre felsefe; "Doğruyu bulma yolunda düşünsel bir çabadır."

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefenin tanımının farklı yapılmasının nedeni olamaz?

- A) Konularının bireysel nitelikte olması
- B) İlgilendiği konuların çeşitli olması
- C) Düşünsel bir faaliyet olması
- D) Tarihsel süreç içinde farklı amaç ve işleve sahip olması
- E) Filozofların kişisel yaratıcılığına ve düşüncelerine dayanması

6. Kant'a göre; "Sadece felsefe yapmak öğrenilir. Kendi düşünceni, dünyayı, toplumu, deneyimin bizde bıraktığı bilinmezlikleri eleştirerek..."

Bu açıklamadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe, bir sorgulama etkinliğidir.
- B) Felsefe, bilimsel bilgi edinme çabasıdır.
- C) Felsefe, kapsamlı bilgiye ulaşma çabasıdır.
- D) Felsefe, insanın kendi yaşamını gözden geçirmesidir.
- E) Felsefe, her dönem farklı fikirlerin ortaya konmasıdır.

Felsefeyi Tanıma - 1

7. Felsefe; toplum, tarih, bilim gibi insanların tümünü doğru-
dan ya da dolaylı olarak ilgilendiren her alanda yapılabilir.
Felsefe, filozofa bağlı söylem olarak ortaya çıkar ancak
ortaya atılan düşüncelerin akla ve mantığa uygun gerek-
çelere dayandırılması gereklidir.

**Parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden
hangisine değinilmemiştir?**

- A) Öznel olma
- B) Birikimsel olma
- C) Evrensel olma
- D) Akla ve mantığa dayanma
- E) Temellendirmeye dayalı olma

8. Felsefenin amacı yalnızca evreni, doğayı tanımaya yöne-
lik teorik bir bilgi elde etmek değil, aynı zamanda doğru
davranışlarda bulunarak ahlaklı yaşamın yollarını öğren-
mektir. Filozoflar da bilgi peşinde koşan ve savundukları
düşüncelere uygun yaşayan insanlardır.

**Parçada aşağıdaki düşüncelerden hangisi vurgulan-
mamıştır?**

- A) Felsefe varlık, bilgi ve değer hakkında belirli bir görüş
elde etmeye çalışan bir çabadır.
- B) Felsefe akılcı incelemeye ve yaratıcı düşünceye da-
yanır.
- C) Felsefe yaşamda karşılaşılan sorunların çözümünü
sağlar.
- D) Felsefe, insana bir yaşam biçimi önerir.
- E) Felsefe, bilginin arayışında olmaktadır.

9. Felsefe, düşüncenin derinleşmesine; yani insan düşün-
cesinin sürekli olarak kendisine eğilip, kendisini bilinçli
duruma getirmeye yönelmesine olanak sağlar. Geçmiş-
ten günümüze düşünceleri yansıtan kavramları tanıma
olanağı verir.

**Buna göre, yaşamın amacını sorgulayan bir kişiye
felsefenin nasıl yardımcı olabileceğini aşağıdaki se-
çeneklerden hangisi doğru ifade eder?**

- A) Bilimsel bilgilere ulaşmasını sağlayarak
- B) Hayatı olduğu gibi yaşama olanağı sunarak
- C) Hayata pozitif bakmasına sebep olarak
- D) Okuma ve çalışma becerisinin geliştirilmesi için ortam
hazırlayarak
- E) Yaşamla ilgili çeşitli görüşleri öğrenme ve sorgulama
olanağı sağlayarak

10. Felsefe, insanı insan yapan araştırma ruhunun, anlam-
landırma, yorumlama ve değerlendirme etkinliğinin, so-
rular sorma ve onlara cevap arama becerisinin, erdemli
olma ve mutlu yaşama isteğinin bir ifadesidir.

**Parçadan yola çıkılarak felsefe ile ilgili aşağıdaki yar-
gılardan hangisine ulaşılabilir?**

- A) Felsefe toplumsal yaşam kuralları koyar.
- B) Felsefe başarılı olmanın yollarını gösterir.
- C) Felsefe bilimsel bilgilere ulaşmayı sağlar.
- D) Felsefe yaşama sanatını öğretir.
- E) Felsefenin duygusal işlevi vardır.

11. Aristoteles'in ünlü yapıtı Metafizik "Bütün insanlar doğal
olarak bilmek ister." cümlesi ile başlar. İnsan evreni, ken-
disini çevreleyen dünyayı, içinde yaşadığı toplumu, geç-
mişini ve bütünüyle kendisini tanımak ve bilmek ister.

**Buna göre, felsefe ile ilgili aşağıdaki yargılardan han-
gisine ulaşamaz?**

- A) Felsefe kapsamlı bilgiye ulaşmaya çalışır.
- B) Felsefe varlığı anlama ve açıklama çabasıdır.
- C) Felsefe insanın kendi yaşamını sorgulamasının bir
ürünüdür.
- D) Felsefenin doğuşunda büyük filozofların etkisi olmuş-
tur.
- E) Felsefe yaşamın farklı yönlerinin merak edilip sorgu-
lanmasıyla başlamıştır.

12. Birçoğumuz "Yaşamın amacı nedir? Bir bilgiyi doğru ya
da yanlış kılan şey nedir? İnsan, eylemlerinde özgür mü-
dür?" gibi felsefi soruları hayatımızın akışı içinde sorarız.
Bu soruların cevabını ancak felsefi bir düşünüşle bulabiliriz.

**Buna göre, felsefi soruların kişiye ne kazandıracağını
en doğru ifade eden seçenek aşağıdakilerden hangi-
sidir?**

- A) Mutlu yaşam ilkeleri
- B) Yaşamla ilgili problemleri çözebilme
- C) Yaşamla ilgili öngöründe bulunma yetisi
- D) Doğa olaylarını kontrol altına alma gücü
- E) Dünyayı ve insan yaşamını yorumlama gücü

Felsefeyi Tanıma - 2

1. Bir bilimsel sorgulamayı ve araştırmayı gerekli kılan şey, çoğu zaman gündelik yaşamda bir probleme çözüm bulma amacıdır. Felsefenin ise böyle bir kaygısı yoktur. Aristoteles'in söylediği gibi "Felsefe her şeyden önce insanın doğal olarak sahip olduğu bilme arzusunu doyurmayı amaçlar."

Parçadan hareketle felsefi soruların özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe doğrulanabilir bilgileri sorgular.
B) Felsefe soruları pratik faydanın ötesindedir.
C) Felsefe soruları bireyin eylemlerine yöneliktir.
D) Felsefe günlük yaşamın kazanımlarını sorgular.
E) Felsefe, sorularıyla değişmez hakikatlere ulaşma amacıdadır.

2. Felsefenin soruları insanı, doğayı, evreni, toplumu sorgulayan, ama temelde özü belirlemeye yönelik sorulardır. Bir şey gerçekten bilinebilir mi? Eğer bilinebilirse bunun sınırları nedir? Bilgilerimizden ne kadar emin olabiliriz? Buna benzer sorular felsefenin temelini oluşturur.

Parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisinin felsefi soru niteliğinde olduğu söylenebilir?

- A) Bireyin davranışlarını yönlendiren kurallar nelerdir?
B) Toplumsal kuralların amacı nedir?
C) Gezegenler nasıl hareket eder?
D) Bir gün neden 24 saattir?
E) Yönetim nedir?

3. Felsefede sorular çok önemlidir. Çünkü felsefe sorularla gelişir. İnsan zihni, gelişen ve değişen varlık, bilgi ve değerler hakkında sürekli bir arayış içindedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefi soruların özelliklerinden biridir?

- A) Akıl ve mantık ilkelerine dayanması
B) Dogmatik olmaması
C) Varlığın özüne yönelik olması
D) Kesin cevaplar içermemesi
E) Öznel nitelikte olması

4. Nermi Uygur, Felsefenin Çağrısı adlı eserinde "Felsefe sorusu nedir?" diye sorar. Bu sorunun kendisi, felsefe sorusunun ne olduğu konusunda bize bir ipucu verir. Felsefe sorusu "Nedir?" sorusudur. "Bilgi nedir?", "Güzel nedir?", "Devlet nedir?" birer felsefe sorusudur.

Buna göre, felsefe sorusu için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Nedensel açıklamalar gerektiren sorulardır.
B) Olgusal dünyaya ilişkin sorulardır.
C) Kesin cevapları olan sorulardır.
D) Bilime yol gösteren sorulardır.
E) Nelik ve anlam sorularıdır.

5. Tüm var olanla ilgili sistemli ve yalnızca akla dayanan ilk düşünce sisteminin İyonya'da ortaya çıkması tesadüf değildi. Ekonomik yapının ileri düzeyde olması, bilgi birikiminin varlığı, hoşgörüyü de beraberinde getirmiştir. Yani Milet kentindeki ortam, farklı inanç ve düşüncelere izin verecek kadar hoşgörülüydü.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimsel bilgi felsefenin gelişimine katkı sağlamıştır.
B) Felsefe toplumsal koşullar değerlendirilerek yapılır.
C) Felsefi düşünce özgür toplumsal koşullarda oluşur.
D) Farklı kültürlerle etkileşim felsefenin ortaya çıkışını hazırlamıştır.
E) Felsefi düşüncelerin ortaya çıkışında önceki düşünceler etkili olmuştur.

6. Felsefe bilgisi, âdeta bir şehrin ortasındaki yüksek kule gibidir. Kulenin şehre bakan pencereleri vardır. Her pencereden şehrin belli bir kısmı görünür, sadece kulenin en üst noktasında bulunan felsefe penceresinden bütün şehri görmek mümkündür. Başka bir deyişle felsefe bilgisi sayesinde insan, gerçeğe herhangi bir yönüyle parçacı bir yaklaşımla değil, mümkün olan her yönüyle genel olarak değerlendirilebilecek bir bakma olanağını kazanır.

Parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki niteliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Sistemli ve düzenlidir.
B) Sorgulayıcı bir bakış açısına sahiptir.
C) Birleştirici ve bütünleştiricidir.
D) Konuları evrensel bir özelliğe sahiptir.
E) Öznel bir bakış açısına sahiptir.

Felsefeyi Tanıma - 2

7. Filozof, kendisinin de içinde bulunduğu dünyayı anlamak ve kavramak için her türlü bilgi, algı ve sezgi sonuçlarından oluşan düşünceyi açıklığa kavuşturur. Fakat filozof bununla yetinmez, yani dünyayı parçalanmış bir hâlde bırakmaz, üzerinde düşünülüp aydınlığa kavuşturulmuş malzemeden hareketle dünyayı yeniden inşa eder ve onu bir bütünlüğe kavuşturur.

Parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki niteliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Refleksif olması
- B) Konularının evrensel olması
- C) Temellendirmeye dayalı olması
- D) Çözümleyici ve birleştirici olması
- E) Tutarlı ve sistemli olması

8. Her şeyi olduğu gibi kabul eden, merak etmeyen, kendisine sunulanla yetinen bir insan için, felsefe gerekli değildir.

Bu açıklamada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Subjektiftir.
- B) Akla ve mantığa dayanan bir düşüncedir.
- C) Çözümleyici ve kurucu bir düşüncedir.
- D) Eleştirici ve sorgulayıcıdır.
- E) Temellendirmeye dayanır.

9. Felsefe hakikati araştırırken bilim gibi herkes için geçerli olabilecek bilgiler ortaya koymaya çalışmaz. Filozof ile bilim insanlarının soru sorma biçiminde farklılık vardır. Filozof, “Canlı türleri nasıl sınıflandırılır?” sorusunu sormaz; bu türden sorulara cevap aramaz. Filozof, “Bilim nedir?”, “Bilimsel yöntem nedir?” sorusuna cevap arar. Düzenin aksayan yönlerini açığa çıkarmaz; “İdeal düzen nedir?” sorusunu irdeler.

Parçada felsefi düşünce ile ilgili aşağıdaki niteliklerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Akıl ve mantık ilkelerine bağlı olması
- B) Eleştirel bir tavır sergilemesi
- C) Doğru bilgiye ulaşma çabasında olması
- D) Subjektif olması
- E) Öz'e ilişkin olması

10. Felsefenin, soru sorma tekniğine sıkı sıkıya bağlı bir geleneği vardır. Verilen cevaplar son olmaktan öte yeni başlangıçlar için iyi gerekçelerdir. Felsefede sorgulamaya dönük şüphe duyma ve merak güdüsüyle sorunu çözmek ya da cevap vermekten çok yeni bir sorun alanına işaret etmek daha önemlidir. Böylece felsefi düşünme sorgulamanın sonucunu da sorgular.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Akla ve mantığa dayanması
- B) Öznel bir düşünce olması
- C) Temellendirmeye dayanması
- D) Refleksif bir düşünce olması
- E) Subjektif olması

11. Felsefede sorulardan çok cevaplar değişmektedir. Her filozof, örneğin en yüksek iynin ne olduğu sorusuna içinde bulunduğu tarihsel ve sosyolojik koşullarından etkilenecek cevaplar vermiştir. Bu ise felsefi sonuçların mutlak bir kesinlik taşımadığını gösterir.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Göreli bir bilgi olduğu
- B) İçinde bulunduğu koşullardan etkilendiği
- C) Aynı sorulara farklı cevaplar verildiği
- D) Dogmatik olmadığı
- E) Sonuçlarının herhangi bir değerinin olmadığı

12. Felsefe Karl Jaspers'in dediği gibi “düşünme uğraşında yolda olmak” ise bu yolu yürümek için iyi bir başlangıç noktasına gereksinim var demektir.

Buna göre, felsefe için gerekli olan bu başlangıç noktası aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Toplumsal değerleri benimseme
- B) Eleştirel ve sorgulayıcı düşünme
- C) Otoritelerin görüşlerine başvurma
- D) Genel doğrulara göre düşünme
- E) Dünyayı olduğu gibi kabul etme

Felsefeyi Tanıma - 3

1. Hikmet, bütün olup bitenlerin esasını bilmektir. Felsefe ise bilgi peşinde olan ve bilgiyi seven bir kişinin düşünme etkinliğidir.

Bu açıklamada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe bilgiye ulaşma yolunda bir düşünme etkinliğidir.
- B) Felsefe hikmetten daha genel bir bilgidir.
- C) Felsefe bütün varlığı bilir.
- D) Hikmet sürekli yolda olmaktır.
- E) Felsefi bilgi olgulara dayanır.

2. Felsefe sınav kâğıtlarını okuyan bir felsefe öğretmeni “felsefe nedir?” sorusuna verilen cevapları kontrol ederken;

- Ali’nin “felsefe yolda olmaktır.”
- Ayşe’nin “doğru düşünmektir.”
- Sema’nın “inanılanı sorgulamaktır.”
- Fatih’in “bilgelik sevgisidir.”
- Mehmet’in “düşündüğünü düşünmektir.”

Cevaplarını yazdığını görmüştür.

Yukarıda verilen hangi isim Yunanca philosophia (felsefe) sözcüğünün kelime anlamını yazmıştır?

- A) Fatih
- B) Ali
- C) Mehmet
- D) Ayşe
- E) Sema

3. Platon’a göre felsefe doğruyu bulma yolunda düşünme etkinliğidir.

Bu tanımdan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefe, hakikati aramak için ortaya konulan zihinsel bir çabadır.
- B) Felsefe, bilimsel olmayan önermelerden uzak durur.
- C) Felsefede hiçbir konuda son söz söylenmemiştir.
- D) Felsefede cevaplardan çok sorular önemlidir.
- E) Felsefe, bütün olan bitenlerin esasını bilebilir.

4. I. Bildiklerimizin sınırı var mıdır?
II. Kaç tarz varlık vardır?
III. Evrenin ana maddesi nedir?
IV. İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
V. İnsanlar neden ve nasıl unuttur?

Verilenlerden hangileri felsefenin cevap aradığı sorulardan değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) Yalnız V
- D) I ve V
- E) III ve V

5. Kant’a göre felsefenin nesneleri algılamaktan çok, bilme tarzımızla meşgul olması gerekir.

Bu açıklamada aşağıdaki ifadelerden hangisi vurgulanmak istenmiştir?

- A) Felsefede amacın kesin bilgiye ulaşmak olduğu
- B) Felsefenin olanı incelemesi gerektiği
- C) Felsefenin açıklamalarında bitmişliğin olmadığı
- D) Felsefenin, bilimsel bilgi sonuçlarından yararlandığı
- E) Felsefenin, varlığa ait bilgilerimizi elde etme yöntemiyle ilgilenmesi gerektiği

6. Filozof ele aldığı konuları farklı yollarla çözümleyerek açıklığa kavuşturur. Sonra da üzerinde düşünülüp çözümlenmiş ve aydınlığa kavuşturulmuş malzemeden hareketle konularını yeniden inşa eder ve onu bir bütünlüğe kavuşturur.

Bu parçada felsefi düşüncenin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirci ve sorgulayıcıdır.
- B) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
- C) Çözümleyici ve kurucudur.
- D) O düşünceyi ileri süren filozofun özgün görüşüdür.
- E) Ortaya konan önermeler kendi içinde tutarlıdır.

Felsefeyi Tanıma - 3

7. Felsefede ileri sürülen önermeler bilimde olduğu gibi olgularla test edilerek doğrulanamaz. Önemli olan ortaya konan düşüncenin çelişkisiz olmasıdır.

Bu açıklamada felsefenin aşağıdaki hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
- B) Çağın koşullarından etkilenir.
- C) Eleştirci ve sorgulayıcıdır.
- D) Bitmişlik ve kesinlik yoktur.
- E) Mantıksal ve tutarlıdır.

8. Felsefede soruların tek bir doğru cevabı olmadığı için önemli olan önermelerin birbiriyle mantıksal olarak bir aradığıdır.

Verilen ifadede felsefenin aşağıdaki hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Eleştirel bir tavır sonucu ortaya çıkmıştır.
- B) Kendi içinde tutarlıdır.
- C) Hiçbir konuda son sözü söylememiştir.
- D) Kapsamlı ve bütüncül bir bilgidir.
- E) Kişisel ve özgündür.

9. Felsefede söz konusu olan tek bir insanın değil, genel olarak insanın yaşantısıdır.

Verilen ifadede felsefi düşünceye ait çıkarılabilecek özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
- B) Sorgulayıcıdır.
- C) Akla dayalıdır.
- D) Yığılarak ilerler.
- E) Evrenseldir.

10. I. Bilgi, nesnesini tam olarak yansıtabilir mi?
II. Unutmanın nedenleri nelerdir?
III. Varlık değişken midir?
IV. Ahlaki eylemlerin amacı nedir?

Verilenlerden hangileri felsefenin cevap aradığı sorulardan değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) Yalnız IV
- E) II ve III

11. Felsefi düşünme sadece sorgulanı tek taraflı düşünme değildir; aynı zamanda sorgulamanın kendisini veya sorgulama sonucunu da sorgulamaktır.

Açıklamada felsefi düşüncenin aşağıdaki hangi özelliği üzerinde durulmuştur?

- A) Çözümleyici ve kurucu bir düşüncedir.
- B) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
- C) Merak ve hayretten doğar.
- D) Refleksif bir düşüncedir.
- E) Tutarlıdır.

12. "Felsefe, yolda olmaktır."

K. Jaspers'ın bu sözü, felsefenin aşağıdaki hangi özelliğini dile getirmektedir?

- A) Dogmatik olmaması
- B) Subjektif olması
- C) Bitmişlik ve kesinliğin olmaması
- D) Çağın koşullarından etkilenmesi
- E) Merak sonucunda ortaya çıkması

Felsefeyi Tanıma - 4

1. Sokrates, insan için en zor olanın seçme anı olduğunu söyler. Ona göre hayatın sunduğu bütün seçeneklerin bize ne kazandıracağını hesaplayarak her yerde ve her zaman mümkün olan en iyi hayatı seçebiliriz. Bütün bunları düşünür, ruhun aslını da göz önünde tutarsak, hayatı iyisiyle kötüsünü ayırt edebiliriz.

Bu parçada felsefenin aşağıdaki hangi işlevinden söz edilmektedir?

- A) Hayatı anlama
- B) Özgün fikirler elde etme
- C) Doğru bilgiye ulaşma
- D) Yeni fikir akımları geliştirme
- E) Bilme isteğini geliştirme

2. Hayatın her yerinde felsefe karşımıza çıkar. İleri sürdüğümüz bir fikrin doğru olduğunu iddia etmek için kanıtlar sunmaya başladığımızda, ahlaki tutumlarımızla ilgili karar vermek durumunda kaldığımızda, olgu ve olayları akıl yoluyla çözmemiz gerektiğinde felsefe yaparız.

Bu parçada savunulan görüş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Evrensel ahlak ilkeleri mümkündür.
- B) Sorgulama yapma felsefenin temelidir.
- C) Felsefi düşünceler birbirinden etkilenir.
- D) Felsefe insanın hayatında kaçınılmaz bir etkinliktir.
- E) Her felsefi düşünce içinde doğduğu toplumdan etkilenir.

3. Bilme edinimi, özne ile nesne arasında kurulan bağla gerçekleşir. Bilginin konusunu; insanın, karşısında bulunduğu veya zihinde ürettiği toplumsal, politik, ekonomik, psikolojik her tür olay ve olgu oluşturmaktadır. İnsan, hem dış dünyadaki nesne hakkında hüküm veren özne hem de bir başkasının bilgisine konu olan nesne konumunda olabilir.

Buna göre, bilginin ortaya çıkışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bilginin oluşumunda hem özne hem nesne olmak zorundadır.
- B) Bilginin konusu dış dünyadaki deneyimlerdir.
- C) Bilgi onu üreten öznenin algısına bağlıdır.
- D) Bilgi belli bir süreçte oluşur.
- E) Bilgi dış gerçekliktir.

4. “Suje ile obje arasında kurulan bağdan doğan üründür.”

Verilen tanım aşağıdaki kavramlardan hangisine aittir?

- A) Akt
- B) Bilgi
- C) Doğruluk
- D) Gerçeklik
- E) Temellendirme

5. Felsefenin araştırma alanı çoğu kez somut olan ve sınırları açıkça çizilmiş bir nesne veya olgu olmadığından, ondan deneysel bir çalışma bekleyemiyoruz. Bu nedenle filozofun sorunlara çözüm ararken, inançları, görüşleri, yaşantısı ve çağın olaylarından kendini soyutlaması güçtür.

Bu durum felsefi bilginin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Subjektif olması
- B) Rasyonel olması
- C) Var olan her şeyi konu edinmesi
- D) Kesin bir doğruluk değerine sahip olması
- E) Kendinden önceki düşüncülerden etkilenmesi

6. Her şeyi olduğu gibi kabul eden, merak etmeyen, eleştirmeyen insan için felsefi düşünme söz konusu olamaz. Felsefe bilgisi varlıklar ve olaylar karşısında merak duyan insanlarda ortaya çıkar.

Bu parçada felsefi bilginin aşağıdaki hangi özelliğine vurgu yapılmaktadır?

- A) Sorgulayıcılık
- B) Bütünsellik
- C) Öznellik
- D) Kümülatiflik
- E) Tutarlılık

Felsefeyi Tanıma - 4

7. “Senden evvel de pek çok insan aynı gökyüzünü paylaştı. Fakat bir kez olsun bakmayı düşünmediler masmavi gökyüzüne. Akıp giden zamanı hissetmediler. Koşulsuz hayatın meşguliyetine duydukları sarsılmaz teslimiyet duygusuyla ne olmak istedikleri konusunda en ufak tereddüt duymadan geldiler, baktılar ve gerçeği görmeden göçtüler bu dünyadan. Görmek isteyenlerin ise en büyük yardımcısı felsefe oldu.

Buna göre, felsefi bilginin insana ve insanlığa en önemli katkısı aşağıdakilerden hangisi olmuştur?

- A) Akıl yürütme becerisi kazandırmıştır.
- B) Bilginin temellendirilmesini sağlamıştır.
- C) Doğru bilgiyi mümkün kılmıştır.
- D) Akıllı çelişkilerden kurtarmıştır.
- E) Gerçekliği sorgulamayı sağlamıştır.

8. “Ben kimim?”, “Evrenin bir amacı var mıdır?”, “Mutluluk nedir?”, “Doğru bilgi mümkün müdür?” türünden sorular soran felsefe, bu sorulara genelgeçer, nesnel ve kesin yanıtlar vermez. Çünkü her filozofun dünyayı anlama ve anlamlandırma süreci farklıdır.

Buna göre, felsefenin sorduğu sorulara kesin, nesnel ve genelgeçer cevaplar vermemesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olarak gösterilebilir?

- A) Konularının çeşitli olması
- B) Eleştirel olması
- C) Öznel olması
- D) Kümülatif olması
- E) Evrensel bir bilgi olması

9. Düşünme faaliyeti içinde kullanılan “nedir?” tarzındaki felsefi sorularla varlığın özü, insan bilgisinin imkânı ve sınırları, insanın evrendeki yeri belirlenmeye çalışılır. Bu tip soruların eksiksiz ve kesin bir cevaba ulaşması varlık, bilgi ve değer üzerine bütünsel bir bilginin ortaya çıkması veya bir insanın böyle bir bilgiye sahip olabilecek ölçüde olgunluğa ermesi halidir.

Parçada sözü edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Filozof
- B) Erdem
- C) Hikmet
- D) Ahlak
- E) Metafizik

10. • İbni Sina'ya göre felsefenin veya hikmetin amacı nesnelerin hakikatlerini bir insanın ulaşabileceği kadar bilmesidir.
- Gazali'ye göre hikmet, insani aklın elde edebileceği bilginin kesin ve gerçek delillerle ilahi kaynağa dayandırılarak elde edilmesidir.
 - El Kindi'ye göre hikmet, değer ve mertebe yönünden sanatların en üstünüdür. Felsefe, varlığın hakikatini insanın akıl gücü ölçüsünde bilmesidir.

Düşünceleri verilen bu filozoflarla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Hikmet sahibi olabilmek için felsefe yapmak gerektiği düşüncesini savunurlar.
- B) Bazı filozoflar hikmetin ilahi kaynaklı olduğunu iddia etmiştir.
- C) Felsefeden çok hikmet kavramına önem verdikleri söylenebilir.
- D) Hikmeti, insanın elde edebileceği en üst mertebe olarak değerlendirirler.
- E) Felsefenin insan aklının bir ürünü olduğunu savunurlar.

11. Felsefe köken olarak bilgiyi ve bilgeliği sevmek anlamına gelir, özgür düşünce ve eleştiriyle rasyonel bilgilere ulaşıp sorunları çözmeyi ve yaşamı buna göre düzenlemeyi amaçlar.

Buna göre, felsefenin anlamı ile ilgili en kapsamlı ifade aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

- A) Felsefe bilgeliğe ulaşma çabasıdır.
- B) Felsefe, belirli konularda araştırma yapmaktır.
- C) Felsefe gerçeği arama çabasının bir ürünüdür.
- D) Felsefe evren hakkında belirli bir görüş elde etme faaliyetidir.
- E) Felsefe, sorunların çözümü için sistemli ve tutarlı düşünme etkinliğidir.

12. Filozof felsefi soruları sorarken akla ve mantık ilkelerine uygun cevaplar da üretmelidir. Fakat öncelik varlığı anlamak için doğru soruları sormaktır. Yani soru sormak önemli ama bunun yanında akla ve mantığa uygun cevaplar bulmak da gereklidir. Fakat her soru için farklı cevaplar verilebilir. Aynı zamanda her cevap yeni sorular da ortaya çıkarabilir. Dolayısıyla iki bin beş yüz yıllık felsefe tarihi, dinamizmini kaybetmeden varlığını sürdürmektedir.
- Parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmıştır?**

- A) Felsefe evreni anlama çabasıdır.
- B) Felsefe tarihi insanlık tarihi ile başlar.
- C) Felsefe insanın en önemli etkinliğidir.
- D) Felsefede sorular cevaplardan daha önemlidir.
- E) Tarihi süreç içinde felsefenin alanı sürekli genişlemiştir.

Felsefe ile Düşünme - 1

1. Paul Graham geliştirmiş olduğu “Anlaşmazlıklar Hiyerarşisi” ile bir tartışmada yaşanan anlaşmazlıklara çözüm bulmaya yönelik bir yol önermiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi karşı bir argümanı daha sağlam bir gerekçe ile karşılar?

- A) İddiaya karşı bir kanıt sunmadan sadece karşı çıkmak
- B) Söylenenden ziyade üsluba karşı çıkmak
- C) Tartışma konusuna değil de iddiayı ortaya atan kişiyi eleştirmek
- D) Herhangi bir kanıt sunmadan doğrudan kişiyi hedef almak
- E) Argümanın dayandığı ana fikri bulup onu çürütmek

2. I. İnsanın olay, varlık veya herhangi bir düşünceye dair bir anlayış geliştirmesi

II. Doğru ya da yanlış bir yargı bildiren cümleler

III. Belli kanıtlara dayanarak ortaya atılan yeni bir yargı

Verilen tanımlar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangisine karşılık gelir?

- A) Önerme – görüş – argüman
- B) Önerme – argüman – görüş
- C) Görüş – önerme – argüman
- D) Argüman – görüş – önerme
- E) Görüş – argüman – önerme

3. Felsefede ileri sürülen bir görüş ya da sav için bir dayanak göstermek gerekir.

Buna göre, felsefeyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlığı bütün olarak ele alır.
- B) Eleştirici ve sorgulayıcıdır.
- C) Cevaplardan çok sorular önemlidir.
- D) Temellendirmeye dayalı bir düşüncedir.
- E) Çağın koşullarından etkilenir.

4. Doğruluk nedir? Bu soruyu kendi aklınıza dayanarak; “yanlış olmayan” şeklinde cevaplayabilirsiniz. Peki yanlış nedir? diye sorulsa aynı akıl, “Yanlış, gerçeklikle uyumsuzdur.” şeklinde felsefi bir cevap verebilir. Bir sepetik, “gerçeği” ulaşılabilen bir şey olarak görmediğinden, doğruluğu tartışmayı dahi kendi aklına aykırı bulacaktır. Klasik bilim anlayışı ise bu soruya olgusal bir perspektifle yaklaşarak; nesnelerin gerçekliğinin denetlenebilirliği üzerinden cevap üretecektir.

Parçadan “doğruluk” kavramı ile ilgili çıkarılabilecek temel düşünce aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Doğru bilgi, mümkün değildir.
- B) Doğru bilginin kaynağı akıldır.
- C) Doğru bilginin kaynağı konusunda farklı bakış açıları söz konusudur.
- D) Doğruluk ile ilgili ortak bir uzlaşma söz konusu değildir.
- E) Doğruluk bireye ve topluma göre değişmemelidir.

5. “Dünya yuvarlaktır.” önermesi “Dünya” diye adlandırdığımız gezegenin yuvarlak olması hâlinde doğru, olması hâlinde ise yanlış değeri almaktadır. Buna karşılık “Dünya” kendi başına ne doğrudur ne yanlıştır; fakat o gerçek bir varlıktır.

Buna göre, doğruluk ve gerçeklik ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Doğruluk bir değerdir.
- B) Gerçeklik bir tür var olma durumudur.
- C) Doğruluk, düşünceye bağlıdır.
- D) Gerçeklik, insan algısından bağımsızdır.
- E) Doğruluk, bilginin nesnesine uygunluğudur.

6. Doğruluk bilginin nesnesine uygunluğudur. Nesne soyut ya da somut olabilir. Uygunsa doğru, değilse yanlıştır. Gerçeklik ise bir tür var olma-olmama durumudur. “Kar beyazdır.” önermesinin doğruluğu, yağan karın gerçekte beyaz olup olmadığına bakmaktan geçer.

Bu parçaya göre, doğruluğu gerçeklikten ayıran temel fark aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kaynaklardan edinilmesi
- B) Yöntemli olarak edinilmiş olması
- C) Dış dünyada gözlenebilir olması
- D) Bilginin nesnesine uygun olup olmadığı ile ilgilenmesi
- E) Nesnel ve denetlenebilir olması

Felsefe ile Düşünme - 1

7. Bilgi felsefesinin temel konularından olan doğruluk ve gerçeklik ilişkisi hakkında filozoflar, bazı doğruluk ölçütleri geliştirmişlerdir. Bu ölçütlerden en önemlisi olan tutarlılık, bize sağlam bir zeminde hareket etme fırsatı vermekle birlikte süreç boyunca, artık güvenlik sigortamız olacaktır.

Parçadan çıkarılacak sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutarlılık bilginin can yeleğidir.
- B) Gerçeklik, öznenen bağımsızdır.
- C) Doğrunun ölçütü dış dünyada işe yaramasıdır.
- D) Felsefede doğru bilgiye ulaşmak imkânsızdır.
- E) Bilginin sınırı dış dünyadaki gerçeklikten ibarettir.

8. Tümevarım, tek tek olayları gözlemleyerek yargılara ulaşmaktır. Tümevarımın bize yaşadığımız dünya hakkında oldukça güvenilir bilgiler sağladığı düşüncesi her zaman yol gösterici olmuştur.

Buna göre, tümevarım hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Mantıksal doğrulara ulaşır.
- B) Mutlak olarak kanıtlanmış bilgiler verir.
- C) Geçmişe yönelik açıklamalardan oluşur.
- D) Özelden genele varmaktır.
- E) Genel prensiplere dayanarak gözlemleri açıklar.

9. Herakleitos "gerçeği söz hâline getirmeden, başka deyişle dile dökmekten önce insanlar anlamadılar." demiştir.

Herakleitos'un bu sözle anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil, kültürü oluşturan bir ögedir.
- B) Düşünce varlığını dil ile gerçekleştirir.
- C) Gerçeklik düşünülemez, yalnız sözle ifade edilir.
- D) Düşünme ve konuşma eylemleri birbirinden farklı şeylerdir.
- E) Gerçeklik genel ve soyut olduğu için anlamak ve anlatmak güçtür.

10. Felsefe karanlıkları delmek gibi bir şey, karanlıkların içinden ufacık bir gün ışığı bulup bu ışığı büyük bir ateş topuna dönüştürmek.

Felsefe ile ilgili söylenen bu sözlerden, aşağıdaki sonuçlardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Felsefe bilinmeyene doğru sürüklenip gider.
- B) Felsefe olayları derinlemesine inceler.
- C) Felsefe küçük ipuçlarını değerlendirir.
- D) Felsefenin görevi karanlıkları aydınlığa çıkarmaktır.
- E) Felsefe cevapları henüz bulunmamış soruların üzerine gider.

11. I. İnsan, eylemleri sırasında özgür müdür?
II. İktidarın kaynağı nedir?
III. Duyu organlarımız bizi yanıltır mı?
IV. Evrende bir değişme var mıdır?

Verilen sorular aşağıdaki felsefe alanları ile eşleştirildiğinde hangi seçenek dışta kalır?

- A) Epistemoloji
- B) Etik
- C) Siyaset felsefesi
- D) Estetik
- E) Ontoloji

12. Bilme edimi, oldukça karmaşık bir süreçtir. Şu anda bu satırları okurken bile; belki bir "acaba" deyip merak ettiniz ve bu edimin nasıl gerçekleştiğini kendinize sormaya başladınız bile, kim bilebilir?

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine cevap aranmaktadır?

- A) Nasıl biliriz?
- B) Bilginin ölçütü nedir?
- C) Bilginin sınırı nedir?
- D) Bilginin kaynağı nedir?
- E) Bilginin değeri nedir?

Felsefe ile Düşünme - 2

1. Şu an sizin için önemli olan nedir? diye sorulsa açlığın sınırında olan bir kişi “yiyecek” der. Sıcaktan bunalan bir kişi “serinlik” der. Kendisini yalnız hisseden birisi, “başka insanlarla beraber olmak” der. Acaba tüm bu ihtiyaçlar karşılanırsa, yine de tüm insanları ilgilendiren başka şeyler var mıdır? Evet, her şeyin ötesinde, insanların ihtiyaç duyduğu başka bir şey vardır: “İnsanlar, kim olduklarını ve neden yaşadıklarını bilmek” isterler. Bu isteklerini karşılamak için de felsefi bir tavıra ihtiyaç duyarlar.

Bu parçaya göre, felsefeyle ilgili çıkarılabilecek en doğru yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe, sorduğu sorularla bilimin ufkunu açar.
- B) Felsefe, insanların yaşamını anlama ve hakikati görme merakından doğar.
- C) Felsefe, yaşamın sınırlı alanlarında insanlığa ışık tutan bir disiplindir.
- D) Felsefe, binlerce yıldan beri ortaya konan fikir ve düşünceleri tanıma olanağı sağlar.
- E) Felsefe, pratik yaşamda akıl yürütebilmek için gerekli temelleri oluşturur.

2. Her çağdaki sanatsal yaratımın özellikleri ve anlamı her zaman kendi ifadesi olduğu toplum tasarısıyla neden-sonuç bir bağlantı içindedir. Buna göre sanat, toplumsal tepkilerin ve düşünce farklılıklarının etkisinde kalmıştır. Toplumsal bilinç biçimi geliştikçe ve toplumun manevi yaşam içindeki rolü arttıkça, toplumsal devinimlerin sanat yaratımı üstündeki etkisi de o denli artmıştır.

Bu parçaya göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumun sanat üzerinde bir etkisi yoktur.
- B) Sanat evrensel ürünler ortaya koyar.
- C) Sanatçı topluma yön veren bir kişidir.
- D) Sanat üretildiği toplumdan etkilenir.
- E) Toplumun sanata etkisi sanatçıyı kısıtlar.

3. • Sıcak havalarda ince, soğuk havalarda kalın giysiler giyilmesi gerektiğinin bilinmesi
• Suyla dolu bir havuza taş gibi bir madde atıldığında taşın dibe batacağının bilinmesi

Verilen bilgilerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sezgisel olmaları
- B) Deneyimlerle elde edilmesi
- C) Doğrudan, akıl yoluyla gelen bilgiler olması
- D) Temelinde inanç bağının bulunması
- E) Olgusal bağlantılarının bulunması

4. Öğretmenin, sınıfta uygulayacağı herhangi bir test için yetkin oluşu, onun bu konuyu tam manasıyla özümsemiş olduğu anlamına gelir. Çünkü sınavan, sınavandan daha yetkin olmalıdır. Bir röntgeni inceleyen doktorun hastalığının nerede olduğunu görebilmesi gibi, öğretmende cevap kağıdına baktığı zaman öğrencinin yanıtından, o konuyu hangi ölçüde öğrendiğini veya nerelerde eksikliklerinin olduğunu çıkarılabilmektedir.

Bu parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğru bilgi üretmek için küçük detaylara bakmak zaman kaybıdır.
- B) Belli bir alandaki yetkinlik, o alanın derinlemesine kavranmış olmasına bağlıdır.
- C) Metafizik önermelerin doğruluğunu denetlemek, uzmanların işidir.
- D) Doğru bilgi yoktur, olsa da bilinemez ve başkasına aktarılamaz.
- E) Doğru bilginin ölçütü günlük yaşamda işimize yaramasıdır.

5. Evreni ve insanı açıklamaya çalışan dinin kaynağında Tanrı inancı vardır. Bu inanç dinde sezgi, vahiy ya da kutsal kitap aracılığıyla temellendirilir. Dinde eleştiriye, temel iddiaların doğruluğundan kuşku duymaya hiçbir şekilde yer yoktur.

Bu parçada dinî bilginin vurgulanan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sorgulamaya kapalı olması
- B) Evrensel mesajlar vermesi
- C) Toplumsal yaşamı şekillendirmesi
- D) Ahlaki öğeler içermesi
- E) Toplumsal kontrol aracı olması

6. Aristoteles’i içinde bulunduğumuz bu dünyada, var olan şeyler arasındaki düzen fikri, “nedensellik” ilkesine itmiştir. Hume ise tam tersine “nedensellik” düşüncesini reddedip, bunun bir alışkanlıktan kaynaklandığını, evrende düzensizliği de görebileceğimizi savunmaktadır.

Bu iki görüşten yola çıkılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Evrende bir amaçlılık ve yönelim vardır.
- B) Evren tek bir şey tarafından oluşturulmuştur.
- C) Evrende amaçlılık söz konusu değildir.
- D) Her ikisi de varlığın var olma amacını sorgulamıştır.
- E) Her ikisinin de düzen ve nedensellik arasındaki ilişkiye bakış açıları farklıdır.

Felsefe ile Düşünme - 2

7. Felsefe tarihinde pek çok filozof, töz problemiyle ilgilenmiştir. Leibniz cevherlerin sonsuz sayıda, her biri bölünmez bir "monad"; yani bir "birlik"ten oluştuğunu düşünmektedir. Demokritos'un söylediğinin tersine, cevherin etkinliğini ve gücünü, maddi bir şey olarak değil, maddi olmayan bir şey olarak düşünmüştür. Descartes ise varlığın "ruh-beden" olmak üzere iki, Spinoza ise "bir" cevherden oluştuğunu ifade etmektedir.

Parçada anlatılan görüşlerin ortak problemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığın özünde madde olup olmaması
B) Tözün nitelik ve niceliğinin ne olduğu
C) Cevherin mahiyetinin anlaşılabilmesi
D) Varlığın somut ya da soyut olması
E) Cevherin niteliği ve sayısının değişmemesi
8. Berkeley görünüş ve gerçeklik ikilemi sorununu ele aldığı anda, varlığı algı yoluyla temellendirmek istemiştir. Dış dünyanın gerçekliğini zihin tarafından algılamayla temellendiren Berkeley için duyum ve deneyim dışında bir hakikatten söz edilemez. Ancak Berkeley'in aksini savunan görüşün argümanına bakılırsa "benim göremiyordüğüm şeylerin var olma ve olmama olasılığı, aslında aynı doğruluk değerine sahiptir." Bu durumda tek tip bakış açılarından kaçınmak gerekir.
- Bu parçada Berkeley'e yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tek gerçekliğin ideal varlıklar olması
B) Gerçekliğin, salt algıya dayandırılarak açıklanması
C) Görünen ve gerçeklik ikileminin zihinsel bir yanılğı olması
D) Dış dünyanın gerçekliğinin reddedilememesi
E) Gerçeği algıya dayandıranların, metafiziği reddetmemesi
9. Felsefe öğretmeni Nejla Hanım ahlak felsefesi dersinde sınıfa bir soru yönelmiş ve Ahmet ile Hülya'dan aşağıdaki cevapları almıştır.
- Ahmet:** Ahlak insanın ortaya koyduğu bir ürün değildir. Doğaüstü bir güç tarafından belirlenmiştir.
- Hülya:** Bence ahlak insan zihninin bir ürünüdür.
- Bu cevaplara göre, öğretmenin sorusunun aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?**
- A) Ahlakın kaynağı nedir?
B) Ahlaki eylemlerin amacı nedir?
C) Evrensel ahlak yasaları mümkün müdür?
D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
E) Bütün insanlar için ortak bir iyi ve kötü var mıdır?

10. 20. yüzyılda etik, "iyi", "doğru", "ödev" gibi kavramların ne anlama geldiğinin gösterilmesi ve "neden yalan söylemem gerekir?", "niçin ahlaklı olmalıyım?" türünden soruların temellendirilmesiyle yetinirken, günümüzde özellikle teknoloji alanında yaşanan hızlı değişim, sadece doğada değil, bizim yaşamımızda ve gelecek nesiller üzerinde de çeşitli tahribatlara yol açmaktadır. Bu nedenle günümüz etiği sadece teorik tartışmalar yapmakla kalmayıp insanın ve doğanın karşı karşıya kaldığı sorunlarla ilgili çözüm üretmek üzerine de çalışmaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonucu olarak gösterilebilir?

- A) İnsan merkezli bakış açısı gelişmiştir.
B) Uygulamalı etik ve alanlarının önemi giderek artmıştır.
C) Etik, ahlaki eylemin amacı nedir? sorusu ile kendini sınırlamıştır.
D) İnsanın doğaya egemen olması gerektiği görüşü pekişmiştir.
E) Teknolojik gelişmelerin her durumda desteklenmesi gerektiği anlaşılmıştır.
11. "İnsan yalnızca evrenin bir unsuru, bütün tarafından belirlenmiş doğanın küçük bir parçası, evren makinesi içinde basit bir dişlidir." diyen bir düşünürün görüşleri aşağıdaki yargılardan hangisi ile çelişir?
- A) Ahlaki özgürlükten söz edemeyiz.
B) Evren mekanik ve bilimsel yasalara göre işlemektedir.
C) Ahlaki kararlar insan iradesinin dışındaki nedenlere bağlıdır.
D) İnsan doğal, toplumsal ve psikolojik olarak belirlenmiştir.
E) İnsan ahlaki eylemde bulunurken kendi iradesi ile hareket eder.
12. Sokrates'in Menon diyalogundaki ünlü çıkarımı şöyledir:
- Öncül 1:** Kötü biri, zarar vermeye eğilimlidir.
- Öncül 2:** Hiç kimse isteyerek başkalarını zarar vermeye eğilimli kılmaz.
- Sonuç:** Hiç kimse, birini isteyerek kötü insan hâline dönüştürmez.
- Bu çıkarımdaki argüman aşağıdaki hangi şekilde değerlendirilemez?**
- A) Kötülük, zarar vermeye eğilimlidir.
B) Kimse isteyerek yanlış yapmaz.
C) Bir kişi diğerine farkına varmadan zarar verebilir.
D) Hiç kimse kötü değildir.
E) Kötülük bilgi eksikliğinden kaynaklanır.

Varlık Felsefesi - 1

1. “Var olan” denilince, yalnızca beş duyu organımızla algıladıklarımız akla gelmemelidir. Atomdan galaksilere, ruhtan Kafka’ya dek pek çok nesne gerçek dünyada ya da zihinde ayrı bir varlık alanına karşılık gelmektedir.

Bu açıklamada varlık hakkında anlatılmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olgusaldır.
- B) Fenomendir.
- C) Maddedir.
- D) Hem gerçek hem ideadır.
- E) Hem değişen hem değişmeyendir.

2. Varlık felsefesinde “var olan” kavramıyla, zamanda ve mekânda var olan nesnelerin yanında, zihinde varlık bulan nesneler de kastedilmektedir.

Buna göre, “var olan” hakkında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sadece olgulardan ibarettir.
- B) Tüm “var olan” düşünen bir zihne bağlıdır.
- C) Zihnin dışında algılanan her şeydir.
- D) İnsan bilgisinin sınırlarını aşmaktadır.
- E) Soyut ve somut olma özelliğine sahiptir.

3. Felsefe, “evren nasıl var oldu?”, “her türlü değişime rağmen, değişmeyen bir şeyler var mıdır?”, “evrendeki düzeni sağlayan nedir?”, “görünenlerin arkasında bir gerçek var mıdır?”... şeklinde uzayıp giden pek çok soruya cevap aramaktadır. Sıradan insanlar da, filozof da aslında aynı soruları hayatı boyunca belki de defalarca kendisine sormuştur. Hiçbir insan olmamıştır ki, bu konular üzerinde kafa yormasın. Ontoloji ile ilgilenen filozoflar bu sorulara mantıksal temellendirmelerle cevap vermeye çalışmışlardır.

Parçaya göre, filozofun ontolojik sorunlar karşısındaki ayırt edici tutumu aşağıdakilerin hangisinde doğru ifade edilmiştir?

- A) Filozof bilimin somut verileri yerine, soyut ve doğaüstü konuları ele almalıdır.
- B) Filozof açıklamalarında akılcı ve tutarlı olmaya çalışır.
- C) Filozoflar varlığın ne olduğuna dair henüz kesin bir yanıt verebilmiş değildir.
- D) Filozofların temel hedefi görünenden hareketle, ideal varlığa ulaşmaktır.
- E) Sıradan insanlar filozoflardan farklı olarak bu tür sorulara cevap vermekten çekinir.

4. Aşağıdakilerden hangisi bilim ve felsefenin varlığı ele alış tarzını yansıtmamaktadır?

- A) Bilime göre varlık olgusaldır.
- B) Felsefe varlığı bir bütün olarak ele alır.
- C) Felsefe sadece ideal varlığı inceler.
- D) Bilim varlığa determinist açıdan bakar.
- E) Bilimler yöntemlerine göre varlığı parçalara ayırır.

5. I. Evrenin ana maddesi nedir?
II. İnsan eylemlerinde özgür müdür?
III. Yalnızca maddesel varlıklar mı vardır, yoksa tinsel varlıklar da var mıdır?
IV. Varlık var mıdır?
V. Varlık kaç tarzdadır?

Verilen sorulardan hangileri diğerlerinden farklı bir felsefe disiplinine aittir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Felsefe şeyleri bize gördükleri hâllerleriyle incelediği kadar, bunların arka planında neler olabileceğine dair genel açıklamalarla da ilgilenir. Bu anlamda felsefe, Sümerlilerden bu yana algıların tanzim edilerek transandantal bir bütünlüğe ulaşılması sürecidir. Bilim ise gün geçtikçe uzmanlaşmakta, ayrıntılarda boğulmaya devam etmektedir.

Parçada anlatılan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilim varlığa eleştirel yaklaşırken, felsefe kesin kabul-ler içermektedir.
- B) Bilim deney ve gözleme, felsefe akıl yürütmeye dayanmaktadır.
- C) Felsefe pratik kaygılar için, bilim teorik amaçla yapılmaktadır.
- D) Filozoflar elde ettiği sonuçları bilim insanlarının hizmetine sunmaktadır.
- E) Felsefe varlığı bütüncül olarak incelerken, bilim parçalararak ele almaktadır.

Varlık Felsefesi - 1

7. • Evren akıllı bir düzen içinde mi çalışmaktadır?
- Evren ve insan ilişkisinde zaman kavramının yeri nedir?
 - Evrenin tözü nedir?
 - Var olmanın koşulu nedir?

Aşağıdakilerden hangisi verilen sorulara bir cevap olamaz?

- A) Bir ırmakta iki kez yıkanılmaz, her şey değişir.
- B) Evrende rastlantıya yer yoktur.
- C) Var olan her şeyin temeli maddedir.
- D) Varlık onu algılayan özneye bağlıdır.
- E) Bilginin kaynağı duyumdur.

8. Astronomi, uzayı; biyoloji, canlıları; psikoloji ise insan davranışlarını inceler. Bütün bunlarda ortak olan ise var olan şeyler olmalarıdır. Bu bizi varlık hakkındaki en temel soruya götürür.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde felsefenin varlığı kendisine konu edinen disiplini ve bu disiplinin temel sorusu doğru olarak verilmiştir?

- A) Ontoloji - Varlık nedir?
- B) Epistemoloji - Doğru bilgi mümkün müdür?
- C) Etik - Evrensel ahlaki ilkeler var mıdır?
- D) Epistemoloji - Değer nedir?
- E) Ontoloji - Güzel nedir?

9. “İnsanoğlu evrende olan biteni anlamak için felsefe öncesi dönemde mitolojileri, İlk Çağ’da doğa olayları üzerinden bir öz bulma çabasını, Orta Çağ boyunca ise yüce bir gücün kudretini gerekçe göstererek açıklamaya çalışmıştır. Rönesans sonrası ise akli temel alan açıklamalara yönelim göstermiştir. Artık gerek teolojik, gerekse metafizik dönemler bitmiş, bilimin aydınlığında pozitif bir döneme geçilmiştir. Bu nedenle felsefede metafizik unsurlar artık önemini yitirmiştir.” **diyen bir filozofun görüşü aşağıdakilerden hangisi olabilir?**

- A) “Varlığa ilişkin bilgi akılla elde edilir.” diyen rasyonalizm
- B) “Varlık hem ruh hem maddedir.” diyen düalizm
- C) “Varlık fenomendir.” diyen fenomenoloji
- D) “Var olan her şeyin temeli maddeseldir.” diyen materyalizm
- E) “Varlığa ilişkin gözlemlenebilir olgu ve olaylar bilinebilir.” diyen pozitivizm

10. • Varlığın niceliği nedir?
- Varlığın niteliği nedir?
 - Varlık var mıdır?
 - Gördüklerimiz gerçek midir?

Verilen sorulara aşağıdakilerden hangisi cevap niteliğinde değildir?

- A) Varlık birbirine indirgenemez iki tözden oluşur.
- B) Varlık ilk kez Aristoteles tarafından tanımlanmıştır.
- C) Varlık dış dünyada gördüklerimizden ibarettir.
- D) Var olan her şeyin özü maddedir.
- E) Varlık esasen yoktur.

11. Hobbes’a göre her varlık cisimdir ve cisimdeki her olay bir harekettir. Ruh da bir cisim olduğuna göre algılarımızın, duygularımızın ve düşüncelerimizin temelinde maddi hareketler vardır.

Buna göre, aşağıdaki ifadelerden hangisi Hobbes’un varlık görüşüyle bağdaşmaz?

- A) Ruhsal ve cisimsel varlıklar mekanik hareket kanunlarına bağlıdır.
- B) Var olan, duysal yoldan algılanabilir.
- C) Cisimler var olanların temelini oluşturur.
- D) Ruhsal olayların temelinde madde bulunur.
- E) Var olan her şeyin özü ruhtur.

12. Aydınlanma, insanın kendi suçu ile düşmüş olduğu bir ergin olmama durumundan kurtulmasıdır. İnsanoğlu Orta Çağ boyunca akıl anahtarlarının tek sahibi konumundaki kilisenin varlık anlayışını sorgulamaksızın kabul etmek yerine, artık aklının anahtarını eline alarak kullanma cesaretini göstermiştir. Fakat aşırı mekanik ve akli kutsayan yeni yaklaşımlar nedeniyle bu kez de, insanın duygu varlığı olduğu gerçeği yadsınmaya başlamıştır. Romantizm bu nedenle 18. yüzyılda bilim ve aklın karşısına duygu ve sanatı koyarak, yaratıcılıkta özgürlük ve coşkunluğu öne çıkarmıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Aydınlanma öncesi dönemde dinî ve geleneksel düşünceler ağır basmaktadır.
- B) Romantizm akli kutsayan düşünceler yerine insani duyguları öne çıkarmıştır.
- C) Varlığa dair düşünceleri belirleyen kriterler zaman içinde değişim göstermiştir.
- D) Varlığa bakış ölçütleri zamanla değişse de, dinî ve geleneksel düşünce her zaman hakim olmuştur.
- E) Aydınlanma dogmatik düşünceler yerine, otorite olarak akıl ve bilimi seçmiştir.

Varlık Felsefesi - 2

1. Felsefenin ele aldığı “varlık” kavramı ile bilimin kullandığı “varlık” kavramı aynı anlama gelmez. Felsefe için varlık, her şeyden önce bir şüphe konusudur. Oysa bilim için varlık, gündelik yaşam dilinin ifade ettiği her bir somut nesneden başka bir şey değildir.

Buna göre, bilimin varlığa yaklaşımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Varlığın nasıl olması gerektiğini araştırır.
- B) Yeni varlık türleri tasarlar.
- C) Varlığı maddi olarak görür ve inceler.
- D) Varlıkları düşünsel ve gerçek olarak sınıflar.
- E) Varlıkları değerli ve değersiz olarak ayırır.

2. Günlük yaşamın sorgulayıcı olmayan akışı içerisinde varlık kavramı pek fazla dikkat çekmez. Fakat ihtiyaç duyulan bir nesnenin var olup olmadığı dikkat çeker. Oysaki bir filozof için var olmanın ne olduğunu düşünmek yaşamın doğrudan kendisidir.

Buna göre, felsefenin varlığa yaklaşım tarzı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Felsefe güncel olmayan varlıklara yönelir.
- B) Felsefe varlık olmanın ne olduğunu sorun edinir.
- C) Felsefe varlık olmanın işlevselliğini sorgular.
- D) Felsefe neyin var olması gerektiğini sorgular.
- E) Felsefe yaşamsal ihtiyaçlar için varlığın değerini sorgular.

3. Bilimler ele aldıkları nesnenin nasıl, ne şekilde var olduğuyla ilgilenmez. Bilimler için herhangi bir şeyin var olup olmamasının dışında, kendi başına bir varlık olması sorunu yoktur, yani bilimler varlığın kendisini sorun edinmezler. Bu bir felsefe sorunudur. Felsefe varlığı kendisine konu edinerek “varlık nedir?” diye sorar.

Buna göre, felsefe ve bilimin varlığa yaklaşımlarındaki farklılık için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Felsefe varlığın kendisini sorun edinir.
- B) Bilim, deney ve gözlem konusu olan varlık alanıyla ilgilenir.
- C) Bilim olgusal alanla sınırlandırılmış bir etkinliktir.
- D) Bilim varlığın var olduğu konusunda bir ön kabule dayanır.
- E) Felsefe varlığı parçalara ayırarak ele alır.

4. Felsefe tarihi içerisinde filozoflar var olanı tanımlamak için varlığın gerisinde, ona temel olan bir şey aramışlardır. Herakleitos varlığın ilk nedenine “ateş” derken, Demokritos var olanın temelinde “atomlar” olduğunu söylemiştir. Platon’da ise değişen dünyanın varlık sebebi değişmeyen, maddi olmayan “idea”dır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Varlık en son şeydir.
- B) Var olan her şey gerçektir.
- C) Var olanların gerisinde genel bir ilke vardır.
- D) Varlık, felsefenin konusu dışında kalmaktadır.
- E) Varlığı anlamak için olgusal dünyayı incelemek yeterlidir.

5. Bir felsefe öğretmeni, derse başlamadan önce kürsüde bulunan sandalyeyi eline alıp öğrencilere, “Bu sandalyenin var olduğunu kim kanıtlayacak?” diye sorar. Bunun üzerine öğrencilerden biri öğretmenine şöyle bir soru yöneltir: Hangi sandalyenin?

Bu parçaya göre felsefenin, varlığa bakış açısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varlığı tarzlara ayırması
- B) Varlıktan şüphe etmesi
- C) Olgusal varlık alanını sorgulaması
- D) Varlığın var olduğunu kabul etmesi
- E) Görünen nesneler üzerinde araştırma yapması

6. • Varlık nedir?

- Var olanların ana maddesi nedir?
- Görünenlerin arkasında görünmeyen bir şey var mıdır?
- Çoklukta birlik vardır mıdır?
- Değişmelerin arkasında değişmeyen bir şey var mı?

Verilen sorulara ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Soruların bazıları nelik ve anlam sorularıdır.
- B) Ontolojinin temel sorularıdır.
- C) Tüm sorulara bilim de cevap aramaktadır.
- D) Sorulara verilen cevaplar farklılık gösterir.
- E) Tarihte ilk felsefeyi başlatan sorulardır.

Varlık Felsefesi - 2

7. Kaos var oluşa izin vermez. Kaos var olmanın değil, olamamanın karşılığıdır.

Bu ifade aşağıda verilen sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

- A) Kaç türlü dünya vardır?
- B) Dünyada yaşanan kaosun sebebi nedir?
- C) Evrende dünyanın yeri nedir?
- D) Evrende düzen var mıdır?
- E) Kaos evreni nasıl etkiler?

8. I. Gerçekten bir şeyler var mı?

II. Varlık kaç tarzdadır?

III. Varlığın ana maddesi nedir?

IV. Gerçek varlık nedir?

V. Dünyanın şekli ve hareketleri nasıldır?

Verilen sorulardan hangileri felsefenin varlıkla ilgili temel sorularından değildir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız V
- D) I ve II
- E) III ve V

9. Evrenin işleyişi makine gibidir, hiçbir sapmaya izin vermez. Bütün gücü determinist yapısından kaynaklanır. Evrende neler nasıl var olabiliyorsa öyle olur ve oluş süreçleri asla değişmez.

Evrenin varlığını bu şekilde yorumlayan bir yaklaşım için aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Evrende her şeyin bir amacı vardır.
- B) Evrenin oluş yapısı değiştirilemez.
- C) Evrende özgürlükten söz edilemez.
- D) Her şey neden sonuç ilişkisine bağlıdır.
- E) Evrende değişmeyen bir düzen vardır.

10. Descartes'e göre ruhun öz niteliği düşünmedir. Maddenin temel niteliği yer kaplamadır. Ruh ile madde birbirinden özce farklı olan ve birbiriyle uzlaşamayan iki cevherdir.

Bu parçadan Descartes'in düalizmi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Maddenin öz niteliği düşüncedir.
- B) Ruh ve madde aynı niteliklere sahiptir.
- C) Asıl varlık ruhtur.
- D) Maddenin varlığı ruha bağlıdır.
- E) Varlığın ruh ve madde olarak ayrı iki yönü vardır.

11. Varlık felsefesi, olgusal ya da zihinsel tüm varlıkları, daha doğrusu bir bütün olarak 'varlık'ı inceler. Varlığından ya da yokluğundan, niçin ve nasıl var olduğundan ve var olanın ne olduğundan emin olmaya çalışır.

Buna göre, varlık felsefesi için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Varlığın belli bir tarzıyla sınırlı olmadığı
- B) Varlığın var olduğundan kuşku duymadığı
- C) Var oluşun kaynağı hakkında düşündüğü
- D) Varlığın kendisini konu edindiği
- E) Varlığın yapısını anlamaya çalıştığı

12. Değişme; hem var olma ve yok olma hem de zamana ve mekâna bağlı olarak içerik ve biçim bakımından farklılaşma anlamına gelir. Gerçekten var olan her şey, kesintisiz bir değişme hâlinindedir. Ve mademki her şey değişmektedir, öyleyse değişme her şeydir.

Bu yaklaşıma göre, varlık aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilebilir?

- A) Düşünce
- B) Madde
- C) Oluş
- D) İdea
- E) Fenomen

Bilgi Felsefesi

1. Bir felsefi düşüncenin sistemli olabilmesi için ortaya konan bilgilerde uygunluk, kavramlar ve önermeler arasında tutarlılık, apaçıklık, pratik yarar ve tümel uzlaşım ölçütlerine uygun olması gerekir. Bunlar olmaksızın yola çıkan filozofun akıbeti, pusulasız yola çıkıp fırtına içinde rotayı kaybeden kaptana benzer.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefi sistemler, toplumsal gelişmelerin ürünüdür.
- B) Bilgi, dış dünyadaki gerçeklik ile sınırlıdır.
- C) Felsefi bilgi doğruluk ölçütlerine uygun olmalıdır.
- D) Doğruluğun ölçütü, onu üreten özneye bağlıdır.
- E) Sistem her filozofun varacağı nihai bir hedeftir.

2. Bir yargı ya da önerme gerçeklikle uyuyorsa ya da ifade ettiği bilgi, gerçekliğe denk düşüyorsa o bilgi doğrudur. Örneğin “Bu kapı demirdendir.” önermesi ancak ve ancak o kapının demirden olması durumunda doğrudur.

Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine cevap niteliğindedir?

- A) Doğru bilgi mümkün müdür?
- B) Doğru bilginin ölçütü nedir?
- C) Bilgilerimizin kaynağı nedir?
- D) Doğru bilginin sınırları var mıdır?
- E) Doğruluk ve gerçeklik arasındaki fark nedir?

3. Wegener’e göre bütün kıtalar Pangea adlı büyük bir ana karanın parçalanmasıyla ortaya çıkmıştır. Önce irili ufaklı kara parçaları oluşmuş, sonra insanlar bunları keşfederek Pangea’nın varlığına dair ipuçları elde etmiş, nihayet en sonunda zihinlerinde onun varlığını kesinleştirmişlerdir. Bu keşif tıpkı yapbozun parçalarını birleştirmek gibidir. Yapbozu yapıp tekrar bozarız, sonra tekrar yaparız. Bu işlem sonu olmaksızın devam edebilir.

Parçadan hareketle felsefenin bilgiye yaklaşımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Genelleyici bir bakışla yaklaşır.
- B) Objektif konulardan hareket eder.
- C) Sonuç olarak insanlığa yararlıdır.
- D) Sonu gelmeyen bir keşif sürecidir.
- E) Bilmek için bilme arzusuyla yapılır.

4. Bilgi felsefesi bilginin temel özelliklerini, kaynağını ve sınırlarını inceler. Bilen özne ile bilinen nesne arasındaki bilgi sürecini ele alır ve bu süreçteki tüm öğeleri analiz eder. Bilginin ne olduğunu, nasıl ve hangi yollardan elde edildiğini irdeler.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bilgi felsefesinin temel sorunlarından biri değildir?

- A) Bilgi nasıl oluşur?
- B) Bilginin değeri nedir?
- C) Evrensel ahlak yasası olanaklı mıdır?
- D) Bilginin kaynağı nedir?
- E) Doğru bilgi mümkün müdür?

5. Bilmenin imkânı sorusu zaman zaman karamsarlığa kapılmamıza neden olsa da, bu çarpışma yolculuğun devamı için bir engel değildir. Gorgias’ın “doğru yoktur!” haykırışına şahit olurken, birdenbire Platon’un asıl gerçekliği başka dünyadaki idealar alemine dayandırmasına; oradan da Hegel’in gerçek olanı aklileştirme serüvenine geçebiliriz felsefede. Düşünmenin derin dehlizlerinde sonluluk olmadığını ve duvarın öbür tarafına geçmenin de mümkün olabildiğini görürüz.

Parçada felsefe ile ilgili açıklanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bilginin kaynağının ne olduğu
- B) Bilginin sınırlarının olup olmadığı
- C) Bilginin değerinin ne olduğu
- D) Doğru bilginin ölçütlerinin ne olduğu
- E) Bilgi felsefesinin problemlerinin neler olduğu

6. Kant’a göre bilgi hem zihinden hem deneyden gelen verilerin birleşmesi sonucu oluşur. Hegel, Kant’ın bilginin oluşumu ile ilgili öne sürdüğü dış dünyadan, yani deneyden gelen bilginin de zihnin bir ürünü olduğunu iddia eder. Hegel’e göre bilginin tüm öğeleri zihnin kendisine aittir.

Bu parçada Hegel aşağıdaki ifadelerden hangisine eleştiri yapmaktadır?

- A) Doğru bilginin kaynağı akıldır.
- B) Gerçek kavramı insan düşüncesinin bir yansımasıdır.
- C) Doğru bilgi ancak duyu verileri ile elde edilir.
- D) Akla uygun olan her şey doğrudur.
- E) Doğru bilginin kaynağı akıl ile birlikte deneydir.

Bilgi Felsefesi

7. Hume, insan doğasının bilimini kurmak için tıpkı doğa bilimlerinde olduğu gibi deneye, gözleme ve olgulara dayalı bir yöntem anlayışını benimsemiştir. İnsan zihninin sınırlarının doğru bir biçimde belirlenmesi, yani zihnin değişik işlemlerinin bilinmesi, bunların birbirinden ayrılması ve sınıflandırılmasını amaç edinmiş, kendi felsefe anlayışını da bu amaç doğrultusunda şekillendirmiştir. Ona göre duyularla algılanabilecek bir nedensellik bağı yoktur ve bu durum sadece alışkanlıktan ileri gelmektedir.

Hume'un bu görüşleri aşağıdaki felsefi düşüncelerden hangisine bir eleştiridir?

- A) "Doğru bilgiye akıl yoluyla ulaşılır." diyen rasyonalizme
- B) "Bilgiye giden yolda akıl ve deney birlikte gereklidir." diyen kritisizme
- C) "Pratik olarak işe yarayan bilgi doğrudur." diyen pragmatizme
- D) "Yalnızca bilimsel olgular doğru bilgiyi verir." diyen pozitivizme
- E) "Doğru bilgiye sezgi yoluyla ulaşılabilir." diyen entüvizme

8. Rasyonalistler sadece düşünmenin, doğruluğu olan bir bilgi sağlayabileceğini ileri sürerler. Empiristler ise sadece duyuların bilginin doğruluğu için ölçüt olabileceğini söylerler. İlk kez Kant her iki görüşü de eleştirerek "Bilgilerimiz deneyle başlar ama deneyden doğmaz" der. Çünkü ona göre "Deneysiz kavramlar boş, kavramsız deneyler kördür."

Bu parçada doğru bilgiye ulaşmak için aşağıdakilerden hangisinin önemi üzerinde durulmaktadır?

- A) Akıl ile duyular arasında bağ kurmak gerekir.
- B) Bilginin oluşum sürecinde duyu verilerinin ön planda olması gerekir.
- C) Düşünme olmadan da doğru bilgiye ulaşılabilir.
- D) Doğru, bilginin akılla temellendirilmesidir.
- E) Sezgi yolu ile doğru bilgiye ulaşmak mümkündür.

9.

Öğrenme
anımsamadan
başka bir şey
değildir.

Öğrenme yoktur,
yalnızca
hatırlama vardır.

Bu bilgilerle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edindiğimiz tüm bilgilerden şüphe duyarız.
- B) Bilginin kaynağında hem akıl hem deney vardır.
- C) İnsan akli doğuştan bilgilerle donatılmıştır.
- D) İnsanın bilgisi tecrübeden ibarettir.
- E) Bilgilerin sorgulanması gerekir.

10. Bilginin oluşması için iki temel öge gereklidir; özne ve nesne. Özne; düşünen, sorgulayan, bilmek isteyen ve bunun için nesneye yönelen akıl sahibi insandır. Nesne ise var olan her şeydir. Hem dış hem düşünsel dünyada var olan her şey... Ama bu ikisi bilginin oluşması için yeterli değildir. Var olan bir şeyin bilgi nesnesi haline gelebilmesi için, öznenin bilgi ortaya koymak üzere nesneye yönelmesi gerekmektedir.

Buna göre, bilgi ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir şeyin var olması onun bilgi nesnesi olması için yeterlidir.
- B) İnsanın her türlü etkinliğidir.
- C) Bilen ile bilinen arasındaki ilişkiden ortaya çıkan üründür.
- D) Bir şeyin bilgi nesnesi olması için duyu verilerine konu olması gerekmektedir.
- E) İnsan yalnızca akıl ile bilebilir.

11. Bir şeyin var olması onun bilgi nesnesi olmasına yetmez. Var olan bir şeyin bilgi nesnesi haline gelmesi için öznenin onu kendisine konu edinmesi yani nesneleştirilmesi gerekmektedir.

Buna göre, bir şeyin bilgi nesnesi olabilmesi aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) İdeal varlık olmasına
- B) Öznenin o şeye yönelmesine
- C) O şeyin var olmasına
- D) Gerçek varlık olmasına
- E) Ürün olarak ortaya çıkmasına

12. Akıllı bir varlık olan insan, çevresine bilme isteğiyle yönelir. Bu yönelişle birlikte özne ile nesne arasında kurulan ilgi bilginin oluşmasına yol açar. Bilginin oluşabilmesi için öznenin nesneye yönelen düşünme, anlama, algılama gibi çeşitli bilinç edimleri söz konusudur.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Bilme sürecinde çeşitli bilgi aktarımının kullanıldığına
- B) Bilginin öznenin yönelmişliğini gerektirdiğine
- C) Bilginin insanın merak duygusuyla ortaya çıktığına
- D) Bilmeyi sağlayan bilinç eylemlerinin öznenin etkinliği olduğuna
- E) Bilme süreci sonunda elde edilen tüm bilgilerin nesnel olduğuna

Bilim Felsefesi

1. Bilim kendi anlamını bilemez, böyle bir bilme çabasına yöneldiği anda felsefenin alanına girmiş olur.

Buna göre, bilim felsefesinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bilimin ne olduğunu ve kuramsal konumunu belirlemek
- B) Bilimsel çalışmalara yeni boyutlar kazandırmak
- C) Bilimdeki olgulardan hareketle doğrulanabilir önermelere ulaşmak
- D) Bilimsel çalışmaların verimlilik derecesini artırmak
- E) Bilim insanlarına yeni araştırma alanları açmak

2. Aşağıdakilerden hangisi bilim ve felsefenin ortak yönlerinden değildir?

- A) Kendilerini akla dayanan nedenlerle haklı kılmaya gayret ederler.
- B) Bilgiyi elde etmede bilinçli ve yöntemlidirler.
- C) Kullandıkları yöntem ve araştırma teknikleri aynıdır.
- D) İnsanı ve içinde yaşadığı evreni konu edinirler.
- E) Çelişkileri gidererek tutarlı sonuçlara varmaya çalışırlar.

3. Aşağıdakilerden hangisi bilimsel bilginin bir özelliğidir?

- A) Sıradan günlük tecrübelerimize dayalı bir bilgidir.
- B) Hayal gücüne dayalı bir bilgidir.
- C) Vahye dayalı olarak edindiğimiz bir bilgidir.
- D) Akla, tefekküre dayalı bir bilgidir.
- E) Gözlem, deney ve ölçmeye dayalı bir bilgidir.

4. “Bugünün felsefesi yarının bilimi, bugünün bilimi de yarının felsefesi olabilir.”

Bu ifadeyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe ve bilim şüphe ile başlar.
- B) Bilimler nesneleri inceleyerek belirli kanunlara ulaşmaya çalışırken, felsefe nesnelere bütüncül bakar.
- C) Felsefe bilimlere düşünce yönünden kaynaklık ederken bilimlerin sonuçlarından da yararlanır.
- D) Felsefe ve bilim eldeki mevcut bilgiyle yetinmeyerek hakikati arar.
- E) Felsefenin de bilimin de amacı insanı ve evreni açıklamaya çalışmaktır.

5. Kepler, Galileo, Huygens'in çalışmalarından yararlanan Newton, ortaya koyduğu yer çekimi yasası ile fizik yasalarını evrensel hale getirmiştir.

Bu açıklama bilimsel bilginin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile ilgilidir?

- A) Akla dayanması
- B) Objektif olması
- C) Kesin olması
- D) Sistemli olması
- E) Birikimli ilerlemesi

6. Başlangıçta bütün bilimler felsefenin içinde yer alıyordu. Filozof pek çok konuda bilgi sahibi olan, bütün bilgileri sentezleyerek bir hayat görüşüne ulaşmış olan kişidir. Birçok konuda kitap yazan ve bu kitapları yazıldığı bilim alanlarında otorite kabul edilen Aristoteles, bu filozof karakterine bir örnektir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İlk dönem filozofları aynı zamanda bilim insanıdır.
- B) Bilimler başlangıçta felsefenin içerisinde yer almıştır.
- C) Aristoteles bilimsel kitaplar da yazmış bir filozoftur.
- D) Bilimler felsefeden bağımsız olarak değerlendirilmelidir.
- E) Filozoflar bütün bilgileri birleştirerek bir dünya görüşüne ulaşmış kişilerdir.

Bilim Felsefesi

7. Bilim, denetimli gözlem sonuçlarına dayalı mantıksal düşünme yolu ile olguları açıklama gücü taşıyan hipotezler bulma ve bunları doğrulama metodudur.

Buna göre, bilimle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Soyut nesnelerin bilgisiyle sınırlı kalmalıdır.
B) Tarihsel süreç içerisinde ilerler.
C) Akıl ile doğaya ait yasalara ulaşır.
D) İnsanlığın en önemli ürünüdür.
E) Teknolojik gelişmelere katkıda bulunur.

8.

Yüksek rakımlarda su düşük sıcaklıklarda kaynar.

Su, Trabzon'da Erzurum'a göre daha düşük sıcaklıkta kaynar.

Bu bilgilerden hareketle bilimin özelliğiyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilim olgu türleriyle uğraşır.
B) Bilimsel önermelerin tümü gözlenebilen olguları dile getirir.
C) Bilim insanları, bilimin gereği olarak objektif olmaya çalışırlar.
D) Bilimde birbiriyle çelişen iki önerme doğru kabul edilmez.
E) Bilimde hiçbir doğru değişmez değildir.

9. Nasıl ki bir biyolog yalnızca canlı varlıklara yönelip diğer varlık türleriyle ilgilenmiyorsa, jeolog da yeryüzü hareketleri ve yerin yapısı dışında farklı bir varlık alanına yönelmez.

Bu açıklama bilimin aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Seçicilik
B) Objektiflik
C) Olgusalılık
D) Eleştirelilik
E) Tekrarlanabilirlik

10. Felsefe bilimin varsayımları, doğası, anlamı ve yöntemi hakkında sorgulamalar yaparak bilime katkıda bulunur, ufkunu açar.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefenin bilime yönelttiği sorulardan biri olamaz?

- A) Bilimsel yöntem nedir?
B) Bilimsel bilgi nasıl ilerler?
C) Bilimsel bilginin işlevi nedir?
D) Zihin bilgileri uzun süreli belleğe nasıl atar?
E) Bilimi, diğer insani etkinlik alanlarından ayıran özellikleri nelerdir?

11. Felsefe, bilimin varsayımları, doğası, alanı ve yöntemi hakkında sorular sorarak bilime katkıda bulunur. Buna karşılık felsefe de, bilimsel sonuç ve bilgilerden bakış açısını geliştirmek için faydalanır.

Bu durumu ifade eden yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe ve bilim karşılıklı etkileşim içerisindedir.
B) Bilimin yöntemi ile felsefenin yöntemi aynıdır.
C) Felsefe bilimin neliği üzerine çalışmalar yapmaktadır.
D) Bilimdeki gelişmeler felsefenin alanını daraltmaktadır.
E) Bilimsel bulgular yeni felsefi sistemlere kapı aralamaktadır.

12. I. Bilimsel bir problemin çözümüne yönelik yapılan geçici açıklama
II. Varsayımların deney ve gözlemle doğrulanması sonucunda oluşturulan güvenilir açıklama
III. Kesinleşmiş açıklamaları matematiksel formüllerle ifade etme

Bu açıklamalar sırasıyla aşağıdaki kavramlardan hangilerine aittir?

I	II	III
A) Yasa	Teori	Hipotez
B) Hipotez	Yasa	Teori
C) Teori	Hipotez	Yasa
D) Teori	Yasa	Hipotez
E) Hipotez	Teori	Yasa

Ahlak Felsefesi

1. Günlük dilde “etik” sözcüğü sıklıkla “ahlak” sözcüğü yerine kullanılmaktadır. Ancak etik ve ahlak birbirinden farklı kavramlardır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi etiğe ilişkin söylenmiş olamaz?

- A) Evrensel olarak kabul gören ilkeler üzerinde durur.
- B) Ahlak üzerinde konuşur, sorgular, tartışır ve düşünür.
- C) Nasıl davranılması gerektiğine ilişkin yazılı olmayan standartlar belirler.
- D) Günlük hayatta kişilerin ilişkilerinin ve eylemlerinin bilgisini edinmeye çalışır.
- E) Ahlak ilkelerine ilişkin felsefi çalışma yapar.

2. Derse geç gelen öğrencinin öğretmene gerekçesini açıklarken doğruyu söylemesi ----, yalan söylemesi ---- dir. Bu davranışlardan birini seçmesi ----, doğru söylemeyi seçmesi yani iyiye yönelmesi ---- dir.

Bu açıklamadaki boşluklara aşağıdaki kavramlar yerleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) erdem
- B) kötü
- C) iyi
- D) özgürlük
- E) sorumluluk

3. Ahlak felsefesi, insan eylemlerini ve bu eylemlerin dayandığı ilkeleri konu alan felsefe dalıdır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ahlak felsefesinin sorularından olamaz?

- A) Ahlaki eylemin amacı nedir?
- B) Erdemli yaşam mümkün müdür?
- C) Her güzel iyi midir, her iyi güzel midir?
- D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür müdür?
- E) Evrensel ahlak yasalarına ulaşmak mümkün müdür?

4. Ahlak insanın davranışları, yapıp ettikleri olarak tanımlanırken etik, bu ahlaksal davranışların problematiğini irdeleyen bir disiplin olarak ifade edilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi etiğin ilgilendiği sorulardan biri değildir?

- A) Güzel olan karşısında evrensel bir beğeni sergilenebilir mi?
- B) İnsan eylemlerinde özgür müdür?
- C) Sorumluluğun temel dayanağı nedir?
- D) Vicdan karşısında evrensel bir ahlak geliştirilebilir mi?
- E) İyi ve kötünün kaynağı nedir?

5. Mağazadan bir eşyayı çalmak isteyen kişi ya bir korumanın gözetimi ya elektronik bir kontrol sistemi ya da cezalandırılmaktan, kınanmaktan korktuğu için çalmaktan vazgeçebilir. Bu ahlaki bir davranış değildir; bu bir hesaptır, bu bir önlemdir. Ahlak, yalnızca kendi vicdanına yöneliktir.

Bu görüş aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Ahlaklılık önlem almayı gerektirir.
- B) Toplumsal baskı suç oranını artırır.
- C) Korkuyla yapılan iyilik, iyilik değildir.
- D) Korku çalmayı engelleyen en önemli duygudur.
- E) Cezalandırılmanın olmadığı yerde ahlaktan söz edilemez.

6. Erdem içselleştirilmedikçe uygulanabilir bir meziyet değildir. Altıncı kattan düşmek üzere olan bir çocuğu tutup tutmamayı düşünen insan henüz erdemli sayılmaz. Duruma göre tutabilir ya da tutamaz o ayrı bir konu. Fakat erdemli insan tutsam ne çıkarım olur, tutmasam ne olur hesapları asla yapmaz. Erdemli olmayı içselleştirmiş ve erdemi temel bir yaşantı ilkesi haline getirmiş bir kişi doğru eylemin kararını hemen verebilir ve çocuğu tutar.

Parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Çıkar düşünülmeden yapılan eylemlerde erdem aranmaz.
- B) İçselleştirilmeden uygulanabilecek en önemli meziyet erdemdir.
- C) Yapılan davranışın sonucu olumlu olursa, kişi erdemi yaşantı ilkesi yapmış olur.
- D) Erdemli olmak, yaptığın davranışın sonucunu düşünerek davranmaktır.
- E) Doğru eylemde bulunmak için bir insanın erdemi özümsemiş olması gerekir.

Ahlak Felsefesi

7. İnsanın istenç ve eylemleri, içten ve dıştan gelen nedenlerle belirlenmiştir. Kararlarımız, içinde yaşadığımız koşullara bağlıdır. İnsanın Tanrı, doğa veya toplum tarafından belirlenmiş bir yazgısı vardır.

Buna göre, ahlaki eylemin temel niteliği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ahlaki eylem irademizle gerçekleşir.
B) Her ahlaki eylemin temel bir amacı vardır.
C) Evrensel ahlakın amacı sorumlu davranışlar sergilenmesidir.
D) İnsan ahlaki eylemde bulunurken özgür değildir.
E) Bir davranış ödev ahlakına uygun değilse ahlaki sayılmaz.

8. Üniversite sınavına girecek olan Aslı, doğaüstü bir gücün sınavda başarılı olup olamayacağını önceden belirlediğini düşünmektedir. "Kaderimde ne yazıldıysa o olur. Çalışmama gerek yok." der.

Buna göre, Aslı'nın savunması aşağıdaki görüşlerden hangisine uygundur?

- A) Otodeterminizm B) İndeterminizm
C) Fatalizm D) Determinizm
E) Liberteryанизм

9. I. Her insan öncelikle kendi benliğini dikkate alır ve eylemlerini buna uygun olarak düzenler.
II. Ahlaki eylem, mümkün olan en çok sayıda insana en fazla mutluluğu getirmelidir.

Verilen görüşler sırasıyla aşağıdaki yaklaşımlardan hangisine uygundur?

I	II
A) Nihilizm	Egoizm
B) Hedonizm	Fatalizm
C) Egoizm	Utilitarizm
D) Entüisyonizm	Liberteryанизм
E) Determinizm	Egzistansiyalizm

10. İnsanın doğasında acıdan kaçıp, hazza yaklaşmak isteyen bir yapı vardır. Haz bize mutluluğu sağlarken, acı bu mutluluğa engel olur. Ancak buradaki haz, toplumun faydası ön planda tutularak seçildiğinde bizi mutluluğa ulaştırır ki bu, ahlaki eylemin temelinde yer alması gereken bir şeydir.

Bu parçadaki ifadeler aşağıdaki görüşlerden hangisine uygundur?

- A) Hobbes'un bencillik ahlakına
B) Epiküros'un hazcılığına
C) Bergson'un sezgiciliğine
D) Nietzsche'nin nihilizmine
E) Bentham'ın utilitarizmine

11. "Öyle hareket et ki senin eylemlerinin ilkesi tüm insanlığın eylemlerinin ilkesi olsun. Bunun için koşulsuz buyruğa uymalısın."

Kant'ın bu ilkesinden hareketle ahlaki eylemin amacını aşağıdaki kavramlardan hangisi ile açıkladığı söylenebilir?

- A) Ödev
B) Haz
C) Yarar
D) Mutluluk
E) Toplumsal uyum

12. Tehlikelere gözü kara bir şekilde atılmak cesaret değildir. Varını yoğunlu savurganca dağıtmakla da cömert olunmaz. Her şeyin bir ortası vardır. Erdemli insan orta yolu bulup ona göre davranan insandır.

Buna göre, bir insanı erdemli yapan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölçülü olması
B) Vicdanlı olması
C) Kendini tanıması
D) Kötülükten sakınması
E) Duygularını bastırması

Din Felsefesi

1. İnancın temel iddiaları hakkında akılcı, nesnel, tutarlı ve kapsamlı bir şekilde düşünmektir.

Bu açıklama felsefenin hangi temel disiplini hakkında bilgi vermektedir?

- A) Bilgi felsefesi
- B) Varlık felsefesi
- C) Ahlak felsefesi
- D) Din felsefesi
- E) Siyaset felsefesi

2. Din, varlıkla ilgili sorulara dogmatik cevaplar verirken; felsefe bunları sorgulayarak akıl ve mantık süzgecinden geçirir.

Bu açıklamadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Din, eleştirel bir tavır içerisindedir.
- B) Din varlığa öznel bir şekilde yaklaşırken, felsefe tarafsızdır.
- C) Felsefenin verdiği cevaplar kesinlik içerir.
- D) Din ve felsefe farklı varlık alanlarını anlamaya çalışır.
- E) Dinde eleştiriye yer yokken, felsefede eleştiri ön plandadır.

3. Aşağıdakilerden hangisi dinin felsefeden temel farkını ifade eden kavramdır?

- A) Tutarlılık
- B) Öznellik
- C) Dogmatiklik
- D) Akılsallık
- E) Tarafsızlık

4. Aşağıdaki sorulardan hangisi din felsefesi ile ilgili değildir?

- A) İnanç nedir?
- B) Vahiy mümkün müdür?
- C) Evren sonsuz mudur?
- D) Varlığın ana maddesi nedir?
- E) Tanrı ile evren arasında nasıl bir ilişki vardır?

5. Her şeyin yaratıcısının eşi ve benzeri yoktur. Evrende var olan her şey onun yaratması sonucu ve kontrolü altında gerçekleşir. Yeryüzünün ve insanlığın kaderini yaratıcı belirler.

Bu açıklama aşağıdaki görüşlerden hangisine aittir?

- A) Deizm
- B) Agnostisizm
- C) Panteizm
- D) Teizm
- E) Ateizm

6. • Tanrı evrenin yaratıcısıdır.

- Tanrı evreni yarattıktan sonra olup bitenlere müdahale etmemektedir.

Verilen ifadeler aşağıdaki görüşlerden hangisine aittir?

- A) Panteizm
- B) Deizm
- C) Teizm
- D) Politeizm
- E) Agnostisizm

Din Felsefesi

7. Tanrının varlığına ya da yokluğuna ilişkin her önerme metafiziktir. İnsan aklı Tanrı'nın var olduğu ya da var olmadığı inancını temellendirmek için gerekli delilleri ve rasyonel temelleri sağlamak açısından yetersizdir.

Bu açıklama din felsefesinin aşağıdaki görüşlerinden hangisiyle ilişkilendirilebilir?

- A) Deizm
- B) Teizm
- C) Ateizm
- D) Panteizm
- E) Agnostisizm

8. Platon, "Ölümden sonra ruhun yaşamına devam etmesi mümkündür." derken Marx, bunun mümkün olamayacağını ileri sürer.

**Verilen iddiaları dile getiren düşünürler aşağıdaki so-
rulardan hangisine cevap vermektedirler?**

- A) Tanrı var mıdır?
- B) Vahiy mümkün müdür?
- C) Ruh ölümsüz müdür?
- D) Evren yaratılmış mıdır?
- E) Tanrı bir midir, çok mudur?

9. • Tanrı doğada, nesnelerde ve her şeyde vardır.
• Evren ile Tanrı aynı şeydir.
• Tanrı'yı varlıktan bağımsız düşünemeyiz.

Verilen ifadeler aşağıdaki görüşlerden hangisine aittir?

- A) Panteizm
- B) Deizm
- C) Teizm
- D) Politeizm
- E) Agnostisizm

10. Aşağıdaki bilgilerden hangisi teoloji ve din felsefesi bağlamında değerlendirildiğinde sadece din felsefesiyle ilişkilendirilebilir?

- A) İnanca dayanır; inancın sınırları dışına çıkmaz.
- B) Dini öğretiyi dogmatik ve otoriteye bağlı olarak kabul eder.
- C) İnananların inançlarını güçlendirmek öncelikli amacıdır.
- D) Tanrı'nın varlığını, niteliklerini, insanın Tanrı karşısındaki yerini konu alır.
- E) Genel olarak din olgusunu, dinin kavramlarını ve temel iddialarını akla dayalı olarak sorgular.

11. Bazı filozoflara göre evrende gözle görünür mükemmel bir düzen olduğunu kimse inkâr edemez. Evrendeki bu düzenin kendiliğinden oluştuğunu söylemek ne kadar doğrudur? Biz evrimizde bir düzen sağlayamazken sonsuz evrende bu düzen nasıl sağlanmaktadır?

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Her dinin farklı bir evren anlayışı vardır.
- B) Evrende bir düzen olduğu öznel bir durumdur.
- C) İnsan doğası gereği inanmaya ihtiyaç duyar.
- D) Evrendeki düzen rastlantılar sonucunda oluşmuştur.
- E) Var olan düzen, o düzeni oluşturanın en büyük işaretidir.

12. **Deizm:** "Yaratıcı her şeyi yarattıktan sonra bir kenara çekilir ve yarattıklarına müdahale etmez." der.

Teizm: "Yaratıcı sürekli yaratma halindedir ve yarattıklarına müdahale eder. Yaratılan var olmak için yaratana muhtaçtır." der.

Panteizm: "Evren ile yaratıcı aynı şeydir. Bir bütündür." der.

Verilen görüşlerin ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaratıcı ile yaratılanın sürekli iç içe olduğunu düşünmeleri
- B) Yaratıcı ile yaratılanın birbirinden farklı olduğunu ileri sürmeleri
- C) Yaratıcının varlığının bilinmeyeceğini düşünmeleri
- D) Yaratıcının olduğunu kabul etmeleri
- E) Doğa ile Tanrı'yı özdeş olarak görmeleri

Siyaset Felsefesi

1. Siyaset hem bilimin hem felsefenin konusu olmuştur. Siyaset bilimi, siyaset alanına giren tüm olguları bilimsel yöntemlerle araştırıp genel sonuçlara ulaşmaya çalışırken, siyaset felsefesi siyaset üzerine bir sorgulama ve akıl yürütme etkinliği olup “olması gereken” hakkında görüş ileri sürer.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisi siyaset felsefesinin konusu olamaz?

- A) Egemenliğin kullanılış biçimlerini ele alır.
- B) Devlet ve siyasal kurumları bilimsel yöntemle dayalı olarak inceler.
- C) Devletin varlık nedenini sorgular.
- D) İktidarın kaynağını nereden aldığını araştırır.
- E) Sivil toplum, devlet ve demokrasi ilişkisine bağlı olarak olması gerekeni inceler.

2. I. Devlet-birey ve birey-birey ilişkilerini düzenleyen normlar bütünüdür.
II. Yönetimin mevcut anayasaya uygun olmasıdır.
III. Anayasanın bireye tanıdığı yetkidir.
IV. İktidarı elinde bulunduran kişilerin toplumu idare etmesidir.

Verilen tanımlar ile aşağıdaki kavramlar eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Egemenlik
- B) Hak
- C) Hukuk
- D) Meşruiyet
- E) Yönetim

3. İnsanların arzu ve istekleri farklı farklıdır. İnsanlar arasındaki bu ayrılıkların herkesin yararına olacak bir biçimde düzenlenebilmesi için uzlaşma şarttır. Toplumsal kurallar ve kurumlar insanın mutluluğu için doğal ve süreç içinde kendiliğinden şekillenmiştir.

Verilen açıklama siyaset felsefesinin hangi temel problemine karşılık gelmektedir?

- A) İktidarın kaynağı nedir?
- B) Meşruiyetin ölçütü nedir?
- C) İdeal devlet düzeni var mıdır?
- D) Temel hak ve özgürlükler nelerdir?
- E) Devlet neden ve nasıl ortaya çıkmıştır?

4. Aşağıdakilerden hangisi siyaset felsefesinin sorularından biri değildir?

- A) İktidar kaynağını nereden alır?
- B) Sivil toplumun anlamı nedir?
- C) Devletin varlık sebebi nedir?
- D) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
- E) İyi ve kötünün anlamı nedir?

5. Yusuf Hac Hacip'e göre yöneten ile yönetilenler bir nevi ortaklık içindedirler. Yöneten ile yönetilenler arasında karşılıklı haklara riayet edilmesi gerekir.

Bu açıklamalar aşağıdaki siyaset felsefesi sorularından hangisiyle ilgilidir?

- A) Devlet nasıl ortaya çıkmıştır?
- B) Bürokrasiden vazgeçilebilir mi?
- C) Sivil toplumun anlamı nedir?
- D) Birey-devlet ilişkisi nasıl olmalıdır?
- E) İktidar kaynağını nereden alır?

6. “Yeryüzünde devlet olmadan yaşanamaz. Devlet toplumsal yaşamı düzenleyen ve iyileştiren bir örgütlenmedir.” diyen bir kişinin bu görüşlerine temel aldığı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karmaşayı ortadan kaldırmak için devlet gereklidir.
- B) Devlet insan doğasına aykırıdır.
- C) İnsanın mutluluğu için devletin var olması gerekir.
- D) Devlet toplumsal sözleşme yoluyla ortaya çıkmıştır.
- E) Devlet doğal bir kurumdur.

Siyaset Felsefesi

7. Toplumdaki düzeni, bireysel vicdanlar sağlayamaz. Çünkü vicdanın zorlama ve yaptırım gücü yoktur. Bundan dolayı toplumsal yaşamda bireylerin ilişkilerini ve haklarını düzenleyen kurallara, yasalara ve bunları uygulayacak kurumlar üstü bir kurama gereksinim vardır. Buna göre devlet, amacı sosyal düzenin, adaletin, toplumun iyiliğinin sağlanması olan, belli bir toprak parçası üzerinde yerleşmiş bir insan topluluğuna dayanan ve bu topraklar üzerinde bulunan her şey üzerinde nihai meşru kontrole sahip olan bir organizasyondur.

Parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Devlet yapay bir varlıktır.
- B) Devletin varlığı insanın bireysel arzularına bağlıdır.
- C) Devlet insan doğasına aykırıdır.
- D) Devlet meşruiyetin teminatıdır.
- E) Devlet toplumsal sözleşmenin ürünüdür.

8. Aristoteles "Politika" adlı eserinde, "Devleti olmayan kimse ya fazla iyidir ya da fazla kötü, ya insanlığın altındadır ya da üstündedir." der.

Buna göre, Aristoteles için devletin varlık amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireylerin temel haklarının korunması
- B) Toplumsal bütünlüğün sağlanması
- C) Güvenlik ihtiyacının karşılanması
- D) Bireyin ahlaki bir yaşam sürmesi
- E) Bireyin kendini gerçekleştirme

9. Siyasetin baştan sona bir "insan yönetme sanatı" olduğunu düşünen Maurice Duverger, onu toplumun tüm üyelerinin yararına olabilecek bir düzen yaratma aracı olarak tanımlar. İnsanlar zorunlu ya da gönüllü olarak kendilerini bir düzenin içinde bulurken, bunu değiştirmek ve geliştirmek isteyebilirler. Siyasetin doğası, insanla doğrudan ilgilidir.

Parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Siyaset ile toplumsal düzen oluşturulabilir.
- B) Siyasetin temel konusu insan yaşamıdır.
- C) Devlet düzeni insandan bağımsız olarak kurulur.
- D) Düzen siyasetin konusu içinde yer alır.
- E) Düzeni kurmak ve değiştirmek insanların elindedir.

10. Siyaset felsefesinin temel sorularından birisi, ideal düzenin varlığı problemidir. Bu sorun yüzyıllardır pek çok filozof tarafından ele alınmış olup, bazı filozoflar çeşitli nedenler öne sürerek ideal düzenin olamayacağını, bazı filozoflar ise belli kriterlere göre, ideal devleti oluşturmaya mümkün olabileceğini iddia etmişlerdir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi ideal düzenin varlığını kabul edenlerin kullandığı ölçütlerden biri değildir?

- A) Eşitlik
- B) Adalet
- C) Özgürlük
- D) Hukukun Üstünlüğü
- E) Kuralızsızlık

11. Ütopyalar, gerçekleşmesi mümkün olmayan ideal devlet biçimleridir.

Buna göre, filozofun ütopya tasarlamasına neden olan düşünce aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Karmaşa içinde yaşamının imkânsızlığı
- B) İdeal bir toplum düzeni kurulması hayali
- C) Toplumsal bozuklukların ortadan kaldırılması isteği
- D) Bireyin kendini gerçekleştirme
- E) İnsanlara başka bir toplumsal düzenin olabileceğini gösterme isteği

12. Yusuf Has Hacıp'e göre devletin işleyişinin mükemmel olması için akla, adalete, doğru ve adil yasalara dayanması gerekir. Devlet yöneticileri cesur, bilge, erdemli ve dürüst olmalıdır. Devlet bireyi her zaman korumalı ve bireye her konuda yardımcı olmalıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisine yönelik bir açıklama yapılmaktadır?

- A) Sivil toplumun anlamı nedir?
- B) Devlet nasıl oluşmuştur?
- C) İdeal devlet nasıl olmalıdır?
- D) Devlet birey için mi, birey devlet için mi vardır?
- E) Egemenliğin kullanış biçimleri nelerdir?

Sanat Felsefesi

1. Karlarla kaplı bir ağaç, izlediğimiz bir film niçin hoşumuza gider? Niçin bizde sevinç duygusu uyandırır? Bunun cevabı kısaca “güzel” oldukları içindir. İşte güzel diye adlandırılan ve bizde hoş bir duygu, zevkli bir heyecan uyandıran her şeyi irdeleyen felsefe disiplinine estetik denir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Güzel, insanda sevinç duyguları uyandırır.
- B) Güzellik kişiye göre değiştiği için estetiğin ilgisini çekmiştir.
- C) Estetiğin konusu güzel olandır.
- D) Estetik doğadaki veya çevremizdeki nesnelerin güzel olup olmadığını sorgular.
- E) Estetik güzel üstüne düşünür.

2. Sanatçı için güzel, yapıtının sonucudur; izleyici için yapıt, güzelin kaynağıdır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İzleyici ve sanatçının güzele bakış açıları farklıdır.
- B) Sanatçı için güzel ortaya koyduğu üründür.
- C) Sanatçı için güzel olan izleyici için de güzeldir.
- D) Güzellik hem sanatçı hem de izleyici için önemlidir.
- E) İzleyici için sanat eseri güzeldir.

3. Güzellik varlıkların yapısında var olan bir şey değildir, ruhumuzun bir eylemidir. Güzellik bir yanılsamadır. Mutlak güzellik yoktur. Fakat bizim kendine özgü ve kendi içinde uyumlu olarak düşündüğümüz şey, bize güzelmiş gibi görünür.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin nesneye değil, algılayana bağlı olduğu
- B) İnsan beğenisinin nesneye dayandığı
- C) Ortak estetik yargıların olabileceği
- D) Güzelliğin nesneden bağımsız olmadığı
- E) Evrende uyumluluk içerisinde olan şeylerin güzel olmadığı

4. MÖ 5. yüzyılda yaşamış ressam Zeuxis, elinde üzüm tutan bir çocuğun resmini yapmış ve üzümler öylesine gerçek gibi duruyormuş ki kuşlar gelip yemeye kalkışmışlar. Bundan dolayı övüldüğü zaman Zeuxis üzülerek, “Çocuğun resmini daha iyi yapsaydım kuşlar ondan çekinir, üzümleri yemeğe gelmezdi” demiş.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Güzelliğin sadece sanatla sınırlı olduğu
- B) Sanat eserinin dış dünyayı güzelleştirdiği
- C) Sanat eserinin doğayı yansıttığı ölçüde değerli olduğu
- D) İnsanlardaki beğenin nedenlerinin farklı olduğu
- E) Sanatın, yaratıcı hayal gücüne dayanan bir etkinlik olduğu

5. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte sanat eserlerinin çoğaltılabilme olanağı oluşsa da, yeni oluşturulan ürün asıl olanın yerini hiçbir zaman tutmamıştır. Sanat eseri kendi özel atmosferini yaratarak diğerlerinden ayrılır, farkını ortaya koyar. O, tekrarlanmadığı için sanattır.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Estetik kaygılarla ortaya çıkması
- B) Beğeniye hitap etmesi
- C) Biricik ve tek olması
- D) Toplumsal yaşamdan etkilenmesi
- E) Güzel olması

6. Sanat eserinin temel özelliklerinden birisi de düş gücü ve becerisi sonucunda ortaya çıkmasıdır. Bundan ötürü doğada görülen söz gelimi Kapadokya'daki Peri Bacaları, Damlataş Mağarası'ndaki sarkıt ve diktler, Pamukkale'deki travertenler harika oluşumlar olsalar da sanat eseri sayılmazlar.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Estetik kaygı taşıması
- B) Yaratıcılık ürünü olması
- C) Somut olması
- D) İçinde bulunduğu kültürden etkilenmesi
- E) Sanat için ortaya konması

Sanat Felsefesi

7. Eğer bir etkinlik öncelikle bir gereksinimi gidermeye ya da bir konunun açıklamasını yapmaya yönelikse, o etkinlikten doğan ürün sanat eseri olamaz. Örneğin bir bisiklet ya da bir fizik kitabı sanat eseri değildir.

Parçada sanat eserinin hangi özelliği vurgulanmak istenmiştir?

- A) Aynısının bir daha yapılamadığı
- B) Çıkar amacı ile yapılmadığı
- C) İçinde üretildiği toplumu yansıttığı
- D) Yaratıcılık gerektirdiği
- E) Somutlaşmış bir ürün olduğu

8. Sanatçı, içinde yaşadığı doğal ve toplumsal çevrenin büyük ölçüde etkisi altında kalır. Ormanlık ya da dağlık bölgelerde, sisli ya da güneşli ülkelerde yaşayan sanatçılar eserlerinde geniş ölçüde doğal çevrelerini yansıtmışlardır. Bunun gibi, sanatçının ele aldığı konu öncelikle kendi insanı, kendi toplumudur. Onun sanat anlayışına yön veren de toplumsal değerleridir. Nitekim Osmanlı Devleti'nde sanatçılar İslam dininin etkisiyle Batı türü resim sanatına değil çini, minyatür ve hattatlık alanına yönelmişlerdir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Her sanatçı kendi kültürünün insanını konu edinir.
- B) Sanatçı içinde yaşadığı fiziki yapıdan etkilenir.
- C) Sanat eseri sanatçının içinde yaşadığı toplumun değerlerini yansıtır.
- D) Doğal çevre, sanatçıları farklı şekillerde etkileyebilir.
- E) Her sanat eserinin, topluma vereceği bir mesaj vardır.

9. Sanat öyle bir şeydir ki bir ressam aynı çiçeğin resmini defalarca yapsa bile ortaya çıkan eserlerin hiçbiri diğerinin aynısı olamaz. Aynı şekilde bir ses sanatçısı defalarca aynı şarkıyı söylese bile her seferinde esere farklı bir duygu katar. Her seferinde farklı bir ses tonu ortaya çıkar. Kısacası hiçbir deneme birbirinin aynısı olamaz.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat eseri somuttur.
- B) Sanat eseri biriciktir.
- C) Müzik, resime göre daha öznel bir etkinliktir.
- D) Bazı sanatçılar çoğu zaman tekrara düşmektedirler.
- E) Sanat eserine bakış açısı, toplumdan topluma farklılık gösterir.

10. Duygu sahibi olmayan insan yoktur. Ama her insan bir Van Gogh olamaz. Sanatçı duygularını ses, boya gibi unsurları kullanarak, farklı oranlarda birleştirerek ya da farklı soyut ya da somut malzemeleri bir araya getirerek somutlaştırabilen, onlara duygu katabilen bir beceriye sahiptir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan hem duygu hem düşünce varlığıdır.
- B) Her insan farklı duygulara sahip olabilir.
- C) Tüm insanlar duygularını somutlaştırma becerisine sahiptir.
- D) Sanatçı olmak özel bir yetenek gerektirir.
- E) Her insan sanatçı olabilir.

11. "Sanat diye bir şey yoktur; yalnızca sanatçı vardır."

Bu sözden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanat, sanatçının sanat adına ürettiği her şeydir.
- B) Sanat insanda haz uyandıran her türlü güzel üründür.
- C) Sanat alımlayıcıda beğeni duygusu oluşturan şeydir.
- D) Sanat güzelin toplumsal nitelik kazanmasıyla oluşur.
- E) Sanat insana faydalı olan, yarar sağlayan her türlü etkinliktir.

12. Bir tablonun karşısına onlarca insan geçip dakikalarca bakabilir. Kimi olağanüstü bir eser derken, kimisi çok da güzel değil "renkleri karıştırıp sürmüşler" diyebilir. Bazıları ise anlamsız bir eser olduğunu söyleyebilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Güzelin kaynağı eserin kendisidir.
- B) Sanatçının duyguları eserine de yansır.
- C) Sanat eserine bakış açısı kişiden kişiye değişir.
- D) Güzellik anlayışının gelişmesi için bireyin iyi bir eğitim alması gerekir.
- E) Resim sanatı, diğer sanat türlerine göre anlaşılması daha zor bir sanattır.

Felsefi Okuma ve Yazma - 1

1. Felsefi okuryazarlık; felsefenin temel terim ve bakış açılarıyla ilgili yeterli donanımı gerektirir. Felsefe okuru, metinlere felsefi bir ilgiyle yaklaşan kişidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefi bir metnin analizi ile ilgili söylendiğinde yanlış olur?

- A) Metinde ele alınan problemler değerlendirilir.
- B) Metinde hangi kavram ve terimlerin geçmiş olduğu incelenir.
- C) Kavramların metin bağlamında ele alındığı anlamlarının değerlendirilmesi sağlanır.
- D) Problemi geliştiren fikir, argüman ve eleştiriler arasındaki geçişler ele alınır.
- E) Metin aynı okuyucu tarafından hep aynı şekilde yorumlanır.

2. Felsefe uğraşısı, kişinin herhangi bir konuda fikir ve düşüncelerini kendi için açık kılmasıyla başlar. Bu açık kılma ile sorun bilinci oluşur, yani refleksiyon yapmanın düşüncüyü ne denli geliştirdiği kavranmış olur.

Bu açıklamada “refleksiyon yapma” ifadesi ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Bireysel ve toplumsal konuların sorunsal haline dönüştürülmesi
- B) Kişinin kendi düşüncesi üzerine düşünmesi
- C) Felsefe uğraşısında olan kişinin ön yargıları ile hareket etmesi
- D) Genelgeçer doğrulara ulaşmanın yöntemi olması
- E) Düşüncedeki karmaşıklık artırarak kullanılması

3. Farabi var olan her şeyin Tanrı'nın bir yansıması, ondan zorunlu bir taşmanın sonucu ortaya çıktığını ileri sürer. Tanrı özü itibarıyla akıl olduğundan, ondan taşan şeyler de akılsaldır. Böyle olduğu içindir ki insan akıl yoluyla hem var olanların hem de Tanrı'nın bilgisine erişebilir. Doğru ve erdemli bir yaşam işte bu bilgiye uygun bir yaşamla olacaktır.

Buna göre, Farabi erdemli yaşamın ilkelerini aşağıdakilerin hangisinde bulmaktadır?

- A) İnsan ilişkilerinde
- B) Metafizik alanda
- C) Ödev duygusunda
- D) Doğal koşullarda
- E) Koşulsuz buyrukta

4. Plinius'un dediği gibi, herkes kendisi için bir derstir; el-verir ki insan kendini yakından görmesini bilsin. Benim yaptığım, bildiklerimi söylemek değil kendimi öğrenmek-tir; başkasına değil kendime ders veriyorum. Ama bun-ları başkalarına da anlatmakla kötü bir iş yapmıyorum. Bana yararı olan bu işin belki başkasına da yararı olabilir. Ruhumuzun ele avuca sığmayan akışını gözlemek, onun karanlık derinliklerine kadar inmek, türlü hallerindeki bunca incelikleri ayırt edip yazmak zannedildiğinden çok daha zahmetli bir iştir.

Montaigne – Denemeler

Bu parçadan hareketle yazarın aşağıdakilerden hangisini amaç edindiği söylenemez?

- A) Ruhunun inceliklerini bilmeyi
- B) Zahmetli bir işe girişmeyi
- C) Kendi özelliklerinin farkına varmayı
- D) Toplum yararına bir iş yapmayı
- E) Kendi hayatından dersler çıkarmayı

5. “Tarih boyunca gördüğümüz filozofların çoğu bilgidir. Bir kısmı topluma yön verici, bir kısmı ahlak öğretici, bir kıs-mı ise mantıkçı ve matematikçidir.”

Buna göre, filozofların farklı konuları ele almalarının nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Değer yargıları ile hareket etmiş olmaları
- B) Doğruları sorgularken akılcı bakış açıları
- C) Ortak bir eğitim almış olmaları
- D) İlgi alanlarının farklı olması
- E) Toplumlara etkileyebilecek kişilikte olmaları

6. Büyük filozoflar görüşlerini genellikle felsefi sistemler hâ-linde ortaya koyarlar. Örneğin Platon, Aristoteles, Kant gibi filozoflar, kendi çağlarının koşulları ve özellikleri doğ-rultusunda varlık, bilgi, ahlak ve siyaset gibi temel prob-lem alanlarına ilişkin yeni bakış açılarıyla farklı görüşler geliştirmişlerdir. Bu görüş ve fikirlerini de, öğeleri arasın-daki bağlantıların açıkça görüldüğü, kendi içinde tutarlı bütünlük halinde ortaya koymuşlardır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi felsefi sistemin bir özelliği olamaz?

- A) Konuya ilişkin her filozofun bakış açısı farklı olabilir.
- B) Temeli mantıksal tutarlılık üzerine kuruludur.
- C) Konusu belli bir varlık alanıyla sınırlıdır.
- D) Yapısal olarak akıl ve mantık ilkelerine uygundur.
- E) İçinde bulunduğu çağın toplumsal olaylarından etkilenir.

Felsefi Okuma ve Yazma - 1

7. Bilgi denildiğinde en genel anlamda özne ile nesne arasındaki bağdan doğan ürün anlaşılır. Ancak bilgilerimiz, bilgi edinilirken izlenen yollar ve konu edildiği şeyler açısından farklılıklar gösterir. Bu sebeple gündelik, felsefi, bilimsel, teknik, sanatsal ve dini bilgi gibi türler ortaya çıkmıştır.

Buna göre, bir bilginin türü belirlenirken aşağıdakilerden hangisi esas alınır?

- A) Kaynağının ne olduğu
- B) Öznel mi yoksa nesnel mi olduğu
- C) Genel geçer olup olmadığı
- D) Nesnesi ve elde edilmiş yönteminin ne olduğu
- E) Duyulara mı yoksa akla mı dayandığı

8. Masa yıpranır ve eskir, kullanılmaz hâle gelir. Bu masa artık masa olmaktan çıkmış başka bir şey olmuştur. Fakat masayı masa yapan düşünce, önceden mevcuttur ve sonsuza kadar aynı kalır.

Bu düşüncelere sahip bir filozof aşağıdaki yargılardan hangisini savunmuş olamaz?

- A) Kesin bilgi görelidir.
- B) Düşünceler mutlaklıdır.
- C) Asıl gerçeklik ideadır.
- D) Nesnel dünya değişir.
- E) Kesin bilgi düşünsel temellidir.

9. Felsefe tarihinde bilginin kaynağına ilişkin birçok kuram vardır. Bu kuramlar aynı zamanda bilginin imkânı, sınırları, değeri ve doğruluğun ölçütleri gibi temel epistemolojik sorunlara ilişkin de köklü ve iddialı çözümleri içerirler. Filozofların ister bilgi alanında olsun ister başka bir alanda, tüm görüşleri kendi içinde tutarlı, anlamlı bir yapı göstermektedir. Bir felsefi kuram günümüze kadar ulaşmış ise bu özellikleri içinde barındırdığı içindir.

Parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşmaz?

- A) Felsefenin konuları arasında bilgi dışında başka konularda bulunmaktadır.
- B) Felsefede görüşler sunulurken malzemenin tutarlı bir şekilde işlenmesi gerekmektedir.
- C) Felsefe kuramları arasında bilgi kuramı diğerlerinden önceliklidir.
- D) Bilginin kaynağına ilişkin bir kuram aynı zamanda bilginin imkân ve sınırlarına yönelik bilgiler de içerebilir.
- E) Felsefi bir metnin kendi içinde anlamlı bir yapı taşıması gerekir.

10. Epiküros'a göre erdem ancak doğru bir arayış için araçtır. Başlı başına bir değeri yoktur. Ancak mutluluğa hizmet etmesi bakımından değerlidir. Ana erdem olan bilgelik sayesinde birey hazları tartabilir, etkilerini değerlendirebilir ve bu açıdan aşırıya kaçmadan davranışta bulunabilir. Gereksiz duygu, düşünce ve isteklerden kurtulabilir.

Buna göre, bilgeliğin bireyin yaşamına katkısı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Toplumsal faydayı ön plana çıkarma
- B) Acıdan kaçıp, haz peşinden koşma
- C) Ölçülü bir yaşam tarzı benimseme
- D) Sezgilerine güvenmeyi sağlama
- E) Doğrunun peşinden koşma

11. Aristoteles'e göre, devlet insanların ahlaki bakımdan gelişmelerini ve olgunlaşmalarını sağlar. Orta Çağ'ın bazı düşünürlerine göre devlet, Tanrı'nın yeryüzündeki temsilcisidir. Liberalizm'e göre ise devlet bireylerin hak ve özgürlüklerinin koruyucusu ve teminatıdır.

Buna göre, devletle ilgili bu üç farklı görüşün ortak yönü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların temel haklarının öncelikli görmeleri
- B) Özgürlüğü temele almaları
- C) Devletin bir eğitim kurumu olarak görmeleri
- D) İdeal bir devlet düzeninden söz etmeleri
- E) Devleti dini düzenin devamı saymaları

12. Bilim yapısı gereği ancak belirli bir alanın, belirli koşullarda ve belirli yöntemlerle elde edilmiş bilgilerinden oluşur. Bilmeye konu olacak alanlar ise evrende sınırsızdır. Bu nedenle her bilim, kendi konusunu belirlemek zorundadır. Hiçbir bilim dalı tek başına evreni açıklayamaz.

Bu görüşlere sahip bir kişi aşağıdakilerden hangisi ile çelişir?

- A) Bilim dalları ortak yöntemler kullanır.
- B) Bilimler birbiriyle sıkı ilişki halindedir.
- C) Bilimsel bilgi birikimsel bir süreç izler.
- D) Bütün bilimler temelde tek bir bilime indirgenebilir.
- E) Bilimler sınırsız evren karşısında birlikte hareket eder.

Felsefi Okuma ve Yazma - 2

1. Şakaklarıma kar mı yağdı ne var?
Benim mi Allah'ım bu çizgili yüz?
Ya gözler altındaki mor halkalar?
Neden böyle düşman görünürsünüz,
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar?
Zamanla nasıl değişiyor insan!
Hangi resmime baksam ben değilim.
Nerde o günler, o şevk, o heyecan?
Bu güler yüzlü adam ben değilim;
Yalandır kaygısız olduğum yalan.

Cahit Sıtkı Tarancı

Verilen şiirin ana teması, ontolojik olarak aşağıdaki yargılardan hangisiyle benzerlik göstermektedir?

- A) Bir ırmakta iki kere yıkanılmaz.
B) Varoluş özden önce gelir.
C) İnsan her şeyin ölçüsüdür.
D) Düşünüyorum o hâlde varım.
E) Varlık birdir ve değişmez.

2. Teknolojik gelişmeler hayatımızı kolaylaştırırken insan ve doğa yaşamını tehdit eden sonuçları da beraberinde getirmektedir. Örneğin enerji üretmek için yapılan nükleer santrallerin doğaya ciddi zarar vermesi ya da genetiği değiştirilmiş sebze ve meyvelerin sağlığımızı bozarak bizi hasta etmesi gibi pek çok sorunla karşı karşıya kalabiliriz.

Bu parça aşağıdakilerden hangisini desteklemektedir?

- A) Teknolojiden vazgeçilmesi gerektiği
B) Evrensel ahlak yasasının olamayacağı
C) Faydalı olan eylemin aynı zamanda ahlaki olduğu
D) Teknolojik gelişmelerin bireylerin yaşamından daha önemli olduğu
E) Teknolojik ürünlerin uygulamada pek çok etik sorunu beraberinde getirdiği

3. "Hırsızlık kötüdür", "haksızlık etmek iyi değildir", "işkence etmek yanlıştır" gibi yargılar her sağduyulu insanın her zaman ve her yerde kabul edeceği gerçeklerdir. Bu gibi eylemler hukuki açıdan suç, ahlaki açıdan kötü, dinsel olarak da günah sayılmıştır. Bununla birlikte her toplumda dürüstlük, iyimserlik, haksız kazanç elde etmeme gibi eylemler de ahlaki açıdan iyi olarak nitelendirilmiştir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bazı ahlak ilkeleri evrenseldir.
B) Ahlak ilkeleri toplumdan topluma değişir.
C) İnsanlara zarar veren davranışlar ahlaki açıdan kötüdür.
D) Bazı konularda din, hukuk ve ahlakın ortak tavrı söz konusudur.
E) Toplumlarda insanın değerini gözetken tutum ve davranışlar iyi olarak nitelendirilir.

4. Mitos, epos, logos; evreni, dünyayı ve insanı anlama çabası olarak karşımıza çıkan insanın kültürel basamaklarıdır. Mitoslar, insanlığın çocukluk döneminde ortaya çıkmış, evreni, insanın varlığını ve onun edimlerini, düş gücü ile oluşturulan kutsal modeller yoluyla anlamlandırma tarzının ürünleri olmuştur. Epos, mitosların artık toplumsal-kültürel gelişmelerle birlikte, edebi bir hâl almış şeklidir. Logos ise Antik Yunan doğa bilginlerine göre "gerçeğin insan sözüyle dile gelmesi" dir. Logos insanda düşünce, doğada kanundur. Düşününün görevi logosu bulmak, sırlarını açığa çıkarmak, insan sözüyle dile getirmektir. Logos kavramıyla ifade edilen, doğayı yine doğal olanla anlama ve açıklamaktır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) İnsan düşüncesi, tarihsel süreç içerisinde mistik açıklamalardan sıyrılarak rasyonel bir nitelik kazanmıştır.
B) Olayları ve olguları açıklarken kişisel görüşler her zaman etkili olmuştur
C) Antik Yunan'da doğa olayları karşısında akılsal açıklamalara yer verilmemiştir.
D) Evreni anlama çabası metafizik olarak kalmıştır.
E) İnsanın evreni anlama çabası tamamlandığından dolayı sona ermiştir.

5. Mısır'da geometri tesadüfen değil, bazı ihtiyaçlardan dolayı zorunluluk gereği gelişme göstermiştir. Bu bölgede yaşayanlar Nil Nehri'nin her yıl taşmasından zarar görmemek ve bu durumu kontrol ederek avantaja çevirmek için geometrik çalışmalara ağırlık vermişlerdir.

Buna göre, bilimsel gelişmelerin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İnsanların merak ve hayret duygusu ile araştırma yapması
B) Düşünce özgürlüğünün var olması
C) Mısır halkının ekonomik olarak gelişmiş olması
D) İnsanların doğayı kontrol altına alarak yarar sağlama
E) Toplumun yeni geçim kaynakları elde etmek istemesi

6. Biyoloji hiçbir zaman bir biyoloğa nasıl yaşaması gerektiğini anlatmaz. Biyologda yaşamın anlamının ne olup olmadığını ya da biyoloji yapmanın gerekip gerekmediğini sorgulamaz. Bununla birlikte sosyal bilimlerde, insanın değerinin ne olduğunu söylemez. Tam da bu noktada felsefe yapmak gereklidir.

Buna göre, felsefe yapmanın gerekli olma nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşam, bilgi ve insan üzerine değer üretebilmek, onları anlamlandırabilmek
B) Sosyal bilimlerde insan üzerine yeterince çalışma yapmak
C) Felsefeyi bilimden daha kesin sonuçlara ulaştırmak
D) Bilimlerle ortak çalışmalar yapabilmek
E) Bilimsel çalışmaları yetersiz kalmaktan kurtarmak

7. Platon'un Devlet adlı eserinde şöyle bir mağara benzetmesi vardır: "Varsayalım ki bir grup insan sırtları mağaranın kapısına dönük olarak başlangıçtan beri mağarada yaşamaktadırlar. Öyle ki, bu insanlar mağaranın dışında ne olup bittiğini göremedikleri gibi başlarını çevirip mağaranın dışını da bakamamaktadırlar. Bu insanlar mağaranın önünden geçen insanların veya diğer canlıların çıkardıkları sesleri duyabiliyorlar ve onların sadece gölgelerinin mağaranın duvarına yansımaları görebiliyorlar. Bu insanlara göre gerçeklik mağaranın duvarlarında görünen gölgelerden ibarettir."

Platon'un bu benzetmesinde mağara duvarındaki yansımaları ifade eden kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tümmeller
- B) İdealar dünyası
- C) Episteme bilgisi
- D) Fenomenler dünyası
- E) Düşünsel varlık alanı

8. Aristoteles'e göre bir varlık karşısında şaşırıp kalma insanı felsefe alanına yöneltti, insanlar önce kendilerine yabancı gelen varlık karşısında şaşırıp kaldılar. Sonra da adım adım ayın, güneşin, yıldızların devinimlerine baktılar, en sonunda evrenin ortaya çıkışını düşündüler, bu olaylarla ilgili sorular sordular.

Bu açıklamaya göre, insanı varlık karşısında felsefi bir tavır almaya yönlendiren şey aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Merak ve hayret etme
- B) Bilme isteği
- C) Anlama ihtiyacı
- D) Sorgulama ihtiyacı
- E) Yaşamı kolaylaştırma isteği

9. "Benim desenlerim, düşünce kıvılcıklarının ürünüdür." diyor ünlü heykeltıraş Auguste Rodin. Sanki pek sık unutilan bir gerçeği hatırlatmak istiyormuş gibi: Gerçek heykeltıraş, yalnızca taşları yontan biri değil, daha önemlisi, bir düşünürdür. Başka bir deyişle heykel biçimlendirilmiş düşüncedir.

Auguste Rodin bu görüşleriyle aşağıdaki bilgi türlerinden hangileri arasında bir bağ kurmaktadır?

- A) Sanat bilgisi ile teknik bilgi
- B) Bilimsel bilgi ile sanat bilgisi
- C) Bilimsel bilgi ile teknik bilgi
- D) Sanat bilgisi ile felsefi bilgi
- E) Dini bilgi ile gündelik bilgi

10. Şehir

uzakta.

Genç adam

ayakta.

Akıyor şehirden geçen nehir

genç adamın ayakları dibinden.

Genç adam

bakıyor akarsuya düşünüyor Heraklit'i,

Düşünüyor büyük hakim Heraklit'i genç adam...

Kim bilir belki böyle bir akşam,

böyle bir akşam,

Heraklit alnını

yeşil gözlü zeytinliklerde akan

suya eğdi

ve dedi:

"Her şey değişip akmada, bu hal beni hayran bırakmada..."

Nazım Hikmet'in bu dizelerinden hareketle Herakleitos'un varlık anlayışıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Evrende rastlantı yoktur.
- B) Varlık sürekli bir oluş içindedir.
- C) Maddenin niteliği yer kaplamasıdır.
- D) Maddedeki niceliksel birikimler niteliksel yapıya dönüşür.
- E) Gerçek varlık; bölünemez ve fiziksel gerçekliği olan atomlardan oluşur.

11. Beri gel, daha beri, daha beri.

Bu yol vuruculuk nereye dek böyle?

Bu hır gür, bu savaş nereye dek?

Sen bensen işte, ben benim işte.

Mevlana bu dördükte ahlak görüşünün temeline aşağıdakilerden hangisini yerleştirmektedir?

- A) İnsanın değerinin evrenselliği
- B) İnsanın özgürlüğü
- C) İyinin göreceliği
- D) Tanrının varlığı
- E) Bencilliği

12. Güzelliğin on par'etmez

Bu bende aşk olmasa

Eğlenecek yer bulaman

Gönlümdeki köşk olmasa

Aşık Veysel'in bu dördüğünden güzellikle ilgili aşağıdakilerden hangisi ulaşılabilir?

- A) Nesneyi yansıttığı
- B) Sadece doğada bulunduğu
- C) Özneye bağlı olduğu
- D) Taklit ürünü olduğu
- E) Aşk'a dayandığı

KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ

DİN KÜLTÜRÜ
VE
AHLAK BİLGİSİ

Allah İnsan İlişkisi - 1

1. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) "...O (Allah), her an yaratma hâlinindedir."
(Rahmân suresi, 29. ayet)
- B) "Gökleri ve yeryüzünü yoktan var eden odur..."
(Şûrâ suresi, 11. ayet)
- C) "Yaratmayı ilk başlatan da, devam ettiren de odur..."
(Rûm suresi, 27. ayet)
- D) "...Bana dua ettiği zaman dua edenin dileğine karşılık veririm..."
(Bakara suresi, 186. ayet)
- E) "O, yaşatandır ve öldürendir. Gecenin ve gündüzün değişmesi onun eseridir..."
(Mü'minûn suresi, 80. ayet)

2. Ne yana baksan sarılmış her yan
Sarılan olur da saran olmaz mı?
Kim bu yüzü çizen sanatkâr ressam?
Bakıp da aynaya soran olmaz mı?

Bu dizelerden evren ve içindekilerin meydana gelmesi ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Her varlığın bir eceli vardır.
- B) Varlıklar bir sanat eseri gibi güzeldir.
- C) Varlıktaki düzen tesadüfle açıklanamaz.
- D) Sanatkârın varlığının delili eserinin var olmasıdır.
- E) Muhteşem düzen, bir yaratıcının varlığını zorunlu kılar.

3. Evrende hiçbir şey başıboş, anlamsız ve amaçsız değildir. Her varlık birbiriyle uyum içerisinde, büyük bir bütünün parçası olarak hareket etmektedir. Hiçbir varlık kendisi için belirlenmiş olan tabiat kanunlarının dışına çıkmamaktadır.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşamaz?

- A) Her şeyin bir gayesi vardır.
- B) Varlıklar arasında bir uyumsuzluk yoktur.
- C) Her şey belli bir yasaya göre hareket etmektedir.
- D) Her varlığın evren bütünlüğünde bir anlamı vardır.
- E) Evrendeki düzen kendiliğinden meydana gelmiştir.

4. "...O (Allah), karada ve denizde ne varsa bilir. Onun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez. O, yerin karanlıkları içindeki tek bir taneyi dahi bilir. Yaş ve kuru ne varsa hepsi apaçık bir kitaptadır."
(En'âm suresi, 59. ayet)

Bu ayetten,

- I. Allah'ın bilgisi her şeyi kuşatmıştır.
- II. Allah, kullarına merhametle muamele edendir.
- III. Varlıklar Allah'ın gözetimi ve denetimi altındadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. "O, yedi göğü tabaka tabaka yaratandır. Rahman'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Gözünü çevir de bir bak, bir bozukluk görebiliyor musun? Sonra gözünü tekrar tekrar çevir de bak; (kusur arayan) göz aradığını bulamadan bitkin olarak sana dönecektir."
(Mülk suresi, 3 ve 4. ayetler)

Bu ayetlerden,

- I. Allah'ın yarattığı her şeyde bir düzen vardır.
- II. Varlıklar arasında bir ahenk söz konusudur.
- III. Evrende görülen düzen, tek bir yaratıcının olduğunu göstermektedir.

sonuçların hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Ağılda oğlak doğsa, ovada otu biter.

Bu atasözü ile anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayvanlar bitkilerle beslenmektedirler.
- B) Hayvanların rızıkı kendi türlerine özeldir.
- C) Her canlı farklı bir nimetle rızıklandırılmaktadır.
- D) Allah, yarattığı varlıkların rızıkını da yaratmaktadır.
- E) Her doğumdan sonra doğada birtakım değişimler olmaktadır.

Allah İnsan İlişkisi - 1

7. “Allah yeryüzünü sizin için bir döşek, göğü de bir tavan yaptı. Gökten su indirerek size besin olsun diye onunla; (yerden) çeşitli ürünler çıkardı...”

(Bakara suresi, 22. ayet)

Bu ayette;

- I. varlıkların gözetildiği,
- II. Allah'ın evreni zaman içerisinde yarattığı,
- III. insanın diğer canlılardan üstün özellikler ile donatıldığı,
- IV. Allah'ın, canlıların yaşamlarını sürdürebilmesi için gerekli ortamı yarattığı

hususlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve IV
D) II ve III E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi Allah'ın yarattıklarını koruyup gözettiğini gösteren durumlardan biri değildir?

- A) Evreni ve içindeki tüm varlıkları yoktan yaratmış olması
- B) Canlıların yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayacak imkânlar yaratması
- C) İnsana iyiyi ile kötüyü, doğruyla yanlış ayırabilmesi için akıl vermesi
- D) İnsanlara doğru yolu göstermek üzere birçok peygamber göndermiş olması
- E) İnsanların doğru yaşaması için rehber olmak üzere ilahi kitaplar göndermiş olması

9. “Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar olsaydı kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu...”

(Enbiyâ suresi, 22. ayet)

Bu ayette vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Allah'ın her şeyi bildiği
- B) Allah'ın bir ve tek olduğu
- C) Her şeyin yaratıcısının Allah olduğu
- D) Allah'ın hiçbir şeye muhtaç olmadığı
- E) Allah'ın ezeli ve ebedi bir varlık olduğu

10. Aynı güç ve yetkiye sahip iki ya da daha fazla ilah bulunsaydı evrende düzen kurulamazdı. İlahlardan biri yağmur yağdırmak isterken diğeri havanın güneşli olmasını, aynı anda biri vaktin gece olmasını diğeri gündüz olmasını isteyebilirdi. Evrendeki kusursuz denge ve işleyiş böyle bir ikiliğin olmadığını göstermektedir.

Bu durumu doğrudan vurgulayan ayet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) “...O, her şeyi yaratıp bir ölçüye göre düzenlemiştir.”
(Furkân suresi, 2. ayet)
- B) “İlahınız bir tek Allah'tır. Ondan başka ilah yoktur...”
(Bakara suresi, 163. ayet)
- C) “Göğü Allah yükseltti ve mizanı (dengeyi) o koydu. Sakın dengeyi bozmayın.”
(Rahmân suresi, 7 ve 8. ayetler)
- D) “Biz gökleri, yeri ve ikisi arasındakileri bir oyun ve eğlence olsun diye yaratmadık”.
(Duhân suresi, 38. ayet)
- E) “Eğer yerde ve gökte Allah'tan başka tanrılar olsaydı kesinlikle ikisinin de düzeni bozulurdu...”
(Enbiyâ suresi, 22. ayet)

11. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) “Gece ile gündüz, Güneş ile Ay; Allah'ın varlığının delillerindendir...”
(Fussilet suresi, 37. ayet)
- B) “Allah, göklerin ve yerin gaybını bilir. O, kalplerin içinde ne varsa onu da hakkıyla bilendir.”
(Fâtır suresi, 38. ayet)
- C) “Gökleri, yeri ve bunların içinde üretilen her canlı yaratması, Allah'ın varlığının işaretlerindendir...”
(Şûrâ suresi, 29. ayet)
- D) “...Göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler (ve şöyle derler.) Rabb'imiz sen bunu boşuna yaratmadın...”
(Âl-i İmrân suresi, 191. ayet)
- E) “Güneşte, kendisi için (tespit edilmiş) olan bir karar yerine doğru akıp gitmektedir. Bu, üstün ve güçlü olan, bilen takdiridir.”
(Yâsîn suresi 38. ayet)

Allah İnsan İlişkisi - 2

1. • Allah, bütün âlemi himayesi altında tutar.
• Allah insana herkesten ve her şeyden çok daha yakındır.
• Allah görünen ve görünmeyen bütün varlık âlemini her yönüyle bilir.
• Allah, nezareti altında olduğunu ve sorumlu tutulacağını insana hatırlatır.

Aşağıdaki ayetlerden hangisi bu yargılara doğrudan ulaştırmaz?

- A) "Allah, gökleri ve yeri hikmetle yarattı..."
(Nahl suresi, 3. ayet)
B) "Allah göklerin ve yerin gaybını bilir..."
(Fâtır suresi, 38. ayet)
C) "İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır?"
(Kıyâme suresi, 36. ayet)
D) "...Biz ona (insana) şah damarından daha yakınız."
(Kâf suresi, 16. ayet)
E) "...Gökleri ve yeri koruyup gözetmek kendisine zor gelmez..."
(Bakara suresi, 255. ayet)

2. Allah her şeyi yaratan, yaşatan ve gözetendir. Yaratıldığı andan itibaren evrende meydana gelen her şey onun izni ve dilemesi ile gerçekleşmektedir. Bu, Allah'ın sürekli bir yaratma hâlinde olması demektir. Bu konuda Kur'an'da şöyle buyrulur: "...O her an yaratma hâlidir." (Rahmân suresi, 29. ayet)

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Allah'ın yaratmasının sürekliliğine
B) Allah'ın eşi, benzeri ve ortağı olmadığına
C) Her şeyi yaratan ve yaşatanın Allah olduğuna
D) Allah'ın yaratılanları her an görüp gözetmesine
E) Meydana gelen her şeyin Allah'ın izni ile olduğuna

3. Hiç kimse her resmin bir ressamının, her kitabın bir yazarının, her elbisenin bir terzisinin, her binanın bir ustasının olduğundan şüphe etmez. Ortada bir eser varsa onu mutlaka bir yapan vardır diye düşünür. O hâlde içinde yaşadığımız muhteşem evrenin de bir - - - - vardır.

Anlam akışına göre cümledeki boşluğa aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

- A) şekli
B) ölçüsü
C) yaratıcısı
D) güzelliği
E) iklimi

4. Allah'ın yaratması yoktan var etme şeklinde ve bir anda olabileceği gibi var olandan başka bir şey yaratma ve çeşitli evrelerden geçirerek yaratma şeklinde de olabilir. Örneğin Allah başlangıçta yer ve gökleri bitişik hâlde yaratmışken sonra birbirinden ayırmış ve dört evrede yerküreyi iki evrede de gökleri yaratmıştır. Sonra yeryüzünü canlılar için yaşanabilir bir hâlde getirmiş ve daha sonrada canlıları yaratmıştır.

Bu parçaya göre aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Yaratılış canlıların var edilmesiyle son bulmuştur.
B) Allah'ın yaratması tek bir tarzda gerçekleşmemiştir.
C) Allah yeryüzünü canlıların yaşamasına uygun bir şekilde yaratmıştır.
D) Allah'ın var olan bir şeyden başka bir şey yaratması mümkündür.
E) Gökler ve yeryüzü bugünkü hâline çeşitli evrelerden geçirilerek getirilmiştir.

5. "Üstlerindeki göğe bakmıyorlar mı? Hiçbir kusuru olmaksızın onu nasıl kurduk, nasıl süsledik. Yeryüzünü de düzledik, üzerine sarsılmaz dağlar yerleştirdik, orada her türden güzel bitkiler yetiştirdik; Bize yönelen her kula aydınlatıcı ve hatırlatıcı olsun diye."

(Kâf suresi, 6-8. ayetler)

Bu ayetlerde Allah'ın sıfatlarından hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Tekvin
B) Hayat
C) Kelam
D) Basar
E) Semi

6. **Allah ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Örneksiz yaratandır.
B) Her türlü rızık verendir.
C) Her an görüp gözetmektedir.
D) Varlıkları kendi hâline bırakmıştır.
E) Yarattığı her şeyde bir ölçü ve uyum vardır.

Allah İnsan İlişkisi - 2

7. • Allah her şeyi yaratan ve yaşamasını sağlayanıdır.
• Her canlı ancak Allah'ın yarattığı nimetle yaşamını sürdürmektedir.
• Evrende meydana gelen her şey Allah'ın bilgisi dâhilinde olmaktadır.
• Allah'ın bir şeyi var etmesi için belli bir zamana ve hazırlığa ihtiyacı yoktur.

Verilen bilgiler ile aşağıdaki ayetler anlam bakımından eşleştirildiğinde hangi ayet dışta kalır?

- A) "Yeryüzündeki her canlının rızkı yalnızca Allah'ın üzerindedir..."
(Hûd suresi, 6. ayet)
- B) "O (Allah), kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir."
(Alak suresi, 4 ve 5. ayetler)
- C) "O, yaşatan ve öldüren; gecenin ve gündüzün değişmesi onun eseridir."
(Mü'minûn suresi, 80. ayet)
- D) "Bir şeyin olmasını dilediğinde, onun işi "Ol!" demek ten ibarettir; o da olur."
(Yâsîn suresi, 82. ayet)
- E) "...O, (Allah) karada ve denizde ne varsa bilir; onun ilmi dışında bir yaprak bile düşmez..."
(En'âm suresi, 59. ayet)

8. Evrende mükemmel bir ölçü, varlıklar arasında harikulade bir uyum vardır. Hiçbir varlık kendisi için belirlenmiş tabiat kanunlarının dışına çıkmamaktadır. Güneş her gün doğudan doğup batıdan batmakta, gece ve gündüz birbirini takip etmekte, Dünya yörüngesinden hiç çıkmadan hep aynı sürede dönüşünü tamamlamaktadır.

Bu parçadan,

- I. Evren bilinçli bir tasarımın ürünüdür.
II. Bütün varlıkların bir amacının olduğunu söylemek güçtür.
III. Evrende var olan düzen ve ahenk mutlak bir ilmi gerektirmektedir.

yargılarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Evren bir düzen içerisinde varlığını devam ettirmektedir. Bu durum ise mutlak bir güç ve ilmi gerekli kılmaktadır. Aksi hâlde bu düzenin devamı sağlanamaz.

Aşağıdaki ayetlerden hangisinde bu duruma dair bir vurgu yoktur?

- A) "...Gökleri ve yeri koruyup gözetmek kendisine zor gelmez. O yücedir, büyüktür."
(Bakara suresi, 255. ayet)
- B) "... Ve biz, yakın semâyı kandillerle donattık, bozulmaktan da koruduk. İşte bu, azîz, alîm Allah'ın takdiridir."
(Fussilet suresi, 12. ayet)
- C) "O ki hanginizin daha güzel davranacağını sınamak için ölümü ve hayatı yaratmıştır. O, mutlak galiptir, çok bağışlayıcıdır."
(Mülk suresi, 2. ayet)
- D) "O, yeri yayıp döşeyen, orada dağlar, nehirler meydana getiren, orada her türlü meyveden (erkekli-dişili) iki eş yaratandır..."
(Ra'd suresi, 3. ayet)
- E) "Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde selim akıl sahipleri için elbette ibretler vardır."
(Âl-i İmrân suresi, 190. ayet)

10. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) "De ki: Onları ilk defa var eden diriltecektir. O her yaratılmışı hakkıyla bilendir."
(Yâsîn suresi, 79. ayet)
- B) "Gökleri yedi kat yaratan odur. Rahman'ın yaratmasında bir dengesizlik göremezsin."
(Mülk suresi, 3. ayet)
- C) "Geceyi ve gündüzü, Güneşi ve Ay'ı yaratan odur. Her biri bir yörüngede hareket etmektedir."
(Enbiyâ suresi, 33. ayet)
- D) "Gökten bir ölçüye göre suyu indiren odur. Biz onunla kupkuru ölü bir memlekete can verdik..."
(Zuhrûf suresi, 11. ayet)
- E) "Güneş'te, kendisi için (tespit edilmiş) olan bir karar yerine doğru akıp gitmektedir. Bu, üstün ve güçlü olan Allah'ın takdiridir. "
(Yâsîn suresi 38. ayet)

Allah İnsan İlişkisi - 3

1. Hz. Peygamber (sav.) aşağıdakilerden hangisini “ibadetin özü” olarak nitelendirmiştir?

- A) Abdest B) Namaz C) Dua
D) Hac E) Oruç

2. Aşağıdakilerden hangisi ibadet etmenin insana sağladığı faydalardan biri değildir?

- A) İnsanın iç huzurunu artırır.
B) Kulun Allah ile bağıını güçlendirir.
C) İnsanda sorumluluk bilincini geliştirir.
D) İnsanın toplumdan soyutlanmasını sağlar.
E) Sabretme ve paylaşma bilincini güçlendirir.

3. Aşağıdaki durumlardan hangisinde insanı dua etmeye yönelten sebep diğerlerinden farklıdır?

- A) Gireceği sınavda başarılı olma arzusu
B) Yakalandığı ağır hastalıktan kurtulma isteği
C) Tehlikeli bir durum karşısında güvende olma ihtiyacı
D) Bir zorluğun üstesinden gelebilmek için yardıma muhtaç olması
E) İsteddiği üniversiteye yerleşmiş olmaktan dolayı hissettiği şükür duygusu

4. Tövbe ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Günahı hafife almaktır.
B) Yapılan hatayı onarmaktır.
C) Günah işlediğine pişman olmaktır.
D) Günahtan dolayı Allah’tan af dilemektir.
E) Aynı hataya düşmemeye karar vermektir.

5. Aşağıdakilerden hangisi insanın doğrudan Allah ile iletişim kurma yollarından biri değildir?

- A) Dua etmek
B) İbadet etmek
C) Tövbe etmek
D) Çalışmak
E) Kur’an okumak

6. Duanın insan üzerindeki etkileri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Dua eden kişi, Allah’ın kendisine yardım edeceğini düşünür.
B) Dua etmek insanın güzel davranışlara yönelmesine katkı sağlar.
C) Dua ile isteklerinin gerçekleşeceğine inanan insan çalışmayı bırakır.
D) Samimi olarak yapılan dua insanın kötülükten uzaklaşmasına yardımcı olur.
E) Dua insanın manen rahatlamasına, kendini huzurlu hissetmesine katkı sağlar.

Allah İnsan İlişkisi - 3

7. I. Dua insanın Allah katındaki değerini artırır.
II. İnsanlar isteklerini Allah'a dua yoluyla iletir.
III. Yalnızca zor durumda kalındığında dua edilmelidir.
IV. Yapılan dua kısa sürede gerçekleşmezse dua edilmemelidir.

Yukarıdaki dua ile ilgili numaralanmış cümlelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

8. Aşağıdakilerden hangisi insanları dua etmeye yönelten etkenlerden biri değildir?

- A) Gelecek endişesi
B) Hastalıktan şifa bulma isteği
C) Kendi kendine yetebilme duygusu
D) Her hangi bir şeyden duyulan korku
E) Sahip olduğu nimetler için şükretme arzusu

9. Dua ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Dua yalnızca Allah'a yapılır.
B) Allah dua edenin duasına icabet eder.
C) İnsan dua yoluyla Allah ile iletişime geçer.
D) Dua belli zamanlarla sınırlandırılmamalıdır.
E) Duanın kabul olması hangi mekânda yapıldığına bağlıdır.

10. I. "İnsan kendisinin başıboş bırakılacağını mı sanır?"
(Kıyâme suresi, 36. ayet)
II. "Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."
(Zâriyât suresi, 56. ayet)
III. "O (Allah) ki yarattığı her şeyi güzel yapmış ve ilk başta insanı çamurdan yaratmıştır."
(Secde suresi, 7. ayet)
IV. "Allah insanı, pişmiş çamura benzeyen bir balçıktan yarattı. Cinleri öz ateşten yarattı."
(Rahmân suresi, 14 ve 15. ayetler)

Numaralanmış ayetlerden hangilerinde insanın yaratılış amacına dair doğrudan bir mesaj vardır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

11. Dua ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sessizce ve içtenlikle dua edilmelidir.
B) Hayır duada bulunmak ilke edinilmelidir.
C) Duanın hemen kabul olacağı bilinmelidir.
D) Kişi yalnızca kendisi için değil tüm insanlık için duada bulunmalıdır.
E) Dua hâlinde Allah ile doğrudan iletişim kurulduğunun bilincinde olunmalıdır.

Allah İnsan İlişkisi - 4

1. Aşağıdakilerden hangisi “Allah’a niçin ibadet edilir?” sorusuna cevap olamaz?

- A) Emrine itaat etmek için
- B) Rızasına kavuşmak için
- C) Sevgisini kazanmak için
- D) Toplumda beğenilmek için
- E) Verdiği nimetlere şükretmek için

2. İslam düşüncesine göre ibadetlerini yerine getirmekle insanın;

- I. Rabb’i ile iletişim kurduğu,
- II. Allah’ın emrine itaat ettiği,
- III. sevap kazandığı

durumlarından hangilerini gerçekleştirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisi samimi olarak yapılan tövbede bulunması gereken şartlardan biri değildir?

- A) Günah olan davranışı terk etmek
- B) Din görevlisinin huzurunda tövbe etmek
- C) Kul hakkı varsa hak sahibiyle helalleşmek
- D) İşlenen günahın dolayı pişmanlık duymak
- E) Aynı günahı bir daha işlememeye kararlı olmak

4. • “Ancak sana kulluk eder ve ancak senden yardım dileriz.” (Fâtiha suresi, 5. ayet)

- “Amellerinizi sırf Allah rızası için yapınız. Çünkü Allah sadece kendisi için yapılan ibadeti kabul eder.” (Hadis-i şerif)

Bu ayet ve hadiste ibadetler ile ilgili vurgulanan ortak husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Abdestli olarak yerine getirilmesi
- B) Her durumda yerine getirilmesi
- C) Karşılığının hemen beklenmesi
- D) Allah için yerine getirilmesi
- E) Gösteriştten uzak olması

5. “O kadar çok günah işledim ki artık Allah beni affetmez.”

Bu düşünce aşağıdaki ayetlerden hangisi ile açıkça çelişir?

- A) “...Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri sever, çok temizlenenleri sever.” (Bakara suresi, 222. ayet)
- B) “Eğer yasaklandığınız büyük günahlardan kaçırırsanız, sizin küçük günahlarınızı örteriz ve sizi şerefli bir yere sokarız.” (Nisâ suresi, 31. ayet)
- C) “Yoksa kötülükleri yapıp yapıp da içlerinden birine ölüm gelip çatinca ‘Ben şimdi tövbe ettim.’ diyenler ile kâfir olarak ölenler için tövbe yoktur...” (Nisâ suresi, 18. ayet)
- D) “Yine onlar ki bir kötülük yaptıklarında ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah’ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tövbe istiğfar ederler. Zaten günahları Allah’tan başka kim bağışlayabilir ki...” (Âl-i İmrân suresi, 135. ayet)
- E) “De ki ey kendi nefisleri aleyhine haddi aşan kullarım! Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Çünkü Allah bütün günahları bağışlar. Şüphesiz ki o, çok bağışlayan çok esirgeyendir.” (Zümer suresi, 53. ayet)

Allah İnsan İlişkisi - 4

6. Aşağıdaki ayetlerin hangisinde Allah'ın varlığına dair bir argümana yer verilmemiştir?

- A) “Onun kanıtlarından biri, sizi topraktan yaratmış olmasındır. Sonra bir de baktınız ki çoğalarak yeryüzüne dağılmış beşer topluluğusunuz.”
(Rûm suresi, 20. ayet)
- B) “Onlara ısınip kaynaşasınız diye size kendi türünüzden eşler yaratıp aranızda sevgi ve şefkat duyguları yerleştirmesi de onun kanıtlarındandır. ...”
(Rûm suresi, 21. ayet)
- C) “Geceleyin uyumanız ve gündüzün onun lütfundan istemeniz de onun delillerindendir. ...”
(Rûm suresi, 23. ayet)
- D) “Korku ve ümit kaynağı olarak şimşeği size göstermesi, gökten yağmur indirip onunla yeryüzünü ölmünden sonra diriltmesi, onun kanıtlarındandır.”
(Rûm suresi, 24. ayet)
- E) “O hâlde sen hanîf olarak bütün varlığınla dine, Allah insanları hangi fitrat üzere yaratmışsa ona yönel! Allah'ın yaratmasında değişme olmaz. İşte doğru din budur; fakat insanların çoğu bilmezler.”
(Rûm suresi, 27. ayet)

7. Allah'ın “merhametli, daima affeden, günahlardan dilediğini affedip suçları bağışlayan” anlamına gelen ismi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kerîm
B) Kavî
C) Afûv
D) Kadîr
E) Kayyûm

8. “Kim haksız davranışından sonra tövbe eder ve durumunu ıslah ederse şüphesiz Allah onun tövbesini kabul eder. Allah çok bağışlayıcı ve esirgeyicidir.”
(Mâide suresi, 39. ayet)

Bu ayete göre Allah'ın günahları bağışlaması aşağıdaki şartlardan hangisine bağlanmıştır?

- A) Çok fazla ibadet edilmesine
B) İnsanlara yardımcı olunmasına
C) İşlenen günahın itiraf edilmesine
D) Bir daha günah işlenmemesine
E) Af dileyip davranışların düzeltilmesine

9. Aşağıdakilerden hangisi Kur'an-ı Kerim okumanın kişiye katkılarından biri değildir?

- A) Kendini Allah'a yakın hisseder.
B) Doğrudan Allah ile iletişim kurmuş olur.
C) Allah'ın insana hitap ettiğinin farkına varır.
D) Gayba ait bilgileri elde etmenin yollarını öğrenir.
E) İslam dinini en temel kaynaktan öğrenmiş olur.

10. Ayşe Nine hastalığının verdiği rahatsızlık sebebiyle gece boyunca hiç uyuyamamıştı. Vücudunda şiddetli ağrılar hissediyordu. Bir ara yatağından doğruldu, ellerini semaya doğru açtı ve şifa vermesi için Allah'a yalvarıp yakardı. Bir süre sonra sabah namazının vakti girince güçlkle yerinden kalkıp namazını kıldı. Namazdan sonra rahmetli eşinin hediye ettiği Kur'an-ı Kerim'i açtı ve hava iyice aydınlanıncaya kadar okudu.

Bu parçada insanın Allah ile iletişim kurma yollarından kaç tanesine yer verilmiştir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Hz. Muhammed ve Gençlik - 1

1. • Putperest bir kavmin içinde olmalarına rağmen Allah'ın varlığına ve birliğine iman etmişlerdir.
- İnançlarını açıkça dile getirip içinde bulundukları topluma karşı çıkmışlardır.
- İnançlarından ötürü öldürülmekten korunmak için bir mağaraya sığınmışlardır.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Ashâb-ı Suffe
B) Ashâb-ı Kehf
C) Dâru'n-Nedve
D) Dâru'l-Erkâm
E) Hilfu'l-Fudûl

2. Hz. Peygamber ticari hayata ilk adımını amcası Ebu Talip ile atmış, dokuz yaşından itibaren ticaret kervanları ile Şam istikametindeki şehirlere gidip gelmeye başlamıştır.

Bu durumun Hz. Peygamber ile ilgili aşağıdakilerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) İnsanlarla iletişim kurmasına
B) Alışveriş usullerini öğrenmesine
C) Alın teriyle kazancını temin etmesine
D) Peygamber olarak görevlendirilmesine
E) Farklı ülkeleri ve kültürleri tanınmasına

3. Hz. Muhammed (sav.);

- Attab b. Esid'i 21 yaşında Mekke Valisi tayin etmiştir.
- Muaz b. Cebel'i 21 yaşında Yemen'e yönetici tayin etmiştir.
- 25 yaşında olan Musab b. Umeyr'i Medine'ye öğretmen olarak göndermiştir.
- 18 yaşındaki Usame b. Zeyd'i ordunun başına getirmiştir.

Bu bilgilerden hareketle, Hz. Muhammed (sav.) ile ilgili söylenebilecek en genel ifade aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitime önem vermiştir.
B) Gençlere önemli görevler vermiştir.
C) Zor durumda olanlara yardım etmiştir.
D) Gençlere karşı merhametli davranmıştır.
E) İslam'ı ilk önce yakınlarına tebliğ etmiştir.

4. • Hicretin beşinci ayında muhacirler ile ensar arasında Muahat (Kardeşlik Antlaşması) yaptığında Hz. Peygamber kendisini kardeş olarak seçmiştir.
- Bedir, Uhut, Hendek ve Hayber başta olmak üzere hemen hemen bütün gazve ve seriyyelere katılmıştır.
- Savaşta cesaret ve kahramanlığından dolayı kendisine "Haydar-ı Kerrar" ismi verilmiştir.

Verilen bilgiler aşağıdaki sahabilerden hangisine aittir?

- A) Musab b. Umeyr
B) Usame b. Zeyd
C) Muaz b. Cebel
D) Hz. Osman
E) Hz. Ali

5. İslam'a ilk giren gençlerden biri olan Erkam b. Ebi'l Erkam'ın Safa tepesinin yanındaki evi, Hz. Peygamber ve diğer Müslümanlar için adeta bir eğitim yeri olmuştur. Erkam, Hz. Peygamber'e sadakatle bağlanarak evini onun emrine vermiştir. Hz. Peygamber İslam tarihinde "Dâru'l Erkam" diye anılacak bu evi tebliğ faaliyeti için çok elverişli bularak, merkez hâline getirmiştir. Hz. Peygamber, peygamberliğinin ilk dönemlerinde insanları İslam'a bu evde davet emiş, onlara ibadetleri burada öğretmiştir. Müslümanlar, müşriklerin şerrinden korunmak için de bu evde gizlenmişlerdir.

Bu parçadan hareketle Dâru'l Erkam ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Erken dönem Müslümanlarının buluşma noktasıdır.
B) Zor zamanlarda insanların sığınabildikleri bir yerdir.
C) İslam'ın yayılmasında önemli bir mekân hâline gelmiştir.
D) İnsanların inanç ve ibadetlerini öğrenebildikleri bir öğretim merkezi olmuştur.
E) Odalarının geniş ve kullanışlı olmasından dolayı Mekkeliler için ideal bir merkez konumuna gelmiştir.

Hz. Muhammed ve Gençlik - 1

6. Mekke'nin en zengin ve en asil ailesine mensup olup, refah ve bolluk içerisinde yetişmiş; kılık kıyafeti, nezaketi ile herkesin beğenisini kazanmıştır. Son derece zeki ve akıllı oluşu aynı zamanda güzel ve açık konuşmasıyla da herkesin gıpta ettiği bir gençti. Ailesi onu İslam'dan vazgeçirmek için her yola başvurmuş ama o ailesini de servetini de terk edip Müslümanlarla Habeşistan'a hicret etmiştir. I. Akabe Biatı'nda Medineliler kendilerine İslamiyet'i öğretecek bir öğretmen isteyince Hz. Peygamber onu bu göreve tayin etmiştir. Medine'de birçok kişi İslam'a onun çabasıyla girmiş ve birçoğu İslam'ı ondan öğrenmiştir.

Hakkında bilgi verilen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hz. Ali
- B) Muaz b. Cebel
- C) Musab b. Umeyr
- D) Usame b. Zeyd
- E) Hz. Osman

7. "Herhangi bir konuda doğruyu bulmak için sahasında güvenilir bir uzmanın görüşüne başvurulması" **olarak tanımlanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İstişare
- B) İstihare
- C) Mukabele
- D) Mülakat
- E) İlmihal

8. **Hz. İbrahim ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Hz. Süleyman'la aynı zaman diliminde yaşamıştır.
- B) Babasını ve kavmini tevhit inancına davet etmiştir.
- C) Nemrut'un itirazlarına susturucu cevaplar vermiştir.
- D) Kur'an'da, samimi bir Müslüman ve Hanif olarak anılmıştır.
- E) Putları kırarak onların kendilerini savunamadıklarını göstermiştir.

9. Hz. Muhammed (sav.) hak ve adalet konusunda çok hassastı. O, kimseye haksızlık etmediği gibi başkalarının da haksızlık etmesini istemezdi. Haksızlıkları önlemeye çalışır, haksızlığa uğrayanlara haklarını almaları için yardımcı olurdu. Bu yüzden yirmi yaşlarındayken Mekke'de kurulan "Hılfu'l-Fudûl" yani "Erdemliler Topluluğu"na katılmıştır. Bu topluluğun kuruluş amacı - - - -

Bu cümle anlam akışına uygun olarak aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanmalıdır?

- A) fakirlere yardım etmektir.
- B) yabancıların güvenliğini temin etmektir.
- C) zulme uğrayanın mağduriyetini gidermektir.
- D) iflas eden tüccarlara sermaye bulmaktır.
- E) haksızlık yapanları yetkililere şikâyet etmektir.

10. Hz. Peygamber'den aldığı bilgi sayesinde İslam esaslarının en seçkin öğrencilerinden biri olmuştur. Sünneti nakledip onu açıklamakla kalmamış, aynı zamanda onun doğru anlaşılması konusunda yoğun bir çaba ortaya koymuştur. Kuvvetli hafızası sayesinde Hz. Peygamber'in hadis ve sünnetinin, daha sonraki nesillere ulaştırılmasında üstün çaba göstermiştir. Rivayet ettiği yaklaşık 2210 hadisle, en çok hadis aktaran yedi âlim sahabeden biri olmuştur.

Hakkında bilgi verilen sahabi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cafer b. Ebi Talip
- B) Hz. Fatıma
- C) Muaz b. Cebel
- D) Hz. Aişe
- E) Esma binti Ebi Bekir

Hz. Muhammed ve Gençlik - 2

1. Hz. Ali ile ilgili aşağıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hz. Peygamber, onu himayesine almış ve büyütmüştür.
- B) Hz. Muhammed'in (sav.) sancaktarlığını yapmış bir sahabidir.
- C) Hz. Peygamber'in amcası Ebû Talib'in en küçük oğludur.
- D) Hendek Savaşı'nda şehit olan sahabilerden biridir.
- E) Hz. Muhammed'in (sav.) peygamberliğine ilk iman edenlerdendir.

2. I. Hz. Peygamber, kendisine kardeş olarak Hz. Ali'yi seçmiştir.
II. Mekkeli muhacirlerle Medineli ensar arasında yapılmıştır.
III. Mekkeli müşriklerin kalplerinin İslam'a ısındırılması hedeflenmiştir.

Medine'de yapılan muahat (kardeşlik) antlaşmasıyla ilgili öncüllerin hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

3. Aşağıdaki bilgilerden hangisi Hz. Ali ile ilgili değildir?

- A) Zeki, âlim, bilge ve kahraman bir sahabidir.
- B) Kâbe'yi putlardan temizleme görevi verilmiştir.
- C) Hz. Peygamber'in kızı Hz. Fatıma ile evlenmiştir.
- D) Hz. Peygamber'e kâtiplik ve vahiy kâtipliği yapmıştır.
- E) Hicretten önce Medine'ye öğretmen olarak gönderilmiştir.

4. Erkam b. Ebi'l-Erkam, evini Hz. Peygamber'in emrine vermiştir. O, İslam tarihinde "Dâru'l-Erkâm" diye anılan bu evi çeşitli amaçlarla kullanmıştır.

Bu ev ile ilgili aşağıdaki bilgilerin hangisi yanlıştır?

- A) Müşriklerin şerrinden korunmak isteyenler sığınmıştır.
- B) Hac ibadetini yapmaya gelen yabancılar ağırlanmıştır.
- C) Hz. Peygamber kendisine gelen vahiyleri öğretmiştir.
- D) Peygamberliğin ilk yıllarında tebliğ için kullanılmıştır.
- E) Safa Tepesi'nin yanında ve Kâbe'nin yakınındadır.

5. Aşağıdaki Erkam b. Ebi'l-Erkam ile ilgili bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Mekke'den hiç ayrılmamıştır.
- B) Zekât toplamakla görevlendirilmiştir.
- C) Ziraat ve ticaretle evini geçindirmiştir.
- D) Mağdurların hakkını arayan Hılful-Fudûl'a katılmıştır.
- E) İslam'ı tebliğ etmiş, Müslümanlara dinlerini öğretmiştir.

6. Ailesi Mekke'nin ileri gelen zengin ailelerindendi. 18 yaşında iken Müslüman oldu ancak ailesi, onun tercihi karşısında çıktı ve putperest inancına dönmesi için baskı yaptı. O, Habeşistan'a hicret etti. Daha sonra Mekke'ye döndü ve Hz. Peygamber'in yanında yer aldı.

Bu parçada söz edilen sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muaz b. Cebel
- B) Üsame b. Zeyd
- C) Abdullah b. Ömer
- D) Musab b. Umeyr
- E) Erkam b. Ebi'l-Erkam

Hz. Muhammed ve Gençlik - 2

7. Musab b. Umeyr, Hz. Erkam'ın evinde yeni inen ayetleri hemen ezberler, onlarla ilgili açıklamaları Hz. Peygamber'den dinlerdi. Hz. Peygamber'in tebliğ metodunu gözlemleyip kavramaya gayret ederdi. Hz. Peygamber, onun bilgisini ve başkalarına anlatabilme becerisini fark etti. Zaman zaman ona öğreticilik görevi verdi. Bunların en önemlisi Medine'deki Müslümanlara İslam dinini öğretmek için öğretmen olarak görevlendirmesidir. Bu sebeple Musab b. Umeyr, Medine'ye ilk hicret eden sahabe ve İslam tarihinde görevlendirilen ilk öğretmendir.

Buna göre Musab b. Umeyr hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Çok iyi bir öğrenciydi.
- B) İslam dinini tebliğ etti.
- C) Mekke'den hiç ayrılmadı.
- D) Kur'an'ı anlamaya gayret ederdi.
- E) Müslümanlara dinlerini öğretti.

8. • Hz. Peygamber'in evlatlığı Zeyd b. Harise'nin oğludur.
• Hz. Peygamber, ordu komutanı olarak görevlendirmiştir.
• Hz. Hasan ve onun için "Allah'ım, ben bunları seviyorum, sen de sev!" diye dua etmiştir.

Hakkında bilgi verilen bu sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Muaz b. Cebel
- B) Üsame b. Zeyd
- C) Musab b. Umeyr
- D) Abdullah b. Ömer
- E) Erkam b. Ebi'l-Erkam

9. Aşağıdakilerden hangisi Muaz b. Cebel'e verilen görevlerden biri değildir?

- A) Kadılık
- B) Öğretmenlik
- C) Şehir yöneticiliği
- D) Ordu komutanlığı
- E) Zekât toplama memurluğu

10. Hz. Peygamber, Yemen'e kadı olarak görevlendirdiği Hz. Muaz'a sorar: "Sana bir dava getirildiğinde neye göre hüküm vereceksin?" O, "Allah'ın kitabına göre hüküm veririm." der. Hz. Peygamber, bunun üzerine "Onda bir hüküm bulamazsan neye göre verirsin?" diye sorar. Muaz, "Resulullah'ın sünnetine göre hüküm veririm." diye cevaplar. Hz. Peygamber, "Eğer Resulullah'ın sünnetinde de hüküm bulamazsan ne yaparsın?" diye sorunca Muaz b. Cebel, "Kendi görüşüme göre hüküm veririm." der. Hz. Peygamber onun cevabından son derece memnun olur.

Bu parçadan Hz. Muaz ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Bir davayı çözme yöntemini bilmektedir.
- B) Yemen'e gönderilen görevlilerden biridir.
- C) İslam'ın temel kaynaklarını iyi bilmektedir.
- D) Dini kararlar almada gereken niteliklere sahiptir.
- E) Kur'an'ı Kerim'in tamamını ezbere bilmektedir.

11. İlim, takva, samimiyet, fedakârlık, kahramanlık vb. niteliklere sahiptir. Hz. Peygamber'in vefatından sonra Medine'de kalıp ilimle uğraşmıştır. Âlim ve bilge olmasından dolayı hem Hz. Ebû Bekir hem Hz. Ömer onun fikrini almıştır.

Bu parçada sözü edilen sahabe aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ali b. Ebi Talip
- B) Muaz b. Cebel
- C) Üsame b. Zeyd
- D) Musab b. Umeyr
- E) Erkam b. Ebi'l-Erkam

12. Aşağıdakilerden hangisi Uhud Savaşı'nda şehit edilen sahabedir?

- A) Erkam b. Ebi'l-Erkam
- B) Musab b. Umeyr
- C) Üsame b. Zeyd
- D) Muaz b. Cebel
- E) Ali b. Ebi Talip

1. Hz. Aişe ile ilgili aşağıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Usta bir hatiptir
- B) Hz. Ömer'in kızıdır.
- C) İyi bir eğitim almıştır.
- D) Mekke'de doğmuştur.
- E) Pek çok şiir ezberlemiştir.

2. Kur'an'ı ve hadisleri hem nakletti hem de açıklayıp yorumladı. Hadisleri, Kur'an-ı Kerim'e uymayan bir şey içerip içermediği açısından inceledi. Bazı sahabelerin hadis rivayet ederken yaptıkları hataları düzeltti. Hadislerin doğru anlaşılması konusunda ilmî yöntemler ortaya koydu. Yeni ortaya çıkan problemler hakkında Kur'an ve hadislerden hareketle hüküm verdi.

Bu parçadan Hz. Aişe ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) Kur'an'ı en iyi anlayan sahabelerden biridir.
- B) Konulara eleştirel bakabilen, zeki bir kadındır.
- C) Yanlış olduğunu düşündüğü görüşleri düzeltmiştir.
- D) Çok sayıda hadis rivayet etmekle meşhur olmuştur.
- E) Karşılaşılan problemler hakkında görüşlerini açıklamıştır.

3. Onun evi; ilim, irfan, irşat ve danışma merkezi gibiydi. Bu mütevazı ev, kadın erkek, büyük küçük birçok kimsenin kendisini dinlediği, sorularına cevap aldığı bir ilim ocağı oldu. Onun sayesinde Medine, İslam ilimlerinin temellerinin atıldığı bir şehir olmuştur. Her yıl hac için gittiği Mekke'de kendisine sorulan sorulara cevap verdiği gibi mektuplarla gelen soruları da cevapsız bırakmamıştır.

Bu parçada Hz. Aişe ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Medine'de yaşamıştır.
- B) Haccı ilim için fırsata çevirmiştir.
- C) Hz. Ebubekir'in kızıdır.
- D) Okuma yazma bilmektedir.
- E) Halkın sorunlarını çözmüştür.

4. Hz. Aişe ile ilgili,

- I. Güçlü bir ezber yeteneği ve hafızası vardı.
- II. Kur'an'ı ve sünneti kaynağından öğrendi.
- III. İlmî faaliyetleri sayesinde Medine ekolü oluştu.

bilgilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

5. Aşağıdaki bilgilerin hangisi Hz. Fatıma ile ilgili değildir?

- A) Çocuk yaşta Habeşistan'a hicret etti.
- B) Yirmi yaşında iken Hz. Ali ile evlendi.
- C) Sade ve gösterişsiz bir hayat yaşadı.
- D) Çocuklarının terbiyesi ile yakından ilgilendi.
- E) Hz. Peygamber'in en küçük kızı olup Mekke'de doğdu.

6. Hz. Peygamber, Kâbe'de namaz kılarken bir müşrik onun üzerine pislik attı ancak o, namazını kılmaya devam etti. Orada bulunan hiç kimse sesini çıkaramadı. Çocuklarından biri olayı duyup hemen geldi ve babasının üzerini temizledi. Yapılan zulmün hesabını sormak için müşriklerin yanına gidip onları kınadı. Onlar neye uğradıklarını şaşırıldılar ve hiçbir tek kelime söyleyemedi.

Hz. Peygamber'in bu parçada sözü edilen kızı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Esma
- B) Fatıma
- C) Zeynep
- D) Ümmü Gülsüm
- E) Rukiye

Hz. Muhammed ve Gençlik - 3

7. Esmâ binti Ebî Bekir hakkındaki aşağıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Sorumluluk sahibi bir genç olarak tanınmıştır.
- B) Hz. Ebu Bekir'in kızı ve Hz. Aişe'nin ablasıdır.
- C) Hz. Peygamber ile birlikte Medine'ye hicret etmiştir.
- D) Hz. Peygamber'den hadis rivayet eden sahabilerdendir.
- E) Üç gün boyunca Sevr Mağarası'na yiyecek götürmüştür.

8. Aşağıdaki bilgilerden hangisi Cafer b. Ebi Talip ile ilgili değildir?

- A) Hz. Peygamber ordu komutanı olarak görevlendirmiştir.
- B) Mekkelilerin temsilcisi olarak Habeşistan'a gönderilmiştir.
- C) Hz. Peygamber'in isteği üzerine Habeşistan'dan dönmüştür.
- D) Habeşistan'a hicret ettiğinde yirmi beş yaşlarında bir gençtir.
- E) Habeş kralının huzurunda Müslümanların sözcülüğünü yapmıştır.

9. Allah, bizim içimizden asil, doğru, güvenilir, iffetli olarak bildiğimiz birini peygamber olarak gönderdi. O bizi, bir olan Allah'a inanmaya ve yalnızca ona ibadet etmeye çağırdı. Atalarımızdan miras kalan putlara tapmaktan bizleri kurtardı. Doğru söylemeyi, emanete riayet etmeyi, akrabalarla iyi geçinmeyi, komşuları gözetmeyi emretti. Bütün kötülük ve günahları, kan dökmeyi, yalancı şahitlik yapmayı, yetim malı yemeyi ve namuslu kadınlara iftira etmeyi ise yasakladı.

Hz. Cafer, bu konuşmada aşağıdakilerden hangisine değinmemiştir?

- A) Mekke'de kendilerine eziyet edildiğine
- B) Hz. Peygamber'in güzel ahlakına
- C) Hz. Peygamber'in içlerinden biri olduğuna
- D) İnsanlarla iyi ilişkiler kurulmasının istendiğine
- E) Başkalarına zarar verilmesinin yasaklandığına

10. • Hz. Ali'nin ağabeyidir.
• Habeşistan'a hicret etmiştir.
• Mute Savaşı'nda şehit olmuştur.

Bu bilgiler aşağıdaki sahabilerden hangisine aittir?

- A) Muaz b. Cebel
- B) Üsâme b. Zeyd
- C) Musab b. Umeyr
- D) Cafer b. Ebi Talip
- E) Erkam b. Ebi'l-Erkam

11 ve 12. soruları Âl-i İmrân suresinin aşağıda verilen 159. ayetine göre cevaplayınız.

"Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile. İş konusunda onlarla istişare et. Bir kere de karar verip azmettin mi, artık Allah'a tevekkül et, (ona dayanıp güven). Şüphesiz Allah, tevekkül edenleri sever."

11. Bu ayet ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstişare kavramının tanımı yapılmaktadır.
- B) İnsanların kalplerine girmenin yolu gösterilmektedir.
- C) Hz. Peygamber'in çevresindekilere davranış tarzı övülmektedir.
- D) İnsan ilişkilerinde yumuşak huyluluğun önemi vurgulanmaktadır.
- E) Hata edenlere karşı nasıl davranılması gerektiği açıklanmaktadır.

12. Aşağıdakilerden hangisi bu ayetin mesajına uygun değildir?

- A) Hata eden kişiyi bağışlamak
- B) Uzmanların görüşlerini almak
- C) Yanlış yapana anlayış göstermek
- D) Gerekeni yapıp sonucu Allah'a bırakmak
- E) Yerine getirilmesi zor olan kararı değiştirmek

Din ve Hayat - 1

1. Cami süslemelerinde;

- I. hüsn-i hat,
- II. minyatür,
- III. çini,
- IV. ebru

sanatlarından hangileri yaygın olarak kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Bir aile, kendi bireylerini maddi ve manevi her türlü tehlikeden uzak tutmayı ve onların güven içinde yaşamalarını hedefler.

Bu ifadede ailenin sorumluluklarından hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Çocukları iyi yetiştirme
B) Aile bireylerini koruma
C) Birbirlerine karşı adil olma
D) Maddi ihtiyaçları karşılama
E) Sevgi ve şefkatle davranma

3. • “Rabb’in, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti...”
(İsrâ suresi, 23. ayet)

- “Allah’ın rızası anne ve babanın rızasındadır. Allah’ın öfkesi de anne ve babanın öfkesindedir.”
(Hadis-i şerif)

Bu ayet ve hadisten aşağıdaki yargıların hangisine varılamaz?

- A) Anne babanın dinî inancına bağlı olunmalıdır.
B) Anne babanın razı edilmesi hedeflenmelidir.
C) Anne ve babayı üzmemekten sakınılmalıdır.
D) Anne ve babayla güzel konuşulmalıdır.
E) Yalnızca Allah’a ibadet edilmelidir.

4. Aile-toplum ilişkisi ile ilgili,

- I. Ailedeki huzur ve mutluluk toplumsal hayata olumlu olarak yansır.
- II. Ailede kazanılan sevgi ve saygı gibi değerler toplumsal birlikteliği güçlendirir.
- III. Aile içinde hak ve sorumluluk bilincinin gelişmesi, bu bilincin toplumda da yerleşmesini sağlar.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Aşağıdaki hadislerin hangisi aile kurmayı öğütlemektedir?

- A) “Sizin en hayırlınız ailesine en faydalı olanıdır.”
B) “Allah’tan korkun ve evlatlarınız arasında adil olun.”
C) “Sizin hanımlarınız üzerinde hakkınız olduğu gibi onların da sizin üzerinizde hakları vardır.”
D) “Aranızdan evlenmeye gücü yetenler evlensin. Çünkü evlenmek, gözü haramdan korumak ve iffeti muhafaza etmek için en iyi yoldur.”
E) “...Allah rızasını umarak ailen için yaptığın her harcamadan muhakkak ecir alırsın, eşinin ağzına koyduğün bir lokmadan bile!”

6. “Rabb’in, sadece kendisine kulluk etmenizi ve anne babanıza iyi davranmanızı emretti. Onlardan biri veya ikisi senin yanında yaşlanırsa onlara öf bile deme! Onları azarlama! İkisine de gönül alıcı güzel sözler söyle. Onlara merhametle ve alçak gönüllülükle kol kanat ger. ‘Rabb’im! Onlar nasıl küçüklükte beni şefkatle eğitip yetiştirdilerse şimdi sen de onlara merhamet göster.’ diyerek dua et.”
(İsrâ suresi, 23 ve 24. ayetler)

Bu ayetlerde aile içi ilişkilerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çocukların, anne babalarına iyi davranması gerektiğine
B) Çocukların, anne babalarına hayır dua etmesi gerektiğine
C) İhtiyarlayan anne babanın ilgi ve şefkate muhtaç olduğuna
D) Anne babaya karşı en küçük kırıcı sözün bile yasaklandığına
E) Anne babanın sözünü dinlemeyenin Allah’ı dinlememiş olacağına

7. • “Çocuklarınıza karşı adaletli davranınız.”
• “Erkeklerin, kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi kadınların da erkekler üzerinde hakları vardır.”
• “Günahların en büyükleri; Allah’a ortak koşmak, anne babaya saygısızlık yapmak ve yalancı şahitlik yapmaktır.”

Bu hadislerin ortak mesajı aşağıdaki konuların hangisiyle ilgilidir?

- A) Anne ve babaya itaat
B) Birlikte yaşamının faydaları
C) Aile bireylerinin sorumlulukları
D) Günahlara karşı takınılan tutum
E) Çocukların hak ve sorumlulukları

8. Sağlıklı nesiller yetiştirmek, topluma faydalı bireyler kazandırmak ailenin amaçlarından bazılarıdır.

Bu durum İslam’ın aşağıda verilen temel amaçlarından hangisiyle örtüşmektedir?

- A) Aklın korunması
B) Dinin korunması
C) Malın korunması
D) Canın korunması
E) Neslin korunması

9. İslam medeniyetinde görülen güzel sanatlardan biridir. Işık, gölge ve hacim verilmeden çizilen küçük ve renkli resim sanatıdır. Bu sanat, el yazması kitapların süslemesinde kullanılmıştır. Resimler kitabın konusuyla ilgilidir.

Bu metinde sözü edilen sanat dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hüsn-i hat
B) Minyatür
C) Ciltcilik
D) Ebru
E) Oymacılık

10. Aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisinin konusu diğerlerinden farklıdır?

- A) “Akrobaya, yoksula, yolda kalmışa hakkını ver...”
(İsrâ suresi, 26. ayet)
B) “Allah’a ve ahiret gününe inanan kişi, akrabasını görüp gözetin.”
(Hadis-i şerif)
C) “Muhakkak ki Allah; adaleti, iyiliği ve akrabaya yardım etmeyi emreder...”
(Nahl suresi, 90. ayet)
D) “Hiçbir baba, çocuğuna güzel ahlaktan daha değerli bir miras bırakmaz.”
(Hadis-i şerif)
E) “...Allah’a karşı gelmekten ve akrabalık haklarına riayetsizlikten sakının...”
(Nisâ suresi, 1. ayet)

11. Din, genelde insanoğlunun bu dünyadaki yaşamını anlamlandırma ve daha iyiye götürme amacına hizmet eder. Dolayısıyla din, ahlak, hukuk, aile, toplum içerisindeki davranış biçimleri, yöneticilerin nasıl davranmaları gerektiği vb. konularda düzenleyici kurallar getirir. Bu özelliğiyle din, kültürün diğer öğelerini etkileyen bir niteliğe sahiptir. Tarih boyunca din; dil, örf ve adet, ahlak ve sanat gibi kültürel unsurların şekillenmesinde önemli rol oynamıştır. Ülkemiz insanının büyük çoğunluğunun inancı olan İslam dininin de kültürümüzün öğelerinin şekillenmesinde önemli bir yeri vardır.

Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsan, dini sayesinde varlığı anlamlandırmaktadır.
B) Ahlak, hukuk, aile ve kültür dinden etkilenmektedir.
C) Kültürün etkisiyle dinî bazı uygulamalarda değişiklik olabilmektedir.
D) İslam dini, dünyada mutlu olma yolunu göstermektedir.
E) Dil, örf ve adet, ahlak ve sanat kültürel öğelerin bazılarıdır.

Din ve Hayat - 2

1. “Göklerde, yerde ne varsa hepsini Allah’ın sizin hizmetinize verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmediniz mi?”

(Lokmân suresi, 20. ayet)

Bu ayette,

- I. insanoğluna çeşitli nimetler verildiği,
- II. varlıkları yaratan ve yaratmayı sürdürenin Allah olduğu,
- III. sunulan imkânlarla karşılık olarak şükredilmesi gerektiği

hususlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. **Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?**

- A) “Onlar kesinlikle Rabb’lerine kavuşacaklarını ve ona döneceklerini düşünen ve bunu kabullenen kimselerdir.”
(Bakara suresi, 46. ayet)
- B) “İçinden taze et (balık) yemeniz ve takacağınız bir süs (eşyası) çıkarmanız için denizi emrinize veren odur...”
(Nahl suresi, 14. ayet)
- C) “Hayvanları da o yarattı. Onlarda sizin için ısıtıcı (şeyler) ve birçok faydalar vardır. Onlardan bir kısmını da yersiniz.”
(Nahl suresi, 5. ayet)
- D) “Allah’ın size verdiği rızıktan helal ve temiz olarak yiyin, eğer gerçekten yalnız Allah’a ibadet ediyorsanız onun nimetine şükredin.”
(Nahl suresi, 114. ayet)
- E) “Allah’ın göklerde ve yerdeki (nice varlık ve imkânları) sizin emrinize verdiğini, nimetlerini açık ve gizli olarak size bolca ihsan ettiğini görmediniz mi?”
(Lokmân suresi, 20. ayet)

3. **Aşağıdaki insan ve evren ile ilgili yargıların hangisi İslam dinine göre yanlıştır?**

- A) Evrenin düzenini bozacak davranışlardan kaçınılmalıdır.
- B) Allah evreni yaratmış ve evrende bulunanları insanın emrine vermiştir.
- C) İnsan kendisine emanet edilen varlığı dilediği gibi kullanmalıdır.
- D) İnsanlar birbirleriyle ve diğer varlıklarla iyi ilişkiler kurmalıdır.
- E) Dünya insanın yaşamını sürdürebileceği şekilde yaratılmıştır.

4. **Aşağıdaki tutumlardan hangisi çevre bilincine sahip bir kişide görülmez?**

- A) Sokağını güzelleştirmek
- B) Yoldaki engeli kaldırmak
- C) Her fırsatta ağaç dikmek
- D) Orman içinde ateş yakmak
- E) Piknik yerini temiz bırakmak

5. İnsan, kendisine emanet edilen çevreyi korumalıdır. O, tabiata egemen olmaya çalışırken doğal dengeyi bozarsa emanete hıyanet etmiş olur. Bunun zararını hem kendisi hem diğer canlılar görür. Bununla ilgili olarak Rûm suresi, 41. ayette şöyle buyrulur: “İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki de (tuttukları yanlış yoldan) dönerler.”

Bu parçadan aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) Çevre kirliliğinin sorumlusu insanlardır.
- B) Çevre bilinci erken yaşlarda verilmelidir.
- C) Her insan bir çevre içinde yaşamaktadır.
- D) İşlerin sonuçları, yaparı da etkilemektedir.
- E) Çevreyi korumak öncelikle insanın yararınadır.

6. “Yollar ve gölgelikleri, insanların oturup dinlendikleri yerleri kirliletmekten sakının.”

Bu hadisten,

- I. Yaşanılan çevreye karşı duyarlı davranılmalıdır.
- II. Kullanılan yerler temiz bırakılmalıdır.
- III. Dinlenmek için temiz yerler tercih edilmelidir.

sonuçlarının hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

7. Sosyal değişim ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisi yanlıştır?

- A) Toplumun yapısında gözlenen değişimin adıdır.
- B) Toplumun değişmesi insanın değişmesine bağlıdır.
- C) Değişime yol açan faktörlerin başında din gelmektedir.
- D) Çevre, nüfus, iklim; değişimin nedenlerinden bazılarıdır.
- E) Peygamberlerin yaşadıkları yerler dışında gözlemlenen bir durum değildir.

8. Günümüzde sosyal hayat sürekli değişmekte, gelişmekte ve yenilenmektedir. Bu değişim, bugünün dünyasında eskisine göre baş döndürücü bir hıza ulaşmıştır. İstekler ve ihtiyaçlar değişmekte, bazı değerler kaybolmakta, yenileri ortaya çıkmaktadır.**Buna göre değişimle ilgili,**

- I. Toplumların değer anlayışı sabittir.
- II. Eskisine oranla değişim daha hızlıdır.
- III. Toplum az ya da çok sürekli değişmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. “İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki de (tuttukları yanlış yoldan) dönerler.” (Rûm suresi, 41. ayet)**Aşağıdaki yargılardan hangisi bu ayetin mesajı ile uyumlu değildir?**

- A) Evrende görülen düzen Allah'ın iradesinin eseridir.
- B) Allah insanları, iyi insan olmaya yönlendirmektedir.
- C) İnsan, ormanların azalmasından sorumlu değildir.
- D) Ekolojik dengenin korunması insanın yararınaadır.
- E) Hatadan vazgeçmek her zaman mümkündür.

10. Günümüze kadar pek çok toplumsal değişim gerçekleşmiş ve hâlâ gerçekleşmektedir. Eskiden televizyon, bilgisayar, telefon vb. teknolojik araçlar yoktu. Tıp alanında pek çok gelişmeler olmuştur. Aile ve iş hayatları farklılaşmıştır. Değişim, hemen her alanda gerçekleşmektedir. Bu değişim ve gelişmeler; İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak esasları ile çelişmediği ve insanın yararına olduğu sürece doğaldır. Bu durum İslam'ın evrensel ve dinamik bir din olma özelliği ile çelişmez.**Bu parçadan İslam dininin değişim karşısındaki tutumu ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisi çıkarılmaz?**

- A) Değişimin yol açtığı sorunlara çözüm bulma özelliğine sahiptir.
- B) Âlimlere değer vermekte ve ilmî çalışmaları desteklemektedir.
- C) Teknolojik araçların insanlığın yararına olmasını istemektedir.
- D) Temel iman esasları bu değişimden uzak tutulmaktadır.
- E) İslam dininin ruhuna uygun olan yenilikleri onaylamaktadır.

11. Hz. Peygamber'in çevrenin korunmasıyla ilgili pek çok öğüdü vardır. Onun, “Yollar ve gölgelikleri ve insanların oturup dinlendikleri yerleri kirletmekten sakının.” öğüdü, evrensel bir çevre bilincini kazandırmaya yöneliktir. Yine Hz. Peygamber'in kıyametin kopması anında bile ağaç dikmekten geri durmamamızı öğütlemesi de çevre bilincinin oluşturulmasına yönelik önemli bir uyarıdır. O, halkın geçtiği yollarda, gölgelendiği yerlerde abdest bozmayı ve yere tükürmeyi yasaklamıştır.**Buna göre aşağıdakilerden hangisi Hz. Peygamber'in tutumuyla çelişmektedir?**

- A) Parktan ayrılırken kullanılan yeri temiz bırakmak
- B) Kaldırıma bırakılmış bir çöpü, çöp kutusuna atmak
- C) Komşularla birlikte sokağı baştan başa düzenlemek
- D) Çamur bulaşan ayakkabıları merdivenlerde temizlemek
- E) Evlerin etrafına duvar örmek yerine sarmaşık vb. bitkiler ekmek

Din ve Hayat - 3

1. I. “Çalışana emeğinin karşılığını alın teri kurumadan veriniz.”
II. “Kişi kendi elinin emeğinden daha temiz bir kazanç elde etmemiştir.”
III. “İnsan, elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir.”

Numaralanmış hadislerin hangileri çalışmaya teşvik etmektedir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Ekonomik hayatta işçi ve işveren ilişkileri önemlidir. İslam bu ilişkileri düzenlerken ahlak temelli, iki tarafın hak ve hukukunu koruyan ilke ve esaslar getirir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işverenin görev ve sorumluluklarından biri değildir?

- A) İş ehline vermesi
B) Çalıştığı yere sadık kalması
C) Ücreti zamanında ödemesi
D) Ücreti emeğe göre belirlemesi
E) İş yerinin güvenliğini sağlaması

3. Hz. Peygamber, bir gün Sa'd b. Muaz adlı sahabi ile karşılaşır ve onunla tokalaşır. Sa'd'ın ellerinin nasırlaşmış olduğunu görünce bunun sebebini sorar. Sa'd, 'Çoluk çocuğumun rızkını temin etmek için hurma bahçesinde çalışıyorum.' diye cevap verir. Bunun üzerine Hz. Peygamber şöyle buyurur: “İşte bu eller Allah'ın sevdiği ellerdir.”

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine varılamaz?

- A) İnsanlar çiftçilikle geçinmeye teşvik edilmiştir.
B) Geçimini sağlamak için çalışmak övülmüştür.
C) Hz. Muhammed (sav.), insanlara değer vermiştir.
D) Sa'd'ın çalışması Hz. Peygamber'i sevindirmiştir.
E) Hz. Peygamber insanları çalışmaya yönlendirmiştir.

4. İslam dininde, kişinin kimseye muhtaç olmadan yaşamını sürdürmesi, ailesinin rızkını temin etmek amacıyla çalışıp kazanması ibadet olarak değerlendirilir. Çalışıp kazanma teşvik edilmekle birlikte rızkın helal yollardan elde edilmesi de gerekmektedir. Helal kazanç, İslam dininin belirlediği sınırlar içinde elde edilen rızıktır. Hz. Peygamber'e en temiz kazancın ne olduğu sorulduğunda, “Kişinin kendi elinin emeği, bir de dürüst ticaretin kazancıdır.” diye cevap verir.

Buna göre,

- I. Kazanç, helal ve meşru yollardan elde edilmelidir.
II. Ekonomik ilişkiler sırasında ahlaki esas ve ilkelere dikkat edilmelidir.
III. Helal kazançla geçinen kişi, kazancını kendisine sınırlı koymadan harcamalıdır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. • “Bizi aldatan bizden değildir.”

(Hadis-i şerif)

- “İnsanlara satmak üzere mal getiren rızıklandırılır. Malını stoklayıp karborsaya düşüren lanetlenir.”

(Hadis-i şerif)

- “İnsanlardan alırken ölçüp tarttıklarında tam, onlara vermek için ölçüp tarttıklarında ise noksan yapan hilekârlara yazıklar olsun!”

(Mutaffifin suresi, 1-3. ayetler)

Bu ayet ve hadislerin ortak mesajı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüccar mallarını aldığı fiyata satmalıdır.
B) Alışveriş yaparken güler yüzlü olunmalıdır.
C) Tüccar piyasa şartlarını gözeterek iş yapmalıdır.
D) Alışverişte haksızlık yapmaktan uzak durulmalıdır.
E) İhtiyaçları karşılayacak kadar gelir hedeflenmelidir.

Din ve Hayat - 3

6. “Karun, Musa’nın kavminden idi de onlara karşı azgınlık etmişti. Biz ona öyle hazineler vermiştik ki anahtarlarını güçlü-kuvvetli bir topluluk zor taşırdı. Kavmi ona şöyle demişti: Şımarma! Bil ki Allah şımarıkları sevmez. Allah’ın sana verdiğinden (onun yolunda harcayarak) ahiret yurdunu iste; ama dünyadan da nasibini unutma. Allah sana ihsan ettiği gibi sen de (insanlara) iyilik et. Yeryüzünde bozgunculuğu arzulama. Şüphesiz ki Allah, bozguncuları sevmez.”

(Kasas suresi, 76 ve 77. ayetler)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetlerin mesajlarından biri değildir?

- A) İyilik yapmak inanan insanların sorumlulukları arasındadır.
B) Allah, yeryüzünde insanca bir düzenin kurulmasını istemektedir.
C) Birbirinin devamı olan dünya ve ahirete gereken değer verilmelidir.
D) Zenginlik, bazılarını insana yakışmayan davranışlara sürüklemektedir.
E) Malın belli ellerde toplanması toplumsal sorunların nedenlerinden biridir.
7. Bir sahabi malının bir kısmını oğluna bağışladığını söyledi. Bunun üzerine Hz. Peygamber, “Çocuklarının hepsine bu şekilde bağışladın mı?” dedi. Sahabi, “Yapmadım.” deyince o, “Çocuklarının hepsinin sana karşı aynı şekilde iyi davranmalarını ister misin?” diye sordu. “Evet!” cevabını alınca da “Öyle ise aralarında ayırım yapma.” buyurdu.

Aşağıdaki ayet ve hadislerden hangisi bu hadisle ilişkilendirilemez?

- A) “Çocuklarınız arasında adaletli davranınız.”
(Hadis-i şerif)
B) “Akrabalarla ilişkiyi kesenler cennete giremez.”
(Hadis-i şerif)
C) “Herhangi bir konuda hakemlik yaptığınız zaman adil olun.”
(Hadis-i şerif)
D) “Allah adaleti, ihsanı ve akrabaya yardım etmeyi emreder. ...”
(Nahl suresi, 90. ayet)
E) “Eğer hüküm verirken, aralarında adaletle hükmet; zira Allah adil olanları sever.”
(Mâide suresi, 42. ayet)

8. “İçinizden hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.”
(Âl-i İmrân suresi, 104. ayet)

Aşağıdaki ayetlerden hangisinin konusu bu ayetin konusundan farklıdır?

- A) “...Onlar iyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar, namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler, Allah ve Resulüne itaat ederler. İşte onlara Allah rahmet edecektir. ...”
(Tevbe suresi, 71. ayet)
B) “Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir.”
(Lokmân suresi, 17. ayet)
C) “Onlar, Allah’a ve ahiret gününe inanırlar; iyiliği emreder, kötülükten menederler; hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar iyi insanlardır.”
(Âl-i İmrân suresi, 114. ayet)
D) “Ölçtüğünüz zaman tastamam ölçün ve doğru terazi ile tartın. Bu hem daha iyidir hem de sonucu daha güzeldir.”
(İsrâ suresi, 35. ayet)
E) “Onlar, işledikleri kötülükten, birbirlerini vazgeçirmeye çalışmazlardı. Andolsun yaptıkları ne kötüdür!”
(Mâide suresi, 79. ayet)

9. “Hep birlikte Allah’ın ipine (Kur’an) sımsıkı yapışın; parçalanmayın. Allah’ın size olan nimetini hatırlayın: Hani siz birbirinize düşman idiniz de o, gönüllerinizi birleştirmişti ve onun nimeti sayesinde kardeş olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi o kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız.”

(Âl-i İmrân suresi, 103. ayet)

Aşağıdaki yargıların hangisi bu ayetin mesajıyla ilişkilidir?

- A) Kur’an, toplumun birliğini sağlayacak öğütler içermektedir.
B) Bir toplumdaki farklı düşünceler zenginlik olarak görülmelidir.
C) İlke ve değerler üzerinden oluşan birlik ve beraberlik kalıcıdır.
D) İnsanların birbirlerinden farklı düşünmesi son derece doğaldır.
E) Fikir ayrılıkları, düşünce dünyasının canlanmasını sağlamaktadır.

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 1

1. Aşağıdakilerden hangisi güzel ahlaka dair bir örnek kabul edilemez?

- A) İnsanlara karşı mütevazı davranmak
- B) İnsanlara ırkından dolayı baskı uygulamak
- C) Hatalara hoşgörüyü yaklaşmak
- D) Hayata karşı ihtiraslı olmamak
- E) İyiliklere karşı vefakâr olmak

2. • “Bir baba çocuğuna güzel ahlaktan daha değerli bir bağışta bulunamaz.”
• “Müminlerin iman bakımından en mükemmel olanı, ahlakça en güzel olanı ve aile fertlerine yumuşak davrananıdır.”

Bu hadislerden aşağıdaki sonuçların hangisi çıkarılamaz?

- A) Aile içi güzel davranışlar imanı olgunlaştıran unsurlardır.
- B) Anne-babanın çocuklarına karşı manevi sorumluluğu oldukça fazladır.
- C) Aile fertlerine karşı şefkatli davranmak güzel ahlakın göstergelerindendir.
- D) Çok çalışarak çocuklara miras bırakmak, bir babanın öncelikli görevidir.
- E) Aile içi davranışların niteliği ile güzel ahlak arasında doğrudan bir ilişki vardır.

3. Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol
Şefkat ve merhametle güneş gibi ol
Başkalarının kusurunu öğrenmede gece gibi ol
Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol
Tevazu ve alçakgönüllülükte toprak gibi ol
Hoşgörülükte deniz gibi ol
Ya olduğun gibi görün
Ya görüldüğün gibi ol

Bu öğütlerden ulaşılan en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlara karşı dürüst olunmalıdır.
- B) Mütevazılık elden bırakılmamalıdır.
- C) Kötülüklerden uzak durulmalıdır.
- D) İnsanlarla iyi ilişkiler kurulmalıdır.
- E) Güzel bir ahlaka sahip olunmalıdır.

4. “İnsanın iyi veya kötü olarak nitelendirilmesine yol açan manevi nitelikleri, huyları ve bunların etkisiyle ortaya konan iradeli davranışlar bütününe” verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahlak
- B) Amel
- C) Hukuk
- D) Değer
- E) Din

5. “Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, biriniz diğerinizi arkasından çekirtmesin; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur.”

(Hucurât suresi, 12. ayet)

Bu ayeti kendisine ilke edinen bir insandan aşağıdaki tutum ve davranışlardan hangisi beklenmez?

- A) Yanlıştan dönmesini bilir.
- B) İnsanlara iyi niyetle yaklaşır.
- C) Öz eleştiri yapmakta zorlanır.
- D) Gıybet etmekten uzak durur.
- E) Doğru bilgilere göre yargıda bulunur.

6. Hz. Peygamber bir keresinde:

– Müflis kimdir, biliyor musunuz, diye sordu.

Arkadaşları:

– Bizim aramızda müflis, parası ve malı olmayan kimse, dediler.

O ise:

– Şüphesiz ki ümmetimin müflisi; kıyamet günü namaz, oruç ve zekât sevabıyla gelip fakat şuna sövmüş, buna iftira atmış, şunun malını yemiş, bunun kanını dökmüş, şunu dövmüş, bu sebeple iyiliklerinin sevabı şuna buna verilen ve üzerindeki kul hakları bitmeden sevapları biterse hak sahiplerinin günahları kendisine yükletilip sonra da cehenneme atılan kimsedir, buyurmuştur.

Bu hadise göre ahiret gününde kişinin müflis sayılmasına sebep olarak vurgulanan genel husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kötü konuşmak
- B) Az iyilik yapmak
- C) Tövbe etmemek
- D) Kul hakkına girmek
- E) Kötü zanda bulunmak

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 1

7. Allah'ın peygamberler aracılığı ile insanlara ulaştırdığı ve ısrarla tekrarladığı birtakım ahlâkî prensipler aynı zamanda evrensel ahlak ilkeleri olarak da kabul edilir. Doğru ve yararlı işler yapmak, yeryüzünde fesat çıkarmayacak erdemli davranışlarda bulunmak, doğru sözlü olmak ve sosyal hayatta adaleti tesis etmek bu ilkelere örnek verilebilir.

Bu parçada;

- I. bireyin erdemli davranışlarının topluma yansıması,
- II. Allah'ın insanlara yol göstermesi,
- III. din-ahlaki değer ilişkisi

durumlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Hz. Peygamber, bir kimsenin kusurlarını araştırma, verilen sırrı açıklama gibi hususları özel yaşamın gizliliğine müdahale olarak değerlendirmiş; buna yönelik birtakım uyarılarda bulunmuştur.

Aşağıdaki hadislerin hangisinde bu yönde bir uyarı bulunmaktadır?

- A) "İnsanların gizli hâllerini araştırırsan aralarına fesat sokmuş olursun."
B) "Üç kişi iseniz ikiniz diğerini bırakıp fısıldaşmayın..."
C) "Zandan sakının; çünkü zan, sözlerin en yalanıdır."
D) "Mümin, ne insanları karalayan, ne lanet eden, ne kaba ve kötü sözlü ne de hayâsız biridir."
E) "En olgun imana sahip mümin, huyu en güzel ve ailesine karşı en nazık ve lütufkâr olanıdır."

9. • "Müslüman, elinden ve dilinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir."
• "Müminler birbirlerini sevmekte, birbirlerine acıtmakta ve birbirlerini korumakta bir vücuda benzerler..."
• "Birbirinize sırt çevirmeyiniz. Birbirinize kin tutmayınız. Birbirinizi kıskanmayınız. Birbirinizle dostluğunuzu kesmeyiniz. Ey Allah'ın kulları kardeş olunuz."

Bu hadislerde vurgulanan ortak husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kin ve nefretin, kardeşliği bozacağı
B) Sevginin, müminleri birbirine bağladığı
C) Toplumsal birlikteliğin korunması gerektiği
D) Nefsin, kötülüklerden arındırılması gerektiği
E) Merhametin, bir arada yaşamada önemli olduğu

10. "Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz?"

(Saf suresi, 2. ayet)

Aşağıdakilerden hangisi bu ayetin verdiği mesajlardan biri değildir?

- A) Ahde vefa gösterilmeli
B) Söz ve eylem birbirini tamamlamalı
C) İnsanların güveni boşa çıkarılmamalı
D) Yerine getirilemeyecek sözler verilmemeli
E) Tutulamayan sözlerden dolayı tövbe edilmeli

11. "Yine o iyi kullar, harcama yaptıkları zaman ne saçıp savururlar ne de cimrilik ederler; harcamaları bu ikisi arasında makul bir dengeye göre olur."

(Furkân suresi, 67. ayet)

Bu ayette aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) İsrâf B) İtidal C) Vakar
D) Cimrilik E) Cömertlik

12. Aşağıdaki ayetlerden hangisi konusu bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) "Çocuklarınız erginlik çağına geldiklerinde, kendilerinden öncekilerin istedikleri gibi (özel odanıza girmeden önce) izin istesinler..."

(Nûr suresi, 59. ayet)

- B) "Eğer evde kimseyi bulamazsanız, size izin verilinceye kadar oraya girmeyin. Eğer size, 'Geri dönün.' denirse hemen dönün..."

(Nûr suresi, 28. ayet)

- C) "Ey iman edenler! Kendi evlerinizden başka evlere, geldiğinizi hissettirip (izin alıp) ev sahiplerine selam vermeden girmeyin..."

(Nûr suresi, 27. ayet)

- D) "Allah'ın rahmeti sayesinde sen onlara karşı yumuşak davrandın. Eğer kaba, katı yürekli olsaydın, onlar senin etrafından dağılıp giderlerdi. Artık sen onları affet. Onlar için Allah'tan bağışlama dile..."

(Âl-i İmrân suresi, 159. ayet)

- E) "Ey iman edenler! Ellerinizi altında bulunanlar ve sizden henüz buluş çağına ermemiş olanlar, günde üç defa; sabah namazından önce, öğleyin elbiselerinizi çıkardığınız vakit ve yatsı namazından sonra (yanınıza girecekleri zaman) sizden izin istesinler..."

(Nûr suresi, 58. ayet)

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 2

1. Her ne arar isen kendinde ara
Gördüğünü ört, görmediğini söyleme
Kimsenin ayıbını görmeyen cana, aşk olsun
(Hacı Bektaş-ı Veli)

Bu dizelerde bir insanda bulunması gereken;

- I. doğru sözlü olmak,
- II. kendini kontrol etmek,
- III. müsamahalı olmak

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Kul hakkı; insanların malı, canı, bedeni gibi şeylere karşı yapılan maddi haksızlıklar ve insan onuruna, şeref ve namusuna yönelik işlenen manevi haksızlıklar olmak üzere genel olarak iki kısma ayrılır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisinde diğerlerinden farklı bir kul hakkı ortaya çıkar?

- A) Hırsızlık yapmak
- B) Hakaret etmek
- C) Gıybet etmek
- D) İftira atmak
- E) Alay etmek

3. Birtakım tutum ve davranışlar, bazı temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilmesine sebep olmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mahremiyeti ihlal etmektedir?

- A) İsrar
- B) Gıybet
- C) Bağnazlık
- D) Yalancı şahitlik
- E) Vurdumduymazlık

4. • “Müslüman, elinden ve dilinden diğer Müslümanların güvende olduğu kimsedir.”
(Hadis-i şerif)

- “Ey müminler! Bir topluluk diğer bir topluluğu alaya almasın. Belki de onlar, kendilerinden daha iyidirler... Birbirinizi kötü lakaplarla çağırmayın... Biriniz diğerinizi arkasından çekiştirmesin...”
(Hucurât suresi, 11. ayet)

Bu hadis ve ayetlerde vurgulanan ortak husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her insanın emniyet içinde yaşama hakkının olduğu
- B) Kimin daha iyi olduğunun bilinemeyeceği
- C) Özel hayata saygı duyulması gerektiği
- D) İnsanlarla alay etmenin kötülüğü
- E) Gıybet etmenin yanlış olduğu

5. İslam dini; kin, nefret, çekememezlik, kavga ve geçimsizlik gibi kötülüklerden uzak durulmasını ister. Herkesin sevgi, saygı ve hoşgörüye önem vermesini öğütler. İnsanlara zarar vererek onları incitecek davranışları yasaklar.

Buna göre İslam’ın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) İnsanların güvenli bir toplumda yaşamasını sağlamak
- B) Toplumun barış içinde yaşamasını sağlamak
- C) Kişinin kötülüklerden arınmasını sağlamak
- D) İnsan ilişkilerinde samimiyeti yerleştirmek
- E) Bireyi toplumsal sorunlardan uzak tutmak

6. • “Hakkında bilgin bulunmayan şeyin ardına düşme. Çünkü kulak, göz ve gönül; bunların hepsi ondan sorumludur.”
(İsrâ suresi, 36. ayet)

- “Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır...”
(Hucurât suresi, 12. ayet)

Bu ayetler aşağıdaki tutum ve davranışların hangisinden sakındırmaktadır?

- A) Haset etmekten
- B) Kusur araştırmaktan
- C) Ayıplayıp utandırmaktan
- D) Şüpheli bilgiyle hareket etmekten
- E) İnsanları hatalarıyla yüzleştirmekten

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 2

7. Düşünce ve ifade özgürlüğü, her akla gelenin söylenmesi anlamına gelmez. Düşünceyi ifade ederken iyi niyet, inanca saygı, ahlaka riayet, devlet ve milletin birlik ve bütünlüğü dikkate alınmalıdır.

Bu parçada, düşünce ve ifade özgürlüğü ile ilgili;

- I. sınırsız bir özgürlüğün olmadığı,
- II. ahlaki ilkelerle güçlü bir bağının olduğu,
- III. kul hakkı ihlallerine dikkat edilmesi gerektiği

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Kur'an'da, Hz. Şuayb'ın yaşadığı topluma yönelik olarak ölçü ve tartıda eksiklik yapmamaları, adaleti gözetmeleri, çıkarları uğruna insanların mallarının değerini düşürmeleri hususunda uyarılarda bulunduğu bildirilmektedir. Şuarâ suresi, 183. ayetinde Şuayb'ın birtakım uyarılardan sonra "İnsanların hakkı olan şeyleri kısmayın, bozgunculuk yaparak yeryüzünde karışıklık çıkarmayın." dediği de haber verilmektedir.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine varılamaz?

- A) Toplumsal kurallara uyulmalıdır.
B) Hile yapmak kul hakkına girmeye yol açar.
C) Ticaretle toplumsal birliktelik arasında sıkı bir ilişki vardır.
D) İnsanların haklarını korumaya özen gösterilmelidir.
E) Ticaret, herkesin yapacağı bir uğraş olmamalıdır.

9. Bir adam,
– "Ey müminlerin annesi! Bize Allah'ın resulünün ahlakından bahseder misin, dedi. O da;
– "Sen hiç Kur'an okumuyor musun?" diye sordu.

Adam,

- "Tabi ki okuyorum, diye cevap verince Hz. Aişe de;
– "Onun ahlakı, Kur'an (ahlakı) idi, dedi.

Bu rivayetten Hz. Peygamber ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine ulaşılabilir?

- A) Eşlerine çokça Kur'an okuduğuna
B) Güzel ahlakının vahiyle başladığına
C) Davranışlarını Kur'an-ı Kerim'e göre düzenlediğine
D) Ahlakının nasıl olduğu bilgisinin yalnızca ailesinde olduğuna
E) Peygamber olmadan önceki durumuyla ilgili bir bilgi bulunmadığına

10. "Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret dışında, mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin ve kendi canınıza kıymayın. Şüphesiz Allah size karşı çok merhametlidir."
(Nisâ suresi, 29. ayet)

Aşağıdaki hadislerden hangisi bu ayetin verdiği mesajla ilgili değildir?

- A) "...Hile yapan bizden değildir."
B) "...Allah o namazlar sayesinde bütün hataları siler."
C) "Allah'ın laneti rüşvet alan ve rüşvet verene olsun!"
D) "Bundan böyle alışveriş yaparken kandırmak yoktur." de."
E) "Alışverişte yemin etmek ticaret malının bereketini giderir."

11. "Onlara Âdem'in iki oğlunun haberini gerçeğe uygun olarak anlat. Hani ikisi de birer kurban sunmuşlar, birininki kabul edilmiş, diğerininki kabul edilmemişti. Kurbanı kabul edilmeyen, diğerine, 'Andolsun seni öldürecekim!' dedi. O da dedi ki 'Allah ancak takva sahiplerinden kabul eder. Andolsun ki sen öldürmek için bana el uzatsan bile ben öldürmek için sana elimi kaldıracak değilim! Zira ben âlemlerin Rabb'i olan Allah'tan korkarım. Ben diliyorum ki sen hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenesin, cehennemliklerden olasin! Zalimlerin cezası işte budur.' Sonunda içindeki duygular onu kardeşini öldürmeye itti; onu öldürdü ve böylece hüsrana uğrayanlardan oldu."
(Mâide suresi, 27-30. ayetler)

Bu ayetlerden aşağıdaki yargıların hangisine varılamaz?

- A) Ebedi kurtuluşa ulaşmak için kötülüklerden uzak durulmalıdır.
B) Bir kötülüğe aynıyla karşılık vermek kötülük yapanı caydırır.
C) Kıskançlık, bireysel ve toplumsal huzura zarar verir.
D) Barışı korumak için sabretmek ahlaki bir erdemdir.
E) Allah korkusu kişiyi kötülük yapmaktan alıkoyar.

12. Yunus Emre, insanlarla ilişkilerin nezaket ve zarafetle yürütülmesi; gönül sahibi olan insana karşı saygının özenle korunması gerektiği vurgulamıştır.

Aşağıdaki beyitlerden hangisi bu yargıyı örneklemir?

- A) Gönül Çalab'ın tahtı Çalab gönüle baktı
İki cihan bedbahtı kim gönül yıkar ise.
B) Yüz kez hacca vardın ise yüz kez kaza kıldın ise
Bir kez gönül yıktın ise gerektir çekesin âhı.
C) Dövene elsiz gerek sövene dilsiz gerek
Derviş gönülsüz gerek sen derviş olamazsın.
D) Hakikate bakar isen nefsin sana düşman yeter,
Var imdi git nefsin ile vuruş savaş tokuş yürür.
E) Bir kez gönül yıktın ise şol kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil.

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 3

1. Bir kez gönül yıktın ise
Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi
Elin yüzün yumaz değil

Bu dizelerde vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumların insanları arındıramadığı
B) Yapılan kötülükten dönülmesi gerektiği
C) Samimiyetin her işe yansması gerektiği
D) İnsan ilişkilerine özen gösterilmesi gerektiği
E) İbadetle ahlak arasında güçlü bir ilişki olduğu

2. “Allah’ın kimilerinize diğerlerinden daha fazla bağışladığı
nimetleri kıskanmayın...”

(Nisâ suresi, 32. ayet)

Bu ayet insanı, aşağıdaki davranışların hangisinden sakındırmaktadır?

- A) Hakaretten B) Hasetten C) Gıybetten
D) Aldatmaktan E) Cimrilikten

3. Kur’an’da, insanın sadece kendi gücüne güvenmesi, sınırsız benlik, aşkın bir otorite tanımama ve taassup gibi özellikleri cahiliye karakteri olarak nitelendirilmektedir. Çünkü cahiliye, en ufak bir kızgınlık anında iradesini kaybeden, kontrolsüz bir ihtirasla öfkesine kapılıp sonucu düşünmeden ileriye atılan sabırsız kişinin sorumsuz davranışını nitelemek için kullanılır. Bu cahili tutumun İslam öncesi Arap toplumundaki yıkıcı etkileri bilinmektedir. Ancak İslam’ın gelişiyile, mutlak otorite olan Allah huzurunda bütün kibir ve ihtiraslarından vazgeçip tam teslim olan, adaleti gözetken, insanı yaşatmayı amaç edinen, toplumsal barışı ve merhameti hayatının ilkesi hâline getiren bir karakter inşa edilmiştir. Özetle İslam’a girmek buna benzer bir dönüşüm anlamına geliyordu.

Bu parçadan İslam ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) İnsanı arındırmaktadır.
B) İlkesiz tutumlara karşıdır.
C) Kabalığı dönüştürmektedir.
D) Bireyselliği geliştirmektedir.
E) İnsanı merhametli kılmaktadır.

4. “Hakkında bilgin olmayan şeyin ardına düşme! Çünkü kulak, göz ve gönül; bunların hepsi ondan sorumludur.”
(İsrâ suresi, 36. ayet)

Bu ayetle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İnsan doğru bilgiye dayanmayan davranışlarından manevi zarar görecektir.
B) Başkaları hakkında bilgi sahibi olmadan yargıda bulunulmamalıdır.
C) Sorumluluk altına girmemek için araştırma yapmaktan kaçınılmalıdır.
D) Yeterli bilgiye sahip olmadan hareket etmekten uzak durulmalıdır.
E) Bilgi kaynaklarını doğru kullanmayanlar sorumlu tutulacaktır.

5. Karşısındakinde gördüğün kabahat sendeki kabahatin cinsindendir. Önce o huyu kendi tabiatından atman gerek. Sendeki çirkin huy sana onda göründü. O sana âdetta bir aynadır...

Bu parçada vurgulanan temel değer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Affetmek
B) Eleştirmek
C) Kendini bilmek
D) Merhamet etmek
E) Adaletli davranmak

6. “Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahdır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur.”

(Hucurât suresi, 12. ayet)

Bu ayetten,

- I. Tahmine dayalı hükümler kişiyi yanıltabilir.
II. Tecessüs, Allah’ın razı olmadığı bir tutumdur.
III. Kur’an, insanlar arası iletişimle ilgili bazı kuralları getirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

Ahlaki Tutum ve Davranışlar - 3

7. Hiç kimse kin, nefret, çekememezlik veya düşmanlığın olduğu bir yerde yaşamak istemez. Herkes bulunduğu ortamda kendini geliştirmek, mutlu ve huzurlu yaşamak ister. Bu nedenle insanlar barış ve huzurun ne kadar önemli olduğunu iyi kavramalı, birbirlerinin hukukuna ve temel insan haklarına saygıyı ilke edinerek yaşamalıdır.

Bu metinden aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Barış içinde yaşamamanın bir ihtiyaç olduğu
B) İnsanın ancak toplu hâlde yaşayabileceği
C) Kin ve nefretin toplumsal huzuru bozduğu
D) İnsanların toplumsal kurallara uyması gerektiği
E) Hakka riayet etmenin toplumsal huzur için elzem olduğu

8. Gelin tanış olalım
İşi kolay kılalım
Sevelim sevilelim
Dünya kimseye kalmaz

Bu dizelere göre insan ilişkilerinde aşağıdaki tutumlardan hangisi olumlu karşılanamaz?

- A) Farklılıklara hoşgörüyle yaklaşmak
B) İşleri zorlaştırmaktan kaçınmak
C) Taassuptan uzak durmak
D) İnsanları ötekileştirmek
E) Eleştirilere açık olmak

9. "Yeryüzünde böbürlenerek dolaşma! Ne yeri yarabilir ne de dağlarla boy ölçüşebilirsin."

(İsrâ suresi, 37. ayet)

Bu ayette eleştirilen davranış aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cimrilik yapmak
B) Büyüklük taslamak
C) Adaletsiz davranmak
D) Kin ve nefret beslemek
E) Toplumun huzurunu bozmak

10. İslam kelimesi kurtulmak, selâmete ermek ve barış yapmak gibi anlamlara gelen "selime" kökünden türemiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi İslam'ın kelime anlamıyla çelişmez?

- A) Kibir B) Haset C) Gıpta
D) Tecessüs E) Suizan

11. • "Mümin cana yakındır. İnsanlarla yakınlık kurmayan ve kendisiyle yakınlık kurulamayan kimsede hayır yoktur."
(Hadis-i şerif)

- "Bir kötülüğün karşılığı ona denk bir davranıştır; ama kim başışlar, düzeltme yolunu tutarsa onun mükâfatını Allah verir. Hiç şüphe yok ki o haksızlık edenleri sevmez."
(Şûrâ suresi, 40. ayet)

- "Birbirinize nefret etmeyin ve düşmanlık beslemeyin. Birbirinize haset etmeyin, birbirinize sırt çevirmeyin. Ey Allah'ın kulları, kardeş olun. Bir Müslümanın (din) kardeşine üç günden fazla küsmesi helal değildir."
(Hadis-i şerif)

Bu ayet ve hadislerden aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) İnsan, çevresiyle uyumlu bir hayat sürmelidir.
B) İnsan kendisine yapılan haksızlıkları görmezden gelmelidir.
C) İnsanlarla iyi ilişkiler geliştirmek İslam'ın istediği bir tutumdur.
D) Barış ve toplumsal huzurun korunmasına özen gösterilmelidir.
E) İnsanlara iyilik yapmak, karşılığı Allah tarafından verilecek bir erdemdir.

12. Sünnet imiş, kâfir de olsa incitme sen
Hüda şikâyetçidir, katı yürekli gönül incitenden

Hoca Ahmet Yesevi'nin bu beytinden,

- I. Tercihlerinden dolayı insanlar yadırganmamalıdır.
II. Allah, insanları hor görenlerden razı değildir.
III. Hz. Peygamber her insana değer vermiştir.

sonuçlarından hangilerine varılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 1

1. İslam tarihinde ortaya çıkan problemlere âlimlerin çözüm üretmeye çalışması ve dine aykırı düşmeyen farklı bütün yorumlar hakikatin ortaya çıkmasına katkı sağlayan çabalar olarak görülmelidir. Bunun için de İslam dünyasında ortaya çıkan ve vahyin özüne ters düşmeyen tüm yorumlar, farklılıkları temsil eden bir kültürün zenginliği olarak görülmeli ve hoşgörü temelinde değerlendirilmelidir.

Buna göre İslam düşüncesindeki farklı yorumlarla ilgili aşağıdaki hususların hangisine değinilmemiştir?

- A) Kolaylık sağladığına
B) İnsan ürünü olduğuna
C) Din değil, dinin yorumu olduğuna
D) Düşünce zenginliğini gösterdiğine
E) Sorunlara çözüm arayışı olduğuna

2. Kur'an-ı Kerim'de;

- tek manalı olup yoruma ihtiyacı olmayan,
- manası başka bir açıklamaya ihtiyaç duyurmayacak ölçüde açık seçik

olan ayetlere verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mesânî B) Muhkem C) Mekî
D) Müteşâbih E) Medenî

3. İslam düşüncesindeki yorum farklılıkları ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Din değil, dinin anlayışıdır.
B) Sorunlara çözüm arayışıdır.
C) Bir metodolojiye dayanan fikirlerdir.
D) İnsan kaynaklı olduğundan hata içerebilir.
E) Dört mezhebin ortaya çıkmasıyla son bulmuştur.

4. • “Andolsun, biz bu Kur'an'da insanlar için her türlü misali değişik şekillerde açıkladık. Fakat insan tartışmaya her şeyden daha çok düşkündür.”

(Kehf suresi, 54. ayet)

- “...Onun (Kur'an) bir kısım ayetleri muhkemdir ki bunlar kitabın esasıdır, diğerleri ise müteşâbihtir. Kalplerinde sapma meyli bulunanlar, fitne çıkarmak ve onu (kişisel arzularına göre) tevil etmek için ondaki müteşâbihlerin peşine düşerler. Hâlbuki onun tevilini ancak Allah bilir; bir de ilimde yüksek pâyeye erişenler. Derler ki 'Ona inandık, hepsi Rabb'imiz katındandır.' (Bu inceliği) yalnız aklı selim sahipleri düşünüp anlar.”

(Âl-i İmrân suresi, 7. ayet)

Bu ayetlerde İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarına etki eden;

- I. insan yapısı,
II. dinî metinler,
III. kültürel farklılık,
IV. coğrafi farklılık

gibi faktörlerden hangilerine işaret edilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız IV C) I ve II
D) II ve III E) III ve IV

5. **İslam düşüncesinde** “dinin inanç esaslarını veya ameli hükümlerini anlama ve yorumlama konusunda kendine özgü yaklaşımlara sahip düşünce ekollerine” **verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Tarikat B) Mezhep C) Hizb
D) Tasavvuf E) Topluluk

6. İmam Şafii, dönemin ilim merkezlerini gezerken gördüğü farklı bölgelerin geleneklerini tanıdıkça daha önce bir konuyla ilgili verdiği bazı fetvalarını bulunduğu çevrenin şartlarına göre gözden geçirmiş ve fetvalarında değişikliğe gitmiştir.

Bu durumun gerekçesi aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Fetvaların her bölge için geçerli olması
B) İslam'ın her kültüre özel ilkelerinin olması
C) Doğruların kültürden kültüre farklılık göstermesi
D) Âlimlerin yararlandıkları kaynakların farklı olması
E) İslam'ın zaman ve mekâna göre yeniden yorumlanması ihtiyacı

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 1

7. Pek çok Arap kabilesi, Arap yarımadasındaki çöllerde göçebe hayatı yaşamaktaydı; pek azı ise yerleşik hayata geçmişti ve olaylara bakışları buna göre şekillenmişti.

Bu parçada İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarına etki eden;

- I. sosyal,
- II. coğrafi,
- III. insanın yapısı

faktörlerinden hangileri vurgulanmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Hz. Peygamber'in vefatından sonra kimin halife olacağıyla ilgili tartışmalar, ileri sürülen görüşler, her görüşün ayet ve hadislerle delillendirilmesi çabaları birçok mezhebin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Bu parçada İslam düşüncesinde yorum farklılıklarına etki eden;

- I. siyasi,
- II. dinî metinler,
- III. insanın yapısı,
- IV. kültürel farklılık

faktörlerinden hangilerine vurgu yapılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

9. Hz. Muhammed'in (sav.) vefatından sonra İslam düşüncesinde yorum farklılıklarının ortaya çıkmasının **öncelikli sebebi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) İslam'ın farklı kültürel havzalara yayılması
- B) Müslümanların yeni problemlere çözüm arayışları
- C) Dinî metinlerin yapısı gereği yorumlanmaya açık oluşu
- D) Müslümanların farklı düşünce sistemleriyle karşılaşması
- E) Problemlerin artık peygamber tarafından çözülemeyecek olması

10. Müfessirler, Kur'an'ın doğru anlaşılması ve yorumlanması için belli bir metodoloji geliştirmişlerdir. Öyle ki tefsir bu metodolojiye bağlı kalarak yapılabilir. Arapçanın çok iyi bilinmesi, ayetlerin nüzul sebepleri ve vahyin indiği dönemin özelliklerinin iyi bilinmesi, ayetleri birbirleri ile bağlantısını anlama faaliyeti bu metodolojinin ilkelerinden bazılarıdır. Dolayısıyla belli bir yöntemle bağlı kalmadan yapılan yorumların sağlıklı olmayacağı gerçeği göz ardı edilmemelidir.

Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Müfessirde bulunması gereken niteliklerin neler olduğu
- B) Kur'an'ı doğru anlamının nasıl gerçekleştirileceği
- C) Dinî metinleri anlamının kolay olduğu
- D) Kur'an'ın doğru anlaşılması gerektiği
- E) Tefsir ilminin niçin gerekli olduğu

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 2

1. Hz. Ali ile Hz. Aişe arasında meydana gelen Basra Savaşı ile Hz. Ali ve Muaviye bin Ebu Süfyan arasında meydana gelen Sıffin Savaşı'nda ölen ve öldürülen Müslümanların dünya ve ahiretteki durumlarının ne olacağıyla ilgili tartışmalar birtakım itikadi yorumların doğmasına zemin hazırlamıştır.

Bu parçada İslam düşüncesinde yorum farklılıklarına etki eden faktörlerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Siyasi sebepler
B) Dinî metinler
C) İnsanın yapısı
D) Kültürel farklılık
E) Coğrafi etkenler

2. "Halife'nin (devlet yöneticisi) masum (günahlardan korunmuş) ve en üstün kişi" olması gerektiğini savunan siyasi-itikadi ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şafilik B) Hanbelilik C) Eşarilik
D) Şiilik E) Matüridilik

3. İslam düşüncesinde yorum farklılıklarının sebeplerinden biri de dinî metinlerdeki bazı ifadelerdir.

Bu duruma, Kur'an'da geçen;

- I. Allah'ın kudreti,
II. Allah'ın yüzü,
III. Allah'ın eli

ifadelerinden hangileri örnek olabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. İslam düşüncesinde mezhepler siyasi-itikadi ve ameli-fıkhi olmak üzere ikiye ayrılır. Bu ayrıma sebep olan durum ise bu mezheplerin görüş belirttiği konulardır. İnanc alanıyla ilgili konularda düşünceler ileri süren mezhepler itikadi mezheplerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ameli-fıkhi mezheplerden biri değildir?

- A) Hanefilik B) Şiilik C) Malikilik
D) Hanbelilik E) Şafilik

5. • Allah, ahiret gününde müminler tarafından görülebilecektir.
• Kendilerine dinî tebliğ ulaşmayan kimseler, akıllarıyla Allah'ı bulmak ve iman etmekle yükümlü değildir.
• Ahiret hayatıyla ilgili konular ancak vahiyle bilinir ve akıl ise bunların imkân dâhilinde olduğunu kabul eder.
• İyi ve kötü, güzel ve çirkin akıl ile değil vahiyle bilinebilir. Bir şey Allah emrettiği için güzel, yasakladığı için çirkindir.

Temel görüşlerinden bazıları verilen bu itikadi ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Matüridilik B) Şia C) Eşarilik
D) Zeydilik E) İmamiye

6. Akla değer veren bir âlimdir. Bu sayede akıl ve nakil (ayet ve hadisler) arasında kendine has bir denge kurmuştur. İmam-ı Azam Ebu Hanife'nin anlayışı doğrultusunda gelişen yorum biçimini sistemleştirerek bu düşünceye itikadi alanda yeni bir boyut kazandırmıştır. Kurduğu ekolün bazı görüşleri şu şekildedir: İman, dil ile ikrar ve kalp ile tasdikten ibarettir. Amel imana dâhil edilemez. Çünkü Allah, Kur'an'ın birçok ayetinde iman ve amele ayrı ayrı değinmiştir.

Bu parçada sözü edilen âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Caferi Sadık B) İmam Mâlik C) İmam Eş'ari
D) İmam Matüridî E) İmam Şafii

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 2

7. • Görüş ve uygulamalarında tabii sözlerini de kaynak kabul eder.
• Medine halkının uygulamalarına diğer mezheplerden daha fazla önem verir.
• Günümüzde Mısır, Tunus, Cezayir, Fas ve Sudan'da yaşayan Müslümanlar arasında yaygındır.
• Dinin doğru anlaşılmasında, Hz. Peygamber'in denetiminden geçtiği için Medine halkının örfü öncelikli bir konuma sahiptir.

Bu bilgiler aşağıdaki amelî-fikhî yorumlardan hangisine aittir?

- A) Şafiiilik B) Malikilik C) Caferilik
D) Hanefilik E) Hanbelilik

8. Amelî-fikhî yorumların önderlerinin telif ettiği bazı eserler şunlardır:

- Muvatta
- er-Risale
- el-Müsneid
- Fıkhu'l-ekber

Verilen eserler ile aşağıdaki âlimler eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) İmam Şafii
B) Ebu Hanife
C) İmam Malik
D) Cafer-i Sadık
E) Ahmed bin Hanbel

9. Amelî-fikhî yorumlar ile ilgili aşağıdaki bilgilerin hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hz. Peygamber'den sonra ortaya çıkan problemlere çözüm arayışları sonucu oluşmuşlardır.
B) Caferilik, problemlerin çözümünde diğer dört mezhepte kullanılmayan deliller kullanmıştır.
C) İslam düşünce tarihinde günümüze ulaşmayan amelî-fikhî yorumlar da ortaya çıkmıştır.
D) Farklılık, problemlere çözüm üretme yöntemlerinden ileri gelmiştir.
E) Her amelî-fikhî yorumun takip ettiği ayrı bir siyasi-itikadi yorum vardır.

10. Hz. Peygamber'in vefatından sonra zamanla ortaya çıkan belli görüş ve düşünceler çerçevesinde farklı din anlayışları oluşmuştur. Bu farklı anlayışlar dinin kendisi değil onun bir yorumu olarak kabul edilmiş ve bu kabul dolayısıyla Müslüman toplumlarda canlı bir düşünce ortamı oluşmuştur.

Bu parçada, İslam düşüncesindeki yorumlarla ilgili;

- I. farklı yorumların kaynağının Kur'an ve sünnet olduğu,
II. farklı dinî yorumların fikri bir zenginlik olduğu,
III. din ve din anlayışının birbirinden farklı olduğu

durumlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

11. Hz. Peygamber'in vefatından sonra birtakım sebeplerle bağlı olarak ayet ve hadislerin yorumlarından ortaya çıkan farklı görüş ve düşünceler farklı din anlayışlarını oluşturmuştur. Bu anlayışlar ilk zamanlarda dağınık bir şekilde kendini göstermişse de sonraları her anlayış kendine has bir yöntem geliştirerek sistemleşmiştir.

İslam düşüncesinde sistemleşen bu dinî anlayışlara verilen ad aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Din B) İctihat C) Mezhep
D) Tasavvuf E) Tarikat

12. Mezhepler;

- Allah'ın varlığı ve birliği hususunda,
- Hz. Muhammed'in (sav.) peygamberliği konusunda,
- Namaz, hac, zekât ve oruç gibi temel ibadetlerin farz olduğu hususunda ittifak etmiştir.

Bu bilgilerden, İslam düşüncesiyle ilgili aşağıdaki yargıların hangisine varılabilir?

- A) Dinin temel ilkelerinde ihtilaf edilmemiştir.
B) İhtilaflar daha çok fikhî konularda ortaya çıkmıştır.
C) İnanç konusunda konuşmaktan uzak durulmuştur.
D) İnançla ilgili hususlarda hiçbir fikir ayrılığı olmamıştır.
E) Farklı fikirler kendilerini ifade etme imkânı bulamamıştır.

İslam Düşüncesinde İtikadi, Siyasi ve Fıkhi Yorumlar - 3

1. Sözlükte “bir şeyi bilmek, iyi ve tam anlamak, derinlemesine kavramak” anlamına gelen fıkıh kelimesi İslam’ın ilk dönemlerinde aynı anlamlarda kullanılmıştır. Ancak Kur’an ve hadisin İslam toplumunun iki temel bilgi kaynağı olması sebebiyle kelime, genelde Kur’an ve hadis merkezli dinî bilgiyi ve anlayışı ifade etmektedir. İslam toplumunda dinî bilginin gelişip alt ilim dallarının oluşmasına paralel olarak fıkıh, hicri II. yüzyılın sonlarından itibaren İslam’ın uygulanmasına dair çözüm üretme anlamında sistemli bir ilim hâline gelmeye başlamıştır. Sonuç olarak fıkıh, İslam’ın bireysel ve toplumsal hayata dair amelî hükümlerini bilmeyi ve bu konuyu inceleyen ilim dalını ifade eden bir terim olmuştur.

Bu parçadan fıkıh kavramı ile ilgili aşağıdaki sonuçların hangisine varılamaz?

- A) İslam düşüncesinde ortaya çıkan ilk ilim dalıdır.
- B) Kur’an ve sünnete bağlı dinî bir anlayışı ifade eder.
- C) İslam’ın amelî yönüyle ilgili bir ilim dalının adı olmuştur.
- D) İslam’ın uygulama alanına dair geliştirilen çözümleri kapsar.
- E) İlim dalı olarak Hz. Peygamber’den çok sonraları sistemleşmiştir.

2. İslam toplumunda ortaya çıkan problemlere fıkıh ilmi çözüm üretirken;

- I. kıyasa başvurma,
- II. icmayı dikkate alma,
- III. Roma hukukunu inceleme

yollarından hangilerine doğrudan başvurmuştur?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Dinî ve siyasi liderliğin en üst makamına imamet denir. Hz. Peygamber’in vefatından sonra bu makamın Hz. Ali’nin hakkı olduğunu ileri süren siyasi-itikadi ekol bu konuyu dinin temel ilkesi olarak görmüştür.

Bu parçada sözü edilen siyasi-itikadi ekol aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hanefilik
- B) Eşarilik
- C) Malikilik
- D) Şia
- E) Matüridilik

4. Asıl adı Muhammed bin İdris’tir. Dönemin birçok ilim merkezini gezmiş ve buralardaki gelenekler hakkında bilgi sahibi olmuştur. Bazı fetvalarını, bulunduğu çevrenin şartları doğrultusunda zaman zaman gözden geçirmiştir. Bundan dolayı da onun Bağdat’ta bulunduğu dönemde yaptığı içtihatlar için “eski görüşü”, Mısır’daki içtihatları için de “yeni görüşü” tabirleri kullanılmıştır.

Kendi adıyla bir fikhî-amelî mezhep bulunan bu âlim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ebu Hanife
- B) İmam Şafii
- C) İmam Malik
- D) Cafer-i Sadık
- E) Ahmed bin Hanbel

5. Aşağıdakilerden hangisi Caferilik ile ilgili yanlış bir bilgidir?

- A) Günümüzde İran, Azerbaycan, Irak ve Suriye’de yaşayan Müslümanlar arasında yaygındır.
- B) Namazda Kunut okumak ve ayaktayken elleri aşağıya salıvermeyi sünnet kabul ederler.
- C) Her Müslümanın, dinî konularda içtihat edebilecek bir düzeye ulaşmasını zorunlu görürler.
- D) Cafer-i Sadık’ın inanç, ibadet ve muamelat konusundaki görüşlerini esas alan bir oluşumdur.
- E) Kur’an-ı Kerim ve sünnetin yanı sıra masum kabul edilen on iki imamın sözlerini de delil kabul ederler.

6. İslam düşüncesinde;

- I. meleklerin var olduğu,
- II. namazın kılınmasına yönelik ruhsatlar,
- III. orucun başlangıç ve bitiş vaktinin belirlenmesi

konularından hangilerinde görüş ayrılığı olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7. Kur'an, insanları düşünüp araştırmaya teşvik etmiştir. Hz. Peygamber de kesin hüküm bildiren ayetler dışındaki konularda farklı düşünce ve yorumlara açık olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun bir sonucu olamaz?

- A) Bağnazlığın artması
- B) Hoşgörünün yaygınlaşması
- C) Bilimsel çalışmaların gelişmesi
- D) Düşünce zenginliğinin oluşması
- E) Din anlayışında farklılıkların doğması

8. İslam düşünce tarihinde ortaya çıkan farklı dinî yorumlar genel olarak değerlendirildiğinde bu yorumlarla ilgili,

- I. Evrensel ilkeler hâline gelmişlerdir.
- II. Sorunlara çözüm arayışının sonucudur.
- III. Farklı yorumlar dinin kendisini de etkilemiştir.

yargılarından hangilerinin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarıyla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

- A) Dinin yalnızca uygulamayla ilgili konularını kapsamaktadır.
- B) Vahye uyumlu her farklı yorum düşünsel bir zenginliktir.
- C) Tutarlı bir düşünce sistemine sahip olan fıkî ekollerdir.
- D) Siyasî-itikadî ve amelî-fıkîhî gibi çeşitleri vardır.
- E) İnsan ürünü olup değişim ve gelişime açıktır.

10 ve 11. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İslam'ın ilk yıllarında Müslümanlar, dinî konularla ilgili sorunlarını Hz. Peygamber'e danışıyorlardı. Hz. Peygamber'in vefatından sonra İslamiyet, Arap Yarımadası dışındaki bölgelere yayıldı. Böylece Müslümanlar farklı inanç, kültür, örf ve âdetlere mensup insanlarla karşılaştılar. Bu durum, yeni sorunların ortaya çıkmasına neden oldu. Evrensel bir dinin mensubu olmak bu sorunların üstesinden gelmeyi zorunlu kılıyordu. Bu aşamada Müslüman bilginler birtakım farklılıklarla beraber, İslam'ın temel kaynakları Kur'an ve sünneti yorumlayarak oradan ilkeler çıkarıp bu ilkeler çerçevesinde karşılaştıkları sorunları çözmeye çalışmışlardır.

10. Bu parçada vurgulanan husus aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kültürlerin Müslümanların dinî anlayışlarına etki ettiği
- B) Hz. Peygamber'in rehberlik görevini hakkıyla yerine getirdiği
- C) İslamiyet'in farklı coğrafyalara ulaşmasının birtakım sorunlara yol açtığı
- D) Müslüman âlimlerin yeni durumlara İslami anlayışa uygun çözüm ürettiği
- E) Hz. Peygamber'in ortaya koyduğu çözümlere Müslümanların itiraz etmediği

11. Bu parçada İslam düşüncesinde yorum farklılıklarına etki eden;

- I. coğrafi,
- II. kültürel,
- III. insanın yapısı

gibi sebeplerden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

KAZANIM
KAVRAMA
TESTLERİ
ENGLISH

School Life - 1

1-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Tommy** : ----?

Sarah : I am a dentist.

- A) Are you sick
- B) What do you do
- C) Where do you live
- D) Where do you work
- E) Do you have a toothache

2. **Selim** : ----?

Efe : Twice a month.

- A) How often do you visit your aunt
- B) How long does Flamenco course take
- C) How did you feel when you heard that
- D) How many months are there in one year
- E) How much money is there in my account

3. **Student** : ----?

Teacher : Sure. Have a seat.

- A) What do you do
- B) Are you all right
- C) May I come in sir
- D) How are you today
- E) What time does the class start

4. **Helen** : ----?

Mike : That sounds great!

- A) Do you love him
- B) Where do you live
- C) Who is your best friend
- D) How often do you go to a picnic
- E) What about having dinner tonight

5. **Matias** : Why ---- you wear uniform at the school?

Santiago : Because it is a rule and we have to ---- the rules.

- A) do/obey
- B) do/break
- C) do/share
- D) does/share
- E) does/obey

6. **Ruth** : ----?

Mary : I never eat junk food. It is unhealthy.

- A) What do you want to drink
- B) What would you like to eat
- C) How often do you eat pizza
- D) Would you like a cup of coffee
- E) Where do you have your breakfast

School Life - 1

7. **Carlin** : ----?**Sally** : Ruth. We have lots of similar interests

- A) Who solves this problem
- B) What is your favorite interest
- C) What do you have for breakfast
- D) Who is your closest friend and why
- E) What time do you meet with your friend

8. **Wilma** : ----?**Betty** : To travel new countries and meet local people.

- A) How much are the travel prices in your city
- B) Where do you meet with friends in Ankara
- C) How long do you stay in a new country
- D) Where do you spend your holidays
- E) What makes you happy most

9. **Thomas** : ----?**Sarah** : It is necessary to study abroad. I think you should attend a course as soon as possible.

- A) Do you like Italy
- B) Is it necessary to have a passport
- C) When do you do your homework
- D) What do you think about learning English
- E) Do you like going abroad and meeting new people

10. **Peter** : What do you think about the football in Turkey?**Michael** : ----.

- A) I'm going to buy my team's uniform
- B) Actually, I am not interested in it at all
- C) I like wearing sportive clothes and gears
- D) I think you have the talent to win this game
- E) Fortunately, I am visiting Turkey this summer

11. **Linda** : ----.**Maria** : Funny and energetic.

- A) Tell me the names of your closest friends
- B) Name the most favorite hobbies of yours
- C) Find another way to solve this problem
- D) Describe yourself with two adjectives
- E) Give me some extra time, please

12. **Willy** : Why did you come so late?**Thomas** : I missed the bus and came ----.

- A) here
- B) on foot
- C) at home
- D) on time
- E) with Lilly

School Life - 2

1-3: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Joe** : - - - -! Where have you been?
Sam : I was out of town.
- A) Good bye
B) Well done
C) Get well soon
D) Congratulations
E) Long time no see you
2. **Gary** : Thanks for meeting with me during your lunch time.
Susan : - - - -! I'm really glad to help you.
- A) Well done
B) Take it easy
C) How horrible
D) You are welcome
E) What a coincidence
3. **Nick** : - - - -
Thomas : Hello Nick. I am very happy and feel lucky to come across you after such a long time.
Nick : I agree with you. I am very pleased, too.
- A) Oh my God. What a coincidence!
B) I regret to say I missed the bus.
C) You are always doing the same mistake.
D) Where are you waiting? I can't see you.
E) We can meet at the weekend and drink some coffee together.

4-6: For these questions, choose the expression to say in the given situation.

4. **A friend of yours wants to visit you next week but you have some chores to do. You want to refuse his request politely and say:**
- A) OK. I am free at that time.
B) It is good idea to meet next week.
C) Of course. I miss you very much, too.
D) I'd love to, but I have some housework.
E) I am sorry but I will go abroad next week.
5. **You come across a newbie person while waiting for a bus. He looks anxious. You want to help him and say:**
- A) Sir, are you waiting for a bus?
B) I think it is a psychiatric issue.
C) I feel pity while waiting in lines all day.
D) I beg your pardon. Is there any problem?
E) Excuse me, how can I get to the hospital?
6. **A friend of yours ask you about Italy. But you have never been to there. So you politely say:**
- A) Firstly, you have to check websites.
B) I don't think it is as far as you think.
C) I think you can't afford a trip to Italy.
D) If you don't have any idea, you can't go there.
E) I'm sorry, I don't know. Because I haven't been to Italy.

School Life - 2

7-10: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

7. **Stephan** : I'm sorry. - - - -

Nelly : E-N-C-Y-C-L-O-P-E-D-I-A.

- A) Here it is!
- B) You are crazy!
- C) That's fantastic!
- D) How do you spell it?
- E) What do you suggest?

8. **Betty** : I'd like a ticket for the 18.00 movie, please.

Conductor : - - - - Enjoy the movie!

- A) What do you suggest?
- B) How do you spell it?
- C) That's fantastic!
- D) You are crazy!
- E) Here it is!

9. **Betty** : I bought some croissant to eat with a cup of coffee.

Helen : - - - -

- A) Here you are!
- B) Here it comes!
- C) That's too bad.
- D) I disagree with you.
- E) You're so generous. Thanks!

10. **Isabella** : Are you free this afternoon?

Emma : Yes. What do you have in mind?

Isabella : Let's eat out.

Emma : - - - -

- A) You made it.
- B) Sounds great!
- C) I mean nothing
- D) Shame on you!
- E) Take your time!

Choose the expression to say in the given situation.

11. Your parents buy you a new computer. You want to thank them and say:

- A) I need to feel respected.
- B) I want to sell this computer.
- C) I like old computers very much.
- D) I am so lucky to have parents like you.
- E) You can give more information about the program.

Choose the best expression to fill the blank.

12. **David** : What makes you live in this city? It's too small and quiet.

James : Well, - - - -.

- A) I think should meet some other time
- B) I like the fast life in big modern cities
- C) you can't talk about your friends like that
- D) I have lots of nice childhood memories here
- E) you should be more careful while doing this

Plans - 1

1-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Nick** : Are you joining the party tonight?

Lucas : - - - - I have to finish my project work.

- A) I'm sorry, I can't.
- B) I don't love parties very much.
- C) Of course, where will we meet?
- D) Nelly doesn't organize parties well.
- E) I don't like some people in the classroom.

2. **Kevin** : - - - - ?

Neil : At a cafe.

- A) Where are you going to meet
- B) Why are you going to go there
- C) When are you going to go there
- D) How long are you going stay there
- E) Who are you going to go there with

3. **Tom** :

Isabella : For two hours.

- A) Where are you going to stay
- B) Why are you going to go there
- C) When are you going to go there
- D) How long are you going stay there
- E) Who are you going to go there with

4. **Mateo** : - - - - ?

Nicolas : Because I strongly believe that studying abroad is a great chance for me.

- A) Who are you going to go there with
- B) How long are you going stay there
- C) When are you going to go there
- D) Why are you going to go there
- E) Where are you going to stay

5. **Diego** : What is Sam like?

William : He is a very helpful and generous man. And I think - - - - .

- A) he will see a doctor in the afternoon
- B) nearly forty doctors work for the new hospital
- C) he is going to be a successful doctor one day
- D) hospitals are now cleaner and more comfortable
- E) he will build a hospital for the poor in the future

6. **Thomas** : Why are you going to the supermarket?

Daniel : - - - - .

- A) I am going fry them for dinner
- B) Potatoes are very rich in potassium
- C) These potatoes come from Canada
- D) I am going to clean the house with them
- E) I am going to buy some potatoes to cook

Plans - 1

7. **Donald** : Where is the key of the car?

George : On the table. Why are you asking?

Donald : - - - - .

- A) I am going to drive your sister to school
- B) You should wear your seat belt for your own safety
- C) Alan is going to help your sister with her homework
- D) Your sister is going to play in the garden with her friend
- E) Our car runs with electricity, so it's eco-friendly

8. **Emilly** : - - - - You got the highest mark in the exam.

Rachel : Really! How did you learn it?

Emilly : I talked to Mr. Bandlely.

- A) How far?
- B) Congratulations!
- C) I don't blame you.
- D) What about you?
- E) It's my pleasure.

9. **David** : Mike always drives me crazy. I really don't like him.

Leon : - - - - . He is just a funny person.

- A) Fine with me
- B) All is the same
- C) You're very funny
- D) I disagree with you
- E) He is always doing a mistake.

10. **Lorena** : Did you heard that one hundred people died in the earthquake last night?

Colin : - - - -

- A) What's up?
- B) How horrible!
- C) That's great!
- D) Guess what?
- E) Sounds fun!

11. **Jack** : I'm free tonight. - - - -

Matt : I am not. I must prepare a presentation for the English class tomorrow.

- A) How about you?
- B) What's the point?
- C) You are welcome!
- D) How horrible that is!
- E) You must be kidding!

12. **Sam** : - - - -?

The Boss : It is going to represent the development and the new era for our company.

- A) What will you choose to represent our new concept
- B) Why are you going to hire new people
- C) Why are you going to share your ideas with our partners
- D) Where is it going to take place
- E) Why are we going to use this visual concept

Plans - 2

1-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Bridget** : How was the birthday party?
Barbara : Too bad. Unfortunately, they didn't like cupcakes that I baked.
Bridget : Really? - - - -?
Barbara : Yes, of course. Fiona gave me another one yesterday.
- A) Will you meet with Fiona
B) Will you try a different recipe
C) Will you bake the cupcakes well
D) Who will join the party next time
E) Will you drink some coffee with them
2. **Alan is very excited nowadays. He has just graduated from university and he is going to - - - -.**
- A) miss his colleagues
B) get lower marks
C) be unemployed
D) take his high school diploma
E) go abroad for having a Master's

Answer the questions 3-4 according to the conversation below.

- Jacob** : Are you coming to the movies tomorrow afternoon?
Reece : I'm afraid I can't. I'm meeting with my cousins at the café.
Jacob : And you, Amy? Are you free tomorrow afternoon?
Elsbeth : Yes but how about going to the gym instead of the movies?
Jacob : Great idea. What about you Ann?
Ann : Well, I won't be in New York tomorrow. I'm going to fly to London with Jess tonight.

3. **Reece - - - -.**
- A) has another plan
B) hates other people
C) dislikes thriller movies
D) accepts the invitation
E) is going abroad tomorrow

4. **Elsbeth suggests - - - -.**

- A) staying in New York
B) flying to London
C) meeting with cousins
D) going to the gym
E) watching a movie

5-9: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

5. **David** : I'm going to go to a costume party tonight.
Helen : - - - -?
David : I'd like to be 'Batman'
- A) How long will the party last
B) Why are you going to resign
C) What are you going to wear
D) Where are you going to work
E) When are you going to go shopping

6. **Susan** : Where are you going?
Lisa : To the shopping mall.
Susan : - - - -
Lisa : Sure! Get in!

- A) Will you excuse us?
B) Will you drive me there, too?
C) What will you buy?
D) Where will you stay?
E) Do you often cycle around here?

Plans - 2

7. **Charles** : We have a problem. I have no money with me.

Anthony : Don't worry. - - - -.

- A) I will pay the bill
- B) You will learn one day
- C) I will borrow some from you
- D) You are going to earn my trust
- E) You are not going to remember

8. **Peter** : Mr. Bandley's Office.

Michelle : Hello, Can I speak to Mr Bandley?

Peter : I'm afraid he's in a meeting until lunch.

Michelle : - - - -

Peter : Yes, of course. I can take that.

- A) What a bad day!
- B) Could you inform me?
- C) May I leave a message?
- D) Will he take a coffee break?
- E) What time should I call again?

9. **Taylor** : I'm afraid I broke your cup accidentally.

Nick : - - - -! It was too old and I was going to throw it away.

- A) Forget it
- B) Absolutely
- C) Let's repair it
- D) Here you are
- E) You are crazy

Choose the expression to say in the given situation.

10. Suppose that you are a boss in a company. You are unhappy with a person who doesn't work hard. You have decided to talk to him/her and say angrily: - - - -.

- A) I am sure you' ll be rich one day
- B) I think you are the best employee
- C) We all have a depressing and difficult job
- D) It is no use trying to prove your success
- E) I can't see any improvement in your work

11-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

11. I feel tired. I think I - - - -.

- A) will fall asleep soon
- B) will have some guests
- C) am going to sell it
- D) am going to find another one
- E) will check it when possible

12. **Edward** : I think Chelsea FC should transfer a good defense player.

Rooney : I think - - - -. It will be beneficial to the team.

- A) it's on me
- B) you're right
- C) you are a fool
- D) you will like it
- E) it is kind of you

Legendary Figure - 1

1-9: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. Steven - - - - very hard last night. He has an important exam today.

- A) is going to study
- B) has studied
- C) is studying
- D) studied
- E) study

2. Ronald : - - - -?

Michael : In New York.

Ronald : What was it like?

Michael : Wonderful.

- A) What is the capital of the USA
- B) Who did you go there with
- C) How much was the fee for the museum
- D) What were the options of getting here
- E) Where were you last week

3. William : - - - -?

Richard : Terrible!

William : Why?

Richard : Well, I wanted to watch DVDs but my DVD player didn't work.

- A) How was the weather yesterday
- B) What did you do at home
- C) How was your weekend
- D) Where did you go last night
- E) Why were you absent last week

4. Charles : - - - -?

Anthony : Delicious, especially the fish.

- A) What were on the menu
- B) What would you like to have
- C) Why don't we go fishing
- D) How was the food
- E) What was the weather like

5. Molly : What does your sister look like?

Nancy : Well, she - - - -.

- A) is tall and slim
- B) is a funny person
- C) never smiles
- D) always makes jokes
- E) usually makes me angry

6. Karen : What is your father like?

Betty : Well, he - - - - because he enjoys keeping in touch with people.

- A) has long, straight hair
- B) is overweight
- C) has curly, blonde hair
- D) is wearing glasses
- E) is an outgoing person

Legendary Figure - 1

7. **Olive** : My best friend, Jack is a sensitive boy.

Naomi : Why do you think so?

Olive : Because he - - - -.

- A) has some principals
- B) can make others laugh
- C) can easily cry for touching news
- D) likes working with strangers
- E) can handle his problems

8. **Paige** : What is your new Biology teacher like?

Paula : Well, I think she is serious because she - - - -.

- A) has a smiling face
- B) makes fun of us
- C) is sometimes late
- D) can't remember the names
- E) never smiles

9. **Sarah** : How was New York City like?

Shawn : It was - - - -.

- A) too crowded
- B) very clever
- C) a little shy
- D) so brave
- E) easy going

Answer the questions 10-12 according to the text below.

Everybody has a different plan for the future. Mine is being a teacher. Everybody wants to know why I want it. I know I won't earn a lot of money and become famous. But it is a very **rewarding** job. I will have the chance to teach my students to distinguish right from wrong. I will change them and they will change the world. Do you understand why I want to be a teacher now?

10. According to the passage, everybody has - - - - plans for the future.

- A) extraordinary
- B) same
- C) fascinating
- D) terrible
- E) various

11. The writer wants to - - - -.

- A) be famous
- B) earn a lot of money
- C) shape the future
- D) become a well known person
- E) win a lot of prizes

12. "rewarding" means - - - -.

- A) satisfying
- B) boring
- C) tiring
- D) exhausting
- E) terrifying

Legendary Figure - 2

1-8: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Linda** : What did you do at the weekend?

Maria : Nothing much. - - - -.

Linda : I think you are a real coach potato.

- A) I just stayed at home and watched TV
- B) A thief broke into our store
- C) We had a short argument with Jack
- D) A policeman moved to our apartment
- E) I always wanted to go on camping

2. **Susan** : Did you have a nice holiday?

Lisa : Yeah. It was unforgettable. - - - -.

- A) I was sick so I stayed in bed all weekend
- B) I had a car accident on the motorway
- C) We went to the concert of my favourite singer
- D) One of my old friends died from cancer
- E) My cat left home and didn't come back

3. **Policeman** : - - - -?

Thomas : Well, I was driving to work, suddenly a cat jumped on to the road.

- A) Did you drink any alcohol
- B) How did the accident happen, sir
- C) Can I see your driving license, sir
- D) When did you return from work
- E) Was the road icy then

4. **Nancy** : - - - -?

Karen : Actually, the exact date is not known.

- A) Where did he spend his childhood
- B) Why did he leave school
- C) How much did he eat
- D) When was he born
- E) What did he want to tell

5. **Connie** : What - - - -?

Debbie : Apples. The best apples are grown here.

- A) are your plans here
- B) do you know about him
- C) did you cook for dinner
- D) is your city famous for
- E) were the common mistakes

6. **Isabel** : - - - -?

Jackie : The traffic. Sometimes I have to spend hours in traffic.

- A) Which city is safer
- B) Where do you want to live
- C) What do you think about new law
- D) What is the biggest problem here
- E) How do you travel to school

Legendary Figure - 2

7. **Abigail** : - - - - ?

Barbara : I liked it a lot and I'm sure you will like it, too.
It's one of the best places you must see.

- A) Why do you misbehave people
- B) Why do you recommend this city
- C) Why did you buy this bike
- D) How often do you visit your hometown
- E) How long will you stay with us

8. **Adam** : Why did you tell her everything I told you yesterday?

Susan : - - - - .

- A) Maybe she left her sister at home alone
- B) Unfortunately, I was late for the meeting
- C) I'm sorry. I didn't know it was private
- D) She was nearly out of her mind
- E) I didn't want to invite her here

9. I. Write your e-mail and send it.
II. Second, write your e-mail address and password.
III. Then, click the contact button.
IV. That's all.
V. First, open your e-mail account.

Which of the following is the correct order of the statements above?

- A) IV - V - III - I - II
- B) IV - V - I - III - II
- C) II - IV - I - V - III
- D) V - II - III - I - IV
- E) V - IV - II - I - III

Answer the questions 10-12 according to the text below.

Did you say risky? The word "risky" isn't enough to describe my job. I'm always under risk. I try to disarm or disable explosives. My job isn't only risky but also stressful. I must be successful. Otherwise, I can die or lose one part of my body. My wife and my children are always worried about me. I live each day as if it is my last day. This job taught me the value of life. I know it is a dangerous job but I like it because it is exciting.

10. **According to the passage he is a - - - - .**

- A) logger
- B) roofer
- C) fireman
- D) metal worker
- E) bomb disposal expert

11. **We can understand from the passage that - - - - .**

- A) his job is risky but not stressful
- B) he can fail and nothing happens to him
- C) his family is anxious about him
- D) he wants to change his job because of the risks
- E) he earns little money from the job

12. **It is clear from the passage that his job is - - - - .**

- A) difficult and relaxing
- B) hazardous and tense
- C) easy and exhausting
- D) interesting and funny
- E) terrific and breathtaking

Traditions - 1

1-6: For these questions, choose the best word or expression to fill the blanks in the passage.

School has changed since I was a student. We (1) - - - school uniform and I didn't like that very much. We (2) - - - a lot of lessons and most of them were difficult. We (3) - - - homework every day. We (4) - - - lots of books and we (5) - - - everything by heart. And our teachers (6) - - - us a lot of tests and examinations. Some of them were impossible! I think school is easier now than it was 50 years ago.

1.

- A) used to learn
- B) didn't use to do
- C) used to wear
- D) didn't use to go
- E) used to tailor

2.

- A) used to study
- B) use to read
- C) didn't use to go
- D) used not to do
- E) used to buy

3.

- A) used to listen
- B) used to write
- C) used to smell
- D) used to do
- E) used to dress

4.

- A) used to listen
- B) used to read
- C) used to play
- D) used to help
- E) used to travel

5.

- A) used to take
- B) used to forget
- C) used to come
- D) used to use
- E) used to learn

6.

- A) didn't use to ask
- B) didn't use to see
- C) used to give
- D) used to dress
- E) used to wear

Traditions - 1

Answer the questions 7-9 according to the visuals below.

PAST

TODAY

7. He used to - - - - in the past.

- A) have short hair
- B) wear glasses
- C) has a long beard
- D) didn't use have hair
- E) didn't use to wear a tie

8. He wears glasses today but - - - -.

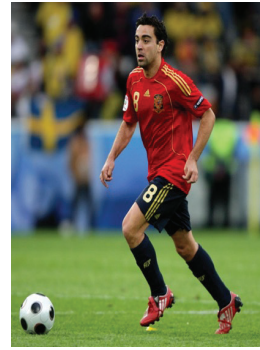
- A) he used to wear a cap in the past
- B) he didn't use to wear them
- C) he used to have sun-glasses
- D) he didn't use to be an actor
- E) he used to wear big shoes

9. He - - - - a mustache but today he has a beard.

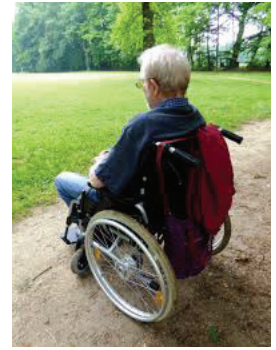
- A) didn't use to be
- B) used not to do
- C) didn't used to comb
- D) used to wear
- E) did use to cut

Answer the questions 10-12 according to the visuals below.

PAST

TODAY

10. He used to run fast but - - - -.

- A) he can play football today
- B) he didn't used to play football today
- C) he can't walk today
- D) he can walk six hours a day
- E) he plays football now

11. He - - - - football but he can't today.

- A) didn't use to go
- B) did use to do
- C) used not to kick
- D) used to use
- E) used to play

12. He - - - - help to go somewhere but today he uses a wheelchair.

- A) didn't use to need
- B) used to have
- C) did use to be
- D) used not to give
- E) used to ask

Traditions - 2

1-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. Nurses - - - - after patients and doctors - - - - them.

- A) examine / look
- B) glance / see
- C) look / examine
- D) take / see
- E) search / get

2. Until near past, people used to put the photos in albums, but today they - - - - them on digital storage.

- A) clean
- B) take
- C) clean
- D) listen
- E) save

3. - - - - is a very important - - - - for sailors.

- A) Compass / invention
- B) Television / knowledge
- C) Spice / tool
- D) Statue / art
- E) Dessert / cook

4. My son is - - - - of dogs. Just like me.

- A) crazy
- B) interested
- C) happy
- D) excited
- E) afraid

5. Jenny used to - - - - long hair but she cut it last week.

- A) has
- B) have
- C) be
- D) does
- E) had

6. My father - - - - sports regularly in the past but now he is too lazy.

- A) didn't use to do
- B) didn't use to be
- C) used to give
- D) used to do
- E) used to wear

Traditions - 2

7. Grandson:

–What did you do when you were seven years old?

Grandfather:

–Well, I used to - - - -.

- A) go to university
- B) drive a car
- C) play hide and seek
- D) run a factory
- E) invent spacecrafts

8. - - - - there a cinema sixty years - - - -?

- A) Was / ago
- B) Did / last
- C) Have / get
- D) Were / after
- E) Has / later

9. Your shoes are - - - - to mine

- A) both
- B) similar
- C) as
- D) too
- E) like

10. - - - - of my parents - - - - teachers.

- A) But / is
- B) Like / too
- C) Alike / as
- D) As / like
- E) Both / are

11. My father used to eat a lot of meat but now he - - - -.

- A) drives to work
- B) watches football matches on TV
- C) is very thin
- D) is a vegetarian
- E) uses his own computer

12. I used to like romantic movies but now I - - - -.

- A) don't study maths
- B) go to work on foot
- C) find them boring
- D) run on my own company
- E) learn French

Traditions - 3

1-6: For these questions, choose the best word or expression to fill the blanks in the passage.

Mary was a lonely girl when she was a child and she (1) - - - many friends, so she (2) - - - with her toys all day. She (3) - - - about things a lot and she (4) - - - her nails or suck her thumb. She remembers that she (5) - - - a lot and (6) - - - of dogs.

1.

- A) didn't used to do
- B) didn't use to have
- C) didn't used to be
- D) used to save
- E) used to cry

2.

- A) didn't used to meet
- B) didn't use to see
- C) used to play
- D) used to have
- E) used to cut

3.

- A) used to worry
- B) used to borrow
- C) didn't use to smell
- D) didn't use to notice
- E) didn't use to gather

4.

- A) didn't use to polish
- B) didn't use to break
- C) used to dress
- D) used to bite
- E) used to do

5.

- A) is crying
- B) use cry
- C) have cried
- D) use to cry
- E) used to cry

6.

- A) used to be afraid
- B) used to interested
- C) didn't use to have
- D) didn't use to believe
- E) didn't use to be happy

Traditions - 3

7-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

7. My mother doesn't eat sweets anymore, but she -----.

- A) didn't use to eat them
- B) used to eat lots of them
- C) used to get away
- D) didn't use to like
- E) didn't use to enjoy

8. Boys used to play football in this area, but -----.

- A) they don't eat fast food anymore
- B) it is too expensive to buy a farm
- C) there is a tower here now
- D) they make a joke today
- E) it is not for sale now

9. Washington is ----- capital of ----- USA.

- A) a / an
- B) an / a
- C) ---- / an
- D) the / the
- E) the / a

10. Can you play ----- violin?

- A) a
- B) an
- C) -----
- D) of
- E) the

11. I'm going ----- home.

- A) -----
- B) to
- C) a
- D) an
- E) the

12. ----- Kızılırmak is a long river.

- A) A
- B) An
- C) Of
- D) -----
- E) The

Travel - 1

1-3: For these questions, choose the irrelevant sentence in the passage.

1. (I)The best places to go camping usually include a great destination. (II)Campers love the great outdoors, national parks, wilderness areas, beaches, lakes and mountains. (III)Maybe you want a luxury honeymoon. (IV)Your favourite camping destinations have opportunities for outdoor recreation and adventures. (V)They offer a relaxing natural environment, and have scenic views.
- A) I B) II C) III D) IV E) V
2. (I)Hotel Centre is a large modern hotel just 15 minutes from the beach. (II)The hotel is in a beautiful garden with three swimming pools and facilities for everyone in the family. (III)For holidaymakers who love good food the hotel's restaurant has an excellent reputation! (IV)The city is an ideal resort for a holiday, with beautiful beaches, many lovely shops and restaurants and a wide range of interesting cultural destinations to visit nearby. (V)Never try skating on ice that hasn't been approved, even for a second.
- A) I B) II C) III D) IV E) V
3. (I)Ecotourism is an environment-friendly travel to natural areas in order to enjoy and appreciate nature and cultural features. (II)If you are sensitive about environment and the well-being of local people, ecotourism is just for you. (III)However, it is not so simple. It requires a level of tourist awareness. (IV)When you feel too much connected and you are losing the pleasure of the real communication, you should immediately have a digital detox holiday.(V)You should try to give as little harm to environment as possible but also support the local community as much as possible.
- A) I B) II C) III D) IV E) V

4-5: For these questions, choose the best option to complete the conversation.

4. **Receptionist:**
– Good morning. How can I help you?
Client:
– Hi, good morning. I'd like to make a reservation for the third weekend in March. Do you have any vacancies?
Receptionist:
– Yes sir, we have several rooms available for that weekend. And what is the exact date of your arrival?
Client:
– The 24th.
Receptionist:
– ----?
Client:
– I'll be staying for two nights.
- A) Where wil you go
B) What's your card number
C) How long wil you be staying
D) What kind of holiday do you like
E) How many people is the reservation for
5. **Customer:**
– I'd like to book a table.
Receptionist:
– For when, sir?
Customer:
– For next weekend.
Receptionist:
– Alright, sir. - - - -?
Customer:
– Three adults and two kids.
- A) What wil you do there
B) For how many people
C) How long wil you be staying
D) What kind of holiday do you like
E) Will you pay with credit card or in cash

Travel - 1

6-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

6. I'm totally - - - -. Could you explain that again?

- A) confused
- B) enjoyed
- C) frustrated
- D) annoyed
- E) listened

7. During my - - - -, I haven't gone abroad.

- A) future
- B) vision
- C) waiting
- D) mind
- E) lifetime

8. There are - - - - ways of getting to the station.

- A) generous
- B) jealous
- C) mischievous
- D) various
- E) vizcous

9. Alexander - - - - to Paris, but he - - - - a book about this city last year.

- A) went / reads
- B) have gone / is reading
- C) has never gone / read
- D) didn't go / was reading
- E) hadn't gone / didn't read

10. - - - - you - - - - where to go yet?

- A) Did / decide
- B) Do / decided
- C) Has / decide
- D) Were / decide
- E) Have / decided

11. Sebastian - - - - from the bicycle because he - - - - one for ages.

- A) fallen / didn't ride
- B) fell / hasn't ridden
- C) felt / has ride
- D) falls / ridden
- E) feel / rode

12. Charlotte - - - - her homework before 10 o'clock but Camilla - - - - a word until now.

- A) does / has written
- B) is doing / wrote
- C) doesn't / writes
- D) did / hasn't written
- E) didn't / writes

Travel - 2

1-6: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. Jackson saw you, - - - -?

- A) did you
- B) was he
- C) didn't he
- D) were you
- E) wasn't he

2. Let's have a cup coffee, - - - -?

- A) do you
- B) don't we
- C) didn't we
- D) shall we
- E) haven't they

3. I'm your best friend, - - - - I?

- A) aren't
- B) isn't
- C) am not
- D) don't
- E) didn't

4. You never tell me a lie, - - - - you?

- A) did
- B) don't
- C) are
- D) won't
- E) do

5. Everything is OK, - - - -?

- A) is it
- B) isn't it
- C) won't it
- D) are they
- E) aren't they

6. Nobody came, - - - -?

- A) didn't he
- B) did they
- C) would you
- D) does she
- E) were we

7-9: For these questions, choose the most accurate Turkish translation of the sentences in English.

7. The most popular destinations for cultural vacations are the Taj Mahal in India, the pyramids in Egypt and Machu Picchu in Peru.

- A) Kültür turizmi denince akla ilk gelen mekanlar Hindistan'da Ta  Mahal, Mısır'da piramitler ve Peru'da Machu Picchu'dur.
- B) Hindistan'da Ta  Mahal, Mısır'da piramitler ve Peru'da Machu Picchu, kültürel turizmin gözde mekanlarından bazılarıdır.
- C) Kültürel tatil için en popüler turistik mekanlar Hindistan'da Ta  Mahal, Mısır'da piramitler ve Peru'da Machu Picchu'dur.
- D) Kültürel tatil yapmak istiyorsanız gidebilece iniz yerler Hindistan'da Ta  Mahal, Mısır'da piramitler ve Peru'da Machu Picchu'dur.
- E) Hindistan'da Ta  Mahal, Mısır'da piramitler ve Peru'da Machu Picchu bilinen en eski kültür turizmi mekanlarıdır.

8. According to some travellers, safari vacations are great because they are interested in wild animals.

- A) Bazı gezginler, safari tatilini be enirler çünkü onlar yabandirler.
- B) Birçok gezgin, yabani hayvanlarla ilgili oldu u için, safari tatili yapar.
- C) Safari tatillerinin bazıları harikadır   nk  gezginler yaban haynaları ile ilgilenirler.
- D) Gezginler m kemm l bir tatil için safariyi  nerirler   nk  yaban hayvanları harikadır.
- E) Bazı gezginlere göre, safari tatili m kemmeldir   nk  onlar yabani hayvanlarla ilgilenirler.

9. İstanbul is a so big and historical city that there is a landmark of the past almost anywhere, and each is worth seeing.

- A) Tarihî ve büyük bir  ehir olan İstanbul, görülmesi gereken sembollerle doludur.
- B) İstanbul büyük ve tarih dir çünkü her yerde geçmişin kilometre ta ları vardır ve hepsi değerlidir.
- C) Her yerde geçmişten bir işaret olan İstanbul çok büyük ve tarih dir, dolayısıyla hepsi görülmelidir.
- D) İstanbul öylesine büyük ve tarihi bir şehirdir ki hemen her yerinde geçmişin bir simgesi vardır ve her biri görülmeye değer.
- E) İstanbul çok büyük ve tarih dir, her biri görülmesi gereken semboller her yerdedir.

Answer the questions 10-12 according to the passage below.

With its historical monuments, museums, palaces, city walls, beautiful scenery and places of worship, İstanbul is an elegant centre of tolerance and displays a synthesis of the heritage of cultures and civilizations. İstanbul is the biggest city in Turkey in terms of population, trade finances and cultural activities. It is centre for the national and international sea and airways. İstanbul is also among the significant cultural centres in the world, with various film and music festivals, theatre, opera, ballet and concert activities, international symposia, conferences, and contests.

10. We can understand from the passage that - - - -.

- A) İstanbul is one of the most important cultural centres in the world
- B) Cultural heritage is the only reason to visit İstanbul
- C) Population in İstanbul is lower than the other big cities in Turkey
- D) You can go to İstanbul only by ship
- E) It's a trade centre so everybody is a tradesman there

11. The writer states that - - - -.

- A) there is no reason to visit İstanbul
- B) historical places are limited in İstanbul
- C) İstanbul has many historic and cultural attractions
- D) İstanbul is the smallest city in Turkey
- E) places of worship are far away from İstanbul

12. Which of the following could be the best title for the passage?

- A) Historical Places in Turkey
- B) İstanbul is a Must-See City
- C) Music and Art Facilities in İstanbul
- D) Cheap Cities to Visit
- E) Film Festivals in İstanbul

Helpful Tips - 1

1-7: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. Lincoln didn't get a good mark from maths exam, so ----.

- A) we started to do sports
- B) his friends congratulated him
- C) his parents took him to a dentist
- D) his mother advised him to study more
- E) they gave him a surprise birthday party

2. The weather was freezing, ----.

- A) but I didn't remember her name
- B) because everybody was happy
- C) and he succeeded in the exam
- D) or you can cook another dish
- E) so we decided not to go out

3. If you recycle paper, ----.

- A) you will save trees
- B) they will use a powerful car
- C) your parents will punish you
- D) the forest in the area will die out
- E) all the animals will be disappeared

4. You should see a dentist if you ----.

- A) are in trouble with your school subjects
- B) feel you are going to fall down
- C) have a terrible toothache
- D) break your leg
- E) are stressed

5. Emma : It's too hot here.

Julia : You should ----.

- A) put on your raincoat
- B) take off your jacket
- C) close the window
- D) turn on the heater
- E) wear thick clothes

6. If you want to get a driving licence, you ----.

- A) can drive on the motorway
- B) must protect the wild life
- C) should wear a jacket
- D) have to be over eighteen
- E) will finish university

Helpful Tips - 1

7. **Adam** : I want to earn my pocket money. What do you suggest?

David : In my opinion, you - - - -.

- A) must go different countries
- B) shouldn't eat spicy food
- C) should go to bed early
- D) don't have to study
- E) can work part time

8-9: For these questions, choose the expression to say in the given situation.

8. **Your friend had an exam last week. He didn't cheat, but the teacher thought he did. That makes him sad because he is an honest person. So, you suggest him: - - - -**

- A) Forget it. Next time be careful.
- B) In my opinion, everybody cheats.
- C) You should keep away from him.
- D) Let's go out of school and play video games.
- E) You can speak to the teacher and make it clear.

9. **Your colleague invited you to a party on Saturday. You don't want to go, so decline the invitation kindly: - - - -**

- A) What a great idea! I love parties.
- B) Saturday is the best for going out.
- C) I'm sorry but I have another appointment.
- D) Can you change the date for the party?
- E) I think Sunday is better for it.

Answer the questions 10-12 according to the text below.

Sleep plays an important role in physical and mental health. If you get a good night's sleep, the next day you will feel much better both physically and mentally. In order to get a beneficial sleep, you should sleep between 23.00 pm. and 05.00 am. And you shouldn't sleep for more than 6 or 7 hours a day. You also shouldn't sleep when you're full. You should stop eating at least 3 hours before bed time. Besides, a 30-minute sleep in the afternoon will keep you energetic during the whole day.

10. **A good night's sleep - - - -.**

- A) should be after midnight
- B) is better when you are full
- C) can be more important than eating
- D) shouldn't be more than seven hours
- E) never effects your mental health

11. **According to the passage, you - - - -.**

- A) should go to bed after five am
- B) shouldn't sleep in the afternoon
- C) should sleep for 3 hours during the day
- D) should sleep for half an hour in the afternoon
- E) shouldn't eat anything for 3 hours when you wake up

12. **In your physical and mental health, - - - -.**

- A) you should eat and sleep only at night
- B) sleep plays a very important role
- C) having a shower before sleep is necessary
- D) you shouldn't be under stress or tired
- E) daily exercise and eating habits are useless

Helpful Tips - 2

1-6: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. **Mehmet** : I want to learn English. What do you suggest?

Jeremy : - - - -.

- A) I think you can go to a gym
- B) You shouldn't get on the subway
- C) You can attend a language school
- D) I shouldn't be late for the first shift
- E) They can't play the violin very well

2. **I got up late yesterday morning, so I - - - -.**

- A) agreed to his offer to make a deal
- B) took a taxi to arrive at work in time
- C) decided not to change my office
- D) called the police to catch the thief
- E) started to read a new book before going work

3. **The dietician advised her to lose weight, so she - - - -.**

- A) gave up eating fast food
- B) learned how to make cookies
- C) ate chips and drank cook a lot
- D) fried potatoes and eat them all
- E) asked her friend to bring a hamburger

4. **If people want to be healthy, they - - - -.**

- A) should order fast food
- B) should eat more fibrous food
- C) shouldn't do regular exercise
- D) should drink fizzy drinks a lot
- E) shouldn't eat vegetable and fruit

5. **Olivia** : I want to design my own website. What do you advise me?

Clara : You - - - -. It's really helpful for beginners.

- A) can find your friends at the canteen
- B) should learn to cook in the kitchen
- C) shouldn't try what you don't know
- D) should learn this software
- E) can buy a new calculator

6. **When you are in the library, you - - - -.**

- A) can't find your way home
- B) should wear sun-glasses
- C) must eat ice-cream
- D) can play loud music
- E) mustn't make noise

Helpful Tips - 2

Answer the questions 7-8 according to the text below.

GYM RULES!

- Do not drop weights and please replace them after use.
- Do not make loud noise while exercising.
- Be kind to other members. Horseplay is not allowed.
- Suitable workout gear must be worn inside - no jeans or outdoor shoes lockers.
- All gym bags and personal items must be kept in.
- Do not bring any food or drinks from outside.
- Do not spend more than 10 minutes in the shower.

7. According to the gym rules, one - - - -.

- A) can have some snack at the gym
- B) can wear his/her casual clothes inside
- C) has to wear outdoor shoes in the gym
- D) can take a shower longer than 10 minutes
- E) must return all the weights to their own place

8. If you are in a gym, you - - - -.

- A) must pay the bill in advance
- B) can't make bad jokes like pushing
- C) must wear jeans and shirts
- D) can rent a sneaker longer than 10 minutes
- E) can't stay more than three hours in the gym

9-12: For these questions, choose the best word or expression to fill the blanks in the passage.

If you only boil just enough water for your cup of tea, you (9)- - - - help save a lot of energy. If you (10)- - - - the tap while brushing your teeth or shaving, you can save several liters of water per person per day. Remember that (11)- - - - water sources are going deeper, and the world without water is no longer a place to live on. You should also avoid drinking bottled water as it has large environmental and economic costs because of plastic bottle production and transport. When you (12)- - - - get water in plastic bottles, buy intelligently. If you buy one bottle of 1.5 liters instead of three bottles of 0.5 liters, you will have lower carbon footprint equivalent to two plastic bottles and their transport.

9.

- A) shouldn't
- B) mustn'
- C) could
- D) don't
- E) must

10.

- A) break down
- B) clean up
- C) take on
- D) turn off
- E) pull out

11.

- A) underground
- B) sparkling
- C) irrigate
- D) waste
- E) leak

12.

- A) had better
- B) shouldn't
- C) mustn't
- D) have to
- E) could

Food and Festivals - 1

1-8: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. Every summer, water sports festival - - - - on Van Lake.

- A) hold
- B) holds
- C) is held
- D) are hold
- E) being held

2. Bread is - - - - of wheat by bakers.

- A) changed
- B) cooked
- C) bought
- D) made
- E) make

3. This author's stories - - - - by lots of people.

- A) writes
- B) are read
- C) will read
- D) are listening
- E) didn't understand

4. Various dance shows are - - - -.

- A) performed by the children
- B) describes the amusement
- C) interested by the author
- D) watching on television
- E) examined by doctors

5. Mark : What do you know about children's festival on 23rd April?

Clare : - - - -.

- A) People go out and taste the local food at weekends
- B) It is first day of year and generally cold and snowy
- C) My father told me but I don't remember when it is
- D) It is celebrated all around Turkey by children
- E) You can buy what you want on a bazaar

6. Jack : Is Steve a popular student at school?

Mary : - - - -.

- A) No, he is not a cook, maybe he is unemployed
- B) He should have studied more to get over it
- C) Maybe, but being rich isn't so much important
- D) I don't remember people's names easily
- E) Yes, he is liked by everybody

Food and Festivals - 1

7. **Terry** : Why do you prefer wearing casual clothes?

Susan : Because I - - - -.

- A) can't afford buying informal dresses
- B) will attend an important meeting
- C) have never tried new sneakers
- D) feel more comfortable in them
- E) am fond of black suits and tie

8. **Salesman** : Hi, - - - -?

Customer : I'm looking for a T-shirt.

- A) what about this one
- B) how can I help you
- C) how are you today
- D) what size are you
- E) what is it like

Choose the irrelevant sentence in the passage.

(I) Window-shopping is a kind of habit for some people. (II) These people spend hours looking at the goods without intending to purchase anything. (III) Window shoppers sometimes gaze at the shop windows because they are really interested in some goods. (IV) People sometimes face with expired products when they do online shopping. (V) Another reason they look at the windows that they are considering where they will buy when they decide to buy.

9.

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Answer the questions 10-12 according to the text below.

There are several reasons why I prefer online shopping. First, online stores have more product range than local stores. Then, they are never closed, so I can shop whenever I want. Another advantage of online shopping is that they sell at really low prices because they don't have operating costs like water, electricity, heating and employees. And finally, I don't need to drive to the stores, so I save on gas and parking bills as well.

10. **The author prefers online shopping because - - - -.**

- A) the products are more qualified
- B) he doesn't like the policy of local stores
- C) the products in online stores are cheaper
- D) he can't trust the salespeople in local stores
- E) he doesn't have a car to drive to local stores

11. **We can understand from the passage that - - - -.**

- A) advertising is a real problem for the local stores
- B) online stores are open at any time of the day
- C) the number of online stores is increasing
- D) online stores have limited product range
- E) the author owns a local store himself

12. **The title for the text is - - - -.**

- A) Benefits of Online Shopping
- B) Ways of Shopping Cheaper
- C) Try the Items Before Buying
- D) If You Have Money, Buy It
- E) Problems of Local Stores

Food and Festivals - 2

1-8: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. 55th Antalya International Film Festival - - - - between 29th September and 5th October last year.

A) hold
B) holds
C) are hold
D) was held
E) being held

2. Turkey is home to the world's - - - - culture and art festivals.

A) most important
B) more important
C) the more
D) many
E) much

3. Turkey's culture and art activities - - - - rich and varied.

A) didn't
B) being
C) can
D) will
E) are

4. Camel Wrestling Festival has certain rules, and is usually held during - - - -.

A) the first World War
B) television programs
C) Ottoman Empire period
D) interested by the author
E) winter as a winter festival

5. - - - - the famous festivals in the big cities across Turkey.

A) Although it was cold and rainy
B) To have a great time, don't miss out
C) It is first day of year and generally cold
D) Because the prices are much expensive
E) You can attend and celebrate his birthday

6. - - - -, you can attend these festivals and add a different sort of entertainment to your holiday experience.

A) Depending on your holiday choice
B) Because of the heavy circumstances
C) As long as you promise to give it back
D) Unless you don't save so much money
E) Although your homework isn't good enough

Food and Festivals - 2

7. **Harry** : Have you ever watched camel wrestling?
Peter : - - - -

- A) No, it isn't held in Spring.
B) I don't like people fighting.
C) Do you mean traditional food?
D) No, where they sell that kind of stuff?
E) No, never. I think it's a kind of violence.

8. **Tourist** : Where are the national festivals celebrated in your country?

Guide : - - - -.

- A) The Commemoration of Atatürk, Youth and Sports Day is celebrated on 19th May
B) National and religious festivals are very important here
C) You must come early and take a sit to see the festival
D) Usually stadiums are used as the ceremony areas
E) There are a lot of events to celebrate in Turkey

Choose the irrelevant sentence in the passage.

(I) Various sports events take place on May 19 throughout Turkey. (II) Many people in Turkey commemorate the first gathering of the Grand National Assembly. (III) It takes place on April 23, by attending local ceremonies or laying wreaths at monuments of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Turkish Republic. (IV) The biggest ceremony takes place at the Atatürk Mausoleum in Ankara. (V) Turkish Radio and Television Corporation (TRT) brings children, aged eight to 14, from different countries around the world to Turkey.

9. A) I B) II C) III D) IV E) V

Answer the questions 10-12 according to the text below.

Although distinctions in culture and customs can be wide-ranging, there's at least one thing that combine people across the planet– the desire to celebrate. Holidays and festivals have long been part of the human tradition, commemorating the spiritual, sacred and at times just plain curiosity. Traveling for a holiday can give you the unique opportunity to take a deep dive into another country and make new friends along the way.

10. The author states in the passage that - - - -.

- A) if you wonder a country, you can go only for celebration
B) one can learn a culture by attending a festival
C) every country and nation has similar festivals
D) the celebrations make people come closer
E) holidays are good times for having a rest

11. We can understand from the passage that - - - -.

- A) the number of festivals changes according to cultures
B) customs and cultures are the same all over the world
C) festivals haven't been celebrated enough nowadays
D) traditions have been fading as the time passes
E) to learn a culture, travelling is a unique way

12. The title for the text is - - - -.

- A) Human Traditions
B) Travel and Festivals
C) Cultural Differences
D) Reasons for Travelling
E) Where to Go for Holiday

Digital Era - 1

1-9: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

Megan : - - - -?

Brenda : I think it is traffic. I sometimes spend hours to go to work.

- A) How is the new policy of the new governor
- B) Where is the most beautiful building in this city
- C) What is the most important problem in your city
- D) Why do you think new electric cars are so cheap
- C) What do you know about new traffic punishments

2. **Sally** : - - - -?

Carmen : Oh, they are a little expensive but they spend less gasoline.

- A) How do you keep your data
- B) What do you know about mega cities
- C) What do you think about the new cars
- D) What do you think about the traffic jam
- E) What kind of mobile devices do you like most

3. **Rosetta** : - - - -?

Sabrina : No. Tell me what you know.

Rosetta : Well, hundreds of people died and the number of deaths may increase.

Rosetta : Oh, that's so bad!

- A) Have you decided what to do
- B) Can you give me some advice
- C) Why have you changed your mind
- D) Did you hear about the earthquake
- E) How many people injured in the accident

4. **Tom** : Did you like the Mexican food?

Sam : No, I didn't like it at all. Because - - - -.

- A) I will try it next time
- B) I was really hungry
- C) I have never eaten
- D) it was really tasty
- E) it was too spicy

5. **Nicole** : Do you prefer studying alone or with a group of friends?

Sandra : With a group of friends because - - - -.

- A) I like being alone
- B) I learn better with others
- C) I study early in the morning
- D) my friends are out of town
- E) my friends act like babies

6. **I love being all alone in nature, so I - - - - when I am out for hiking.**

- A) prefer being with friends
- B) prefer shopping at big malls
- C) prefer turning off my mobile phone
- D) would rather eat at a nice restaurant
- E) would rather hot drinks than cold ones

7. - - - - desktop computers because they are easy to carry.

- A) I need to buy
- B) I often try using
- C) I never enjoy using
- D) I always prefer tablets to
- E) I never use flash disks on

8. I don't like theatre, so I would rather - - - -.

- A) visit the historical theatre here
- B) buy a ticket for the theatre
- C) leave the cinema now
- D) get theatre lessons
- E) go to the cinema

9. When I travel, I always - - - - because they are cheaper and safer.

- A) prefer walking slowly
- B) prefer trains to planes
- C) would rather stay home
- D) prefer buying expensive gifts
- E) would rather spend all the money

Choose the irrelevant sentence in the passage.

10. (I)The invention of the Internet is a milestone of communication technologies. (II)People use the Internet for communication, trade, education, entertainment and many other things. (III)Children usually use computers only to play games. (IV)It has become a global area where millions of people from all over the world meet with each other. (V)Today the number of the Internet users reached over four billion and it increases every second.

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Answer the questions 11-12 according to the text below.

We live in a digital era. The speed of the technology is dazzling. As a teacher, I always try to catch up with the new technology and adapt the way I teach. When my students see me use the latest technology in the lessons, I feel that they are surprised because they do not expect it from me. When I give the examples from the latest improvements, I can see that they are more motivated and eager to participate in my lessons.

• 11. The teacher in the passage - - - -.

- A) is an out of date teacher
- B) follows the latest developments
- C) wants his students to study more
- D) uses the old methods in the lessons
- E) is always against the new developments

12. Students - - - -.

- A) enjoy the lessons because of the "up to date examples"
- B) must study regularly to make their parents proud
- C) are surprised because their teacher is too boring
- D) can sometimes disappoint their teacher
- E) always tend to talk during the lessons

1-9: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. My cell phone has broken down. Therefore, - - - -.

- A) I should buy a new one
- B) I will run away to a place
- C) I won't accept his offer
- D) they built it in two weeks
- E) they rented a new car

2. I love painting because - - - -.

- A) it makes me selfish
- B) I'm not interested in art
- C) it takes much of my time
- D) I have a lot to do at work
- E) it improves my concentration

3. I'm a computer engineer and I really benefit from new communication technologies, so I - - - -.

- A) never use social media
- B) must save a little money
- C) need to follow new inventions
- D) can cook from different cuisines
- E) spare much of my time on singing

4. Sam : Why don't you go to work by your car?

Jack : I like walking, so I - - - -.

- A) go to work on foot
- B) can drive you to work
- C) always drive to my office
- D) want to buy a new car
- E) will never sell my car again

5. Jennifer : Have you watched Tom Cruise's latest movie?

Christine : Yes. - - - - . I loved it.

- A) It was terrible
- B) It was fantastic
- C) I lost it yesterday
- D) I had no time for it
- E) It was a waste of time

6. Patricia : The newspaper says that the new company is closing.

Monica : I have heard that they - - - -.

- A) have some financial problems
- B) will arrange another game
- C) are going to open it tomorrow
- D) are too busy to give a concert
- E) found a cure to the disease

7. Margaret : ----?

Stephanie : Kids under eighteen use them in traffic and they can cause accidents.

- A) How do you travel to school
- B) Why do you like these exercises
- C) How often do you ride your bike
- D) What do you think about e-bikes
- E) Which transportation vehicle do you prefer

8. Britney : ----?

Angelina : Yes. He was here yesterday.

- A) Is Jack abroad now
- B) Are you out of your mind
- C) Do you believe in yourself
- D) Have you seen Tom lately
- E) Did you receive my message

9. She would rather eat organic foods because she thinks ----.

- A) she works as an assistant
- B) she can pass the test
- C) they will be harmful
- D) she likes fast food
- E) they are healthier

Choose the irrelevant sentence in the passage.

10. (I) Today, teenagers spend their free time in front of the computers. (II) They chat with friends or play online games for hours. (III) So, they become addicted to the computers and stay home all day. (IV) In the past, people used to send letters for communication. (V) Now, a few of the young prefer having face-to-face communication and spend time together with friends outside.

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Answer the questions 11-12 according to the text below.

Timothy, which was nearly 160 years old, died in England in November 2004. It was thought to be the oldest living creature in Britain at that time. It was a female tortoise, but it was given a male name "Timothy" because at that time people couldn't know if a tortoise was male or female. Timothy, which had a very healthy life, never needed a vet.

11. According to the passage, Timothy ----.

- A) was the oldest person who lived in England
- B) was a male tortoise which had a female name
- C) which had a long life needed a vet several times
- D) was a vet who lived more than a hundred years
- E) which lived longer than a century was a female tortoise

12. According to the passage ----.

- A) people who feed tortoise live longer
- B) even a vet cannot know a tortoise's age
- C) Timothy which never needed a vet died at the age of 160
- D) vets who take care of tortoise are thought to be lucky
- E) Timothy which is nearly 160 years may live a few years more

Modern Heroes and Heroines - 1

1-8: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. - - - - if you won a lot of money in the lottery?

- A) What would you do
- B) What do you buy
- C) What did I tell you
- D) Who can you say
- E) Who lives with you

2. If I had super powers, I - - - -.

- A) buy everything
- B) can be invisible
- C) would fly like a bird
- D) will be more powerful
- E) am going to have a new car

3. If - - - -, I wouldn't go there because it is not safe.

- A) I have enough time
- B) you don't trust him
- C) you come here
- D) I am your boss
- E) I were you

4. - - - - I have ever eaten.

- A) These oranges are rich in vitamin C
- B) Those cakes are delicious
- C) Bananas are healthier
- D) This is the best food
- E) That bread is so soft

5. There are many exciting cities in the world, but I think Paris is - - - - one in the world.

- A) excited
- B) more exciting
- C) the most exciting
- D) less exciting
- E) too exciting

6. İstanbul has many beautiful places to visit, but in my opinion Topkapı Palace is - - - - than the other palaces in İstanbul.

- A) the most beautiful
- B) more beautiful
- C) such beautiful
- D) too beautiful
- E) beautiful

Modern Heroes and Heroines - 1

7. Your essay is full of grammar mistakes. I wish you - - - -.

- A) are not paying attention to punctuation
- B) would write more carefully next time
- C) will be more relaxed instead
- D) are good at writing poems
- E) could write longer essays

8. John : My neighbours are quiet.

Jake : You are lucky. I wish I - - - -.

- A) were more friendly
- B) can live next to them
- C) could find their address
- D) had similar equipment too
- E) were on the same neighbourhood

9. Cheetahs are the fastest land animals in the world.

Which of the following is the best rephrased form of the given sentence?

- A) No other land animal is faster than cheetahs.
- B) Some animals can't run as fast as cheetahs.
- C) Cheetahs are wild animals and hunt for food.
- D) Cheetahs are not the fastest land animals.
- E) Not all cheetahs live on the lands.

Choose the irrelevant sentence in the passage below.

10. (I) This city has two disadvantages. (II) First, there is a lot of traffic in this city. (III) The city is located among the mountains. (IV) Second the air is so polluted. (V) Sometimes I feel the exhaust gases in the air.
- A) I B) II C) III D) IV E) V

Answer the questions 11-12 according to the text below.

I am really into history. I like learning about ancient times. My biggest dream is to visit the seven ancient wonders of the world. If I were a millionaire, I wouldn't buy fancy cars or houses, I would visit those ancient wonders instead. The Great Pyramid in Egypt comes first in my wish list. It is huge. Until the 20th century, it was the highest man-made structure in the world. I think a week in Egypt would be enough to discover the pyramids. Then, I would continue to see the other wonders of the world.

11. According to the paragraph the author - - - - now.

- A) hasn't got the money to visit Egypt
- B) wants to see only the pyramids
- C) would bring some souvenirs
- D) would like to live in Egypt
- E) comes from Egypt

12. According to the paragraph - - - -.

- A) The Great Pyramid is the tallest building in the world now.
- B) we still don't know how The Great Pyramid was built
- C) the author didn't have enough time to go on holiday
- D) the author wants to have an expensive sports car
- E) one week would be enough to learn about the pyramids

Modern Heroes and Heroines - 2

1-8: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. If - - -, I would learn how to play guitar.

- A) I have a guitar
- B) I were a cook
- C) I had more free time
- D) you are a superhero
- E) you have some money

2. If I had a bike, - - -.

- A) I would ride it to school every day
- B) I will give it to you sometimes
- C) I won't exercise anymore
- D) I am not a fan of cycling
- E) I can have a nice time

3. If you had an extra ticket for the movie, - - -?

- A) will you invite me, too
- B) would you translate it
- C) can you go there alone
- D) would you give it to me
- E) can you be more successful

4. I am going to study history at university because it is the - - - department of all.

- A) much interesting
- B) most interesting
- C) less interesting
- D) interested
- E) interesting

5. Maya is going to go abroad next year. She is happy and lucky because she thinks - - -.

- A) going abroad is not safe
- B) living abroad is not easy
- C) she will miss Turkey a lot
- D) she doesn't have a passport
- E) it is the best way to learn a language

6. - - - the children weren't playing so loudly. I can't hear the news.

- A) If I were you
- B) If I could
- C) I could
- D) I want
- E) I wish

Modern Heroes and Heroines - 2

7. Sally always makes jokes and makes people laugh. I wish I - - - -.

A) weren't in the same class
B) can be as beautiful as her
C) could be as bad as her
D) were as funny as her
E) weren't so energetic

8. I am trying to make my baby sleep. I wish you - - - -.

A) are screaming
B) would be quiet
C) weren't too calm
D) won't have a dream
E) don't play loud music

9. She has been a teacher since 2010.

Which of the following is the best rephrased form of the given sentence?

A) She got retired in 2010.
B) She became a teacher in 2010.
C) She became a teacher after years.
D) She was also a teacher before 2010.
E) She worked as a teacher for 10 years.

Choose the irrelevant sentence in the passage below.

10. (I)Cats spend 70% of their lives asleep. (II)They sleep nearly 16 hours a day. (III)Sleep is essential to have a healthy life. (IV)They sleep mostly during the day. (IV)While sleeping they can have dreams like humans.

A) I B) II C) III D) IV E) V

Answer the questions 11-12 according to the text below.

The rush in İstanbul makes me feel exhausted. The stress is unbearable. Sometimes, I wish I lived in a small village in Anatolia. The first thing I would do is to buy a house with a big garden. So, I could spend some time in the garden after work. I could grow some organic vegetables and plant some flowers for joy. Being with nature is wonderful and takes all the stress away from me.

11. According to the paragraph, the author - - - -.

A) lives in İstanbul at the moment
B) wants to have a job in İstanbul
C) likes the busy life in İstanbul
D) is happy with the city he lives in
E) have some health problems

12. According to the paragraph, the author - - - -.

A) thinks being with nature is bad for his health
B) never gets tired because of the rush in İstanbul
C) thinks being in nature helps him get rid of the stress
D) thinks the nature is getting more polluted day by day
E) thinks Anatolia is a place where everybody can find peace

Shopping

1-7: For these questions, choose the best word or expression to fill the blank(s).

1. I am tired of working at nights. I wish I - - - .

- A) could change my job
- B) can have another office
- C) am going to apply for it
- D) will work during the day
- E) can't work like this anymore

2. She - - - , so she knows all the actors and actresses.

- A) watches the match on TV
- B) is interested in movies
- C) loves music a lot
- D) is a kind of shy
- E) feels strange

3. The man - - - - suddenly stood up and started to shout at everybody.

- A) who died
- B) where you live
- C) which is very old
- D) which was sleeping
- E) who was sitting next to me

4. The girl - - - - is my closest friend, Tanya.

- A) where you want to go
- B) which is a natural disaster
- C) which uses only one battery
- D) who is wearing a green jacket
- E) which is standing by the corner

5. I have bought a new house - - - .

- A) which you like to drink most
- B) who has many pet cats
- C) which is by the river
- D) who lives next to me
- E) who likes nature

6. Charles : I have no money with me.

Anthony : Don't worry. - - - .

- A) You are not going to win the race
- B) You are going to earn my trust
- C) I will borrow some from you
- D) I will pay the bill for you
- E) You will lose one day

Shopping

7. **Nina** : Excuse me, - - - -?
Rosa : I'm sorry, I don't know. I'm not from around here.

- A) where is the nearest shopping mall
B) do you remember the place we met
C) which hotel do you stay in Ankara
D) what time are you going to leave
E) can you drive long distances

Choose the irrelevant sentence in the passage below.

8. (I)Yesterday, I met an old friend of mine on the street. (II)I was very surprised when I saw him. (III)We went to a café and talked about the old days. (IV)I took a taxi to meet him at the airport. (V)We had a great time together like in the old days.
- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. He wishes he were good at music.

Which of the following is the best rephrased form of the given sentence?

- A) He is good at music.
B) He is not good at music.
C) He was not bad at music.
D) He used to be good at music.
E) He is going to be a good musician.

Answer the questions 10-12 according to the text below.

İstanbul, Ankara and İzmir are the first three biggest cities in Turkey. My favourite city is Ankara because I like the weather in Ankara. İstanbul is the most populous city but if I want to shop, I prefer İstanbul because it has the biggest shopping malls and stores with low prices. In summer, I prefer İzmir because it has beautiful holiday resorts.

10. İstanbul - - - -.

- A) is hotter in summer
B) has the best climate
C) is the best city to shop
D) is the biggest in the world
E) has nice holiday opportunities

11. The author thinks Ankara - - - -.

- A) has a nice climate
B) is the coldest city in Turkey
C) has the best holiday options
D) is the most crowded city of Turkey
E) is the only place to go in summers

12. İzmir - - - -.

- A) has stores with low prices
B) doesn't have any shopping malls
C) is more crowded than other cities
D) hosts more people than other cities
E) is a better city to have a holiday in summer

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. E	2. C	3. D	4. A	5. C	6. D	7. C	8. D	9. E	10. B	11. A	12. E
Test 2	1. B	2. B	3. A	4. E	5. C	6. D	7. E	8. D	9. B	10. E	11. D	12. E
Test 3	1. A	2. A	3. D	4. B	5. B	6. E	7. A	8. E	9. A			
Test 4	1. B	2. C	3. A	4. E	5. C	6. B	7. D	8. D				
Test 5	1. D	2. E	3. C	4. D	5. A	6. E	7. C	8. E	9. E	10. C	11. E	12. A
Test 6	1. A	2. E	3. D	4. D	5. A	6. D	7. C	8. A	9. B	10. A		
Test 7	1. C	2. E	3. D	4. B	5. E	6. A	7. A	8. C	9. E	10. A	11. A	
Test 8	1. A	2. D	3. C	4. B	5. E	6. D	7. C	8. D	9. C	10. D	11. B	
Test 9	1. C	2. D	3. E	4. A	5. D	6. E	7. A	8. B	9. B	10. E	11. D	12. C
Test 10	1. B	2. C	3. C	4. D	5. A	6. A	7. E	8. E				
Test 11	1. D	2. E	3. B	4. A	5. D	6. E	7. C					
Test 12	1. C	2. C	3. B	4. A	5. D	6. B	7. D	8. E				
Test 13	1. C	2. D	3. C	4. A	5. E	6. B	7. A	8. B	9. D	10. E	11. A	12. C
Test 14	1. D	2. E	3. E	4. A	5. B	6. B	7. D	8. A	9. A	10. A	11. C	
Test 15	1. A	2. C	3. B	4. C	5. C	6. A	7. D	8. A	9. C	10. E	11. E	12. D
Test 16	1. B	2. B	3. D	4. B	5. B	6. D	7. E	8. D	9. A			
Test 17	1. E	2. A	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. A	11. E	12. A
Test 18	1. D	2. E	3. B	4. A	5. C	6. A	7. E	8. D	9. E			
Test 19	1. E	2. A	3. A	4. C	5. A	6. B	7. E	8. D				
Test 20	1. D	2. A	3. A	4. E	5. B	6. B	7. C	8. C	9. E	10. D	11. C	
Test 21	1. B	2. A	3. E	4. A	5. A	6. E	7. D	8. B	9. A	10. C	11. C	
Test 22	1. E	2. E	3. B	4. E	5. D	6. D	7. C	8. A	9. E	10. E	11. C	12. B
Test 23	1. E	2. A	3. E	4. C	5. A	6. D	7. B	8. C	9. C	10. E	11. C	
Test 24	1. C	2. E	3. E	4. B	5. B	6. E	7. A	8. D	9. D	10. C	11. B	

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. E	2. C	3. C	4. D	5. D	6. A	7. C	8. A	9. D	10. C	11. E	12. A
Test 2	1. E	2. D	3. D	4. E	5. D	6. D	7. B	8. E	9. C	10. E	11. C	12. E
Test 3	1. B	2. D	3. D	4. C	5. E	6. B	7. A	8. A	9. B	10. C	11. D	12. D
Test 4	1. D	2. A	3. E	4. A	5. E	6. E	7. A	8. B	9. A	10. B	11. E	12. C
Test 5	1. E	2. B	3. E	4. B	5. C	6. A	7. A	8. A	9. C	10. C	11. D	12. D
Test 6	1. D	2. E	3. B	4. E	5. A	6. E	7. E	8. B	9. E	10. C	11. A	12. A
Test 7	1. C	2. A	3. B	4. A	5. C	6. E	7. E	8. D	9. C	10. D	11. E	12. E
Test 8	1. D	2. C	3. C	4. E	5. E	6. A	7. A	8. E	9. A	10. A	11. B	12. A
Test 9	1. E	2. B	3. E	4. B	5. D	6. C	7. A	8. E	9. D	10. E	11. B	12. E
Test 10	1. B	2. C	3. E	4. D	5. E	6. C	7. E	8. A	9. B	10. D	11. E	12. B
Test 11	1. A	2. D	3. B	4. A	5. B	6. B	7. C	8. D	9. D	10. E	11. C	12. A
Test 12	1. A	2. E	3. D	4. C	5. A	6. D	7. C	8. B	9. A	10. C	11. A	12. B
Test 13	1. A	2. D	3. C	4. A	5. E	6. C	7. B	8. D	9. A	10. D	11. B	12. D
Test 14	1. D	2. C	3. B	4. C	5. B	6. C	7. D	8. E	9. E	10. D	11. A	12. A
Test 15	1. C	2. A	3. C	4. C	5. B	6. C	7. E	8. B	9. E	10. C	11. E	12. D
Test 16	1. B	2. B	3. A	4. A	5. C	6. D	7. A	8. B	9. D	10. C	11. E	12. A
Test 17	1. E	2. C	3. A	4. D	5. C	6. B	7. E	8. A	9. C	10. B	11. A	12. E
Test 18	1. C	2. A	3. B	4. E	5. D	6. D	7. A	8. B	9. E	10. C	11. D	12. B
Test 19	1. E	2. A	3. C	4. B	5. B	6. C	7. E	8. A	9. C	10. B	11. E	12. A
Test 20	1. C	2. A	3. E	4. C	5. C	6. B	7. D	8. A	9. B	10. E	11. B	12. D

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. E	2. A	3. C	4. A	5. A	6. E	7. B	8. A	9. B	10. E	11. A	12. B
Test 2	1. C	2. D	3. A	4. E	5. D	6. C	7. B	8. E	9. D	10. E	11. C	
Test 3	1. C	2. E	3. A	4. A	5. B	6. E	7. D	8. B	9. C	10. D	11. A	
Test 4	1. D	2. A	3. E	4. A	5. B	6. A	7. E	8. A	9. D	10. C	11. E	12. C
Test 5	1. A	2. E	3. E	4. A	5. A	6. A	7. B	8. A	9. B	10. B	11. A	
Test 6	1. D	2. C	3. E	4. E	5. A	6. A	7. A	8. E	9. B	10. C	11. D	12. C
Test 7	1. C	2. E	3. C	4. D	5. C	6. B	7. E	8. B	9. A	10. C	11. D	12. E
Test 8	1. D	2. E	3. D	4. E	5. E	6. E	7. D	8. B	9. E	10. A	11. D	12. E
Test 9	1. E	2. B	3. E	4. C	5. A	6. E	7. B	8. B	9. D	10. E	11. B	12. E
Test 10	1. A	2. B	3. A	4. B	5. C	6. A	7. C	8. E	9. B	10. B	11. B	12. A
Test 11	1. E	2. E	3. A	4. E	5. D	6. C	7. A	8. B	9. E	10. E	11. C	12. C
Test 12	1. E	2. D	3. E	4. D	5. D	6. A	7. C	8. D	9. B	10. D	11. C	
Test 13	1. D	2. E	3. C	4. A	5. B	6. E	7. E	8. C	9. A	10. C	11. E	12. A
Test 14	1. C	2. B	3. A	4. C	5. D	6. D	7. B	8. E	9. B	10. E	11. B	12. A
Test 15	1. A	2. D	3. D	4. B	5. E	6. C	7. D	8. E	9. E	10. A	11. A	12. D
Test 16	1. B	2. D	3. A	4. E	5. D	6. D	7. A	8. D	9. A	10. E	11. E	
Test 17	1. A	2. A	3. C	4. C	5. D	6. C	7. B	8. E	9. E	10. E	11. B	12. A
Test 18	1. D	2. C	3. C	4. E	5. E	6. A	7. E	8. C	9. A	10. B	11. D	12. A
Test 19	1. D	2. A	3. A	4. A	5. D	6. A	7. B	8. C	9. C	10. B	11. A	12. E
Test 20	1. C	2. D	3. B	4. E	5. B	6. C	7. B	8. E	9. B	10. E	11. C	

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. C	2. D	3. B	4. E	5. A	6. A	7. B	8. D	9. E	10. D	11. D	12. E
Test 2	1. B	2. E	3. D	4. E	5. C	6. C	7. D	8. D	9. E	10. D	11. E	12. B
Test 3	1. A	2. A	3. A	4. C	5. E	6. C	7. E	8. B	9. E	10. B	11. D	12. C
Test 4	1. A	2. D	3. A	4. B	5. A	6. A	7. E	8. C	9. C	10. A	11. E	12. D
Test 5	1. E	2. C	3. D	4. D	5. C	6. D	7. A	8. D	9. B	10. A	11. D	12. A
Test 6	1. E	2. D	3. B	4. B	5. A	6. E	7. B	8. B	9. A	10. B	11. E	12. D
Test 7	1. D	2. E	3. B	4. C	5. B	6. E	7. E	8. A	9. E	10. B	11. E	12. D
Test 8	1. C	2. B	3. E	4. C	5. B	6. C	7. D	8. C	9. A	10. E	11. B	12. C
Test 9	1. C	2. B	3. D	4. C	5. E	6. E	7. A	8. A	9. C	10. C	11. B	12. E
Test 10	1. A	2. C	3. E	4. C	5. E	6. D	7. C	8. D	9. A	10. D	11. A	12. E
Test 11	1. C	2. E	3. C	4. A	5. C	6. E	7. D	8. C	9. C	10. E	11. A	12. A
Test 12	1. D	2. E	3. C	4. D	5. D	6. B	7. E	8. C	9. A	10. E	11. E	12. D
Test 13	1. B	2. A	3. E	4. E	5. D	6. A	7. D	8. D	9. C	10. E	11. D	12. C
Test 14	1. B	2. C	3. A	4. C	5. C	6. B	7. B	8. E	9. B	10. D	11. A	12. C
Test 15	1. E	2. B	3. B	4. B	5. D	6. C	7. D	8. A	9. C	10. C	11. D	12. D
Test 16	1. A	2. E	3. B	4. A	5. D	6. A	7. D	8. E	9. D	10. B	11. A	12. C

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. D	2. A	3. E	4. C	5. C	6. D	7. C	8. A	9. B	10. E	11. B	
Test 2	1. A	2. B	3. C	4. A	5. A	6. D	7. B	8. C	9. C	10. A		
Test 3	1. C	2. D	3. E	4. A	5. D	6. C	7. E	8. C	9. E	10. B	11. C	
Test 4	1. D	2. E	3. B	4. D	5. E	6. E	7. C	8. E	9. D	10. C		
Test 5	1. B	2. D	3. B	4. E	5. E	6. C	7. A	8. A	9. C	10. D		
Test 6	1. D	2. C	3. E	4. B	5. A	6. D	7. C	8. B	9. D	10. E	11. A	12. B
Test 7	1. B	2. D	3. C	4. E	5. A	6. B	7. C	8. B	9. A	10. D	11. A	12. E
Test 8	1. C	2. B	3. A	4. E	5. D	6. E	7. C	8. E	9. B	10. D	11. C	
Test 9	1. A	2. A	3. C	4. D	5. B	6. C	7. E	8. D	9. C	10. B	11. D	
Test 10	1. E	2. B	3. A	4. C	5. D	6. E	7. B	8. D	9. A			
Test 11	1. B	2. D	3. E	4. A	5. C	6. D	7. D	8. A	9. C	10. E	11. B	12. D
Test 12	1. D	2. A	3. B	4. A	5. E	6. D	7. C	8. E	9. C	10. B	11. B	12. D
Test 13	1. E	2. B	3. D	4. C	5. C	6. E	7. B	8. D	9. B	10. C	11. B	12. E
Test 14	1. A	2. B	3. E	4. C	5. B	6. E	7. C	8. C	9. E	10. B		
Test 15	1. A	2. D	3. E	4. B	5. C	6. D	7. B	8. D	9. E	10. D	11. C	12. A
Test 16	1. A	2. C	3. D	4. B	5. C	6. D	7. A	8. B	9. A	10. D	11. C	

ANSWER KEY

Test 1	1. B	2. A	3. C	4. E	5. A	6. C	7. D	8. E	9. D	10. B	11. D	12. B
Test 2	1. E	2. D	3. A	4. D	5. D	6. E	7. D	8. E	9. E	10. B	11. D	12. D
Test 3	1. A	2. A	3. D	4. D	5. E	6. E	7. A	8. B	9. D	10. B	11. A	12. E
Test 4	1. B	2. E	3. A	4. D	5. C	6. B	7. A	8. C	9. A	10. E	11. A	12. B
Test 5	1. D	2. E	3. C	4. D	5. A	6. E	7. C	8. E	9. A	10. E	11. C	12. A
Test 6	1. A	2. C	3. B	4. D	5. D	6. D	7. B	8. C	9. D	10. E	11. C	12. B
Test 7	1. C	2. A	3. D	4. B	5. E	6. C	7. A	8. B	9. D	10. C	11. E	12. A
Test 8	1. C	2. E	3. A	4. E	5. B	6. D	7. C	8. A	9. B	10. E	11. D	12. C
Test 9	1. B	2. C	3. A	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. E
Test 10	1. C	2. E	3. D	4. C	5. B	6. A	7. E	8. D	9. C	10. E	11. B	12. D
Test 11	1. C	2. D	3. A	4. E	5. B	6. B	7. C	8. E	9. D	10. A	11. C	12. B
Test 12	1. D	2. E	3. A	4. C	5. B	6. D	7. E	8. E	9. C	10. D	11. D	12. B
Test 13	1. C	2. B	3. A	4. B	5. D	6. E	7. E	8. B	9. C	10. D	11. A	12. D
Test 14	1. C	2. D	3. B	4. A	5. D	6. E	7. D	8. B	9. D	10. C	11. B	12. A
Test 15	1. D	2. A	3. E	4. E	5. B	6. A	7. E	8. D	9. A	10. D	11. E	12. B
Test 16	1. C	2. C	3. D	4. E	5. B	6. C	7. D	8. E	9. B	10. C	11. B	12. A
Test 17	1. A	2. E	3. C	4. A	5. B	6. A	7. D	8. D	9. E	10. D	11. E	12. C
Test 18	1. A	2. C	3. E	4. D	5. C	6. B	7. B	8. E	9. A	10. C	11. A	12. E
Test 19	1. C	2. A	3. D	4. B	5. E	6. E	7. D	8. B	9. B	10. C	11. A	12. C
Test 20	1. A	2. B	3. E	4. D	5. C	6. D	7. A	8. D	9. B	10. C	11. A	12. E

**BU ÇALIŞMA KİTABI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINCA
ÜCRETSİZ OLARAK VERİLMİŞTİR
PARA İLE SATILAMAZ**

**Bandrol Uygulamasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin
5 inci Maddesinin İkinci Fıkrası Çerçevesinde Bandrol Taşınması Zorunlu Değildir.**